

Správa o hodnotení strategického dokumentu

**REGIONÁLNA INTEGROVANÁ ÚZEMNÁ STRATÉGIA
KOŠICKÉHO KRAJA NA ROKY 2014 - 2020**

**INTEGROVANÁ ÚZEMNÁ STRATÉGIA UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA
MESTSKEJ FUNKČNEJ OBLASTI MESTA KOŠICE 2014 – 2020**

APRÍL 2016

Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja 2014 - 2020
Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

Obstarávateľ: Košický samosprávny kraj

Spracovateľ správy: ENVICONSULT spol. s r.o.

Apríl 2016

OBSAH

POUŽITÉ SKRATKY A POJMY	4
ÚVOD.....	7
I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	12
1 OZNAČENIE	12
2 SÍDLO	12
3 OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA OBSTARÁVATEĽA	12
4 KONTAKTNÁ OSOBA A MIESTO KONZULTÁCIÍ	12
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE	13
1 NÁZOV	13
2 ÚZEMIE	13
3 DOTKNUTÉ OBCE	13
4 DOTKNUTÉ SUBJEKTY	13
5 SCHVAĽUJÚCI ORGÁN	14
6 OBSAH A HLAVNÉ CIELE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A JEHO VZŤAH K INÝM STRATEGICKÝM DOKUMENTOM	14
6.1 Popis strategického dokumentu	14
A STRATEGICKÁ ČASŤ PRE ÚZEMIE KOŠICKÉHO KRAJA.....	21
STRATEGICKÁ PRIORITA 1: BEZPEČNÁ A EKOLOGICKÁ DOPRAVA V KOŠICKOM KRAJI	21
STRATEGICKÁ PRIORITA 2: ĽAHŠÍ PRÍSTUP K EFEKTÍVNYM A KVALITNEJŠÍM VEREJNÝM SLUŽBÁM	24
STRATEGICKÁ PRIORITA 3: MOBILIZÁCIA KREATÍVNEHO PRIEMYSLU V KOŠICKOM KRAJI	30
STRATEGICKÁ PRIORITA 4: ZLEPŠENIE KVALITY ŽIVOTA V REGIÓNOCH S DÔRAZOM NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	30
B STRATEGICKÁ ČASŤ PRE MESTSKÚ FUNKČNÚ OBLASŤ KOŠICE.....	33
STRATEGICKÁ PRIORITA 1: BEZPEČNÁ A EKOLOGICKÁ DOPRAVA.....	33
STRATEGICKÁ PRIORITA 2: ĽAHŠÍ PRÍSTUP K EFEKTÍVNYM A KVALITNEJŠÍM SLUŽBÁM	35
STRATEGICKÁ PRIORITA 3: MOBILIZÁCIA KREATÍVNEHO POTENCIÁLU.....	38
STRATEGICKÁ PRIORITA 4: ZLEPŠENIE KVALITY ŽIVOTA S DÔRAZOM NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	39
C STRATEGICKÁ ČASŤ PRE OBLASŤ PODPORY OP KŽP	41
TEMATICKY PRÍBUZNÉ OBLASTI PODPORY OP KŽP VOČI IROP.....	41
PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY	41
PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI	42
TEMATICKY NEPRÍBUZNÉ OBLASTI PODPORY OP KŽP VOČI IROP	43
PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY	43
PRIORITNÁ OS 3: PODPORA RIADENIA RIZÍK, RIADENIA MIMORIADNYCH UDALOSTÍ A ODOLNOSTI PROTI MIMORIADNYM UDALOSTIAM OVPLYVNENÝM ZMENOU KLÍMY	44
PRIORITNÁ OS 4: ENERGETICKY EFEKTÍVNE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH	45
D STRATEGICKÁ ČASŤ PRE OBLASŤ PODPORY OP IZ.....	47
TEMATICKY PRÍBUZNÉ AKTIVITY OP IZ	47
PRIORITNÁ OS 1: VZDELÁVANIE	47
PRIORITNÁ OS 3: ZAMESTNANOSŤ	48
PRIORITNÁ OS 4: SOCIÁLNE ZAČLENENIE.....	49
PRIORITNÁ OS 5: INTEGRÁCIA MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT	50

PRIORITNÁ OS 6: TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ V OBCIACH S PRÍTOMNOSŤOU MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT.....	50
TEMATICKY ODLIŠNÉ AKTIVITY OP IZ.....	51
PRIORITNÁ OS 1: VZDELÁVANIE.....	51
PRIORITNÁ OS 2: INICIATÍVA NA PODPORU ZAMESTNANOSTI MLADÝCH ĽUDÍ.....	52
PRIORITNÁ OS 3: ZAMESTNANOSŤ.....	52
PRIORITNÁ OS 4: SOCIÁLNE ZAČLENENIE.....	54
PRIORITNÁ OS 5: INTEGRÁCIA MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT.....	54
PRIORITNÁ OS 6: TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ V OBCIACH S PRÍTOMNOSŤOU MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT.....	55
6.2 Vzťah RIÚS KK k iným strategickým dokumentom.....	55
III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA ... 58	
1 INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA A JEHO PRAVDEPODOBNÝ VÝVOJ, AK SA STRATEGICKÝ DOKUMENT NEBUDE REALIZOVAŤ.....	58
1.1 Kvalita ovzdušia a klimatické faktory.....	58
1.2 Voda.....	61
1.3 Pôda.....	68
1.4 Ochrana prírody a krajiny.....	68
1.5 Kultúrne dedičstvo.....	69
1.6 Materiálne zdroje.....	70
1.7 Obyvateľstvo a Zdravie ľudí.....	71
1.8 Environmentálne aspekty v sociálnej a ekonomickej sfére.....	75
2 INFORMÁCIA VO VZŤAHU K ENVIRONMENTÁLNE OBZVLÁŠŤ DÔLEŽITÝM OBLASTIAM, AKÝMI SÚ EURÓPSKA SÚSTAVA CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000) A CHRÁNENÉ VODOHOSPODÁRSKE OBLASTI.....	78
2.1 Natura 2000.....	78
2.2 Národná sieť chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z.z.....	80
2.3 Chránené oblasti určené na odber pitnej vody.....	80
3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA V OBLASTIACH, KTORÉ BUDÚ PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNE OVPLYVNENÉ.....	81
4 ENVIRONMENTÁLNE PROBLÉMY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH PROBLÉMOV, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU.....	83
5 ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH ZISTENÝCH NA MEDZINÁRODNEJ, NÁRODNEJ A INEJ ÚROVNI, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU, AKO AJ TO, AKO SA ZOHLADNILI POČAS PRÍPRAVY STRATEGICKÉHO DOKUMENTU.....	84
5.1 Strategické dokumenty EÚ.....	85
5.2 Strategické dokumenty a legislatíva na národnej úrovni.....	87
IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA..... 93	
1 POSÚDENIE CIEĽOV A AKTIVÍT PRIORITNÝCH OSÍ.....	93
A STRATEGICKÁ ČASŤ PRE ÚZEMIE KOŠICKÉHO KRAJA.....	94
STRATEGICKÁ PRIORITA 1: BEZPEČNÁ A EKOLOGICKÁ DOPRAVA V KOŠICKOM KRAJI.....	94
STRATEGICKÁ PRIORITA 2: ĽAHŠÍ PRÍSTUP K EFEKTÍVNYM A KVALITNEJŠÍM SLUŽBÁM.....	96
STRATEGICKÁ PRIORITA 3: MOBILIZÁCIA KREATÍVNEHO PRIEMYSLU V KOŠICKOM KRAJI.....	97
STRATEGICKÁ PRIORITA 4: ZLEPŠENIE KVALITY ŽIVOTA V KOŠICKOM KRAJI S DÔRAZOM NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	98
B STRATEGICKÁ ČASŤ PRE MESTSKÚ FUNKČNÚ OBLASŤ KOŠICE.....	99
STRATEGICKÁ PRIORITA 1: BEZPEČNÁ A EKOLOGICKÁ DOPRAVA V REGIÓNOCH.....	99
STRATEGICKÁ PRIORITA 2: ĽAHŠÍ PRÍSTUP K EFEKTÍVNYM A KVALITNEJŠÍM SLUŽBÁM.....	100

STRATEGICKÁ PRIORITA 3: MOBILIZÁCIA KREATÍVNEHO PRIEMYSLU	102
STRATEGICKÁ PRIORITA 4: ZLEPŠENIE KVALITY ŽIVOTA V REGIÓNOCH S DÔRAZOM NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	103
C STRATEGICKÁ ČASŤ PRE OBLASŤ PODPORY OP KŽP	104
PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY	104
PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI	105
PRIORITNÁ OS 3: PODPORA RIADENIA RIZÍK, RIADENIA MIMORIADNYCH UDALOSTÍ A ODOLNOSTI PROTI MIMORIADNYM UDALOSTIAM OVPLYVNENÝM ZMENOU KLÍMY	106
PRIORITNÁ OS 4: ENERGETICKY EFEKTÍVNE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH	106
D STRATEGICKÁ ČASŤ PRE OBLASŤ PODPORY OP LZ.....	108
PRIORITNÁ OS 1: VZDELÁVANIE	108
PRIORITNÁ OS 2: INICIATÍVA NA PODPORU ZAMESTNANOSTI MLADÝCH ĽUDÍ.....	109
PRIORITNÁ OS 3: INICIATÍVA NA PODPORU ZAMESTNANOSTI MLADÝCH ĽUDÍ.....	109
PRIORITNÁ OS 4: SOCIÁLNE ZAČLENENIE.....	110
PRIORITNÁ OS 5: INTEGRÁCIA MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT.....	110
PRIORITNÁ OS 6: TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ V OBCIACH S PRÍTOMNOSŤOU MARGINALIZOV RÓMSKYCH KOMUNÍT	111
2 POSÚDENIE VPLYVU PROJEKTOV NA ÚZEMIA NATURA 2000	112
3 CELKOVÉ VYHODNOTENIE ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV.....	114
4 KUMULATÍVNE A SYNERGICKÉ VPLYVY.....	115
V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE.....	117
VI. DÔVODY VÝBERU ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV ZOHĽADŇUJÚCICH CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A POPIS TOHO, AKO BOLO VYKONANÉ VYHODNOTENIE VRÁTANE ŤAŽKOSTÍ S POSKYTOVANÍM POTREBNÝCH INFORMÁCIÍ, AKO NAPR. TECHNICKÉ NEDOSTATKY ALEBO NEURČITOSTI	120
VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE	121
VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRAŇIČNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE	122
IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ	123
X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI.....	125
XI. VYHODNOTENIE ŠPECIFICKÝCH POŽIADAVIEK ROZSAHU HODNOTENIA A PRIPOMIENOK DORUČENÝCH K OZNÁMENIU O STRATEGICKOM DOKUMENTE	126

POUŽITÉ SKRATKY A POJMY

ADOS	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
CHVO	Chránená vodohospodárska oblasť
CHVÚ	Chránené vtáčie územie
CIZS	Centrá integrovanej zdravotnej starostlivosti
CKO	Centrálny koordinačný orgán
CLLD	Community - Led Local Development
COVP	Centrá odborného vzdelávania a prípravy
CŽV	Celoživotné vzdelávanie
DI	Deinštitucionalizácia
DeD	Detské domovy
DSS	Domov sociálnych služieb
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EIA	Posudzovanie vplyvov na životné prostredie (Environmental Impact Assessment)
EIB	Európska investičná banka
EK	Európska komisia
EP	Európsky parlament
ES	Európske spoločenstvo
ESF	Európsky sociálny fond
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
FMÚ	Funkčné územie mesta
HDP	Hrubý domáci produkt
HP TUR	Horizontálna priorita Trvalo-udržateľný rozvoj
IKT	Informačné a telekomunikačné technológie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
ITMS	Informačno-technologický monitorovací systém
IÚI	Integrované územné investície
IÚJ	Investičná územná jednotka
IÚS-UMR	Integrovaná územná stratégia pre udržateľný mestský rozvoj
KC	Komunitné centrá
KF	Kohézny fond
KKS	Kultúrny a kreatívny sektor
KOZ	Konfederácia odborových zväzov
KSK	Košický samosprávny kraj
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska
MDVRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MK SR	Ministerstvo kultúry SR
MFO	Mestská funkčná oblasť (Košice a okolie)
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MRK	Marginalizované rómske komunity
MSP	Malé a stredné podniky
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti SR
MŠ	Materská škola
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
MV SR	Ministerstvo vnútra SR
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva SR

MZVaEZ SR	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NPR	Národný program reforiem SR
NSTUR	Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja
NÚCEM	Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania
NÚCŽV	Národný ústav celoživotného vzdelávania
NUTS	Nomenkulatúrna štatistická územná jednotka
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OK	Orgán pre koordináciu (RIÚS)
OP	Operačný program
OP II	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
OPS	Odborné poradné skupiny
OP LZ	Operačný program Ľudské zdroje
OP ZaSI	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OPTP	Opatrenia trhu práce
OSN	Organizácia Spojených národov
OVP	Odborné vzdelávanie a príprava
OZE	Obnoviteľné zdroje energie
PD SR	Partnerská dohoda Slovenskej republiky
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PM ₁₀	Suspendované častice s priemerom 10 mikrometrov
PM _{2,5}	Suspendované častice s priemerom 2,5 mikrometra
PO	Prioritná os
POH	Program odpadového hospodárstva
RIS	Regionálna inovačná stratégia
RIÚS KK	Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja
RO	Riadiaci orgán
ROP	Regionálny operačný program
RUZ	Republiková únia zamestnávateľov
SAV	Slovenská akadémia vied
SPC	Statistical Process Control
SPODaSK	Sociálnoprávna ochrana detí a sociálnej kurately
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SEA	Strategické environmentálne hodnotenie
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SOP	Stredisko odbornej praxe
SO/RO	Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom
SOŠ	Stredná odborná škola
SR	Slovenská republika
SSR	Spoločný strategický rámec
SŠ	Stredné školy
ŠIOV	Štátny inštitút odborného vzdelávania
ŠVVP	Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TEN-T	Transeurópska dopravná sieť
TP	Technická pomoc
TUR	Trvalo udržateľný rozvoj

ŤZP	Ťažko zdravotne postihnutý
ÚEV	Územie európskeho významu
ÚIJ	Územná investičná jednotka
ÚSES	Územný systém ekologickej stability
UIPŠ	Ústav informácií a prognóz školstva
UMR	Udržateľný mestský rozvoj
UNDP	United Nations Development Programme, Rozvojový program OSN
ÚOŠS	Ústredný orgán štátnej správy
UoZ	uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚSV SR RK	Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity
ÚV SR	Úrad vlády SR
VOD	Verejná osobná doprava
VŠ	Vysoká škola
VÚC	Vyšší územný celok
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZI	Zelená infraštruktúra
ZŠ	Základné školy

Vysvetlenie pojmov

Smernicou SEA sa v rámci tejto správy o hodnotení rozumie Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie

Procesom SEA sa v rámci tejto správy o hodnotení rozumie proces posudzovania vplyvov strategických dokumentov, podľa druhej časti zákona č. 24/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov

ÚVOD

Účel a ciele dokumentu Regionálnej integrovanej územnej stratégie Košického kraja

V programovom období 2014-2020 bude integrovaný prístup v Integrovanom regionálnom operačnom programe (ďalej len IROP) realizovaný prostredníctvom Regionálnych integrovaných územných stratégií na úrovni samosprávnych krajov. Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja (ďalej len RIÚS KK) je východiskový strategický dokument pre implementáciu finančných prostriedkov z EŠIF v rámci IROP na regionálnej úrovni s dopadom na miestnu úroveň. Na základe RIÚS KK sa bude realizovať IROP v zmysle individuálnych alebo integrovaných projektov.

V čl. 36 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 sú RIÚS vnímané ako aplikácia integrovaného prístupu prostredníctvom integrovaných územných investícií (IÚI). Vypracovanie a schválenie RIÚS je základným predpokladom pre využívanie nástrojov IÚI, vrátane úrovne udržateľného mestského rozvoja (UMR).

RIÚS ako implementačná stratégia bude financovaná najmä z jedného zdroja financovania (IROP), a to z EFRR, vrátane povinného spolufinancovania z národných zdrojov a vlastných zdrojov prijímateľov.

Na základe vymedzenia z národnej úrovne RIÚS sústreďuje svoje intervencie do vybraných cieľov týchto prioritných oblastí:

- bezpečná a ekologická doprava v regiónoch,
- ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám,
- konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie,
- zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie.

Stručná charakteristika jednotlivých častí RIÚS

RIÚS sa skladá z nasledovných hlavných častí: analytická časť, strategická časť a vykonávacia časť. Každá časť je rozdelená podľa oblastí podpory IROP na úrovni investičných priorít: oblasť dopravy, sociálna pomoc, zdravotníctvo, školstvo, kultúrno-kreatívny priemysel a životné prostredie a oblasti podpory ostatných operačných programov (OP Kvalita životného prostredia a OP Ľudské zdroje).

Spôsob zapracovania stratégie UMR

V roku 2014 bola medzi Košickým samosprávnym krajom a Mestom Košice podpísaná Dohoda o spolupráci (Príloha č. 2), v rámci ktorej bola dohodnutá vzájomná spolupráca strán dohody pri príprave, realizácii, monitorovaní a hodnotení stratégií RIÚS a UMR, ktoré majú byť spracované podľa požiadaviek IROP. Dohoda bola schválená v Zastupiteľstve Košického samosprávneho kraja i v Zastupiteľstve mesta Košice. V Dohode o spolupráci boli dohodnuté nasledovné skutočnosti:

- stratégia UMR bude integrálnou súčasťou RIÚS - obe stratégie UMR a RIÚS budú predmetom schvaľovania v Zastupiteľstve KSK a v Zastupiteľstve mesta Košice
- funkčné územie mesta Košice je presne vymedzené Konceptiou územného rozvoja Slovenska 2001 v znení zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011 a funkčné územie KSK tvorí celé územie Košického kraja
- investičná územná jednotka funkčnej mestskej oblasti mesta Košice je samostatne riešená v prioritnej osi č.5
- mestské funkčné územie mesta Košice tvoria tieto samosprávy: Košice, Trebejov, Sokol, Družstevná pri Hornáde, Kostoľany nad Hornádom, Budimír, Vajkovce, Rozhanovce, Beniakovce, Nižný Klátov, Hrašovík, Košické Oľšany, Bukovec, Baška, Sady nad Torysou, Malá Ida, Košická

Polianka, Vyšná Hutka, Nižná Hutka, Veľká Ida, Kokšov - Bakša, Valaliky, Haniska, Geča, Čaňa, Sokoľany, Seňa, Bočiar, Belža, Kechnec, Milhošť

- strany dohody sa dohodli, že výška alokácií finančných prostriedkov medzi RIÚS Košického kraja a IÚS UMR Košice bude prerozdelená pomerne, pričom kritériom na prerozdelenie alokácií bude počet obyvateľov pripadajúci na mestské funkčné územie mesta Košice v pomere k celkovému počtu obyvateľov funkčného územia Košického kraja, podľa stanoveného kritéria teda na UMR pripadne 35 % alokovaných finančných prostriedkov z prostriedkov určených pre RIÚS Košického kraja, pričom tieto prostriedky nezahŕňajú výšku prípadnej alokácie, ktorá bude formou integrovaných územných
- investícií, resp. iných projektových zámerov alokovaná na funkčné územie mesta Košice z prostriedkov, ktoré bude mať k dispozícii KSK, resp. prostriedkov alokovaných na financovanie integrovaných územných investícií realizovaných Ministerstvom kultúry SR, Ministerstvom zdravotníctva SR a Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny SR - rovnakým pomerom bude prerozdelená aj výška alokácií pridelených na Technickú pomoc z IROP
- strany dohody sa zaväzujú, že v súlade s platnou a účinnou Metodikou a Štatútom, budú pri hlasovaní v Rade partnerstva postupovať tak, že budú rešpektovať svoje vzájomné potreby, ktoré vyplynú z analýz spracovaných v odborných poradných skupinách pre RIÚS Košického kraja a IÚS UMR a premietnu sa do strategických dokumentov RIÚS Košického kraja a IÚS UMR
- dohoda bola uzatvorená na dobu určitú a jej trvanie je viazané na lehoty a termíny určené záväznými dokumentmi stanovenými riadiacim orgánom pre IROP – Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Prehľad východiskových a informačných zdrojov

Vzhľadom na skutočnosť, že nový Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja 2015 – 2020 bude postupne spracovaný až koncom roku 2015, teda po spracovaní RIÚS, bude RIÚS zahrnutý do PHSR KSK 2015-2020 ako jeho súčasť. Rovnako v meste Košice bude IÚS UMR tvoriť súčasť schváleného Programu rozvoja mesta Košice na roky 2015 – 2020, výhľadovo 2025. Vzhľadom na paralelnú prípravu PHSR ako plánovacích dokumentov a RIÚS a IÚS UMR ako implementačných dokumentov pre IROP, nie je problém zabezpečiť integráciu RIÚS a IÚS UMR do PHSR ako východiskových plánovacích dokumentov na regionálnej a mestskej úrovni.

Zároveň je RIÚS obsahovo previazaný s plánmi hospodárskeho a sociálneho rozvoja miest a obcí na území Košického kraja, v rámci ktorých predložili svoje projektové zámery na nadväzujúce na jednotlivé špecifické ciele IROP.

Na národnej úrovni je RIÚS cez PHSR KSK previazaný najmä s cieľmi Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR ako aj ďalšími národnými sektorovými a koncepčnými dokumentmi. Rovnako je RIÚS cez PHSR previazaný aj na regionálnej úrovni s relevantnými strategickými dokumentmi či už ide o územnoplánovacie dokumentácie alebo strategické dokumenty v oblasti kultúry, školstva, sociálnej oblasti, zdravotníctva, dopravy a ochrane životného prostredia schválené zastupiteľstvami KSK a Mesta Košice.

Čo sa týka otázky informačných zdrojov prednostne sú používané verejne dostupné informačné zdroje, ako sú štatistické údaje Štatistického úradu SR a Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny SR. V prípade absencie takýchto údajov sú použité vlastné zisťovania najmä v oblasti školstva, dopravy a v sociálnej oblasti.

Kontext vzniku a chronológia prípravy RIÚS KK

Začiatok prípravy RIÚS bol podmienený vydaním základných dokumentov zo strany riadiaceho orgánu, a to Metodiky prípravy a vykonávania RIÚS a schváleného znenia IROP.

Na základe Metodiky koordinátor pre RIÚS za Košický samosprávny kraj pripravil ako podklad na rokovanie pracovnej skupiny pre RIÚS návrh textu RIÚS, ktorý bol následne na konferencii predstavený členom pracovnej skupiny. Koordinátor pre RIÚS vyzval členov pracovnej skupiny na predloženie projektových zámerov pre jednotlivé špecifické ciele. Zároveň sa uzavrela dohoda medzi KSK a Mestom Košice, že IÚS UMR bude vypracovaný ako súčasť RIÚS. Kľúčovou bola dohoda o prerozdelení alokácií IROP medzi RIÚS a IÚS UMR. Ako porovnávací nástroj bol dohodnutý ukazovateľ počtu obyvateľov oboch funkčných území. Na základe výslednej alokácie pre funkčné územie Košického kraja bola táto alokácia rozdelená na jednotlivé špecifické ciele. Kľúčom pre rozdelenie alokácie bol celkový finančný objem predložených projektových zámerov na jednotlivé špecifické ciele. Výberové kritériá pre projektové zámery boli navrhnuté na základe analýzy jednotlivých oblastí v rámci špecifických cieľov, kde boli stanovené sledované ukazovatele. Na základe získaných hodnôt a podľa oprávnenosti v rámci daných podmienok uvedených v IROP boli vyhodnotené predložené projektové zámery. Zároveň navrhnuté projektové zámery z príslušného územia budú prerokované s regionálnymi ZMO.

Takto dopracovaný RIÚS bude predložený na odsúhlasenie Rade partnerstva pre RIÚS a na schválenie Zastupiteľstvu Košického samosprávneho kraja.

Inštitucionálne zabezpečenie prípravy RIÚS, vrátane mechanizmu spolupráce OK pre RIÚS a OK pre UMR.

Prípravu RIÚS zabezpečuje KSK vlastnými kapacitami najmä pracovníkmi Odboru regionálneho rozvoja, plánovania a implementácie projektov. Niektoré časti spadajúce do kompetencií iných odborov Úradu KSK sú zabezpečované týmito odbormi. Ide hlavne o Odbor sociálnych vecí a zdravotníctva, Odbor školstva, Odbor kultúry a Odbor dopravy. Na makroekonomické analýzy boli zabezpečené práce externého spracovateľa formou Dohody o vykonaní práce. Rovnaký mechanizmus bol použitý pre spracovanie časti týkajúcej sa návrhu Kreatívneho centra v Košiciach.

Na predloženie projektových zámerov bola vytvorená pracovná skupina z relevantných partnerov z územia Košického kraja. Rovnako bola vytvorená pracovná skupina pre oblasť kreatívnej ekonomiky. Príprava IÚS UMR bola mestom Košice zabezpečená obdobným spôsobom, pričom na spracovanie IÚS UMR boli zabezpečené na Dohodu o vykonaní práce dve pracovníčky z externej firmy, ktorá zároveň pripravuje aj spracovanie Programu rozvoja mesta Košice.

Uvedené štyri Dohody o vykonaní práce majú byť, podľa prísľubu riadiaceho orgánu refundované z technickej pomoci IROP.

Čo sa týka spolupráce koordinátorov RIÚS a IÚS UMR, tá je zakotvená priamo v Dohode o spolupráci medzi KSK a mestom Košice, kde je uvedené, že strany dohody sa budú:

- vzájomne informovať o všetkých dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa prípravy, spracovania a realizácie RIÚS Košického kraja a IÚS UMR
- navzájom pozývať na pracovné stretnutia týkajúce sa RIÚS Košického kraja a IÚS UMR a aktívne na nich participovať
- vzájomne informovať o aktuálnom stave prác na RIÚS Košického kraja a IÚS UMR
- spolupracovať pri príprave, realizácii, monitorovaní a hodnotení RIÚS Košického kraja a IÚS UMR.

Legislatívny rámec a postup strategického environmentálneho posudzovania

V zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), je RIÚS KK strategickým dokumentom regionálneho významu. Postup posudzovania návrhov strategických dokumentov upravuje druhá časť zákona. Zákon zohľadňuje požiadavky Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (tzv. smernica SEA).

Cieľom procesu SEA je zahrnúť výsledky posudzovania dopadov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie ľudí do rozhodovacieho procesu na úrovni kraja, so zohľadnením stanovísk dotknutých orgánov, organizácií a verejnosti.

Postup strategického environmentálneho posudzovania zohľadnil požiadavky vyššie uvedených dokumentov na národnej a komunitárnej úrovni. Pri postupe bola zohľadnená aj metodika SEA pre štrukturálne fondy „Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013“ (2006).

V súlade s uvedenými požiadavkami strategické environmentálne posudzovanie začalo súbežne so spracovaním návrhu strategického dokumentu (SD). V prípravnej fáze bolo zrealizované zhromažďovanie podkladov pre posúdenie súčasného stavu životného prostredia a zdravia a problémových miest vo vzťahu k hlavným cieľom RIÚS KK. Neskôr vo fáze spracovania správy o hodnotení bol spracovaný zoznam a rešerše cieľov strategických dokumentov na národnej a medzinárodnej úrovni, ktoré majú vzťah k cieľom RIÚS KK. Významnou etapou prác bolo stanovenie oblastí, environmentálnych cieľov a indikátorov relevantných vo vzťahu k následnému hodnoteniu cieľov a priorít RIÚS KK.

Proces oboznamovania verejnosti a ďalších zainteresovaných subjektov s RIÚS KK začal vypracovaním a zverejnením Oznámenia o strategickom dokumente, v súlade s požiadavkou § 5 zákona. Oznámenie o strategickom dokumente bolo predložené príslušnému orgánu - Okresnému úradu Košice, odboru starostlivosti o životné prostredie, dňa 21.4.2015 a následne bolo zaslané na všetky dotknuté orgány a organizácie a bolo zverejnené na webovom sídle MŽP SR www.enviroportal.sk. Obstarávateľ zverejnil informáciu o podaní oznámenia na úradnej tabuli.

Príslušný orgán súčasne so zverejnením dokumentu oznámil dotknutým orgánom, že stanoviská k Oznámeniu je možné predkladať do 15 dní. Na OÚ Košice bolo doručených celkovo 102 stanovísk od zainteresovaných subjektov, ktoré boli podkladom pre stanovenie rozsahu hodnotenia.

Nasledovala fáza stanovovania rozsahu hodnotenia, v rámci ktorej boli vyhodnotené všetky pripomienky dotknutých orgánov a verejnosti, ktoré boli doručené k Oznámeniu. Na základe ich vyhodnotenia OÚ Košice vypracoval návrh Rozsahu hodnotenia.

Rozsah hodnotenia vydal OÚ Košice dňa 22.6.2015 a bol zverejnený na webovom sídle MŽP SR spolu s oznámením, že verejnosť sa môže k Rozsahu hodnotenia vyjadriť do 10 dní od jeho zverejnenia na adresu OÚ Košice, OSŽP. Obstarávateľ si splnil svoju oznamovaciu povinnosť zverejnením Rozsahu hodnotenia na úradnej tabuli.

Vypracovanie správy o hodnotení zahŕňalo v zmysle štruktúry požadovanej prílohou č. 4 zákona predovšetkým tieto oblasti:

- Posúdenie súčasného stavu relevantných oblastí, ich trendov a vývoja v prípade, ak by sa ciele a opatrenia strategického plánu nerealizovali;
- Posúdenie cieľov RIÚS KK vo vzťahu k iným relevantným strategickým dokumentom na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni;
- Posúdenie významných účinkov RIÚS KK na životné prostredie vrátane zdravia;
- Posúdenie kumulatívnych vplyvov strategického dokumentu;
- Posúdenie cezhraničných vplyvov;
- Návrh opatrení na zmiernenie vplyvov;
- Návrh monitorovania implementácie RIÚS KK.

V rámci jednotlivých tematických okruhov boli rozpracované aj špecifické požiadavky Rozsahu hodnotenia. Spôsob ich zohľadnenia je prehľadne spracovaný v časti XI. správy.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania RIÚS KK

Bližšie je proces prípravy dokumentu popísaný v predchádzajúcich častiach tejto kapitoly.

Základné míľniky tvorby RIÚS	Termín
Stretnutia poradných odborných skupín pre prípravu RIÚS	od januára 2014
Začiatok prípravných prác	január 2014
Spracovanie analytickej časti	september 2014
Spracovanie strategickej časti	december 2014
Vypracovanie 1. verzie RIÚS KK	apríl 2015
Oznámenie o strategickom dokumente	apríl 2015
Rozsah hodnotenia strategického dokumentu	jún 2015
Dopracovanie vykonávacej časti návrhu RIÚS KK	jún 2015
Predloženie správy o hodnotení a návrhu RIÚS KK	apríl 2016
Zverejnenie správy o hodnotení a návrhu RIÚS KK	apríl 2016
Verejné prerokovanie správy o hodnotení	máj 2016
Vypracovanie odborného posudku	jún 2016
Vydanie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu	júl 2016
Prerokovanie strategického dokumentu radou partnerstva	08 až 09.2016
Schválenie strategického dokumentu RO IROP- MPRV SR	09.2016

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1 OZNAČENIE

Košický samosprávny kraj (ďalej len „KSK“)

2 SÍDLO

Námestie Maratónu mieru 1
042 66 Košice
Slovenská republika

3 OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA OBSTARÁVATEĽA

Ing. Imrich Fülöp
zástupca riaditeľa Úradu KSK, koordinátor RIÚS KSK
Úrad Košického samosprávneho kraja
Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
tel.: +421 55 6196 650
e-mail: imrich.fulop@vucke.sk

4 KONTAKTNÁ OSOBA A MIESTO KONZULTÁCIÍ

Ing. Oliver Kovács
Odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia
Úrad Košického samosprávneho kraja
Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
tel.: +421 55 6196659
e-mail: oliver.kovacs@vucke.sk

Ing. Margita Hanušovská
Vedúca Oddelenia strategického rozvoja
Magistrát Mesta Košice
Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice
tel.: +421 55 6419 342
e-mail: margita.hanusovska@kosice.sk

Miesto a čas na konzultácie

Košický samosprávny kraj, Strojárska 3, Košice

Konzultovať vo veci posudzovaného strategického dokumentu podľa § 63 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), okrem konzultácií osobitne ustanovených v zákone, ktorými sú verejné prerokovanie a predkladanie písomných stanovísk k správe o hodnotení, je možné počas celého procesu posudzovania strategického dokumentu.

Čas konzultácií sa určí prostredníctvom vyššie uvedených kontaktných osôb a podľa požiadavky a dohody subjektov, ktoré prejavia o konzultácie záujem.

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1 NÁZOV

Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja 2014 - 2020 (RIÚS KK).

2 ÚZEMIE

RIÚS KK je strategickým dokumentom, ktorý zahŕňa celé územie Košického kraja.

3 DOTKNUTÉ OBCE

Dotknutými obcami sú obce Košického samosprávneho kraja.

4 DOTKNUTÉ SUBJEKTY

- Min. dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Nám. Slobody 6, 810 05 Bratislava
- Min. životného prostredia, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Min. pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava 1
- Min. práce, soc. vecí a rodiny SR, Špitálska 4, 816 43 Bratislava 1
- Min. školstva vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, 813 30 Bratislava 1
- Min. kultúry SR, Nám. SNP 33, 813 31 Bratislava 1
- Min. zdravotníctva SR, Limbova2, P.O. Box 52, 837 52 Bratislava 37
- Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava
- OÚ Košice, odbor výstavby a bytovej politiky, Komenského 52, 041 26 Košice
- Okresný úrad Košice, odbor krízového riadenia, Komenského 52, 041 26 Košice
- OÚ Košice, odbor opravných prostriedkov, Komenského 52, 041 26 Košice
- OÚ Košice, odbor cestnej dopravy a poz. komunik., Komenského 52, 041 26 Košice
- OÚ Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, Komenského 52, 041 26 Košice
- OÚ Košice, odbor školstva, Komenského 52, 041 26 Košice
- Štátna ochrana prírody SR, Tajovského ul. 28B, 974 01 Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice
- Prešovský samosprávny kraj, Nám. mieru 2, 080 01 Prešov
- Banskobystrický samosprávny kraj, SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
- Mesto Košice, Magistrát mesta Košice, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice
- Združenia miest a obcí Košického samosprávneho kraja:
- RZ mesta Košice, Miestny úrad Košice – Juh, Smetanova 4, 040 79 Košice 4
- RZ MO "Zemplín" Michalovský región, MsÚ Michalovce, Nám. osloboditeľov 30, 071 01 Michalovce
- RZMO Použia, ObÚ Veľké Raškovce, 076 75 Veľké Raškovce
- RZO Košice-okolie, ObÚ Čaňa, Osloboditeľov 22, 044 14 Čaňa
- Sobranské RZS – ZO, ObÚ Veľké Revištia, 072 43 Veľké Revištia
- ZMO Hnileckého regiónu, MsÚ Gelnica, Banické námestie 4, 056 01 Gelnica
- ZMO južného Zemplína, ObÚ Parchovany, 076 62 Parchovany
- ZMO horného Gemera, MsÚ Rožňava, Šafáriková 29, 048 01 Rožňava
- ZMO Medzibodrožia, MsÚ K. Chlmec, L. Kossutha 99, 077 13 Kráľovský Chlmec
- ZMO Údolía Bodvy, ObÚ Mokrance 38, 044 58 Moldava nad Bodvou
- ZMO Rudohoria, MsÚ Medzev, Štošská 6, 044 25 Medzev
- ZMO Spiša, ObÚ Spišské Tomášovce, Kostolná 20/12, 052 01 Spišské Tomášovce

5 SCHVAĽUJÚCI ORGÁN

Na národnej úrovni bude návrh RIÚS KK po prerokovaní a odobrení Radou Partnerstva pre UMR a Radou Partnerstva pre RIÚS schválený Riadiacim orgánom pre IROP, t.z. MPRV SR.

6 OBSAH A HLAVNÉ CIELE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A JEHO VZŤAH K INÝM STRATEGICKÝM DOKUMENTOM

6.1 POPIS STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Ako už bolo uvedené v úvode, v programovom období 2014-2020 bude integrovaný prístup v Integrovanom regionálnom operačnom programe (ďalej len IROP) realizovaný prostredníctvom Regionálnych integrovaných územných stratégií na úrovni samosprávnych krajov. Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja (ďalej len RIÚS KK) je východiskový strategický dokument pre implementáciu finančných prostriedkov z EŠIF v rámci IROP na regionálnej úrovni s dopadom na miestnu úroveň. Na základe RIÚS KK sa bude realizovať IROP v zmysle individuálnych alebo integrovaných projektov.

Bližšie informácie o základných východiskách strategického dokumentu a jeho prípravy sú spracované v úvodnej kapitole Správy o hodnotení ako aj vlastného strategického dokumentu.

RIÚS sa skladá z nasledovných hlavných častí: analytická časť, strategická časť a vykonávacia časť. Každá časť je rozdelená podľa oblastí podpory IROP na úrovni investičných priorít: oblasť dopravy, sociálna pomoc, zdravotníctvo, školstvo, kultúrno-kreatívny priemysel a životné prostredie. Zároveň sú analytická a strategická časť spracované pre územie Košického kraja, pre mestskú funkčnú oblasť Košice.

Ciele v takto zadaných oblastiach vychádzajú z materiálov EK, ktorá pre programové obdobie 2014 - 2020 vypracovala 11 tematických cieľov. Ich prevzatie zabezpečuje, aby zásahy v rámci týchto politík smerovali k dosiahnutiu spoločných cieľov. Tieto tematické ciele prevádzajú stratégiu Európa 2020 na operačné ciele, ktoré budú podporované práve cez fondy spoločného strategického rámca.

Stratégia OP ĽZ, OP KŽP ako aj iné vychádzajú z Národného programu reforiem SR a súčasne nadväzuje na Partnerskú dohodu, cieľom ktorej bolo vytvorenie rámca pre dialóg medzi Európskou komisiou a SR. Tento dokument obsahuje kľúčové národno-špecifické výzvy a predstavuje predbežné názory Komisie na hlavné priority financovania na Slovensku pre verejné výdavky podporujúce rast.

V rámci strategickej časti pre územie Košického kraja bol v rámci RIÚS zadaný nasledovný globálny cieľ:

„Prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť Košického samosprávneho kraja.“

Obdobne pre mestskú funkčnú oblasť Košice bol v rámci RIÚS zadaný identický globálny cieľ:

„Zlepšiť kvalitu života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť funkčného mestského územia mesta Košice“

Hlavným prínosom procesu SEA pre predkladaný strategický dokument je zistenie, či je RIÚS v súlade so stanovenými environmentálnymi cieľmi, resp. či boli tieto ciele zohľadnené pri tvorbe RIÚS. Environmentálne ciele sa stanovujú s ohľadom na predpokladané vplyvy posudzovaných aktivít navrhovaných v rámci strategických priorít, pričom sa do úvahy berú aj environmentálne aspekty

zistené napr. na medzinárodnej úrovni v rámci iných strategických dokumentov s obdobným zameraním.

Dosahovanie globálneho cieľa RIÚS KK v súlade so Stratégiou Európa 2020, s cieľmi Národného programu reforiem a v nadväznosti na Partnerskú dohodu sa bude realizovať pomocou mäkkých a tvrdých (investičných) opatrení v nasledovných **strategických prioritách**:

1. Bezpečná a ekologická doprava
2. Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším službám
3. Mobilizácia kreatívneho priemyslu
4. Zlepšenie kvality života s dôrazom na životné prostredie

Strategické priority sú navrhované osobitne pre Košický kraj a osobitne pre mestskú funkčnú oblasť Košice. Výnimkou je strategická prioritá "Mobilizácia kreatívneho priemyslu", ktorá je rozpracovaná len ako súčasťestskej funkčnej oblasti Košice.

Jednou z troch hlavných častí RIÚS je analytická časť pre územie Košického kraja a pre mestskú funkčnú oblasť Košice. Analytické časti sú podrobne popísané v strategickom dokumente, preto sa im v Správe o hodnotení budeme venovať len vo forme odvolávok. Dôraz je dávaný na strategickú časť a v ďalšom texte predkladáme jej popis a charakteristiku v rozsahu nevyhnutnom pre pochopenie problematiky a pre určenie možných vplyvov na životné prostredie.

Nasleduje prehľad všetkých strategických priorit, investičných priorit a špecifických cieľov, týkajúcich sa dvoch základných územných vymedzení strategického dokumentu, t.z. Košického kraja a funkčného územia mesta Košice. Priložený je tiež prehľad všetkých prioritných osí, investičných priorit a špecifických cieľov operačných programov na celoštátnej úrovni OP KŽP a OP LZ, z ktorých môžu čerpať prostriedky projekty zahrnuté do RIÚS KK.

Aj napriek tomu, že oba operačné programy - OP KŽP a OP LZ - už boli posúdené a prijaté vládou SR a EK v samostatnom procese environmentálneho posudzovania strategických dokumentov na celoštátnej úrovni, prešli kvôli komplexnosti správy o hodnotení posúdením vplyvov na životné prostredie aj v rámci predkladanej stratégie.

Zoznam projektov, ktoré by mali byť financované v rámci RIÚS KK ako aj tých ktoré sú paralelne uvádzané v citovaných operačných programoch a zároveň sú zahrnuté pod RIÚS, je súčasťou oboch častí strategického dokumentu (príloha č. 6 k RIÚS KK a kapitola 4.2 IÚS URMFO mesta Košice).

Tab. 1 Strategické priority, investičné priority a špecifické ciele RIÚS KK pre územie Košického kraja

Prioritné osi	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám
1. Bezpečná a ekologická doprava v Košickom kraji	1.1 Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciálnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov	1.1.1 Zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému
	1.2 Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb
2. Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	2.1 Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné	2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni
		2.1.2 Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti
	2.2 Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry	2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl 2.2.2 Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl 2.2.3 Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní
3. Mobilizácia kreatívneho priemyslu v Košickom kraji		Stratégia v oblasti kultúrno-kreatívneho priemyslu je rozpracovaná v časti venovanej funkčnému územiu mesta Košice , nakoľko investície v tejto oblasti môžu byť realizované výhradne na tomto území.
4. Zlepšenie kvality života v Košickom kraji s dôrazom na životné prostredie	4.1 Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania	Nie je súčasťou RIÚS
	4.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek	4.2.1 Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie
	4.3 Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenie a dekontaminácia opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	4.3.1 Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku

Tab. 2 Prioritné osi, investičné priority a špecifické ciele RIÚS KK pre funkčné územie mesta Košice

Prioritné osi	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám
1. Bezpečná a ekologická doprava	1.1 Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciálnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov	1.1.1 Zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému

Prioritné osi	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám
	1.2 Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkouhlukových a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	1.2.1 Zvyšovanie konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy zatraktívením a zvýšením komfortu cestovania v prostriedkoch verejnej osobnej dopravy (VOD) v súlade s plánom udržateľnej mobility 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb
2. Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	2.1 Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné	2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni 2.1.2 Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru a poskytovaním kvalitnej, modernej, dostupnej a nákladovo efektívnej primárnej zdravotnej starostlivosti zvyšovať kvalitu zdravia občanov MFO Košice
	2.2 Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy prostredníctvom vývoja vzdelávacej infraštruktúry	2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materských školách (MŠ) prostredníctvom zvyšovania kapacity, rekonštrukcie a prostredníctvom vybavenia MŠ
		2.2.2 Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl (ZŠ) prostredníctvom skvalitnenia podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ 2.2.3 Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní
3. Mobilizácia kreatívneho potenciálu	3.1 Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti, vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov	3.1.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií
4. Zlepšenie kvality života s dôrazom na životné prostredie	4.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek	4.2.1 Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie
	4.3 Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	4.3.1 Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciu urbanizovaného prostredia na zmenu klímy, ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku

Tab. 3 Strategická časť pre oblasti podpory Operačného programu Kvalita životného prostredia
(tematicky príbuzné oblasti podpory OP KŽP voči IRP)

Prioritná os	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám
1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej	1.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek.	1.2.1 Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ
		1.2.2 Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi

Prioritná os	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám
infraštruktúry	1.4 Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality
2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	2.1 Podpora investícií na prispôbovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov	2.1.1 Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy

Tab. 4 Strategická časť pre oblasti podpory Operačného programu Kvalita životného prostredia
(tematicky nepríbuzné oblasti podpory OP KŽP voči IROP)

Prioritná os	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám
1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	1.1 Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek	1.1.1. Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov
	1.3 Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry	1.3.1: Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000
	1.4 Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	1.4.2 Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	3.1 Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof	3.1.1 Zvýšenie úrovne pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy
		3.1.2 Zvýšenie účinnosti preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)
		3.1.3 Zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	4.1 Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov	4.1.1 Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR
	4.2 Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch	4.2.1: Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch
	4.3 Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania	4.3.1 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov

Prioritná os	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám
	4.4 Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy	4.4.1: Zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou pre všetky typy území
	4.5 Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple	4.5.1 Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple

Tab. 5 Strategická časť pre oblasti podpory Operačného programu Ľudské zdroje
(tematicky príbuzné aktivity OP LZ)

Prioritná os	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám
1. Vzdelávanie	1.1 Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy	1.1.1. Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
	1.2 Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúcu potreby trhu práce
	1.4 Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovania vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií	1.4.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie
3. Zamestnanosť	3.2 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladienia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu	3.2.1 Zlepšením podmienok pre zosúladienie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien
4. Sociálne začlenenie	4.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu	4.2.1 Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť 4.2.2 Vytvorí štandardné klinické postupy a štandardné postupy pre výkon prevencie a začleníť ich do celoštátneho systému zdravotnej starostlivosti
	5. Integrácia marginalizovaných rómskych komunít	5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia

Prioritná os	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám
6. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit	6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunit v mestských a vidieckych oblastiach	6.1.1 Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania
		6.1.2 Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve
		6.1.3 Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre

Tab. 6 Strategická časť pre oblasti podpory Operačného programu Ľudské zdroje
(tematicky odlišné aktivity OP LZ)

Prioritná os	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám
1. Vzdelávanie	1.3 Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín	1.3.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce
2. Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	2.1 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunit, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí	2.1.1 Zavedením záruky pre mladých nezamestnaných ľudí (UoZ), ktorí patria k NEET, zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí na trhu práce
3. Zamestnanosť	3.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily	3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby
	3.2 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariéernemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu	3.2.2 Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie
	3.3 Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšovanie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami	3.3.1 Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti
4. Sociálne začlenenie	4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti	4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce
		4.1.2 Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie
5. Integrácia marginalizovaných rómskych komunit	5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunit, ako sú Rómovia	5.1.2 Zvýšiť finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komunit, predovšetkým Rómov
		5.1.3 Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetu a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania
		6.2.1 Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK
6. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK	6.2 Poskytovanie podpory sociálnych podnikov	

A STRATEGICKÁ ČASŤ PRE ÚZEMIE KOŠICKÉHO KRAJA

STRATEGICKÁ PRIORITA 1: Bezpečná a ekologická doprava v Košickom kraji

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciálnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov

Aktuálne potreby a výzvy v rozvoji cestnej infraštruktúry II. a III. triedy boli definované prostredníctvom opatrení zameraných na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu ciest. Výstavba nových úsekov sa bude týkať najmä posilnenia regionálnej mobility a zníženia dopravného zaťaženia v husto obývaných regiónoch v prepojení na sieť TEN-T a medzinárodnú cestnú sieť. V oblasti rekonštrukcie a modernizácie je dôraz kladený na rekonštrukciu úsekov ciest II. triedy a v odôvodnených prípadoch ciest III. triedy resp. mostných objektov v zlom stavebno-technickom stave s cieľom zabezpečenia obsluhy centier osídlenia a priemyselných zón. Oblasť zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky, odstraňovanie kolíznych bodov, modernizáciu úsekov ciest II. a III. triedy zabezpečujúcich dopravné napojenia terminálov osobnej dopravy prípadne budovanie prvkov upokojujúcej dopravy v sídlach majú tiež významnú úlohu.

Synergia s OP Integrovaná infraštruktúra: významným prínosom pre Košický kraj bude plánovaná realizácia veľkých projektov D1 Budimír – Bidovce, R2 Rožňava – Jablonov nad Turňou a R2 Košice, Šaca – Košické Oľšany, na ktoré budú nadväzovať viaceré projektové zámery ciest II. triedy plánované v rámci RIÚS.

Špecifický cieľ 1.1.1 Zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému

Zámerom opatrení v rámci tohto špecifického cieľa je napojiť znevýhodnené mestské vidiecke územia prostredníctvom rekonštrukcie, modernizácie a výstavby nových regionálnych ciest a odstraňovaním kritických nehodových lokalít v súlade s vypracovaným Strategickým plánom rozvoja a údržby ciest na úrovni regiónov (Regionálny Master plán) s dôrazom na posilnenie ich konkurencieschopnosti a adaptability, prispieť k udržateľnému rozvoju a eliminovať vplyv dopravy na životné prostredie a kvalitu života obyvateľov.

Predovšetkým pre väčšinu vidieckych oblastí a niektoré mestské oblasti sú cesty II. a III. triedy hlavnými komunikačnými spojnicami, ktoré vytvárajú predpoklady, aby obyvatelia týchto oblastí mohli byť začlenení do širších rozvojových procesov. Investovanie do regionálnych ciest umožňuje menej rozvíjajúcim a zaostávajúcimi oblastiam znižovať vnútroregionálne rozdiely v prístupe k základným službám (vzdelanie, zdravotná a sociálna starostlivosť, kultúra, a pod.), v prístupe na trh práce ako aj v prístupe k základným tovarom.

Kvalitnejšie cesty II. a III. triedy predstavujú základnú podmienku pre zlepšenie každodennej (circular) mobility osôb vidieckych území spojenej aj s rastúcou diverzifikáciou hospodárstiev smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam znamenajúcim zároveň rast zamestnanosti.

Očakávané výsledky

- zlepšenie napojenia regiónov na cesty I. triedy a infraštruktúru TEN-T, čím sa napomôže vyváženějšíemu územnému rozvoju a umožní sa prístup k základným sociálnym službám;
- kvalitná cestná infraštruktúra vytvorí podmienky pre hospodársky rast a zároveň nebude svojimi vlastnosťami limitovať vnútorný potenciál kraja;
- zlepšenie stavebno-technického stavu cestnej siete s dopadom na zlepšenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, zníženie nehodovosti, zníženie energetickej náročnosti dopravy, zníženie negatívnych dopadov na ŽP, zlepšenie podmienok pre cestnú hromadnú dopravu

ako súčasti multimodálneho systému VOD a tvorbu integrovaných multimodálnych systémov dopravy;

- zmiernenie negatívnych dopadov cestnej premávky (najmä tranzitnej a nákladnej dopravy) na obyvateľstvo miest a obcí a zvýšenie kvality ich života cestou budovania nových úsekov ciest.

Príklady aktivít

- rozvoj miestnych/regionálnych plánov udržateľnej mobility ako predpokladu pre všetky nasledujúce navrhované intervencie do dopravného systému
- rekonštrukcia a modernizácia ciest II. a III. triedy (výnimočne ciest III. triedy s podmienkou priameho napojenie na sieť TEN-T)
- výstavba nových úsekov ciest II. triedy (výnimočne ciest III. triedy)
- príprava projektovej dokumentácie, vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti a vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

Opatrenia v rámci investičnej priority sú v súlade s cieľmi Stratégie rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy v SR do roku 2020, ktorá identifikuje aktuálny stav v oblasti verejnej osobnej dopravy (ďalej len „VOD“) v jednotlivých regiónoch SR, identifikuje príčiny tohto stavu a uvádza možnosti budúceho vývoja. Základnou podmienkou pre financovanie aktivít pre účely rozvoja mestskej VOD je vypracovanie plánov udržateľnej mestskej mobility. Intervencie do regionálnej autobusovej dopravy budú podmienené vypracovaním plánov dopravnej obsluhy regiónu a existenciou plne funkčných integrovaných dopravných systémov.

Synergia s inými OP: na cyklo dopravu vytvorenú v rámci RIÚS môžu nadväzovať projekty cyklotrás na vidieku realizované cez Program rozvoja vidieka, prípadne cyklotrasy realizované cez program INTERREG.

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy

Všeobecne platí, že intenzívnejšie využívanie verejnej osobnej dopravy na úkor individuálnej automobilovej dopravy vedie k zlepšeniu kvality ovzdušia v mestách. V posledných rokoch je pre verejnú osobnú dopravu charakteristické postupné znižovanie prepravného výkonu ako dôsledok rastu podielu individuálneho motorizmu na dopravnom trhu osobnej dopravy.

Predpokladom rozvoja jedného z prínosov verejnej osobnej dopravy, t. j. nižšej miery emisií skleníkových plynov na prepraveného jednotlivca, je jej čo najširšie využívanie, a teda jej uprednostnenie pred individuálnou dopravou. Preto je potrebné uskutočňovať opatrenia s cieľom zatráktívniť verejnú dopravu ako prostriedok na zaistenie mobility osôb v mestách a regiónoch. Dopyt po verejnej osobnej doprave je zväčša pozitívne ovplyvňovaný nasledovnými faktormi: spoľahlivosť (kvalita), kratší čas strávený v dopravnom prostriedku (časová elasticita); kratší čas strávený mimo dopravného prostriedku (frekvencia spojov, čas na prestup z jedného dopravného prostriedku na druhý, dostupnosť zastávok v mieste bydliska a pracoviska); vyššia cena palív; drahšie poplatky za parkovanie a spoplatnenie prístupu do centier miest.

Podstatným príspevkom ku kvalite života, prostredia a životného prostredia je aj trvalo udržateľná, ľahko dostupná a cenovo výhodná sieť mestskej dopravy, ktorej spoje nadväzujú na dopravné systémy v rámci mestskej oblasti. Mestská doprava musí byť v súlade s požiadavkami v oblasti bývania, pracovnými požiadavkami, požiadavkami na životné prostredie a verejné priestory. Zároveň

musí byť projektovaná a realizovaná tak, aby boli aj znevýhodnené mestské štvrte lepšie integrované doestskej a regionálnej siete.

Víziou stratégie rozvoja verejnej osobnej dopravy je zvrátiť doterajší nepriaznivý vývoj v deľbe prepravnej práce v osobnej doprave. Cieľom je prostredníctvom integrácie jednotlivých dopravných systémov a ich lepšou organizáciou vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľnú regionálnu a mestskú mobilitu.

Očakávané výsledky

- efektívnejšie poskytovanie verejnej osobnej dopravy na základe spracovaných plánov udržateľnejestskej mobility a plánov dopravnej obslužnosti regiónov, súčinnosť pri tvorbe/aktualizácii Plánu dopravnej obslužnosti a riešenie spoločných problémov vo verejnej osobnej doprave
- zvýšenie počtu osôb prepravených integrovanou VOD prostredníctvom zatriktívnenia VOD (zabezpečením prístupnejšieho vozidlového parku so zodpovedajúcimi štandardmi pre imobilných cestujúcich, budovaním súvisiacej infraštruktúry, zjednotením cestovných dokladov a prepravných podmienok a zavádzaním doplnkových služieb pre cestujúcich)
- zmena deľby prepravnej práce v prospech ekologicky priaznivejších módoov dopravy
- zníženie znečistenia ovzdušia (PM, NO_x, O₃, CO₂)

Príklady aktivít

- spracovanie komplexných strategických dokumentov pre oblasť dopravy vrátane nemotorovej dopravy - spracovanie, resp. aktualizácia strategických dokumentov a územnoplánovacích podkladov (plány mobility, generely dopravy, plány dopravnej obsluhy)
- zabezpečenie moderných tarifných, informačných a dispečerských systémov, zlepšenie informovanosti cestujúcich a zlepšenie informačného a oznamovacieho systému prostredníctvom modernizácie existujúcich a zavádzanie nových integrovaných dopravných systémov (technická podpora softvérového zabezpečenia ako aj hardvérového vybavenia), podpory informovanosti verejnosti s cieľom zvyšovania atraktivity verejnej osobnej dopravy a zavádzania doplnkových služieb verejnej osobnej dopravy
- zlepšenie infraštruktúry verejnej osobnej dopravy tak, ako je uvedené v miestnych/regionálnych plánoch udržateľnej dopravy, ktoré budú vyvinuté - medzi inými sa jedná o obnovu a budovanie vyhradených jazdných pruhov pre verejnú osobnú dopravu, rekonštrukciu, modernizáciu a výstavbu prestupných uzlov, okrem uzlov so zásahom do železničnej infraštruktúry; rekonštrukciu, modernizáciu a výstavbu zastávok cestnej verejnej osobnej dopravy a integrovaných zastávok subsystemov verejnej osobnej dopravy; rekonštrukciu, modernizáciu a výstavbu obratísk cestnej verejnej osobnej dopravy; rekonštrukciu, modernizáciu a výstavbu záchytných parkovísk Park & Ride (P+R), Kiss & Ride (K+R), Bike & Ride (B+R) a inštaláciu systému chytrého parkovania v atraktívnych oblastiach miest; zavádzanie opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy
- zlepšenie kvality vozidlového parku autobusovej dopravy cez nákup autobusovestskej hromadnej dopravy a/alebo prímestskej autobusovej dopravy vysoko environmentálnymi nízkopodlažnými autobusmi spolu s budovaním zodpovedajúcej zásobovacej infraštruktúry

Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb

Jednou z hlavných podmienok zvýšenia atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy je výstavba kvalitnej a bezpečnej cyklistickej infraštruktúry. Ide o hlavnú infraštruktúru, teda výstavbu cyklistických komunikácií (cyklociest, viacúčelových pruhov, cyklistických pruhov a cyklistických pásov) alebo doplnkovú infraštruktúru vo forme stojanov, prístreškov na bicykle, dopravného

značenia a pod. Hlavná infraštruktúra by mala tvoriť ucelenú sieť cyklistických komunikácií v intravilánoch miest a obcí a ich vzájomné prepojenie v extraviláne. Doplnková infraštruktúra by sa mala stať nevyhnutnou súčasťou centier miest, obchodných centier, prevádzkach služieb, staníc a zastávok verejnej osobnej dopravy, obytných komplexov a priemyselných zón. Realizácia tohto cieľa prispieva k naplneniu vízie Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR, ktorej cieľom je dosiahnuť do roku 2020 10%-ný podiel cyklistickej dopravy na celkovej deľbe dopravných prác na Slovensku.

Očakávané výsledky

- dostatočne vybudovaná a kompaktná sieť cyklotrás v mestách a mestských oblastiach a medzi sídlami vytvorí podmienky pre lepšiu mobilitu jeho obyvateľov,
- zmena deľby prepravnej práce v prospech environmentálne priaznivejších módov dopravy – hlavne cyklotransportu,
- zvýšenie podielu využívania cyklistickej dopravy odľahčí centrá miest od postupne narastajúcej miery automobilizácie a vytvorí pozitívny environmentálny efekt v podobe zníženia miery znečistenia ovzdušia, hluku a vibrácií.

Príklady aktivít

- rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu ako cyklistické komunikácie - obnova a rekonštrukcia už existujúcich cyklistických komunikácií, budovanie nových cyklistických komunikácií, cyklokoridorov na existujúcich miestnych komunikáciách a komunikáciách medzi sídlami; doplnková cyklistická infraštruktúra (chránené parkoviská pre bicykle, cyklostojany, nabíjacie stanice pre elektrobicykle, systémy automatickej požičovne bicyklov, hygienické zariadenia apod.); budovanie prvkov upokojujúcej dopravy (pešie zóny, shared space, vylúčenie dopravy z ulíc okrem mestskej hromadnej dopravy a cyklistov apod.); zvyšovanie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky - odstraňovanie úzkych miest v pešej doprave, odstraňovanie bariér pri prestupovaní, a pod.
- propagácia a zvyšovanie atraktivity cyklistickej dopravy vo verejnosti prostredníctvom webových portálov, mobilných aplikácií a pod.

STRATEGICKÁ PRIORITA 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Investičná priorita zahŕňa dve oblasti: sociálnu oblasť a zdravotníctvo. V sociálnej oblasti napĺňa globálny cieľ IROP skvalitnenie života obyvateľov prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym službám, prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné, podpory zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, podpory služieb starostlivosti pre deti do 3 rokov, čím sa vytvoria podmienky pre zosúladovanie pracovného a rodinného života a lepšieho začatia žien na trh práce. V oblasti zdravotníctva je snaha realizovať intervencie v oblasti primárnej zdravotnej starostlivosti koordinovaným spôsobom s intervenciami v oblasti akútnej ústavnej zdravotnej starostlivosti so zámerom prispieť k integrácii služieb, zlepšeniu kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti a k zvýšeniu nákladovej efektívnosti prostredníctvom štrukturálnych zmien v spôsobe poskytovania služieb. Integrácia primárnej zdravotnej starostlivosti prispeje k zlepšeniu účinnosti a následne aj k prevádzkovej a ekonomickej udržateľnosti systému poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Synergia s OP Ľudské zdroje: na investičné projekty podporené v rámci RIÚS, či už deinštitucionalizáciu veľkokapacitných zariadení sociálnych zariadení alebo podpora komunitných služieb by mali nadväzovať neinvestičné projekty na podporu zmien poskytovania sociálnej starostlivosti (napr. informačná kampaň, vzdelávanie sociálnych pracovníkov atď.). Projekty predkladané do OP ĽZ, ktoré nadväzujú na projekty podporované z IROP v sociálnej oblasti by mali byť uprednostnené. V oblasti podpory MRK bude zabezpečené, že subjekty podporené cez OP ĽZ nebudú môcť čerpať na rovnakú investíciu z IROP (napr. komunitné centrá a pod.).

Špecifický cieľ 2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni

IROP bude investične podporovať vytváranie vhodných priestorových podmienok (vhodného fyzického prostredia) pre poskytovanie sociálnych služieb a zabezpečovanie výkonu SPOaSK v zariadeniach, ktoré sú v súlade so zásadami starostlivosti na komunitnej báze. Z analytickej časti je zrejmé, že v územnom obvode Košického kraja sú poskytované hlavne celoročné formy sociálnych služieb. Pri týchto formách pobytu dochádza k pretrhaniu väzieb prijímateľov sociálnych služieb s okolím a rodinou, keďže zväčša neopúšťajú zariadenie. Zámerom deinštitucionalizácie je vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých občanov odkázaných na pomoc spoločnosti v prirodzenom sociálnom prostredí komunity. Docieli sa to prostredníctvom komplexu kvalitných alternatívnych služieb vo verejnom záujme, ktoré im umožnia slobodný a nezávislý spôsob života s podporou komunity, odborníkov, členov rodiny a dobrovoľníkov.

Dôležité bude aj rozširovanie alternatívnych možností uspokojovania potrieb detí, ktoré boli odňaté zo starostlivosti rodičov. Proces deinštitucionalizácie uprednostňuje transformačný proces zariadení poskytujúcich opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre deti, mládež a mladých dospelých so zdravotným postihnutím a duševnou poruchou a zariadení pre deti v SPOaSK pred veľkokapacitnými inštitucionálnymi zariadeniami SPOaSK.

Očakávané výsledky

- nové a kvalitnejšie služby pre seniorov, dlhodobo chorých, zdravotne postihnutých a sociálne odkázaných vo funkčnom území mesta Košice poskytované na komunitnej úrovni, zvýšený počet ľudí využívajúcich služby,
- transformácia a DI existujúcich zariadení poskytujúcich sociálne služby s celoročným pobytom (DSS a špecializované zariadenie) na zariadenia poskytujúce služby na komunitnej báze
- transformácia zariadení s celoročným pobytom (detské domovy, resocializačné stredisko) zabezpečujúcich výkon opatrení SPOaSK na zariadenia na komunitnej báze, t.j. v prirodzených spoločenstvách organizačne a kultúrne čo najviac podobných bežnej rodine
- skvalitnenie a rozšírenie ponuky existujúcich a zabezpečenie nových služieb a opatrení SPOaSK, ktoré sa poskytujú na komunitnej báze, - posilnenie existujúcich komunitných služieb a vytvorenie nových tak, aby boli dostupné tie typy služieb, o ktoré je záujem a ktoré v okresoch kraja chýbajú
- rekonštrukcia/vybudovanie/vybavenie zariadení starostlivosti o detí do troch rokov veku za účelom podpory zosúladenia rodinného a pracovného života rodičov a zvýšenia zamestnanosti žien,
- zvýšený počet detí v zariadeniach starostlivosti o detí do troch rokov veku a budovanie siete zariadení starostlivosti o detí do 3 rokov s cieľom podpory zosúladenia rodinného a pracovného života a zvýšenia zamestnanosti žien.

Príklady aktivít

- rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia vhodných stavebných objektov pre vytvorenie priestorových podmienok na poskytovanie a zabezpečenie komunitnej starostlivosti v súlade s princípmi deinštitucionalizácie
- rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia stavebných objektov existujúcich zariadení, ktoré už poskytujú a zabezpečujú služby na komunitnej báze
- zriaďovanie a výstavba nových stavebných objektov zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj „SPOaSK“) vrátane tých, ktoré poskytujú inovatívne formy komunitnej starostlivosti a opatrení na podporu zotrvania/návratu detí v prirodzenom rodinnom prostredí, resp. podporu náhradného rodinného prostredia
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku v záujme zosúladenia rodinného a pracovného života
- investovanie do materiálno-technického vybavenia zariadení vrátane motorových vozidiel pri zriaďovaní zázemia pre terénne služby a výkonu opatrení SPOaSK v prirodzenom rodinnom, náhradnom rodinnom prostredí a otvorenom prostredí
- opatrenia na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov
- kúpa rodinných domov, príp. bytov v bytových domoch, rekonštrukcia týchto objektov;
- exteriérové a interiérové vybavenie objektov za účelom presťahovania klientov z veľkokapacitného zariadenia do týchto objektov.

Špecifický cieľ 2.1.2 Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti

Poskytovaním kvalitných, moderných, dostupných a nákladovo efektívnych zdravotníckych služieb zvyšovať kvalitu zdravia občanov Košického kraja a dosahovať rast ich spokojnosti so systémom zdravotníctva financovaného z verejných zdrojov.

Vychádzajúc z výsledkov analýzy k hlavným problémom Košického kraja v oblasti poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti patria: z pohľadu systému poskytovania zdravotnej starostlivosti vysoká fragmentácia poskytovateľov primárnej ambulantnej starostlivosti, zvýšená prevalencia chronických ochorení a starnúca populácia vrátane vysokého veku všeobecných lekárov a z pohľadu pacienta je to absentujúca komplexná primárna ambulantná starostlivosť ako služba poskytovaná vo vysokej kvalite, efektívne a vždy dostupná.

Medzi identifikované potreby územia Košického kraja patria: možnosť prepojenia poskytovania zdravotnej starostlivosti s vybranými sociálnymi službami, zlepšenie dostupnosti a komplexnosť poskytovaných služieb, aktívnejšie zapojenie samosprávy, možnosti využívania moderných technológií (vrátane zavedenia eHealth), zmeny v liečbe a vytvorenie príležitostí pre mladých lekárov a v neposlednom rade možnosť zvýšenia efektívnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Integrácia regionálnych zdravotných a sociálnych služieb v rámci CIZS umožní implementáciu nových procesov orientovaných na pacienta za účelom posilnenia primárneho kontaktu s obyvateľmi koordinovaného s ústavnou zdravotnou starostlivosťou s cieľom:

- a) zlepšiť kvalitu, efektívnosť a rozsah zdravotnej starostlivosti a súvisiacich služieb,
- b) rozšíriť rozsah, dostupnosť a účinnosť zdravotníckych a súvisiacich sociálnych služieb a
- c) priblížiť takéto služby k obyvateľom.

Očakávané výsledky

- regionálna sieť CIZS ,
- zvýšenie počtu lekárov primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti na jedno kontaktné miesto
- posilnenie úlohy poskytovateľov primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti ako hlavných manažérov pacienta
- integrácia služieb poskytovania zdravotnej starostlivosti a vybraných sociálnych služieb,
- lepší manažment pacienta,
- zlepšenie komunikácie medzi obyvateľmi segregovaných a separovaných rómskych osídlení a lekárov primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti (synergia s ESF aktivitami OP Ľudské zdroje),
- implementácia nových preventívnych programov (synergia s OP ĽZ),
- inovácie v zdravotníctve a nové zdravotnícke technológie.

Príklady aktivít

Budovanie infraštruktúry centier integrovanej zdravotnej starostlivosti:

- výstavba nových budov
- modernizácia a rekonštrukcia existujúcich budov
- prístavba, nadstavba, stavebné úpravy a rekonštrukcia vnútorných a vonkajších priestorov existujúcich stavebných objektov
- zabezpečenie materiálo – technického vybavenia
- dodávka zdravotníckej techniky, zariadenia a vybavenia
- budovanie a modernizácia IKT infraštruktúry vrátane vybavenia vysokorychlostným internetovým pripojením a nákupu softvérového vybavenia
- budovanie bezbariérových prístupov
- opatrenia na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Investičná priorita je zameraná na rozvoj vzdelávania na každom jeho stupni (predprimárne, primárne, stredné a celoživotné vzdelávanie). Hlavným cieľom je vytvoriť podmienky pre kvalitné vzdelávanie a zlepšenie prístupu ku vzdelávaniu, a tým zlepšiť kvalitu života obyvateľstva v Košickom kraji. Cieľovou skupinou tematického cieľa sú deti, žiaci v procese vzdelávania a odbornej prípravy a osoby zúčastnené na celoživotnom vzdelávaní. Jedným z cieľov stratégie je aj zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania (t.j. práva každého dieťaťa na kvalitné vzdelanie s kladením dôrazu na búranie bariér v školstve, ktoré znemožňujú rovnocenný prístup ku vzdelávaniu a k automatickému právu dieťaťa navštevovať bežnú materskú, základnú a strednú školu, vzdelávanie všetkých detí/žiacov spolu). Prioritnou úlohou je zabezpečiť rovnaké príležitosti pre všetky deti a pre všetkých žiakov (zdravotne a sociálne znevýhodnených) pre získanie efektívnych vzdelávacích služieb, potrebných doplnujúcich pomôcok a podporných služieb v triedach veku primeraných s cieľom pripraviť deti a žiakov na produktívny život ako plnoprávných členov spoločnosti.

Synergia s OP Ľudské zdroje: na investičné projekty podporené v rámci RIÚS by mali nadväzovať neinvestičné projekty ako napr. vzdelávanie učiteľov MŠ, ZŠ a SŠ (v nadväznosti na vybavenie učebni novým zariadením). V rámci OP ĽZ budú podporené aj materské a základné školy s MRK tak, aby nedošlo k duplicite výdavkov s IROPom.

Špecifický cieľ 2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl

Základnou víziou v tejto oblasti je zlepšenie kvality predprimárneho vzdelávania a vzdelávania v rannom detstve.

Špecifický cieľ je zameraný na sprístupnenie služieb infraštruktúry materských škôl s cieľom zvýšenia zaškolenosti detí materských škôl a zabezpečenie kvalitného predprimárneho vzdelania prispievajúceho k zvládnutiu povinnej školskej dochádzky. Poskytnutím dostatočných kapacít materských škôl sa vytvoria predpoklady pre zosúladovanie súkromného a pracovného života rodičov, zlepšenie príjmovej situácie mladých ľudí a zabezpečenia prístupu ku kvalitnejším verejným službám v oblasti predškolskej dochádzky a výchovy. Budovaním prvkov inkluzívneho vzdelávania v materských školách bude dochádzať k integrácii detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Očakávané výsledky

- rozšírené kapacity MŠ a vytvorené podmienky na zvýšenie hrubej zaškolenosti detí od 3 – 5 roku veku v sídlach, kde je vykazovaná najvyššia potreba rozšírenia,
- zvýšený počet MŠ s prvkami inkluzívneho vzdelávania na začlenenie detí v rámci inkluzívneho predprimárneho vzdelávania v materských školách,
- zlepšené podmienky na zosúladenie súkromného a pracovného života rodičov,
- zvýšenie dostupnosti predprimárneho vzdelávania pre všetky deti vo veku od 3 do 5 rokov v každom okrese kraja,
- rozširovanie predškolskej výchovy vo veku od 3 do 5 rokov.

Príklady aktivít

- výstavba nových objektov MŠ vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania
- rozširovanie kapacít existujúcich objektov materských škôl prístavbou, nadstavbou, rekonštrukciou, zmenou dispozície objektov
- stavebno-technické úpravy areálu materskej školy vrátane detských ihrísk, športových zariadení pre deti – uzavretých aj otvorených s možnosťou celoročnej prevádzky, záhrad vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania
- obstaranie materiálo-technického vybavenia materských škôl
- zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov materských škôl

Špecifický cieľ 2.2.2 Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl

Podpora základného vzdelávania je v rámci IROP zameraná na budovanie a rekonštrukciu odborných učební, laboratórií podporujúcich polytechnickú výchovu, technické a prírodovedné zamerania žiakov, jazykových učební pre rozvoj jazykových zručností, a učební IKT pre rozvoj informačno-komunikačných zručností žiakov základných škôl.

Očakávané výsledky

- zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, IKT učební a odborných učební zameraných na prírodné vedy
- zlepšenie technického vybavenia školských knižníc
- zabezpečenie vybavenia polytechnických učební, hlavne v tých ZŠ, kde takéto učebne vôbec nie sú
- zlepšenie technického stavu učební, v ktorých sa vykonáva vyučovací proces
- prepojenie teoretického a praktického vzdelávania na základných školách s potrebami trhu práce a tým zlepšenie umiestnenia mladých ľudí na trhu práce

- vytvorenie podmienok na celoživotné vzdelávania

Príklady aktivít

- obstaranie jazykových učební na výučbu slovenského jazyka a cudzích jazykov, vrátane slovenského jazyka pre osoby vyrastajúce v inom jazykovom prostredí
- obstaranie školských knižníc vrátane priestorov pre ďalší rozvoj kľúčových kompetencií žiakov
- obstaranie prírodovedných učební
- obstaranie polytechnických učební
- obstaranie IKT učební
- stavebno-technické úpravy pre potreby obstarania učební

Špecifický cieľ č. 2.2.3: Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní

Pre dosiahnutie špecifického cieľa je podpora IROP zameraná na podporu materiálno-technického vybavenia a zlepšenie priestorových podmienok stredných odborných škôl, stredísk praktického vyučovania, školských hospodárstiev a stredísk odbornej praxe so zreteľom na rozvoj siete centier odborného vzdelávania a prípravy (COVaP) a s cieľom zvýšenia kvality odborného vzdelávania a prípravy, praktických zručností žiakov a zvýšenia kvality poskytovaného celoživotného vzdelávania pre potreby trhu práce. Realizované aktivity budú uplatňovať prvky inkluzívneho vzdelávania.

Od septembra 2009 pri stredných odborných školách v Košickom kraji bolo zriadených spolu 10 centier odborného vzdelávania a prípravy (ďalej COVaP) s cieľom skvalitniť odborné vzdelávanie žiakov stredných odborných škôl. Centrá boli zriaďované v spolupráci s firmami, ktoré mali záujem spolupracovať pri zavádzaní nových technológií do vzdelávacieho procesu a v spolupráci so zriaďovateľom investovali do ich materiálno - technického vybavenia.

V súčasnosti v COVaP prebieha vzdelávanie žiakov vlastnej školy pre spolupracujúce firmy, ktoré sa spolupodieľali na ich vytvorení, vzdelávanie žiakov satelitných SOŠ (na základe zmluvného vzťahu) v odboroch pre ktoré COVaP boli zriadené, rekvalifikačné kurzy pre záujemcov v rámci celoživotného vzdelávania, spolupráca so základnými školami v rámci predmetu technické práce a organizovanie odborných súťaží pre žiakov základných a stredných škôl.

Očakávané výsledky

- posilnenie systému odborného vzdelávania a prípravy a zvýšenie jeho atraktívnosti v kontexte celoživotného vzdelávania vytvorením regionálne/miestne špecificky zameranej ponuky vzdelávania,
- zlepšenie podmienok pre uplatnenie absolventov odborného vzdelávania a prípravy pre potreby trhu práce,
- zlepšenie materiálno-technického vybavenia stredných odborných škôl, stredísk praktického vyučovania, školských hospodárstiev, stredísk odbornej praxe, ktoré sú v súlade s výsledkami analýzy potrieb študijných a učebných odborov v Košickom kraji
- zlepšenie materiálno-technického vybavenia existujúcich centier odborného vzdelávania a prípravy a podpora vzniku nových COVaP,
- vytvorenie technických podmienok pre inkluzívne vzdelávanie, a tým rozšírenie ponuky vzdelávania pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva,
- vytvorenie podmienok na zvýšenie počtu žiakov zúčastňujúcich sa praktického vyučovania priamo u zamestnávateľa a spoločných modelov ďalšieho vzdelávania,
- vytvorenie podmienok pre poskytovanie celoživotného vzdelávania prostredníctvom prepojenia siete centier odborného vzdelávania a prípravy so zamestnávateľmi a terciárnym sektorom.

Príklady aktivít

- obstaranie a modernizácia materiálo - technického vybavenia odborných pracovísk pre praktické vyučovanie, odborný výcvik, odbornú prax, celoživotné vzdelávanie, jazykových učební, odborných dielní, odborných učební, knižníc, prednáškových a vyučovacích miestností na stredných odborných školách, centrách odborného vzdelávania a prípravy, strediskách odbornej praxe, strediskách praktického vyučovania a školských hospodárstvach a s tým súvisiace stavebné úpravy
- obstaranie a modernizácia materiálo-technického vybavenia internátov a s tým súvisiace stavebné úpravy vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania
- prístavba, nadstavba, stavebné úpravy a rekonštrukcia vonkajších a vnútorných priestorov a areálov stredných odborných škôl, centier odborného vzdelávania a prípravy, stredísk odbornej praxe, stredísk praktického vyučovania a školského hospodárstva, súvisiacich okrem iného aj so zabezpečením prvkov inkluzívneho vzdelávania a vybavenosťou pre širšiu komunitu centier odborného vzdelávania a prípravy
- vytvorenie podnikateľského inkubátora²² - prístavbou, nadstavbou, stavebnými úpravami alebo rekonštrukciou vnútorných priestorov centier odborného vzdelávania a prípravy a nákup materiálo-technického vybavenia do podnikateľského inkubátora vrátane vybavenia vysokorychlostným internetovým pripojením a IKT
- zvýšenie energetickej hospodárnosti budov stredných odborných škôl, centier odborného vzdelávania a prípravy, stredísk odbornej praxe, stredísk praktického vyučovania, školských hospodárstiev vrátane internátov

STRATEGICKÁ PRIORITA 3: Mobilizácia kreatívneho priemyslu v Košickom kraji

Stratégia v oblasti kultúrno-kreatívneho priemyslu je rozpracovaná v časti venovanej funkčnému územiu mesta Košice, nakoľko investície v tejto oblasti môžu byť realizované výhradne na tomto území.

STRATEGICKÁ PRIORITA 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania

Táto investičná priorita IROP nie je súčasťou RIÚS.

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek

Základným predpokladom chodu ľudskej spoločnosti ako i celej biosféry je voda. Z tohto pohľadu kľúčovou prioritou IROP v oblasti vodného hospodárstva je ochrana kvality vody a existujúcich vodných zdrojov v celom spektre tohto odvetvia. Od vytvárania podmienok pre tvorbu a čerpanie kvalitnej podzemnej vody, cez prevenciu kontaktu so splaškovými vodami budovaním stokovej siete až po distribúciu s čo najnižšími prevádzkovými stratami. Táto investičná priorita priamo prispieva ku globálnemu cieľu RIÚS KK zlepšenie kvality života cez zlepšenie dodávok pitnej vody a zabezpečenie odvádzania a čistenia odpadových vôd.

Napĺňanie strategickej časti tohto dokumentu úzko súvisí s Národným programom Slovenskej republiky pre vykonávanie Smernice rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení Smernice komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES. Tento okrem

iného stanovuje zoznam aglomerácií, ktoré sú smerodajné nielen pre oblasť odpadových vôd ale odvíjajú sa od nej aj investície do budovanie nových vodovodných sietí.

Prepojenie s inými OP:

OP Kvalita životného prostredia: podpora je poskytovaná na budovanie kanalizácií a ČOV v aglomeráciách nad 2000 EO (špecifický cieľ 1.2.1.), na budovanie vodovodov v prípade súbežnej výstavby verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS (ŠC 1.2.2) a intenzifikácia a modernizácia existujúcich úpravni povrchových vôd (ŠC 1.2.2). Okrem toho je možné čerpať z OP KŽP prostriedky na odpadové hospodárstvo, energetickú efektívnosť či zmenu klímy, čo prispeje ku zlepšeniu stavu ŽP v danom území.

Program rozvoja vidieka: podpora je poskytovaná na výstavbu, rekonštrukciu, modernizáciu a dostavbu kanalizácie, vodovodu alebo ČOV v obciach s počtom obyvateľov do 1000 obyv. a zároveň nie sú súčasťou aglomerácií oprávnených v rámci OPKŽP.

Špecifický cieľ č. 4.2.1 Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie

Špecifický cieľ je zameraný na podporu aktivít, ktoré vedú k zníženiu znečistenia podzemných a povrchových vôd v dôsledku nedostatočného odvádzania a čistenia odpadových vôd a k zvýšeniu počtu obyvateľov zásobovaných kvalitnou pitnou vodou z verejných vodovodov. Na existujúcich kanalizačných systémoch evidujeme nedostatky, ku ktorým možno zahrnúť napr. časté zaústenie väčších profilov stôk do menších, ako následok dodatočného budovania privádzačov do ČOV, predimenzované profily zberačov, v ktorých sedimentuje znečistenie, vybudované v dôsledku veľkorysých prognóz rozvoja miest a iné.

Očakávané výsledky

- zabezpečenie bezproblémových dodávok pitnej vody pre obyvateľstvo prostredníctvom rekonštrukcie prívodov vody, vodovodných sietí, objektov a zariadení verejných vodovodov vybraných na základe ich technického stavu podľa vyhlášky č. 262/2010 Z.z.
- zlepšenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou vybudovaním verejných vodovodov v obciach podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií
- zamedzenie negatívneho vplyvu znečistených odpadových vôd na životné prostredie a zdravie výstavbou verejnej kanalizácie a ČOV v obciach nezarađených do aglomerácií v rámci Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS.
- zvýšený podiel obyvateľstva napojeného na verejnú kanalizáciu
- zlepšenie podmienok a prístupu k pitnej vode pre obyvateľstvo v regiónoch s deficitom pitnej vody, v ktorých voda na zásobovanie nespĺňa požiadavky na pitnú vodu, v zmysle integrovaného manažmentu vodných zdrojov podľa Vodného plánu Slovenska, tak aby nedošlo k zhoršeniu dobrého stavu iných vodných zdrojov
- zvýšenie kvality dodávanej pitnej vody a zlepšenie ochrany existujúcich zdrojov pitnej vody

Príklady aktivít

- rekonštrukcia prívodov vody, vodovodných sietí, objektov a zariadení verejného vodovodu v obciach okrem prípadov intenzifikácie a modernizácie úpravni povrchových vôd pre veľkokapacitné zdroje, ktoré sú predmetom podpory v rámci OP KŽP
- rekonštrukcia stokovej siete, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v obciach
- budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie v aglomeráciách nad 2 000 EO podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS

- budovanie verejných kanalizácií a budovanie a rekonštrukcia čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, a to v obciach od 1 000 do 2 000 obyvateľov s výnimkou obcí začlenených do aglomerácií do 2 000 EO s vybudovanou stokovou sieťou min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie alebo do aglomerácií do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový
- rekonštrukcia existujúcich vodárenských zdrojov podzemných vôd pri súčasnom zabezpečení splnenia požiadaviek na ich kvalitatívnu a kvantitatívnu ochranu
- intenzifikácia (v limitovaných prípadoch vedúca k rozšíreniu kapacity) existujúcich vodárenských zdrojov so zohľadnením kvantitatívneho stavu daného vodného útvaru pri súčasnom zabezpečení splnenia požiadaviek na jeho kvalitatívnu a kvantitatívnu ochranu
- budovanie nových vodárenských zdrojov podzemných vôd a to v limitovaných prípadoch, keď nie je technicky a/alebo ekonomicky efektívne zásobovať obyvateľov obce pitnou vodou z existujúcich vodárenských sústav v ich bilančnom dosahu

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenie a dekontaminácia opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Investície do zelenej infraštruktúry sú významné z hospodárskeho hľadiska ako zachovanie schopnosti prírody poskytovať úžitky tzv. ekosystémové služby. Ekosystémové služby sú prínosy, ktoré ľudia získavajú od ekosystémov a majú vplyv na prosperitu a životnú úroveň.

Prepojenie s inými OP:

OP Kvalita životného prostredia: podpora je poskytovaná na zníženie znečisťovania ovzdušia (ŠC 1.4.1) a sanáciu environmentálnych záťaží (ŠC 1.4.2).

Program rozvoja vidieka: podpora je poskytovaná obciam do 1000 obyv. na opatrenia využívania OZE, zlepšovanie miestnych základných služieb vrátane vzhľadu obcí.

Špecifický cieľ 4.3.1 Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku

Adaptačné opatrenia v urbanizovanom prostredí sú podmienkou kvality života v meniacej sa klíme. Vhodnými mechanizmami sa dosiahne zvýšenie odolnosti sídelného prostredia na negatívne dopady zmeny klímy (napr. prostredníctvom zníženia efektu mestských teplotných ostrovov, apod.), zvýšenie odolnosti sídiel na očakávané výzvy ďalšieho rozvoja spoločnosti (prostredníctvom ochrany prírody a krajiny, apod.) a poskytnutie potrebných informácií a nástrojov, ktoré uľahčia celý proces rozhodovania a riadenia sídla.

Očakávané výsledky

- zavádzanie postupov udržateľného hospodárenia so zrážkovými vodami formou znižovania podielu nepriepustných povrchov – na verejných priestranstvách v meste ako aj na parkoviskách v maximálne nožnej miere ponechávať priepustné povrchy (zatravnňovacie dlaždice, dlažby v pieskovom lôžku a pod.)
- pri správe a údržbe zelene využívať záhradnícke technológie, vyvinuté za účelom úspory vody a prehodnotiť intenzitné triedy údržby zelene s cieľom prírode blízkeho manažmentu zelene
- prispôbiť výber kostrových drevín pre výsadbu v sídlach na predpokladané zvýšenie teploty a posun výškového vegetačného stupňa, zvýšiť diverzifikáciu druhovej a vekovej štruktúry

drevín, vo väčšej miere vysádzať aj krátkoveké druhy stromov, a to v poraste aj ako cieľových drevín

- v bezprostrednej blízkosti obytných zón v intravilánoch miest a obcí prispôbiť manažment údržby a druhové zloženie verejnej zelene zdravotno-hygienickým štandardom kvality ovzdušia s ohľadom na obsah alergénov

Príklady aktivít

- regenerácia vnútroblokov sídlisk s uplatnením ekologických princípov tvorby a ochrany zelene

B STRATEGICKÁ ČASŤ PRE MESTSKÚ FUNKČNÚ OBLASŤ KOŠICE

STRATEGICKÁ PRIORITA 1: Bezpečná a ekologická doprava

Nakoľko sú investičné priority a špecifické ciele totožné pre Košický kraj aj pre MFO Košice, nie sú z praktických dôvodov v tejto časti rozvádzané. Výnimkou je strategická priorita č. 3, ktorá sa bude realizovať len MFO Košice. Očakávané výsledky a príklady aktivít sú z dôvodu posudzovania vplyvov dôležité, a preto boli do textu vložené aj napriek značnej podobnosti s krajom.

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciálnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálneho dopravného systému

Špecifický cieľ 1.1.1 Zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému

Očakávané výsledky

- zlepšenie napojenia funkčnej oblasti mesta Košice na cesty I. triedy a infraštruktúru TEN-T, čím sa napomôže vyváženějšíemu územnému rozvoju a umožní sa prístup k základným verejným službám (sociálnym, zdravotným, vzdelávacím),
- kvalitná cestná infraštruktúra vytvorí podmienky pre hospodársky rast a zároveň nebude svojimi vlastnosťami limitovať vnútorný potenciál kraja a daného funkčného územia mesta Košice,
- zlepšenie stavebno-technického stavu cestnej siete s dopadom na zlepšenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, zníženie nehodovosti, zníženie energetickej náročnosti dopravy, zníženie negatívnych dopadov na ŽP,
- zlepšenie podmienok pre cestnú hromadnú dopravu ako súčasti multimodálneho systému VOD a tvorbu integrovaných multimodálnych systémov dopravy,
- zmiernenie negatívnych dopadov cestnej premávky (najmä tranzitnej a nákladnej dopravy) na obyvateľstvo miest a obcí vo funkčnej oblasti mesta Košice a zvýšenie kvality ich života cestou budovania nových úsekov ciest.

Príklady aktivít

- Rozvoj miestnych a regionálnych plánov udržateľnej mobility ako predpokladu pre realizáciu intervencií do dopravného systému v území.
- Rekonštrukcia a modernizácia ciest II. triedy i III. triedy so zameraním na zlepšenie dopravnotechnického stavu, bezpečnosti a plynulosti dopravy vybraných úsekov ciest II. a III. triedy vo funkčnom území mesta Košice, ich rekonštrukciou a modernizáciou; prestavba križovatiek na kolíznych uzloch ciest II. a III. triedy.

- Vybudovanie nových úsekov ciest II. triedy i III. triedy pre zníženie intenzity dopravy prejazdňými úsekmi ciest zastavaným územím.
- Vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti a vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie.

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy

Očakávané výsledky

- efektívnejšie fungovanie verejnej osobnej dopravy na základe spracovaných plánov udržateľnej mestskej mobility, plánov dopravnej obslužnosti a generelov dopravy
- zvýšenie počtu osôb prepravených VOD prostredníctvom skvalitňovania infraštruktúry VOD a jej integráciu s inými druhmi dopravy
- zmena deľby prepravnej práce v prospech ekologicky priaznivejších módov dopravy
- zníženie znečistenia ovzdušia (PM, NOX, O₃, CO₂)

Príklady aktivít

Základnou podmienkou na financovanie aktivít pre účely rozvoja regionálnej a mestskej VOD je vypracovanie plánov udržateľnej mestskej mobility.

- Spracovanie komplexných strategických dokumentov pre oblasť dopravy vrátane nemotorovej dopravy (príprava rozvojových dokumentov dopravy vrátane nemotorovej dopravy, plány mobility, generely dopravy, plány dopravnej obsluhy, spracovanie, resp. aktualizácia strategických dokumentov a územnoplánovacích podkladov).
- Zabezpečenie moderných tarifných, informačných a dispečerských systémov, zlepšenie informovanosti cestujúcich a zlepšenie informačného a oznamovacieho systému.
- Zlepšenie infraštruktúry verejnej osobnej dopravy v súlade s miestnymi/regionálnymi plánmi udržateľnej dopravy.
- Zlepšenie kvality vozidlového parku autobusovej dopravy.

Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb

Očakávané výsledky

- kompaktná sieť cyklotrás v meste Košice vytvorí podmienky pre lepšiu mobilitu jeho obyvateľov
- zmena deľby prepravnej práce v prospech environmentálne priaznivejších módov dopravy – hlavne cyklo dopravy
- zvýšenie podielu využívania cyklistickej dopravy odľahčí centrá mesta od postupne narastajúcej miery automobilizácie a vytvorí pozitívny environmentálny efekt v podobe zníženia miery znečistenia ovzdušia, hluku a vibrácií

Príklady aktivít

- Budovanie nových, vzájomne prepojených cyklistických dopravných trás.
- Budovanie doplnkovej infraštruktúry k cyklo doprave.
- Zvyšovanie bezpečnosti cyklistickej dopravy a budovanie prvkov upokojujúcej dopravy.

- Vytvorenie a zavedenie systematického prístupu, vrátane finančného mechanizmu, k budovaniu a údržbe cyklistických dopravných trás.
- Zvyšovanie povedomia a informovanosti o cyklodoprave.

STRATEGICKÁ PRIORITA 2: Lahší prístup k efektívnym a kvalitnejším službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Špecifický cieľ 2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni

Očakávané výsledky

- nové a kvalitnejšie služby pre seniorov, dlhodobo chorých, zdravotne postihnutých a sociálne odkázaných vo funkčnom území mesta Košice poskytované na komunitnej úrovni, zvýšený počet ľudí využívajúcich služby,
- transformácia a DI existujúcich zariadení s celoročným pobytom na zariadenia poskytujúce služby na komunitnej báze, t.j. v prirodzenom sociálnom prostredí alebo v prirodzených spoločenstvách organizačne a kultúrne čo najviac podobných bežnej rodine,
- skvalitnenie a rozšírenie ponuky existujúcich a zabezpečenie nových sociálnych služieb, ktoré sa poskytujú na komunitnej báze,
- transformácia a deinštitucionalizácia existujúcich zariadení s celoročným pobytom na zariadenia poskytujúce sociálne služby a zabezpečujúce výkon opatrení SPOaSK na komunitnej báze, t.j. v prirodzenom sociálnom prostredí alebo v prirodzených spoločenstvách organizačne a kultúrne čo najviac podobných bežnej rodine,
- skvalitnenie a rozšírenie ponuky existujúcich a zabezpečenie nových služieb a opatrení SPOaSK, ktoré sa poskytujú/vykonávajú na komunitnej báze, v prirodzenom rodinnom prostredí, resp. náhradnom rodinnom prostredí, vrátane inovatívnych služieb komunitnej starostlivosti a inovatívnych opatrení.
- rekonštrukcia/vybudovanie/vybavenie zariadení starostlivosti o detí do troch rokov veku za účelom podpory zosúladenia rodinného a pracovného života rodičov a zvýšenia zamestnanosti žien,
- zvýšený počet detí v zariadeniach starostlivosti o detí do troch rokov veku a budovanie siete zariadení starostlivosti o detí do 3 rokov s cieľom podpory zosúladenia rodinného a pracovného života a zvýšenia zamestnanosti žien.

Príklady aktivít

- rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia vhodných stavebných objektov pre vytvorenie priestorových podmienok na poskytovanie a zabezpečenie komunitnej starostlivosti v súlade s princípmi deinštitucionalizácie
- rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia stavebných objektov existujúcich zariadení, ktoré už poskytujú a zabezpečujú služby na komunitnej báze
- zriaďovanie a výstavba nových stavebných objektov zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj „SPOaSK“) vrátane tých, ktoré poskytujú inovatívne formy komunitnej starostlivosti a opatrení na podporu

zotrvania/návratu detí v prirodzenom rodinnom prostredí, resp. podporu náhradného rodinného prostredia

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku v záujme zosúladenia rodinného a pracovného života
- investovanie do materiálo-technického vybavenia zariadení vrátane motorových vozidiel pri zriaďovaní zázemia pre terénne služby a výkonu opatrení SPOaSK v prirodzenom rodinnom, náhradnom rodinnom prostredí a otvorenom prostredí
- opatrenia na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov

Špecifický cieľ 2.1.2 Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti

Očakávané výsledky

- vytvorenie CIZS na území MFO Košice podľa záväznej metodiky MZ SR
- zvýšenie počtu lekárov primárneho kontaktu na jedno kontaktné miesto,
- zlepšenie servisu poskytovaných zdravotníckych služieb na jednom kontaktnom mieste
- zvýšenie prevencie ochorení,
- posilnenie úlohy poskytovateľov primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti ako hlavných manažérov pacienta,
- postupná integrácia služby poskytovania zdravotnej starostlivosti a vybraných sociálnych služieb (zamerané na prevenciu, riešenie alebo zmiernenie sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity),
- atraktívne pracovné príležitosti pre mladých lekárov,
- zníženie nákladov prevádzky zdravotníckych zariadení.

Príklady aktivít

- výstavba nových budov, modernizácia a rekonštrukcia existujúcich budov,
- prístavba, nadstavba, stavebné úpravy a rekonštrukcia vnútorných a vonkajších priestorov existujúcich stavebných objektov,
- zabezpečenie materiálo – technického vybavenia,
- dodávka zdravotníckej techniky, zariadenia a vybavenia,
- budovanie a modernizácia IKT infraštruktúry vrátane vybavenia vysokorýchlostným internetovým pripojením a nákupu softvérového vybavenia,
- budovanie bezbariérových prístupov,
- opatrenia na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov.

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy prostredníctvom vývoja vzdelávacej infraštruktúry

Špecifický cieľ 2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl prostredníctvom zvyšovania kapacity, rekonštrukcie a prostredníctvom vybavenia MŠ

Očakávané výsledky

- rozšírené kapacity MŠ a vytvorené podmienky na zvýšenie hrubej zaškolenosti detí od 3 – 5 roku veku v sídlach, kde je vykazovaná najvyššia potreba rozšírenia,
- zvýšený počet MŠ s prvkami inkluzívneho vzdelávania na začlenenie detí v rámci inkluzívneho predprimárneho vzdelávania v materských školách,

- zlepšené podmienky na zosúladienie súkromného a pracovného života rodičov,
- rozširovanie predškolskej výchovy vo veku od 3 do 5 rokov.

Príklady aktivít

- výstavba nových objektov MŠ vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania
- rozširovanie kapacít existujúcich objektov materských škôl prístavbou, nadstavbou, rekonštrukciou, zmenou dispozície objektov
- stavebno-technické úpravy existujúcich objektov a ich adaptácia pre potreby materskej školy s prvkami inkluzívneho vzdelávania (napr. nevyužitie priestory ZŠ)
- stavebno-technické úpravy areálu materskej školy vrátane detských ihrísk, športových zariadení pre deti – uzavretých aj otvorených s možnosťou celoročnej prevádzky, záhrad vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania
- obstaranie materiálno-technického vybavenia materských škôl
- zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov materských škôl

Špecifický cieľ 2.2.2 Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl prostredníctvom skvalitnenia podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ

Očakávané výsledky

- zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, IKT učební a odborných učební zameraných na prírodné vedy
- zabezpečenie vybavenia polytechnických učební, hlavne v tých ZŠ, kde takéto učebne vôbec nie sú
- zlepšenie technického stavu učební, v ktorých sa vykonáva vyučovací proces
- prepojenie teoretického a praktického vzdelávania na základných školách s potrebami trhu práce a tým zlepšenie umiestnenia mladých ľudí na trhu práce

Príklady aktivít

- Modernizácia vybavenia jazykových učební, odborných, polytechnických, prírodovedných a IKT učební vrátane stavebno-technických úprav.
- Modernizácia školských knižníc (využitím IKT technológií) vrátane priestorov pre ďalší rozvoj kľúčových kompetencií žiakov.
- Stavebno-technické úpravy a vybavenie základných škôl pre inkluzívne vzdelávanie.

Špecifický cieľ 2.2.3 Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní

Očakávané výsledky

- posilnenie systému odborného vzdelávania a prípravy a zvýšenie jeho atraktívnosti v kontexte celoživotného vzdelávania vytvorením regionálne/miestne špecificky zameranej ponuky vzdelávania,
- zlepšenie podmienok pre uplatnenie absolventov odborného vzdelávania a prípravy pre potreby trhu práce,
- zlepšenie materiálno-technického vybavenia stredných odborných škôl, stredísk praktického vyučovania, školských hospodárstiev, stredísk odbornej praxe, ktoré sú v súlade s výsledkami analýzy potrieb študijných a učebných odborov v Košickom kraji
- zlepšenie materiálno-technického vybavenia existujúcich centier odborného vzdelávania a prípravy a podpora vzniku nových COVaP,

- vytvorenie technických podmienok pre inkluzívne vzdelávanie, a tým rozšírenie ponuky vzdelávania pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva,
- vytvorenie podmienok na zvýšenie počtu žiakov zúčastňujúcich sa praktického vyučovania priamo u zamestnávateľa a spoločných modelov ďalšieho vzdelávania,
- vytvorenie podmienok pre poskytovanie celoživotného vzdelávania prostredníctvom prepojenia siete centier odborného vzdelávania a prípravy so zamestnávateľmi a terciárnym sektorom.

Príklady aktivít

- obstaranie a modernizácia materiálo - technického vybavenia odborných pracovísk pre praktické vyučovanie, odborný výcvik, odbornú prax, celoživotné vzdelávanie, jazykových učební, odborných dielní, odborných učební, knižníc, prednáškových a vyučovacích miestností na stredných odborných školách, centrách odborného vzdelávania a prípravy, strediskách odbornej praxe, strediskách praktického vyučovania a školských hospodárstvach a s tým súvisiace stavebné úpravy
- obstaranie a modernizácia materiálo-technického vybavenia internátov a s tým súvisiace stavebné úpravy vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania
- prístavba, nadstavba, stavebné úpravy a rekonštrukcia vonkajších a vnútorných priestorov a areálov stredných odborných škôl, centier odborného vzdelávania a prípravy, stredísk odbornej praxe, stredísk praktického vyučovania a školského hospodárstva, súvisiacich okrem iného aj so zabezpečením prvkov inkluzívneho vzdelávania a vybavenosťou pre širšiu komunitu centier odborného vzdelávania a prípravy
- vytvorenie podnikateľského inkubátora - prístavbou, nadstavbou, stavebnými úpravami alebo rekonštrukciou vnútorných priestorov centier odborného vzdelávania a prípravy a nákup materiálo-technického vybavenia do podnikateľského inkubátora vrátane vybavenia vysokorychlostným internetovým pripojením a IKT
- zvýšenie energetickej hospodárnosti budov stredných odborných škôl, centier odborného vzdelávania a prípravy, stredísk odbornej praxe, stredísk praktického vyučovania, školských hospodárstiev vrátane internátov

STRATEGICKÁ PRIORITA 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1 Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasti územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov

Regionálna integrovaná územná stratégia, pre oblasť podpory KKP, navrhovaná na obdobie 2014-2020 má ambíciu vytvoriť priaznivý kreatívny ekosystém, podmienky pre rozvoj kreatívnej ekonomiky, tvorbu pracovných miest a zvyšovanie kvality života v regióne. V tomto sa odporúča stratégia ktorá odpovedá na potreby kľúčových aktérov lokálneho ekosystému:

Kreatívni podnikatelia

- Vytvoriť programy pre podporu kreatívneho podnikania
- Zlepšiť prístup k modernej infraštruktúre
- Podporiť inovácie biznis modelu a produktové inovácie

Existujúce inštitúcie

- Pomôcť pri dosahovaní cieľov, realizácii aktivít a zvyšovaní efektivity

- Zvyšovanie kvality pomocou poradenstva, sieťovania a marketingu
- Poskytnúť potrebnú infraštruktúru

Široká verejnosť

- Zvyšovať povedomie o kreatívnej ekonomike a jej aktéroch
- Pritiahnuť, udržať a rozvíjať talent v regióne
- Zvýšiť atraktivitu regiónu a podporiť lokálpatriotizmus

Špecifický cieľ 3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií

Výsledkom tohto špecifického cieľa bude vytvorenie priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií ako stimulovanie podpory zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore³⁶. Takéto priaznivé prostredie bude založené na rozvojovom potenciáli kultúrneho a kreatívneho priemyslu v Košickom samosprávnom regióne.

Očakávané výsledky

- vytvorené priaznivé prostredie pre rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií na území mesta Košice a v jeho funkčnom území,
- lepšia pripravenosť študentov a absolventov pre trh práce v regióne a v meste Košice v oblasti kreatívneho priemyslu,
- zvýšený počet pracovných miest v KKP v meste Košice a v jeho funkčnom území.

Príklady aktivít

- Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a profesionalizácia jeho tvorby (prostredníctvom zakladania kreatívnych centier)
- Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe tzv. nových talentov (emerging talents)

STRATEGICKÁ PRIORITA 4: Zlepšenie kvality života s dôrazom na životné prostredie

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek

Špecifický cieľ 4.2.1 Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie

Očakávané výsledky

- zabezpečenie bezproblémových dodávok pitnej vody pre obyvateľstvo prostredníctvom rekonštrukcie prívodov vody, vodovodných sietí, objektov a zariadení verejných vodovodov vybraných na základe ich technického stavu podľa vyhlášky č. 262/2010 Z.z.
- zamedzenie negatívneho vplyvu znečistených odpadových vôd na životné prostredie a zdravie výstavbou verejnej kanalizácie a ČOV v obciach nezaradených do aglomerácií v rámci Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS.
- zvýšený podiel obyvateľstva napojeného na verejnú kanalizáciu
- zlepšenie podmienok a prístupu k pitnej vode pre obyvateľstvo v regiónoch s deficitom pitnej vody, v ktorých voda na zásobovanie nespĺňa požiadavky na pitnú vodu, v zmysle

integrovaného manažmentu vodných zdrojov podľa Vodného plánu Slovenska, tak aby nedošlo k zhoršeniu dobrého stavu iných vodných zdrojov

- zvýšenie kvality dodávanej pitnej vody a zlepšenie ochrany existujúcich zdrojov pitnej vody

Príklady aktivít

- rekonštrukcia prívodov vody, vodovodných sietí, objektov a zariadení verejného vodovodu v obciach okrem prípadov intenzifikácie a modernizácie úpravni povrchových vôd pre veľkokapacitné zdroje, ktoré sú predmetom podpory v rámci OP KŽP
- rekonštrukcia stokovej siete, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v obciach
- budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie v aglomeráciách nad 2 000 EO podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS
- budovanie verejných kanalizácií a budovanie a rekonštrukcia čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, a to v obciach od 1 000 do 2 000 obyvateľov s výnimkou obcí začlenených do aglomerácií do 2 000 EO s vybudovanou stokovou sieťou min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie alebo do aglomerácií do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový
- rekonštrukcia existujúcich vodárenských zdrojov podzemných vôd pri súčasnom zabezpečení splnenia požiadaviek na ich kvalitatívnu a kvantitatívnu ochranu
- intenzifikácia (v limitovaných prípadoch vedúca k rozšíreniu kapacity) existujúcich vodárenských zdrojov so zohľadnením kvantitatívneho stavu daného vodného útvaru pri súčasnom zabezpečení splnenia požiadaviek na jeho kvalitatívnu a kvantitatívnu ochranu

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenie a dekontaminácia opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ 4.3.1 Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku

Očakávané výsledky

- zlepšenie kvality ovzdušia, posilnenie ekologickej stability a zlepšenie sídelného prostredia prostredníctvom vybudovania prvkov zelenej infraštruktúry v mestách a zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku
- zníženie zraniteľnosti krajiny klimatickými rizikami prostredníctvom adaptačných opatrení
- budovanie adaptačnej kapacity – tvorba informačných podporných sociálnych štruktúr a podpornej správy
- zlepšenie kvality života obyvateľov sídlisk prostredníctvom regenerácie vnútroblokov
- zvýšenie povedomia obyvateľstva, ako aj zavedenie stimulačných a poradenských služieb pre verejnosť

Príklady aktivít

- opatrenia pre zníženie hluku v urbanizovanom prostredí: akčné protihlukové plány nad rámec legislatívy EÚ, podrobné hlukové mapy pre zaťažené obytné územia, protihlukové steny a bariéry, protihluková výsadba, protihlukové izolácie na zdroji hluku, resp. vibrácií

- opatrenia pre zníženie znečistenia ovzdušia: príprava koncepčných dokumentov za účelom návrhu realizácie systémových opatrení na znižovanie znečistenia ovzdušia (napr. dokumentácia pre vymedzenie nízkoemisných zón v mestách a pod.)
- mestské prvky napr. prvky drobnej infraštruktúry urbánneho dizajnu, zelené parky, zelené steny a zelené strechy, ktoré biodiverzite poskytujú prostredie a ekosystémom umožňujú fungovanie a poskytovanie služieb prepojením mestských, prímestských a vidieckych oblastí
- aktivity v oblasti dopravnej infraštruktúry: zelené koridory pozdĺž cyklotrás, tzv. greenways (aleje, živé ploty, remízky) v súvislosti s podporou biodiverzity, ktoré nielen spájajú mesto s jeho zázemím, ale aj umožňujú pohodlnú a príjemnú prepravu v rámci sídla, zelené steny na protihlukových stenách, vegetačné stredové pásy
- zazelenanie miest (výsadba a regenerácia izolačnej zelene oddeľujúcej obytnú zástavbu od priemyselných stavieb, komerčných areálov alebo frekventovaných dopravných koridorov);
- multifunkčné zóny, kde sa preferuje využívanie krajiny, ktoré pomáha zachovať alebo obnoviť zdravé ekosystémy s vysokou biodiverzitou, pred inými nezlučiteľnými aktivitami
- budovanie dažďových nádrží a predčisťovanie dažďových vôd (veľké parkoviská či iné dopravné, priemyselné a obchodné areály), ochladzovacie koridory v urbanizovanom prostredí
- regenerácia vnútroblokov sídlisk s uplatnením ekologických princípov tvorby a ochrany zelene

C STRATEGICKÁ ČASŤ PRE OBLASŤ PODPORY OP KŽP

Tematicky príbuzné oblasti podpory OP KŽP voči IROP

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ 1.2.1 Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ

Špecifický cieľ je zameraný na zlepšenie zberu, čistenia a vypúšťania komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov a v chránených vodohospodárskych oblastiach v aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov. Tento špecifický cieľ je v súlade s požiadavkou RSV (Rámcovej smernice o vode 2000/60/ES) dosiahnuť dobrý stav vôd a s cieľmi smernice 91/271/EHS.

Výsledky

- Zvýšený podiel obyvateľstva napojeného na kanalizačnú sieť
- Zvýšený podiel komunálnych odpadových vôd čistených v súlade s legislatívou SR a EÚ

Oprávnené aktivity

- A. Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ
- B. Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v

ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový

Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi

Špecifický cieľ je zameraný hlavne na zlepšenie kvality pitnej vody prostredníctvom intenzifikácie a modernizácie úpravni povrchových vôd pre veľkokapacitné zdroje. V menšej miere pôjde aj o výstavbu verejných vodovodov v prípade súbežného budovania verejnej kanalizácie. Tento špecifický cieľ je v súlade s RSV a s požiadavkou smernice 98/83/ES.

Výsledky

- Zvýšený podiel obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou

Oprávnené aktivity

- Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.4: Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ 1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality

Výsledky

- Znížené znečisťovanie a zvýšená kvalita ovzdušia

Oprávnené aktivity

- A. Technologické a technické opatrenia na redukcii emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia realizované na zdrojoch znečisťovania ovzdušia, najmä za účelom plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe
- B. Informovanie o ochrane ovzdušia a integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania
- C. Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov

Špecifický cieľ 2.1.1 Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy

Výsledky

- Zvýšená úroveň adaptácie na zmenu klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Oprávnené aktivity

- A. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok
- B. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov
- C. Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine (intraviláne obcí)

Z uvedených aktivít je najpríbuznejšou k IROP oblasť budovania vodozádržných opatrení v urbanizovanej krajine, čiže v intravilánoch obcí, pričom IROP rieši iba oblasť funkčného územia mesta Košice.

Preventívne opatrenia pred povodňami nespádajú pod tematicky príbuzné oblasti IROP. K predchádzaniu vzniku škôd spôsobených povodňami, resp. zmierneniu ich rozsahu významnou mierou prispievajú preventívne opatrenia. Ide o realizáciu technických opatrení a úprav priamo na vodných tokoch, ako aj netechnických opatrení (napr. využitím zelenej infraštruktúry v krajine) v povodiach zameraných na spomalenie odtoku vôd z povodia do vodných tokov. Prírodné opatrenia manažmentu povodňového rizika by mali byť považované za prioritné pred projektmi sivej infraštruktúry.

Opatrenia budú realizované v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami, ktorým je transponovaná smernica 2007/60/ES.

Tematicky nepríbuzné oblasti podpory OP KŽP voči IROP

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ 1.1.1. Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov

Výsledky

- zvýšený podiel zhodnocovaných odpadov v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva

Oprávnené aktivity

- A. Podpora nástrojov informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov, na podporu triedeného zberu odpadov a zhodnocovania odpadov
- B. Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
- C. Príprava na opätovné použitie a recyklácia nebezpečných odpadov
- D. Vybudovanie a zavedenie jednotného environmentálneho monitorovacieho a informačného systému v odpadovom hospodárstve

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.3: Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry

Špecifický cieľ 1.3.1: Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000

Výsledky

- Posilnenie biologickej diverzity

Oprávnené aktivity

- A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), a ako aj chránené druhy

- B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich
- C. revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry
- D. Dobudovanie a skvalitnenie systému monitoringu druhov a biotopov európskeho významu a reportingu
- E. Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.4: Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ 1.4.2 Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)

Výsledky

- Zvýšený podiel sanovaných lokalít s evidovanými environmentálnymi záťažami

Oprávnené aktivity

- A. Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)
- B. Zlepšenie informovanosti o problematike environmentálnych záťaží

PRIORITNÁ OS 3: PODPORA RIADENIA RIZÍK, RIADENIA MIMORIADNYCH UDALOSTÍ A ODOLNOSTI PROTI MIMORIADNYM UDALOSTIAM OVPLYVNENÝM ZMENOU KLÍMY

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

Špecifický cieľ 3.1.1 Zvýšenie úrovne pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

Výsledky

- Zvýšená pripravenosť územia na vznik mimoriadnej udalosti ovplyvnenej zmenou klímy

Oprávnené aktivity

- Modelovanie vývoja mimoriadnych udalostí, monitorovanie a vyhodnocovanie rizík viazaných na zmenu klímy a jej dôsledkov
- Budovanie systémov vyhodnocovania rizík a včasného varovania a pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

Špecifický cieľ 3.1.2 Zvýšenie účinnosti preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)

Výsledky

- Znížené riziko zosuvov pôdy
- Zlepšenie preskúmania územia z hľadiska identifikácie deficitných oblastí na zdroje pitnej vody

Oprávnené aktivity

- Podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov súvisiacich so zmenou klímy

- Hydrogeologický prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody, ich akumuláciu a vodohospodársku bilanciu

Špecifický cieľ 3.1.3 Zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

Výsledky

- Zvýšená efektívnosť manažmentu rizík ovplyvnených zmenou klímy

Oprávnené aktivity

- Optimalizácia systémov, služieb a posilnenie intervenčných kapacít pre manažment mimoriadnych udalostí na lokálnej a regionálnej úrovni
- Vybudovanie technickej a inštitucionálnej podpory špecializovaných záchranných modulov

Na predchádzanie vzniku mimoriadnych udalostí a znižovanie ich negatívnych dôsledkov je potrebné zavádzať systémové opatrenia na pripravenosť a prevenciu, ktoré zahŕňajú:

- a) komplexný monitorovací systém na národnej, regionálnej i miestnej úrovni.

Tento typ aktivít bude podporovaný prostredníctvom špecifického cieľa 3.1.1: Zvýšenie úrovne pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy.

- b) adaptačné stratégie na lokálnej a regionálnej úrovni.

Tento typ aktivít bude podporovaný prostredníctvom špecifického cieľa 3.1.3: Zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

Podporené budú iba projekty, ktoré budú v súlade so Stratégiou adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a Národným plánom hodnotenia rizík.

PRIORITNÁ OS 4: ENERGETICKY EFEKTÍVNE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

Špecifický cieľ 4.1.1 Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR

Výsledky

- Zníženie emisií skleníkových plynov
- Zvýšenie podielu tepla z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe
- Zvýšený podiel elektriny z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe

Oprávnené aktivity

- A. Výstavba zariadení využívajúcich biomasu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení s maximálnym tepelným príkonom 20 MW na báze fosílnych palív
- B. Výstavba zariadení na: výrobu biometánu; využitie vodnej energie; využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla; využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom; výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd;
- C. Inštalácia malých zariadení na využívanie OZE

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.2: Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch**Špecifický cieľ 4.2.1: Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch***Výsledky*

- Zníženie energetickej náročnosti v podnikoch

Oprávnené aktivity

- A. Zabezpečenie energetických auditov v MSP
- B. Implementácia opatrení z energetických auditov

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.3: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania**Špecifický cieľ 4.3.1 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov***Výsledky*

- Zníženie energetickej náročnosti verejných budov
- Systémový prístup pri zásobovaní teplom z efektívnych systémov CZT
- Zvýšenie podielu OZE pri spotrebe energie v budovách

Oprávnené aktivity

- Zníženie energetickej náročnosti verejných budov

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.4: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy**Špecifický cieľ 4.4.1 Zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou pre všetky typy území***Výsledky*

- Vypracovanie a implementácia regionálnych a lokálnych nízkouhlíkových stratégií vrátane využívania energetických služieb na základe zmluvy o energetickej efektívnosti pre subjekty verejnej správy
- Poradenstvo, informovanosť a monitorovanie nízkouhlíkových opatrení pre všetky typy území

Oprávnené aktivity

- A. Vypracovanie a implementácia nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti vrátane aktualizácie a implementácie koncepcií rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky
- B. Zavádzanie systémov energetického a environmentálneho manažérstva vrátane energetických auditov a schémy EÚ pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)
- C. Rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni
- D. Zvyšovanie informovanosti v oblasti nízkouhlíkových opatrení najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE vrátane poradenstva, informačných kampaní, odborných seminárov, konferencií a aktivít pre deti a mládež

- E. Zavádzanie systému pravidelného poradenstva a zvyšovania informovanosti pre verejný sektor, energetických manažérov, audítorov, poskytovateľov energetických služieb
- F. Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti, využívania OZE a iných nízkouhlíkových opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.5: Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple

Špecifický cieľ: 4.5.1: Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- A. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla
- B. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW

D STRATEGICKÁ ČASŤ PRE OBLASŤ PODPORY OP LŽ

V súvislosti s realizáciou plánovaných „mäkkých“ opatrení v OP LŽ je predpoklad komplementárneho zabezpečenia integrovaného charakteru a komplexných riešení plánovaných opatrení financovaných z IROP v rámci RIÚS. Koordinácia podpory medzi IROP a OP LŽ bude zabezpečovaná na úrovni RO, a to prostredníctvom pracovných skupín pre oblasť deinštitucionalizácie poskytovania sociálnych služieb vrátane riešenia integrácie marginalizovaných Rómskych komunít, náhradnej starostlivosti a pre oblasť vzdelávania.

Tematicky príbuzné aktivity OP LŽ

PRIORITNÁ OS 1: Vzdelávanie

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy

Špecifický cieľ 1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov

Výsledky

- zvýšenie matematických, prírodovedných, jazykových a IKT zručností a finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia detí a žiakov
- zvýšené uplatnenie modelu inkluzívneho vzdelávania v školách
- zlepšenie študijných výsledkov žiakov ohrozených školských neúspechom
- vytvárať vhodné podmienky pre vzdelávanie s dôrazom na uplatňovanie rovnakého prístupu ku vzdelaniu
- zvýšenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov v súlade s kvalifikačnými požiadavkami a potrebami

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce

Výsledky

- zavedenie prvkov duálneho školstva do systému OVP
- zvýšenie atraktivity odborného vzdelávania
- zvýšenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov v
- procese OVP v súlade s kvalifikačnými požiadavkami a potrebami
- zvýšenie matematických, prírodovedných, technických, jazykových a
- IKT zručností a finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia žiakov ZŠ a SŠ
- zvýšené uplatnenie modelu inkluzívneho vzdelávania v školách

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.4: Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovania vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií

Špecifický cieľ 1.4.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie

Výsledky

- zvýšenie účasti dospelých na CTJ s osobitným dôrazom na ľudí, ktorí si potrebujú zvýšiť a obnoviť kvalifikáciu, ľudí s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou pre ich udržateľnosť na trhu práce v súlade s požiadavkami trhu práce
- vytvorenie systému kompatibility a priechodnosti medzi sektormi formálneho, neformálneho a informálneho vzdelávania (validácia výsledkov)
- prepojenie systému vzdelávania s trhom práce prostredníctvom novovytvorených programov neformálneho vzdelávania
- priebežné revidovanie a aktualizácia Národného kvalifikačného rámca a
- Národnej sústavy kvalifikácií v súlade s Európskym kvalifikačným rámcom
- reflektujúc Národný kvalifikačný rámec voči Európskemu kvalifikačnému rámcu

PRIORITNÁ OS 3: Zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu

Špecifický cieľ 3.2.1 Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien

Výsledky:

- zvýšenie zamestnanosti rodičov najmä žien s deťmi vo veku do 3 r. /6 r.

- zvýšenie počtu zariadení služieb starostlivosti o deti najmä vo veku do 3 r.
- zvýšená ponuka flexibilných alebo inovatívnych foriem práce

Synergia medzi OP ĽZ a IROP sa týka aj oblasti zosúladovania rodinného a pracovného života. Ide predovšetkým o zabezpečenie služieb starostlivosti o dieťa do 3 rokov, (t.j. príspevok na služby starostlivosti o dieťa, ako aj vytvorením podmienok a synergicky IROP pre budovanie zariadení služieb starostlivosti o deti do 3 rokov.

PRIORITNÁ OS 4: Sociálne začlenenie

Investičná priorita 4.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

Špecifický cieľ 4.2.1 Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť

Výsledky:

- zvýšiť percentuálny pomer sociálnych služieb poskytovaných ambulantnou a terénnou formou na úrovni komunity k celoročným a týždenným pobytovým sociálnym službám
- zvýšiť počet nových zariadení sociálnych služieb s pobytovou formou na komunitnej úrovni, ktoré spĺňajú všeobecné kvalitatívne a kvantitatívne podmienky komunitných služieb a sú v súlade s národnými a medzinárodnými dokumentmi v oblasti deinštitucionalizácie.
- zvýšiť percentuálny pomer detí mimo vlastnej rodiny umiestnených v náhradnom prostredí na komunitnej úrovni k deťom umiestneným v skupinách zariadení (detské domovy zriadené ako centrá detí, domovy sociálnych služieb, reedukačných zariadeniach)

Synergia medzi OP ĽZ a IROP sa týka aj oblasti zosúladovania rodinného a pracovného života. Ide predovšetkým o zabezpečenie služieb starostlivosti o dieťa do 3 rokov, (t.j. príspevok na služby starostlivosti o dieťa, ako aj vytvorením podmienok a synergicky IROP pre budovanie zariadení služieb starostlivosti o deti do 3 rokov. Ďalšou oblasťou spolupráce IROP a OP ĽZ je v oblasti DI sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti prostredníctvom predovšetkým mzdových finančných prostriedkov z OP ĽZ a IROP je zamerané na zabezpečenie výstavby, rekonštrukcie a materiálo-technického vybavenia budov pre DI.

Špecifický cieľ 4.2.2 Vytvoriť štandardné klinické postupy a štandardné postupy pre výkon prevencie a začleniť ich do celoštátneho systému zdravotnej starostlivosti

Výsledky:

- zavedenie jednotných klinických postupov pre diagnostiku a
- liečbu najzávažnejších a najčastejších sa vyskytujúcich ochorení na všetkých úrovniach poskytovania zdravotnej starostlivosti
- zníženie podielu pacientov odporučených z úrovne primárnej zdravotnej starostlivosti na vyšetrenie do vyšších úrovní zdravotnej starostlivosti
- zavedenie jednotných postupov pre výkon prevencie na úrovni primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti zameraných na účinnú prevenciu spoločensky najzávažnejších druhov ochorení
- zvýšenie podielu pacientov, ktorí absolvovali preventívnu prehliadku u
- lekára pre dospelých

Synergia a komplementarita medzi OP ĽZ a IROP v oblasti zdravotníctva bude napĺňaná v rámci primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti. V rámci IROP bude podporované budovanie

infraštruktúry centier integrovanej zdravotnej starostlivosti ako centier primárneho kontaktu. V OP ĽZ sa prostredníctvom tvorby klinických postupov a postupov prevencie posilní kompetencia a výkony v oblasti primárnej zdravotnej starostlivosti. Budovanie centier integrovanej zdravotnej starostlivosti v rámci IROP bude mať zároveň pozitívny synergický efekt aj na program komunitných pracovníkov v oblasti zdravotnej výchovy v obciach s prítomnosťou MRK, keďže v rámci infraštruktúry centier vzniknú priestory, ktoré budú môcť byť využité ako administratívne priestory pre koordinátorov programu a zároveň budú centrá disponovať aj priestormi vhodnými pre edukačné a osvetové aktivity.

PRIORITNÁ OS 5: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

INVESTIČNÁ PRIORITA 5.1: Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia

Špecifický cieľ 5.1.1 Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov marginalizovaných komunít, predovšetkým Rómov, na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie

Výsledky:

- zvýšená informovanosť a zlepšená spolupráca rodičov so vzdelávacími zariadeniami
- vyšší počet detí z MRK navštevujúcich predškolské zariadenia
- zvýšená inkluzívnosť vzdelávacieho systému
- zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky detí a mládeže z MRK
- zvýšený podiel rómskych študentov s dosiahnutým vzdelaním na úrovni ISCED 3A, ISCED 3B, ISCED 3C, ISCED 4

Podpora v obciach s prítomnosťou MRK v OP ĽZ a v rámci IROP bude spoločne koordinovaná a napĺňaná aj v oblasti predprimárneho vzdelávania, s dôrazom na výstavbu nových zariadení a rekonštrukciu predškolských zariadení rozšírením kapacity v obciach s prítomnosťou MRK uvedených v Atlase rómskych komunít 2013. Nadväzujúca spolupráca bude pri príprave samotných výziev MV SR/ÚSVRK, kde aktívna účasť bude zastrešená RO pre IROP v spolupráci s RO pre OP ĽZ.

PRIORITNÁ OS 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Investičná priorita 6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

Špecifický cieľ 6.1.1 Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania

Výsledky:

- zlepšenie podmienok pre sociálnu integráciu ľudí z MRK prostredníctvom funkčného systému prestupného bývania
- zavedenie systému finančného mechanizmu pre podporu svojpomocnej výstavby (mikropôžičky)
- zlepšenie kvality bývania v prostredí MRK prostredníctvom: zavedenia inžinierskych sietí, prístupu k pitnej a úžitkovej vode, výstavby prístupových ciest, odvozu komunálneho odpadu

Špecifický cieľ 6.1.2 Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve*Výsledky:*

- vytvorené podmienky pre plnohodnotnú účasť detí z MRK v predprimárnom stupni vzdelávania
- rozšírená kapacitná sieť MŠ materských škôl prostredníctvom ich rekonštrukcie, modernizácie školských objektov a ich vybavenia vrátane výstavby materských škôl v obciach s prítomnosťou MRK

Špecifický cieľ 6.1.3 Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre*Výsledky:*

- zvýšená kvalita životných podmienok obyvateľov MRK
- zlepšenie poskytovania sociálnych služieb zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti MRK

Podpora v obciach s prítomnosťou MRK v rámci IROP sa bude spoločne koordinovať a naplňovať na úrovni prípravy RIÚS a ich schvaľovaní v Rade partnerstva pre RIÚS, a to v obciach s prítomnosťou MRK uvedených v Atlase rómskych komunít 2013. V OP LZ budú realizované programy v obciach s najvyššou mierou segregačného indexu v súlade s Atlasom rómskych komunít 2013 (150 obcí) automaticky, na základe nárokovateľnosti, nie súťaže. MV SR/ÚSVRK okrem samotnej realizácie bude garantovať prepojenosť jednotlivých intervencií a kvalitu ich výkonu v teréne.

Tematicky odlišné aktivity OP LZ**PRIORITNÁ OS 1: Vzdelávanie**

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.3 Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín

Špecifický cieľ 1.3.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce*Výsledky:*

- zvýšenie počtu a kvality bakalárskych profesijne orientovaných študijných programov odrážajúcich požiadavky trhu práce
- zvýšenie spolupráce centier prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru,
- zameraných na riešenie konkrétnych úloh a zadaní z praxe vo forme špecializovaných výučbových zariadení verejných VŠ a špecializovaných výskumných a vývojových pracovísk a špecializovaných umeleckých pracovísk
- zvýšenie záujmu o štúdium STEM a IT
- zlepšenie podpory ľudského kapitálu na VŠ a vo výskume
- zlepšenie prístupu študentov so špecifickými potrebami k VŠ vzdelávaniu
- zvýšenie kvality vzdelávania budúcich pedagogických a odborných zamestnancov vrátane posilnenia praktickej výučby učiteľských študijných programov

PRIORITNÁ OS 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komún, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí

Oblasť nezamestnanosti rieša prioritné osi č. 2 – Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí a PO č. 3 – Zamestnanosť. Najväčší dôraz bude kladený na znevýhodnené skupiny, resp. kombinácie viacnásobných znevýhodnení. PO 2 má za cieľ zvýšiť podiel mladých ľudí na pracovnom trhu. Ide hlavne o mladých ľudí do 29 r. a tzv. NEET (Not in Education, Employment or Trayning), teda mladých ľudí vo veku 15 – 24, ktorí nie sú zamestnaní, nepokračujú v procese vzdelávania, ani odbornej prípravy.

Špecifický cieľ 2.1.1 Zavedením záruky pre mladých nezamestnaných ľudí (UoZ), ktorí patria k NEET, zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí na trhu práce

Výsledky:

- zníženie miery neaktivity mladých do 29 r. (NEET)
- zvýšenie zamestnanosti mladých
- zvyšovanie zamestnateľnosti mladých, osobitne mladých s nízkou kvalifikáciou a
- dlhodobo nezamestnaných
- zavedenie nových alebo inovatívnych foriem podpory mladých s cieľom ich vzdelávania, hľadania zamestnania, stáže

PRIORITNÁ OS 3: Zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily

PO 3 zahŕňa opatrenia na podporu mobility zamestnancov, odstraňovanie prekážok na trhu práce, rast a tvorbu pracovných príležitostí, prispôsobivosť podnikov na zmenené podmienky trhu práce. Osobitnú pozornosť venuje rodovej nerovnosti v pracovnom procese, ktorú plánuje eliminovať aktivitami vedúcimi k zosúladeniu rodinného a pracovného života.

Špecifický cieľ 3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby

Výsledky:

- zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a osôb so zdrav. postihnutím
- zníženie nezamestnanosti, hlavne dlhodobej a nezamestnanosti nízko kvalifikovaných osôb, vrátane Rómov
- zavedenie nových nástrojov pre integráciu ZUoZ, prioritne dlhodobo nezamestnaných do udržateľného zamestnania
- zvýšený počet spoločností/subjektov v oblasti sociálnej ekonomiky

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérenému postupu, zosúladienia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnej odmeny za rovnakú prácu

Špecifický cieľ 3.2.2 Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie

Výsledky:

- zníženie rozdielu v miere zamestnanosti a ekonomickej aktivity medzi ženami a mužmi zvýšením zamestnanosti a ekonomickej aktivity žien
- zníženie rodového mzdového rozdielu
- zníženie horizontálnej segregácie zvýšením zastúpenia žien a mužov v „netradičných“ povolaniach a v príprave na ne
- zvýšenie zastúpenia žien v ekonomických rozhodovacích pozíciách a medzi podnikateľmi (zníženie vertikálnej segregácie na trhu práce)
- zníženie rodových rozdielov v rozdelení neplatennej práce najmä v oblasti starostlivosti v rámci rodiny

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.3: Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšovanie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami

Špecifický cieľ 3.3.1 Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti

Výsledky:

- zlepšenie kvality poskytovania verejných a súkromných služieb zamestnanosti
- včasné a preventívne individualizované služby prepojené na potreby trhu práce
- zavedenie systému hodnotenia kvality verejných služieb zamestnanosti
- rozvoj a posilnenie kapacít verejných služieb zamestnanosti v nadväznosti na meniace sa potreby trhu práce v jednotlivých regiónoch
- zvýšenie vedomostí a zručností zamestnancov verejných služieb zamestnanosti na účely poskytovania modernizovaných služieb zamestnanosti a zabezpečovania spolupráce so súkromnými službami zamestnanosti
- rozsiahlejšie a účinnejšie poskytovanie služieb súvisiacich s podporou voľného pohybu pracovných síl v rámci EÚ/EHP prostredníctvom EURES
- zlepšenie podmienok a predpokladov na odstránenie regionálnych disparít zapojením všetkých relevantných partnerov v danom regióne do riešenia problémov trhu práce
- včasná a účinná spolupráca so sociálnymi partnermi pri realizácii politík v oblasti zamestnanosti
- zvýšenie poradcov poskytujúcich personalizované služby pre mladých UoZ

PRIORITNÁ OS 4: Sociálne začlenenie**INVESTIČNÁ PRIORITA 4.1: Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti**

PO 4 Sociálne začlenenie zahŕňa činnosti zamerané na:

- a) znižovanie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia realizované širokým spektrom opatrení, a to od poskytovania priamych finančných transferov pre zvýšenie príjmu, zníženie výdavkov až po priame opatrenia aktívneho začleňovania, ktoré podporujú prístup k zamestnaniu, vzdelávaniu a aktívnej participácii na spoločenskom živote.
- b) dostupnosť kvalitnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom tvorby a inovácie jednotných klinických postupov a postupov pre výkon prevencie. Nakoľko dôležitým faktorom predchádzania vzniku sociálneho vylúčenia a chudoby je dostupná (finančne a fyzicky) kvalitná zdravotná starostlivosť.
- c) deinštitucionalizáciu sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti. Ide predovšetkým o vytváranie nových služieb založených na komunitnom princípe. Služby vytvorené a poskytované danou komunitou majú prioritne slúžiť pre jej členov, čím sa zachovávajú ich prirodzené sociálne vzťahy.

Špecifický cieľ 4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce*Výsledky:*

- zvýšiť aktivitu osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením za účelom ich lepšieho uplatnenia na trhu práce
- lepšie uplatnenie na trhu práce znevýhodnených nezamestnaných zlepšením prístupu k bývaniu
- zlepšiť prístup ku kvalitným službám na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb

Špecifický cieľ 4.1.2 Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie*Výsledky:*

- zlepšenie mechanizmov prevencie, eliminácie všetkých foriem diskriminácie a uplatňovania dočasných vyrovnávacích opatrení
- zlepšenie mechanizmov na predchádzanie viacnásobnej diskriminácie Rómov
- zvýšenie informovanosti o predchádzaní všetkých foriem diskriminácie a spôsobom ochrany pred ňou
- zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím a ich prínose k spoločnosti
- zvýšenie počtu inštitúcií, uplatňujúcich manažment rozmanitosti a vzdelávanie k nemu

PRIORITNÁ OS 5: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít**INVESTIČNÁ PRIORITA 5.1: Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia**

Problematika MRK je rozpracovaná v PO 5 a 6.

PO 5: Integrácia MRK. Ide o podporu desegregácie a rozšírenia možností prístupu v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, zdravotnej starostlivosti a bývania. Plánované intervencie budú

prispôsobené charakteru potrieb a špecifikám jednotlivých lokalít uvedených v Atlase rómskych komunít (2013).

Špecifický cieľ 5.1.2 Zvýšiť finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komunít, predovšetkým Rómov

Výsledky:

- zvýšenie dostupnosti služieb zamestnanosti v prostredí MRK
- zvýšená miera informovanosti obyvateľov MRK zameraná na oblasť finančného poradenstva (zvýšenie finančnej gramotnosti obyvateľov MRK)
- zvýšenie zamestnateľnosti obyvateľov MRK

Špecifický cieľ 5.1.3 Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetvy a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania

Výsledky:

- zvýšenie dostupnosti služieb zdravotnej starostlivosti
- zvýšená miera informovanosti obyvateľov MRK v oblasti zdravotnej starostlivosti a prevencie prostredníctvom osvetových programov, informačných aktivít, kampaní
- zvýšená miera povedomia v oblasti zdravotnej starostlivosti obyvateľov MRK
- vysporiadaním pozemkov vytvoriť predpoklady k zlepšeniu hygieny bývania MR

PRIORITNÁ OS 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

INVESTIČNÁ PRIORITA 6.2: Poskytovanie podpory sociálnych podnikov

PO 6: Vybavenosť obcí s prítomnosťou MRK. Má za cieľ zabezpečiť prístup obyvateľov z prostredia separovaných a segregovaných rómskych komunít k bývaní, k pitnej a úžitkovej vode, adekvátnym inžinierskym sieťam a pravidelnému odvozu komunálneho odpadu v súlade s hygienickými normami. Bude tiež podporovaná dostupnosť materských škôl v obciach s prítomnosťou MRK. Táto pomoc bude adresovaná najmä do 150 obcí identifikovaných v indexe segregácie.

Špecifický cieľ 6.2.1 Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK

Výsledky:

- nárast počtu pracovných príležitostí pre MRK
- zvýšená miera inovácií v podnikateľskom prostredí v obciach s prítomnosťou MRK

6.2 VZŤAH RIÚS KK K INÝM STRATEGICKÝM DOKUMENTOM

Pri návrhu RIÚS a následne pri definovaní environmentálnych cieľov boli zohľadnené nasledovné politiky, stratégie, programy a iné dokumenty strategického charakteru:

Strategické dokumenty EÚ

- Európa 2020 Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu s osobitným zreteľom na iniciatívy Európa efektívne využívajúca zdroje a Digitálna agenda pre Európu

- Plán prechodu na konkurencieschopné nízko uhlíkové hospodárstvo do roku 2050
- Strategické usmernenia Spoločenstva
- Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
- Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2013
- Stratégia EÚ pre mládež: Investovanie a posilnenie postavenia mládeže 2009 - 2018
- Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta: Európsky príspevok k plnej zamestnanosti
- Iniciatíva „Príležitosti pre mladých“ v konečnom znení z 20. decembra 2011
- Rozhodnutie Rady z 21. októbra 2010 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov
- Smerom k oživeniu hospodárstva sprevádzanému tvorbou veľkého počtu pracovných miest,
- Dostať mladých do zamestnania
- Vytváranie rámca kvality pre stáže
- Odporúčanie komisie z 20. februára 2013 Investovať do detí: východisko z bludného kruhu znevýhodnenia (2013/112/EU)
- Pracovný dokument Útvarov Komisie {SWD (2012) 133 konečná verzia}
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov - Nediskriminácia a rovnaké príležitosti: Obnovený záväzok. Nástroj spoločenstva a politiky v oblasti začleňovania Rómov
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 437/2010 z 19. mája 2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, pokiaľ ide o oprávnenosť zásahov v oblasti bývania v prospech marginalizovaných spoločností
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Rámec EÚ pre národné stratégie integrácie Rómov do roku 2020
- FRA / UNDP: Situácia Rómov v 11 členských štátoch EÚ - predbežné výsledky prieskumu (2012)
- Odporúčanie Rady EÚ o účinných opatreniach na integráciu Rómov v členských štátoch z 9.12.2013
- Legislatíva ES / EÚ v oblasti kohéznej politiky
- Legislatíva ES / EÚ v oblasti pravidiel hospodárskej súťaže
- Legislatíva ES / EÚ v oblasti verejného obstarávania
- Legislatíva ES / EÚ v oblasti pravidiel ochrany a zlepšovania životného prostredia
- Legislatíva ES / EÚ v oblasti pravidiel rovnosti príležitostí, rodovej rovnosti a nediskriminácie

Strategické dokumenty SR

- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2013)
- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2012 - 2016
- Návrh štruktúry operačných programov financovaných z Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 - 2020
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 - 2020
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Návrh opatrení v hospodárskej politike na podporu hospodárskeho rastu (uznesenie vlády SR č. 227/2013)
- Národná stratégia na prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách a v rodinách (2004)

- Stratégia ochrany detí
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 - 2015
- Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012 - 2016
- Stratégia SR pre mládež 2014 - 2020
- Konceptia rozvoja práce s mládežou
- Stratégia celoživotného vzdelávania
- Konceptia štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky
- Národný program aktívneho starnutia 2014 - 2020
- Národný akčný plán k Dekáde začleňovania rómskej populácie 2005 -2015
- Konceptia štátnej bytovej politiky do roku 2015
- Program rozvoja bývania
- Atlas rómskych komunít
- Konceptia integrovaného vzdelávania rómskych detí a mládeže
- Dlhodobá konceptia bývania pre marginalizované skupiny obyvateľstva a model jej financovania
- Tretí akčný program EÚ pre oblasť zdravia na roky 2014 - 2020
- Program Erasmus+
- Program rozvoja vidieka
- Integrovaný regionálny operačný program
- OP Integrovaná infraštruktúra
- OP Výskum a Inovácie
- OP Efektívna verejná správa
- Integrovaný regionálny operačný program, MPA RV SR, 2014
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, 2010
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, 2013
- Východiská koncepcie na podporu kultúrneho a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike
- Program rozvoja mesta Košice na roky 2015 – 2020 (2022), Košice, 2015
- Stratégia rozvoja verejnej osobnej dopravy SR do roku 2020, jún 2014
- Strategický plán rozvoja a údržby ciest na úrovni regiónov pre roky 2014-2023
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 – fáza I, 2014
- Program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia pre územie mesta Košice a územie obcí Bočiar, Haniska, Sokoľany, Veľká Ida, 2013
- Plán udržateľnej mestskej mobility mesta Košice, 2014
- Komunitný plán sociálnych služieb mesta Košice pre roky 2009 – 2015
- Kreatívna ekonomika – Master plán 2013 – 2015
- Verejné dostupné (zverejnené na web stránkach) PHSR obcí vo funkčnej oblasti mesta Košice územné plány obcí
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020

+zoznam dokumentov v prílohe č. 1 k RIÚS KK

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1 INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA A JEHO PRAVDEPODOBŇÝ VÝVOJ, AK SA STRATEGICKÝ DOKUMENT NEBUDE REALIZOVAŤ

Táto kapitola obsahuje analýzu súčasného stavu zložiek životného prostredia v Košickom kraji ako aj v krajskom meste Košice, trend ich vývoja a pravdepodobný vývoj, ak by sa opatrenia RIÚS nerealizovali. Stav životného prostredia je dlhodobo sledovaný prostredníctvom ukazovateľov zložiek životného prostredia, v rámci čiastkových monitorovacích systémov. Každoročne sú údaje o kvalite zložiek životného prostredia spracované v Správe o stave životného prostredia SR, ktorá je jedným z hlavných zdrojov k tejto problematike. K obdobiu spracovania správy o hodnotení bola spracovaná správa o stave životného prostredia reprezentujúca stav v roku 2014.

V súlade s požiadavkami prílohy I f Smernice SEA, správa o hodnotení zahŕňa popis týchto oblastí:

- ovzdušie a klimatické faktory
- voda
- pôda
- fauna, flóra, biodiverzita
- obyvateľstvo a zdravie ľudí
- krajina
- materiálne zdroje
- kultúrne dedičstvo.

Popis súčasného stavu životného prostredia sa snaží zameriavať na tie charakteristiky, ktoré by mohli byť priamo alebo nepriamo ovplyvnené realizáciou RIÚS. Popis jednotlivých aspektov vytvára bázu pre hodnotenie potenciálnych environmentálnych vplyvov realizácie strategického dokumentu.

Popis špecifických oblastí RIÚS, ako sú napr. doprava, vzdelávanie, sociálna inklúzia a ďalšie, je podrobne spracovaný v analytickej časti strategického materiálu a jeho prílohách.

1.1 KVALITA OVZDUŠIA A KLIMATICKÉ FAKTORY

Kvalita ovzdušia

Oproti roku 1990 Slovensko znížilo celkové emisie o zhruba 41 % a emisnú náročnosť na polovicu, čím sa radí k najlepším v Európe. Toto zníženie dosiahlo najmä prirodzenou zmenou štruktúry hospodárstva a zmenami v palivovom mixe. Po roku 2000 sa rýchlosť poklesu výrazne spomalila.

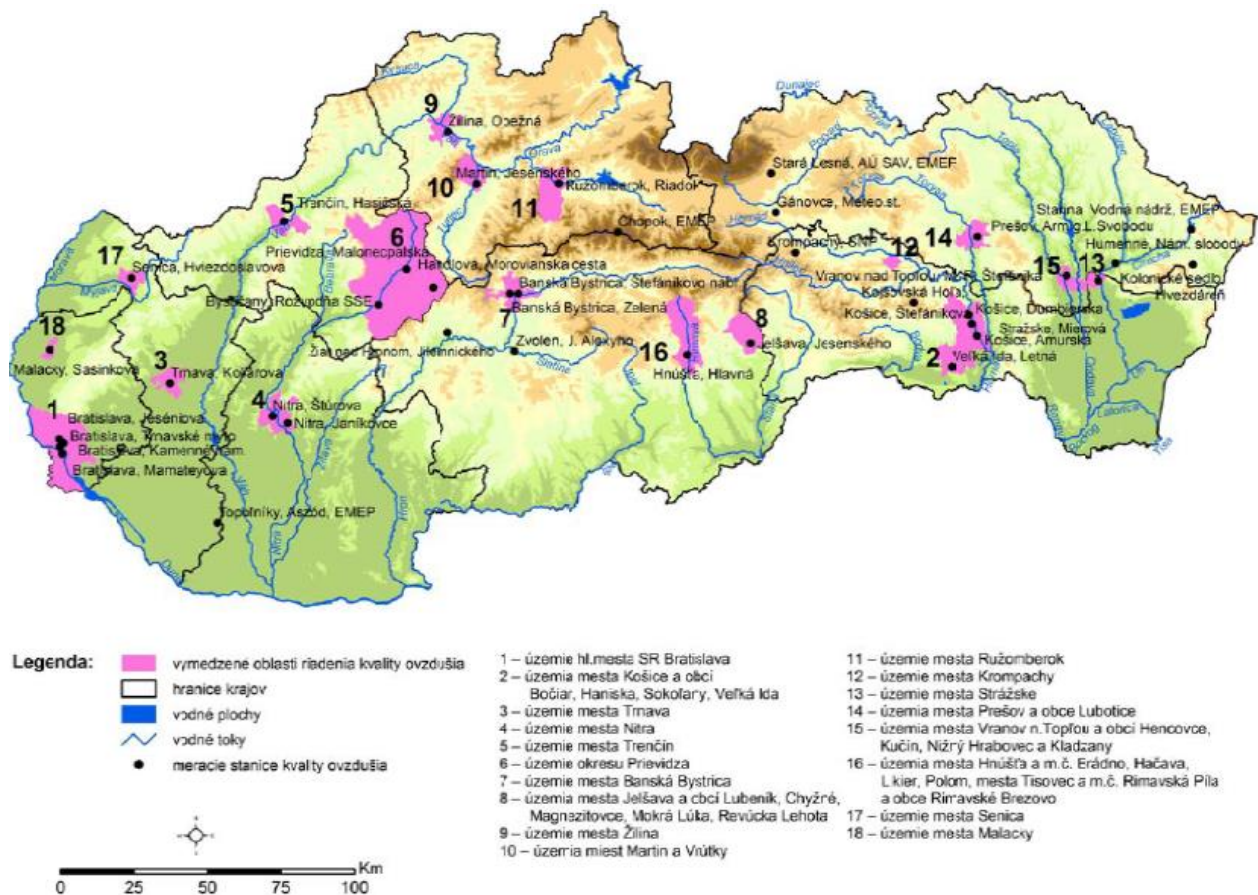
Napriek týmto zlepšeniam dochádza na viacerých monitorovacích staniciach kvality ovzdušia opakovane k prekročeniu limitných hodnôt vybraných znečisťujúcich látok v ovzduší stanovených na zabezpečenie ochrany zdravia ľudí. Na relatívne vysokej úrovni zostávajú aj niektoré charakteristiky koncentrácií prízemného ozónu.

Najzávažnejším problémom posledných rokov sú predovšetkým zvýšené koncentrácie suspendovaných látok PM₁₀ a PM_{2,5}. Zvýšené koncentrácie PM₁₀ a PM_{2,5} v ovzduší negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva a prispievajú k vzniku ochorení dýchacieho systému a k vzniku alergických ochorení. Vzhľadom k týmto znečisťujúcim látkam sú najcitlivejšími skupinami populácie astmatici, ľudia s kardiovaskulárnymi a chronickými pľúcnymi ochoreniami, deti a starší ľudia.

Celkovo najvýznamnejším podielom k emisiám PM₁₀ a PM_{2,5} prispievajú malé zdroje (vykurovanie domácností), pričom nárast emisií v tomto sektore odráža zvýšenú spotrebu dreva v dôsledku nárastu cien zemného plynu a uhlia.

Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia. Na území KK sa nachádza päť monitorovacích staníc SHMÚ. Na základe výsledkov kvality v rámci správy „Hodnotenie kvality ovzdušia v SR 2014“ (SHMÚ, 2015), v súlade s požiadavkami zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, bolo vymedzených 18 oblastí riadenia kvality ovzdušia, z toho 3 sa nachádzajú na území KK - územie aglomerácie Košíc vrátane Veľkej Idy a miest Krompachy a Strážske. Vo všetkých prípadoch sa riadenie kvality ovzdušia zameriava na znečisťujúce látky PM₁₀.

Obr. 1 Oblasti riadenia kvality ovzdušia v roku 2013

Produkcia TZL v TK sa za posledných 10 rokov znížila viac ako o polovicu, avšak od roku 2009 klesajúci trend prechádza do stagnácie až mierneho nárastu. Výrazný pokles v produkcii TZL bol spôsobený inštaláciou moderných odľučovacích zariadení vo viacerých energetických a priemyselných prevádzkach. Ku stagnácii až miernemu nárastu v posledných rokoch prispieva už spomínaný prechod k vykurovaniu drevom.

Úroveň znečistenia ovzdušia v rámci Košického kraja je najvyššia v oblasti mesta Košice a v jeho zázemí, kde sa dlhodobo produkuje v rámci ostatných oblastí SR najviac emisií ZZL, skupiny plyných anorganických znečisťujúcich látok a ťažkých kovov. V oblasti Zemplína okrem základných znečisťujúcich látok zostávajú závažné emisie sírovodíka, chlóru, merkaptánov, organických látok a ďalších látok vplyvom zdrojov situovaných v okrese Michalovce. Pre sídla s nadmerným znečistením

ovzdušia sú vypracované a schválené osobitné preventívne Programy znečisťovania a kontroly ovzdušia, ktoré sa každý rok aktualizujú. Ide o sídla Košice, Veľkú Idu, Krompachy, Strážske.

Tab. 7 Prehľad emisií znečisťujúcich látok v KK (t/rok) v rokoch 2005-2014

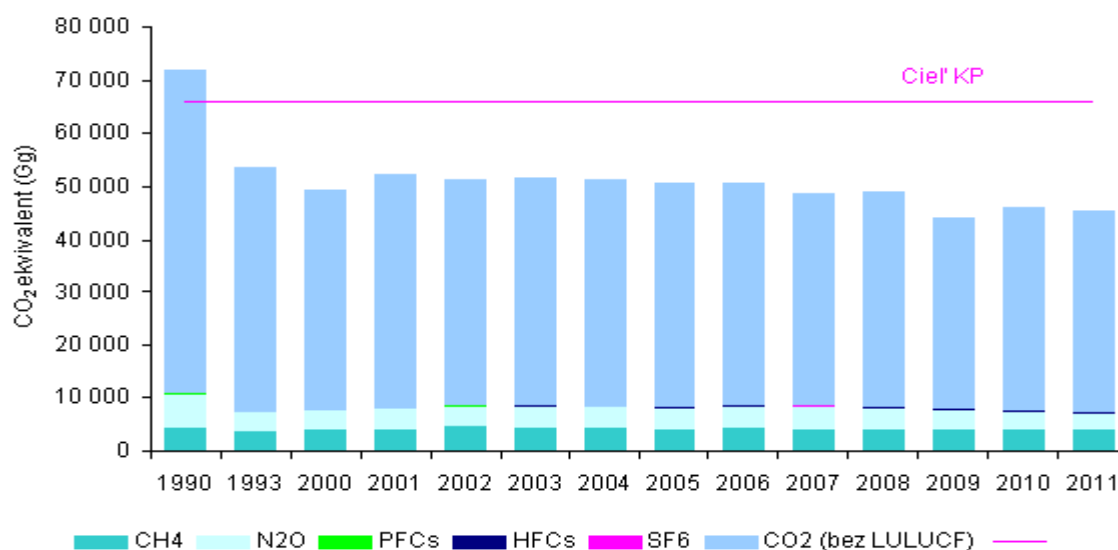
Územie / Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
KK / 2005	14 999,25	18 145,26	20,195,90	99 142,90	1 576,42
KK / 2006	11 271,41	16 438,95	18 780,39	114 587,83	1 391,26
KK / 2007	4 088,08	13 712,85	15 593,53	108 195,80	1 450,34
KK / 2008	3 596,47	12 208,73	13 912,77	99 955,03	1 144,30
KK / 2009	3 336,21	9 867,26	12 459,94	72 796,59	1 117,66
KK / 2010	3 532,54	10 492,57	12 589,31	92 798,76	1 259,40
KK / 2011	3 509,21	10 211,11	11 028,78	104 650,56	1 286,38
KK / 2012	3 642,86	10 816,29	10 286,82	103 216,16	1 330,96
KK / 2013	3 647,57	9 432,22	9 997,71	102 332,85	1 317,23
KK / 2014	3 680,28	8 375,50	9 856,10	115 921,03	1 366,66

Zdroj: NEIS, www.air.sk

Zmena klímy

Narastajúce emisie skleníkových plynov (GHGs) v atmosfére zosilňujú skleníkový efekt, čo následne vyvoláva zmenu klímy. Klimatické zmeny a premenlivosť klímy na Slovensku je možné opísať na základe pozorovaní observatória v Hurbanove v období 1871 - 2000. Pri celoslovenských priemeroch úhrnov zrážok bol pozorovaný od začiatku 20. storočia pokles zrážok, čo sa pri rastúcej teplote vzduchu (asi o 1°C) a pri zvyšujúcom sa potenciálnom výpare prejavuje aj na zhoršovaní hydrologickej bilancie (pokles prietokov v riekach - najmä v južnej časti Slovenska, pokles vlhkosti pôdy a pod.). Dôsledkom pôsobenia klimatických zmien je pravdepodobne aj pokles výskytu snehovej pokrývky nielen v nížinách, ale aj v horských oblastiach Slovenska, ako aj všeobecný pokles relatívnej vlhkosti vzduchu pozorovaný v posledných desaťročiach (najviac na jar a v lete na juhozápade Slovenska - až o 5%). Vplyv zmeny klímy na územie KK sa prejavuje zvýšeným výskytom extrémneho počasia, pri ktorom v krátkom časovom úseku spadne veľké množstvo zrážok, ktoré majú za následok povodňové situácie a zosuvy pôdy.

Graf 1 Vývoj celkových antropogénnych emisií skleníkových plynov z hľadiska plnenia záväzkov Kjótskeho protokolu

Zdroj: SHMÚ; Spracoval: SAŽP

Celkové emisie skleníkových plynov v SR v rokoch 1990-2010 predstavujú konzistentný časový rad s klesajúcim charakterom, po roku 2000 so stabilizáciou trendu. Ten súvisí s oživením výrobnjej sféry, nárastom dopravy (hlavne cestnej) a očakávaným efektom zvyšovania aktuálnych emisií F-plynov, hlavne HFCs a SF₆. Prvé výsledky emisnej inventúry skleníkových plynov za rok 2010 už naznačujú pokles emisií, čo súvisí s recesiou priemyslu v dôsledku hospodárskej krízy a plynovej krízy zo začiatku roka 2008.

Celkové emisie skleníkových plynov v SR v roku 2012 (posledné dostupné údaje z Informačného Systému pre Emisie Skleníkových Plynov SR) reprezentovali 43 118 Gg CO₂ ekvivalentov (bez započítania sektora LULUCF). To predstavovalo redukciu o 41,42 % v porovnaní s referenčným rokom 1990. V porovnaní s rokom 2011 emisie skleníkových plynov poklesli o 1,94 %.

Najvýznamnejším zdrojom emisií GHGs v Slovenskej republike je energetický sektor (výroba elektrickej energie a tepla zo spaľovania fosílnych palív, termické procesy v priemysle a ostatných sektoroch, doprava a pod.). V Košickom kraji ide hlavne o prevádzky U.S. Steel Košice a Slovenské elektrárne – Elektrárne Vojany.

Pravdepodobný vývoj, ak by sa RIÚS KK nerealizoval

Aktivity podporované v rámci RIÚS majú ambíciu zlepšiť stav kvality ovzdušia či už priamo alebo nepriamo. Hlavnými aktivitami s benefitom pre ovzdušie sú podpora využívania nemotorových dopravných prostriedkov (cyklistické trasy) ako aj investície za účelom vytvorenia energetických úspor.

Aj keby sa RIÚS nerealizoval, je možné v KK ako aj v celej SR očakávať zlepšovanie stavu kvality ovzdušia, a to v súvislosti s napĺňaním cieľov Stratégie Európa 2020 v oblasti koncepcie nízkouhlíkového hospodárstva, ktorými je SR zaviazaná. Veľký potenciál na zníženie emisií, vrátane emisií skleníkových plynov, majú veľké priemyselné zdroje, kde sa do roku 2020 očakáva významné zníženie emisií v súvislosti s transpozíciou smernice 2010/75/EU o priemyselných emisiách.

1.2 VODA

Problematika vody má horizontálne prepojenie s viacerými oblasťami životného prostredia a zdravia. Tieto zahŕňajú okrem vodných zdrojov samotných, ochranu ich kvality a kvantity, aj vodu vo vzťahu k biodiverzite a ochrane krajiny, problematiku povodní, využitie vody pre rekreáciu, minerálne a termálne vody a pod.

Stav povrchových a podzemných vôd

Hodnotenie stavu povrchových vôd v zmysle Rámцovej smernice o vodách pozostáva z hodnotenia ekologického stavu (resp. potenciálu) a chemického stavu.

Dobrý stav útvarov podzemných vôd znamená dobrý kvantitatívny stav podzemných vôd a zároveň dobrý chemický stav podzemných vôd. Hodnotenie stavu podzemných vôd pozostáva z hodnotenia kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemných vôd.

Vo vzťahu k rámcovej smernici o vodách boli identifikované tieto hlavné vodohospodárske problémy:

- organické znečistenie povrchových vôd,
- znečistenie povrchových vôd živinami, riziko eutrofizácie,
- znečistenie povrchových vôd prioritnými látkami a chemickými látkami relevantnými pre SR,
- hydromorfologické zmeny na vodných útvaroch,
- zhoršený kvantitatívny stav podzemných vôd,
- znečistenie podzemných vôd.

Z hydrologického pohľadu sa územie KK rozdeľuje do štyroch čiastkových povodí riek: Bodrog (vrátane Tople, Ondavy a Laborca), Hornád, Slaná a Bodva. Kvalitu vody uvádzaných tokov v rámci celého Slovenska prezentuje nižšie uvedené tabuľky prevzaté zo Správy o stave životného prostredia SR v roku 2014.

Tab. 8 Počet monitorovacích miest a ukazovatele nespĺňajúce všeobecné požiadavky na kvalitu povrchovej vody v ukazovateľoch A a E (2014)

Medzinárodné povodie	Čiastkové povodie	Počet monitorovaných miest v čiastkovom povodí		Ukazovatele, ktoré nespĺňajú požiadavky na kvalitu povrchovej vody podľa prílohy č.1	
		sledované	nesplňajúce požiadavky	všeobecné ukazovatele (A)	hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele (E)
Dunaj	Morava	25	25	O ₂ , CHSK _{Cr} , BSK ₅ , TOC, EK (vodivosť), t vody, N-NH ₄ , N-NO ₂ , N-NO ₃ , N _{celk.} , P _{celk.} , Ca, Al, AOX, NEL UV	abundancia fytoplanktónu, črevné enterokoky, koliformné baktérie, termotolerantné kol. baktérie, chlorofyl-a, sapróbny index biosestónu
Dunaj	Dunaj	16	10	N-NO ₂ , N-NO ₃ , pH, EK (vodivosť), Al, Ca	abundancia fytoplanktónu, črevné enterokoky, koliformné baktérie, termotolerantné kol. baktérie, chlorofyl-a
Dunaj	Váh	87	80	O ₂ , BSK ₅ , CHSK _{Cr} , TOC, pH, EK (vodivosť), N-NH ₄ , N-NO ₂ , N-NO ₃ , N _{celk.} , P _{celk.} , Ca, AOX	črevné enterokoky, koliformné baktérie, termotolerantné kol. baktérie, chlorofyl-a, sapróbny index biosestónu
Dunaj	Hron	27	25	BSK ₅ , CHSK _{Cr} , EK (vodivosť), N-NH ₄ , N-NO ₂ , P _{celk.} , Ca	črevné enterokoky, sapróbny index biosestónu
Dunaj	Ipeľ	19	18	CHSK _{Cr} , EK (vodivosť), N-NH ₄ , N-NO ₂ , P _{celk.} , Ca, AOX	sapróbný index biosestónu, chlorofyl-a
Dunaj	Slaná	13	9	CHSK _{Cr} , EK (vodivosť), N-NO ₂ , N-NO ₃ , N _{celk.} , P _{celk.} , Ca, AOX	sapróbný index biosestónu, koliformné baktérie, termotolerantné kol. baktérie, črevné enterokoky, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 °C
Dunaj	Bodrog	43	42	O ₂ , CHSK _{Cr} , BSK ₅ , pH, TOC, EK (vodivosť), N-NH ₄ , N-NO ₂ , N-NO ₃ , N _{celk.} , P _{celk.} , Ca, AOX, NEL UV	sapróbný index biosestónu, koliformné baktérie, termotolerantné kol. baktérie, črevné enterokoky, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 °C, chlorofyl-a
Dunaj	Hornád	12	9	CHSK _{Cr} , TOC, EK (vodivosť), N-NO ₂ , N-NO ₃ , Norganický, N _{celk.} , P _{celk.} , Ca, Cl ⁻ , AOX, NEL UV	koliformné baktérie, termotolerantné kol. baktérie, črevné enterokoky, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 °C
Dunaj	Bodva	6	6	CHSK _{Cr} , TOC, EK (vodivosť), N-NO ₂ , N-NO ₃ , Ca, AOX, SO ₄ ²⁻ , NEL UV	sapróbný index biosestónu, črevné enterokoky, koliformné baktérie, termotolerantné kol. baktérie, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 °C,
Visla	Dunajec a Poprad	5	3	N-NO ₂ , Al	koliformné baktérie, termotolerantné kol. baktérie, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 °C

Zdroj: SHMU

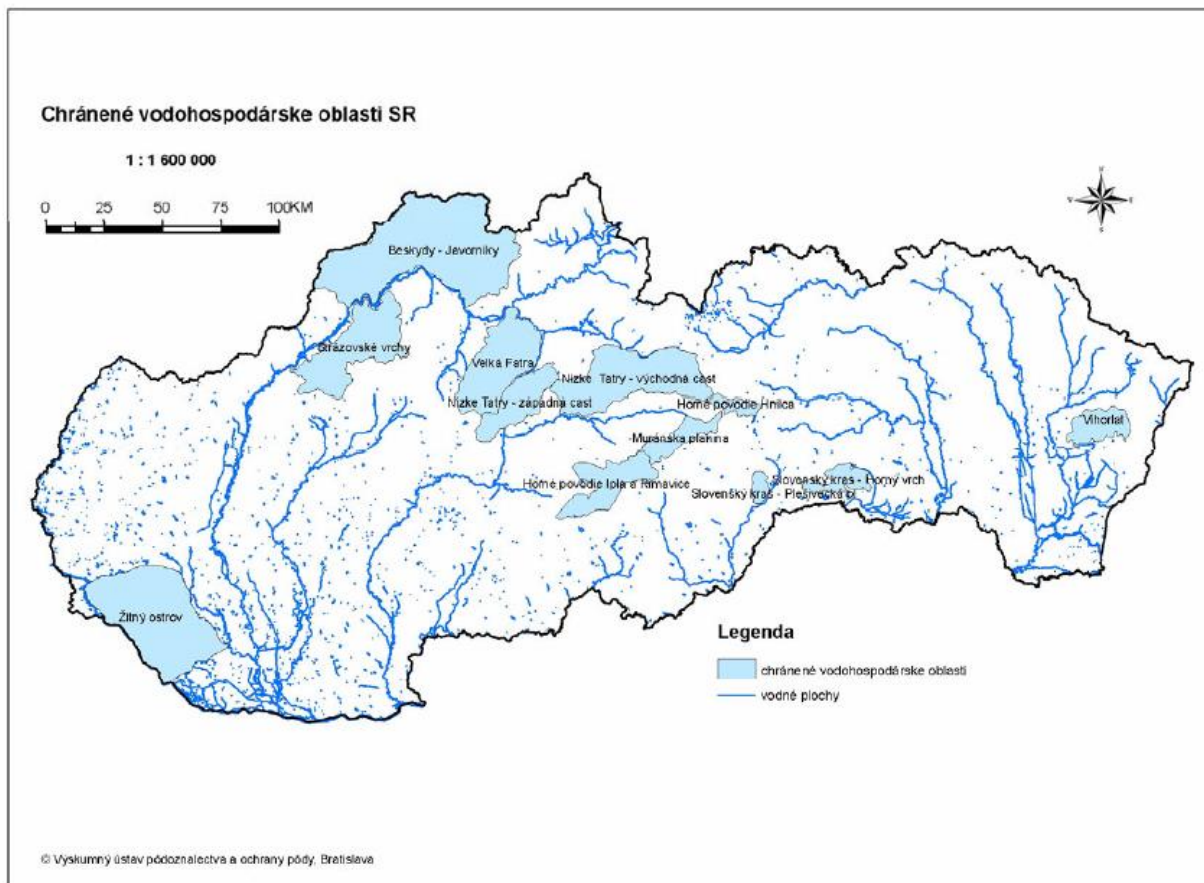
Tab. 9 Chemický stav vodných útvarov za referenčné obdobie 2009 - 2012

Čiastkové povodie	Vodné útvary dosahujúce dobrý chemický stav		Vodné útvary nedosahujúce dobrý chemický stav	
	počet	dĺžka (km)	počet	dĺžka (km)
Morava	77	873,82	1	110,00
Dunaj	17	352,30	1	17,40
Váh	540	6 369,2	11	188,50
Hron	185	1 911,95	4	44,20
Ipeľ	120	1 515,68	2	34,20
Slaná	85	902,65	4	85,90
Bodva	29	283,80	4	51,75
Hornád	135	1 608,3	2	8,80
Bodrog	216	2 573,05	6	107,50
Správne územie povodia Dunaja	1 404	16 390,75	35	548,80
Správne územie povodia Visly	73	829,55	1	11,30
Spolu SR	1 477	17 220,3	36	560,20
	97,62 %	96,39 %	2,38 %	3,69 %

Zdroj: VÚVH

Za účelom zachovania dobrého stavu povrchových a podzemných vôd boli vytýčené Chránené vodohospodárske oblasti (CHVO). Do KK zasahujú CHVO Vihorlat, Slovenský kras (Pliešovská planina a Horný vrch), CHVO Horné povodie rieky Hnilec a hranice kraja sa dotýka aj CHVO Muránska planina a Nízke Tatry - východ.

Obr. 2 Chránené vodohospodárske oblasti SR

Dopady zmeny klímy, povodňové riziká

Jedným z negatívnych dopadov zmeny klímy je vzrastajúce riziko povodní. Na území SR bolo identifikovaných spolu 559 oblastí s výskytom významného povodňového rizika - 378 geografických oblastí, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko a 181 geografických oblastí, v ktorých možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika.

Povodne spôsobujú každoročne veľké ujmy na majetku štátu a zdraví obyvateľstva. Za obdobie rokov 2005 až 2011 spôsobili povodne na Slovensku celkové škody a náklady vo výške 710,3 mil. Eur.

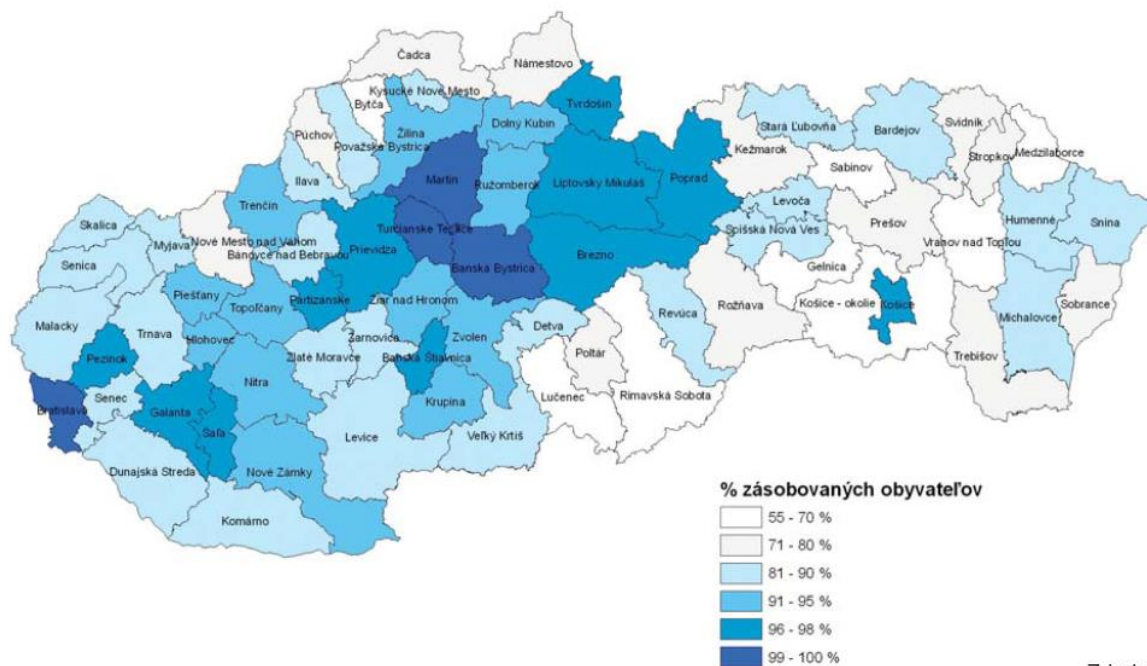
V súčasnosti sú vytypované územia ohrozené povodňami a tvoria sa mapy povodňového rizika (SVP š.p.) pre vodohospodársky významné toky Hornád, Torysa, Ondava, Laborec, Uh, Bodrog.

Zásobovanie obyvateľov vodou

V roku 2012 bolo v SR 2 349 samostatných obcí, ktoré boli zásobované vodou z verejných vodovodov a ich podiel z celkového počtu obcí v SR tvoril 81,3 %. Pitná voda v Slovenskej republike pochádza z podzemných zdrojov (82,6%) a z povrchových zdrojov (17,4%). Úroveň rozvoja verejných vodovodov je regionálne nerovnomerná, jedným z rozhodujúcich faktorov je aj nedostatok zdrojov podzemných vôd v pasívnych oblastiach. Najvyšší podiel zásobovaných obyvateľov je v Bratislavskom kraji,

nasledovaný Žilinským, Nitrianskym a Trenčianskym krajom. Za celoslovenským priemerom zaostáva rozvoj verejných vodovodov v Banskobystrickom, **Košickom** a Prešovskom kraji.

Obr. 3 Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov v roku 2012

Zdroj: VÚVH

V KK sa v roku 2012 nachádzalo 440 obcí, z ktorých 366 bolo vybavených verejným vodovodom, čo v relatívnom vyjadrení predstavuje **83,2%**. Úroveň rozšírenia verejných vodovodov teda prevyšovala celoslovenský priemer o takmer 2%.

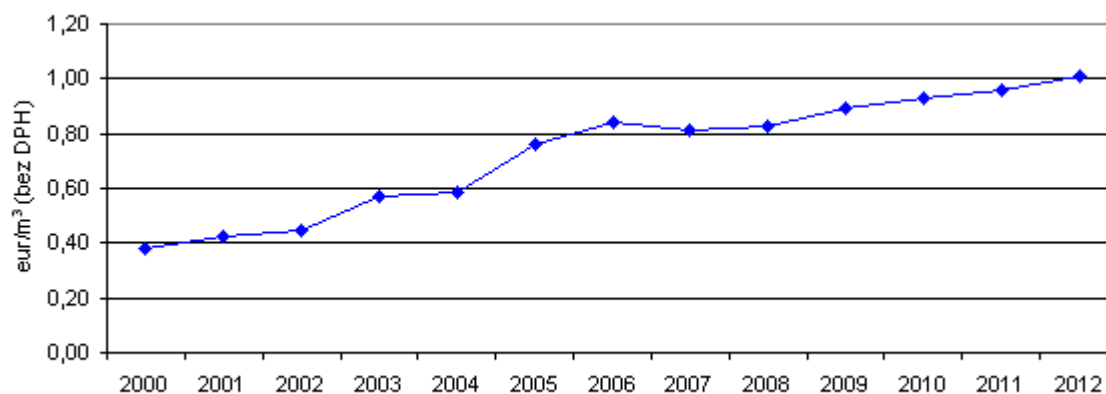
Podiel obyvateľov zásobovaných pitnou vodou je horší ako v prípade podielu obcí, keďže hodnota sa pohybuje na úrovni **81,2%** (rok 2013) a celoslovenský priemer dosahuje 87,4%. V meste Košice je z verejných vodovodov zásobovaných až **97,2%** obyvateľov.

Tab. 10 Vybavenie obcí s verejným vodovodom v správe vodární a kanalizácií v roku 2012

Kraj	Počet samostatných obcí	Počet obcí s verejným vodovodom	% obcí s verejným vodovodom
Bratislavský	73	69	94,5
Trnavský	251	224	89,2
Trenčiansky	276	237	85,9
Nitriansky	354	317	89,5
Žilinský	315	303	96,2
Banskobystrický	516	401	77,7
Prešovský	666	432	64,9
Košický	440	366	83,2
Spolu	2891	2 349	81,3

Zdroj: ŠÚ, VÚVH

V posledných rokoch je badateľný trend znižovania spotreby vody z verejných vodovodov. Príčinou je predovšetkým zvyšovanie jej ceny. Priemerná cena za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom vzrástla v rokoch 2000 až 2012 o 167,8 % a dosiahla 1,01 eur za 1 m³ (bez DPH). V porovnaní s rokom 2011 priemerná cena v roku 2012 vzrástla o 5,2 %.

Graf 2 Priemerná cena za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom

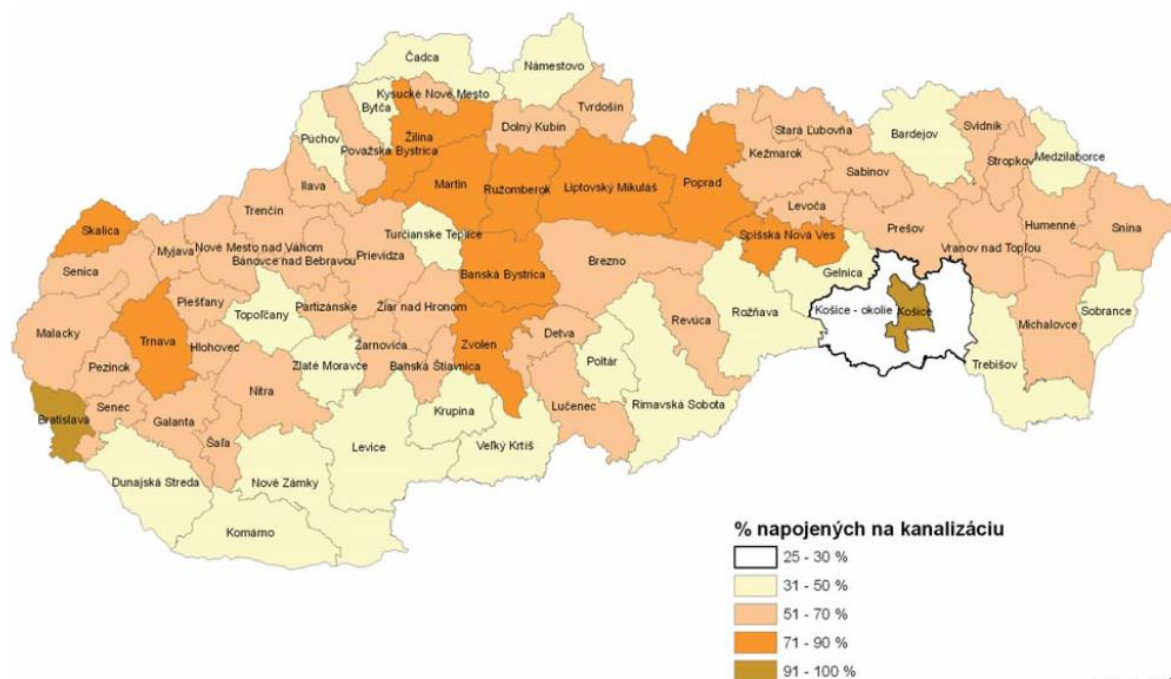
Zdroj: VÚVH; Spracoval: SAŽP

Napojenosť obyvateľstva na verejnú kanalizáciu

Počet obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v roku 2012 dosiahol 3 376,9 tis., čo predstavuje 62,4% z celkového počtu obyvateľov SR. Úroveň odkanalizovania obyvateľstva naďalej zaostáva za rozvojom verejných vodovodov.

V roku 2012 z celkového počtu 2 891 samostatných obcí malo vybudovanú verejnú kanalizáciu 953 obcí (t.j. 33,0 % z celkového počtu obcí SR). Za celoslovenským priemerom zaostávajú najmä Trenčiansky, Banskobystrický a **Košický kraj**.

Napriek rozostavanosti verejných kanalizácií výstavba pokračuje veľmi pomaly, alebo je pozastavená z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Kanalizácie, ktoré nemajú zabezpečené primerané čistenie odpadových vôd, je potrebné zabezpečiť progresívnejší trend rozvoja čistiarní odpadových vôd aby nedochádzalo k vypúšťaniu komunálnych odpadových vôd priamo do tokov.

Obr. 4 Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v roku 2012

Zdroj: VÚVH

Napriek rozostavanosti verejných kanalizácií výstavba pokračuje veľmi pomaly, alebo je pozastavená z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Kanalizácie, ktoré nemajú zabezpečené primerané čistenie odpadových vôd, je potrebné zabezpečiť progresívnejší trend rozvoja čistiarní odpadových vôd aby nedochádzalo k vypúšťaniu komunálnych odpadových vôd priamo do tokov.

Tab. 11 Vybavenie obcí s verejnou kanalizáciou v správe vodární a kanalizácií v roku 2012

Kraj	Počet samostatných obcí	Počet obcí s verejnou kanalizáciou	%obcí s verejnou kanalizáciou	Počet obcí s verejnou kanalizáciou a ČOV	% počtu obcí s verejnou kanalizáciou a ČOV
Bratislavský	72	47	64,4	46	63,0
Trnavský	251	146	58,2	145	57,8
Trenčiansky	276	65	23,6	62	22,5
Nitriansky	354	102	28,8	97	27,4
Žilinský	315	149	47,3	148	47,0
Banskobystrický	516	129	25,0	117	22,7
Prešovský	666	196	29,4	191	28,7
Košický	440	119	27,0	110	25,0
Spolu	2 891	953	33,0	916	31,7

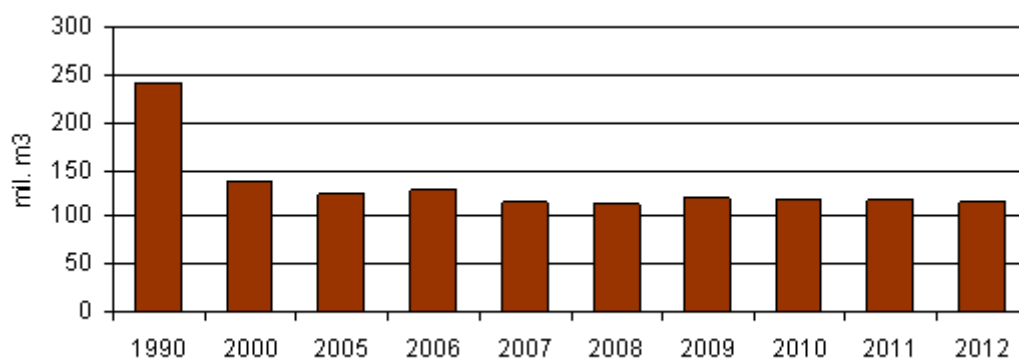
Zdroj: ŠÚ SR, VÚVH

Splaškové odpadové vody predstavujú významnú časť komunálnych OV. Svojim obsahom sú zdrojom znečistenia povrchových vodných tokov a musia podliehať stanoveným podmienkam nakladania s nimi. Tieto sú stanovené v zákone o vodách (zákon č. 364/2004 Z.z.), v zákone o verejných vodovodoch a kanalizáciách (zákon č. 442/2002 Z.z.) a v s nimi súvisiacich vykonávacích predpisov.

Nová úprava zákona o vodách rešpektuje požiadavky smernice 91/271/EHS, ktorej cieľom je zabezpečiť ochranu životného prostredia pred nepriaznivými vplyvmi nečistených alebo nedostatočne čistených komunálnych odpadových vôd. Odvádzanie a čistenie OV sú základným predpokladom pre udržateľný rozvoj a ochranu životného prostredia. Členské štáty EÚ majú pre produkované znečistenie zodpovedajúce 2 000 a viac ekvivalentným obyvateľom (EO) povinnosť zabezpečiť odvádzanie a čistenie OV tak, aby splnili príslušné požiadavky smernice podľa veľkosti aglomerácií a charakteru recipienta v časových horizontoch stanovených smernicou.

Množstvo produkovaných splaškových odpadových vôd z domácností napojených na verejnú kanalizáciu súvisí s potrebou vody pripadajúcej na 1 obyvateľa. Množstvo splaškových odpadových vôd vypúšťaných do tokov má ustálený charakter a oproti roku 1990 kleslo o polovicu.

Graf 3 Množstvo splaškových odpadových vôd

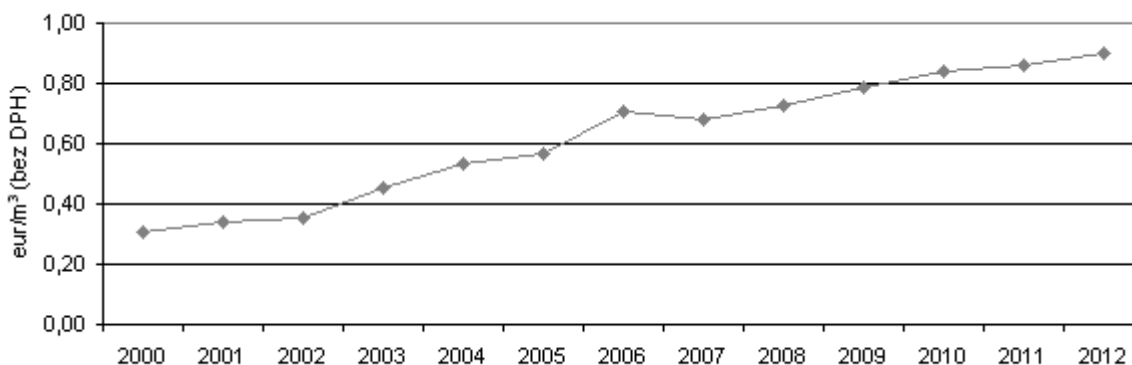
Zdroj: VÚVH; Spracoval: SAŽP

Splaškové odpadové vody sa vyznačujú vysokým podielom organických látok. Hlavný podiel pripadá na fekálie (v nich obsiahnuté lipidy, bielkoviny, polysacharidy a produkty ich rozkladu a moč). Z anorganických látok sa v splaškových OV nachádzajú sodík, chloridy, draslík, sírany a fosforečnany. Zložkou znečistenia splaškových vôd sú tiež súčasti pracích a čistiacich prostriedkov, zvyšky potravy a iné. Zo zdravotného hľadiska sú splaškové OV sú zdrojom zárodkov infekčných chorôb.

V súčasnosti sa kladie veľký dôraz na odstraňovanie nutrientov - dusíka a fosforu z komunálnych odpadových vôd, nakoľko ich zvýšené koncentrácie vo vodách sú jednou z príčin eutrofizácie vôd. Aj keď sú ich vstupné koncentrácie na ČOV pomerne nízke, je potrebné hlavne pri väčších ČOV vytvárať podmienky na ich odstraňovanie.

Priemerná cena za odvedenie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou má rastúci trend. Priemerná cena v roku 2012 vzrástla oproti predchádzajúcemu roku o 4,7 % a dosiahla 0,90 eur za 1 m³ (bez DPH).

Graf 4 Vývoj priemernej ceny za odvedenie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou

Zdroj: VÚVH; Spracoval: SAŽP

V KK malo v roku 2012 verejnú kanalizáciu vybudovanú iba 110 obcí (25% obcí) z 440, respektíve **61,5%** obyvateľov (2013) bolo napojených na verejnú kanalizáciu, čo predstavuje v celoslovenskom meradle podpriemerné hodnoty. Naproti tomu mesto Košice má jeden z najvyšších podielov obyvateľstva napojeného na verejnú kanalizáciu v rámci SR a to **95,9%** (2014).

Pravdepodobný vývoj, ak by sa RIÚS KK nerealizoval

Zvýšenie miery napojenia obyvateľstva na vodovody a kanalizáciu je možno považovať za významný nástroj RIÚS - u, a preto sa dá povedať, že ak by sa tento nerealizoval, došlo by k pokroku v tejto oblasti, nakoľko by aspoň časť opatrení išla cez OP KŽP, ale nie až v takom rozsahu.

Administratívnym nástrojom na riešenie významných vodohospodárskych problémov sú plány manažmentu povodí a programy opatrení, ktorých cieľom je dosiahnutie požiadaviek vyplývajúcich z RSV. Je možné predpokladať, že ich implementáciou bude v budúcnosti dochádzať k zlepšovaniu stavu vodných útvarov. Nerealizácia strategického dokumentu tento stav významne neovplyvní.

V prípade, ak by sa projekty v rámci RIÚS neuskutočnili, vývoj v riešení protipovodňovej ochrany územia bude prebiehať v súlade s plánmi manažmentu povodňového rizika, ktorý smeruje k čo najväčšej novej eliminácii rizika na realizáciu opatrení, ktorých cieľom je zníženie pravdepodobnosti záplav územia povodňami a na zníženie potenciálnych nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť. Nerealizácia strategického dokumentu tento stav významne neovplyvní, nakoľko je predpoklad realizácie opatrení priamo cez OP KŽP.

1.3 PÔDA

V rámci transformácie národného hospodárstva dochádza priebežne k presunu pôdy, hlavne medzi poľnohospodárskym a lesným pôdnym fondom, ale aj medzi ostatnými druhmi pozemkov. Zaznamenávame nárast zastavaných plôch (od roku 1996 o 14,5%), na ktorý vplýva okrem demografických trendov a transformácie hospodárstva aj výstavba priemyselných parkov a stavieb občianskej vybavenosti náročných na plochy.

Od roku 2000 bol zaznamenaný nárast zastavaných plôch o 5,8 %. V súčasnosti je zastavaných 4,7 % výmery SR, t.j. 231 967 ha, pričom najviac takýchto plôch je v Bratislavskom (7,96 %) a Trnavskom kraji (6,95 %).

V súčasnosti je pôda KK najviac ohrozená procesmi ako vodná a pôdna erózia, zosuvy, kontaminácia poľnohospodárskej pôdy, agrochemizácia.

Pravdepodobný vývoj, ak by sa RIÚS KK nerealizoval

Vyššie uvedený trend môžeme očakávať aj naďalej, vzhľadom na ďalšie budovanie technickej infraštruktúry. Realizácia RIÚS tieto trendy neovplyvní, alebo ich ovplyvní v minimálnej miere. Na jednej strane každá nová výstavba bude predstavovať nové zábery pôdy, aj keď nebude jednať o veľkoplošné zábery. Najvýznamnejšie z pohľadu veľkosti záberov budú asi cyklotrasy, pokiaľ sa pri nich bude jednať o spevňovanie podložia. Iné aktivity sú zase nastavené tak, že budú pôdu šetriť – napr. posilňovanie zelených plôch, využívanie devastovaných plôch pre účely kreatívneho priemyslu a pod.

1.4 OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

Biodiverzita

Vysoká biodiverzita je výsledkom špecifických stanovištných podmienok, ale aj vplyvu ľudskej činnosti. Na Slovensku bolo dosiaľ opísaných viac ako 11 270 rastlinných druhov (vrátane rias), V dôsledku intenzívneho využívania prírodných zdrojov sú v súčasnosti mnohé rastlinné druhy vyhynuté, niektoré sa stali vzácnymi, iné sú ohrozené. Regionálne a lokálne červené zoznamy sú významným zdrojom informácií a spresňujú znalosti o ohrození rastlinných taxónov z celonárodného hľadiska. V súčasnosti je v červenom zozname vyšších rastlín zapísaných 1 270 taxónov (v roku 1992 - 1 009), z čoho vyhynutých je 77 druhov (32 druhov v roku 1992) a 220 druhov je klasifikovaných ako endemity. Ohrozenosť nižších rastlín v SR predstavuje v súčasnosti 16,3 %. Ohrozenosť vyšších rastlín je 40,3 %.

Na Slovensku bolo dosiaľ opísaných viac ako 28 800 živočíšnych druhov (vrátane bezstavovcov), pričom stav ich ohrozenosti je čoraz významnejší. U všetkých živočíchov spočíva prioritná požiadavka v zabezpečení ochrany ich biotopov, teda dostatočne veľkých a zachovalých území, v ktorých môžu prirodzene prežívať a rozmnožovať sa. Ohrozenosť bezstavovcov v SR predstavuje v súčasnosti okolo 8,4 %. Stavovcov je ohrozených až 59 %.

Aktuálnou problematikou ohrozujúcou druhovú diverzitu vegetácie sa za posledné roky stávajú invázne druhy - nepôvodné druhy rastlín, ktoré sa šíria nekontrolovateľne a vytláčajú domáce taxóny. V roku 2011 bola zabezpečovaná ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov reguláciou výskytu nepôvodných druhov rastlín. Odstraňovanie nepôvodných invázných a invázne sa správajúcich druhov rastlín bolo realizované na 99 lokalitách v rámci pôsobnosti 20 organizačných jednotiek ŠOP SR. Zásahy boli zrealizované na celkovej výmere 77,03 ha.

Degradácia a strata biodiverzity má závažné environmentálne, ekonomické a sociálne dopady. Súčasnú škodu a ohrozenie bioty a biodiverzity je sprievodným javom činnosti človeka v krajine.

K zachovaniu a zvyšovaniu biodiverzity krajiny významnou mierou prispieva ochrana a tvorba územného systému ekologickej stability (ÚSES). ÚSES je celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky vo viacerých hierarchických úrovniach. Biocentrum predstavuje ekosystém alebo skupinu ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Biokoridor predstavuje priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky. Interakčný prvok predstavuje určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupinu ekosystémov, najmä trvalú trávnu plochu, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Organizáciou zodpovednou za územnú ochranu biodiverzity, ochranu biodiverzity druhov a jaskýň je Štátna ochrana prírody SR. Prehľady chránených území a prvkov ÚSES na území KK ako aj chránených území dotknutých navrhovanými projektmi sú spracované **v prílohách 1-4**.

Územná ochrana

Národná sieť chránených území je definovaná v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny, ktorým sa vyhlasujú chránené územia v 2. až 5. stupni ochrany v 7 kategóriách (národný park, chránená krajinná oblasť, prírodná rezervácia, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok a chránené vtáčie územie).

Popisu chránených území v národnej sústave CHÚ sa podrobnejšie venujeme v rámci kapitoly III.2, ich prehľad na území KK je spracovaný v **prílohách 1-2**.

V zmysle európskej legislatívy je európska sústava chránených území tvorená územiami európskeho významu a chránenými vtáčimi územiami. Územia európskeho významu (ÚEV) podľa smernice o biotopoch slúžia na udržanie alebo zlepšenie priaznivého stavu európsky významných typov biotopov a rastlinných a živočíšnych druhov vyskytujúcich sa v týchto územiach. Aktuálny celkový počet ÚEV je 473 území. Do 6 rokov od zverejnenia rozhodnutia Komisie o prijatí zoznamu navrhnutých ÚEV je SR povinná vyhlásiť všetky územia v niektorej z kategórii chránených území podľa národnej legislatívy. Popisu území Natura 2000 sa podrobnejšie venujeme v rámci kapitoly III.2, ich prehľad na území KK je spracovaný v **prílohe 1**.

Pravdepodobný vývoj, ak by sa RIÚS KK nerealizoval

Navrhovanými opatreniami sa očakáva významnejšie pozitívne ovplyvnenie stavu biodiverzity hlavne v sídlach, kde budú tieto realizované. Menšie dopady možno naproti tomu očakávať pri rekonštrukcii ciest a inej infraštruktúry. Celkovo prinesie realizácia RIÚS oproti nulovému variantu pozitívne zmeny.

1.5 KULTÚRNE DEDIČTVO

Pod pojem kultúrne dedičstvo v tomto dokumente zahrňame kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Ochrana, obnova, využívanie a prezentácia pamiatok a pamiatkových území je upravená zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Základ historických sídelných štruktúr v krajine predstavujú nehnuteľné kultúrne pamiatky.

Pravdepodobný vývoj, ak by sa RIÚS KK nerealizoval

Nerealizácia opatrení RIÚS KK_by nemala takmer žiadny dopad na stav a štruktúru kultúrneho dedičstva. V menšej miere môže tento stav pozitívne ovplyvniť zvyšovanie kultúrneho a environmentálneho povedomia.

1.6 MATERIÁLNE ZDROJE

Z materiálnych zdrojov je v rámci programu relevantné zaoberať sa problematikou odpadov, predovšetkým komunálnych. Tvorba odpadov je ukazovateľom, ktorý úzko súvisí s úrovňou ekonomickej činnosti v danej krajine. Je tiež indikátorom modelu spotreby surovín. Bohatšie ekonomiky majú tendenciu produkovať viac odpadov. V mnohých vyspelých krajinách je znižovanie celkového objemu produkovaného odpadu prejavom zmien v spotrebe surovinových zdrojov a zvyšovania recyklácie a opätovného využívania.

V roku 2014 sa v KK vyprodukoval celkom 219 898 t komunálneho odpadu, čo predstavuje 12% celoslovenskej produkcie. Celkový nárast produkcie KO oproti roku 2005 predstavuje v roku 2014 34%. Ide o oživenie nárastu produkcie KO v rámci dlhodobu stúpajúcemu trendu. Obdobie stagnácie rastu (2008-2013) vyvolané hospodárskou krízou bolo ukončené s oživením ekonomických aktivít. V porovnaní s krajinami EÚ je produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa nízka a je pod priemernou úrovňou EÚ-28.

Tab. 12 Bilancia vzniku komunálnych odpadov v KK (t)

Rok	Komunálny odpad spolu	Separovaný komunálny odpad	Separovaný kom. odpad z toho: nebezpečný odpad	Odpady zo záhrad a parkov	Iné komunálne odpady	Drobné stavebné odpady
2005	162 917	4 401	214	3 423	147 858	7 235
2006	180 503	4 094	195	4 487	164 743	7 179
2007	189 506	8 474	195	3 133	166 234	11 665
2008	203 354	17 406	330	2 401	176 764	6 782
2009	196 389	10 617	385	2 907	169 585	13 279
2010	215 936	12 806	341	11 812	181 780	9 538
2011	203 434	12 834	405	5 260	174 031	11 310
2012	214 141	18 709	583	10 796	174 100	10 537
2013	216 320	15 637	553	14 252	175 685	10 746
2014	219 898	16 992	444	15 673	176 663	10 571

zdroj: Štatistický Úrad SR, 2015

Očakáva sa, že v nasledujúcich rokoch dôjde k zvýšeniu tvorby komunálneho odpadu vzhľadom na zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva, zmene spotrebiteľských návykov a očakávanej zvýšenej spotrebe obyvateľstva. Vplyv nárastu počtu obyvateľov nebude mať výrazný vplyv, keďže podľa prognóz (SAV, 2002) sa jeho nárast nepredpokladá a aj najpriaznivejší scenár predpokladá do roku 2025 pokles počtu obyvateľov v SR a cca 1%. Čo sa však očakáva je vyrovnanie produkcie jednotlivých regiónov SR. V roku 2014 sa v Bratislavskom kraji vyprodukovalo 444 kg na obyvateľa čo je oproti **Košickému kraju** (284 kg/obyv.) o 160 kg a v porovnaní s Prešovským krajom (243 kg/obyv.) takmer o 201 kg komunálneho odpadu na obyvateľa viac, pričom v oboch posledne menovaných krajoch produkcia KO na obyvateľa medziročne stúpla.

Od roku 2005 sa podiel vyseparovaných zložiek komunálnych odpadov v rámci KK k roku 2014 zvýšil o 5 %. V rokoch 2006 a 2010 zaznamenávame najvýraznejší nárast, čo vzhľadom na smerovanie

odpadového hospodárstva môžeme považovať za pozitívny trend, aj keď hodnoty zatiaľ nedosahujú dostatočný podiel vyseparovaného komunálneho odpadu.

Zo spôsobov nakladania s komunálnymi odpadmi v KK prevažuje skládkovanie (cca 49,35 %), jeho podiel za posledné roky klesá, nakoľko ešte v roku 2011 predstavoval podiel skládkovaného KO viac ako 55,29%. Ide teda o 6%-ný pokles pozitívnym smerom, keďže skládkovanie nie je v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Najväčší podiel na tejto zmene malo rozšírenie zhodnocovania kompostovaním, ktoré za časové obdobie 2011-2014 zaznamenalo 275%-ný nárast a prispelo tak k zhodnoteniu 13 383,5 KO v roku 2014. Negatívny trend je viditeľný vo vývoji materiálovo zhodnoteného KO, kde došlo k veľmi miernemu poklesu od roku 2011 do roku 2014.

Výraznejšie zmeny v podiele jednotlivých spôsobov nakladania sú očakávané predovšetkým vo zvýšení podielu kompostovania a tým aj znížení podielu skládkovania. Vplyv na tvorbu odpadov sa očakáva zavedením separovaného zberu, keď od roku 2010 vyplýva pre mestá obce povinnosť zabezpečiť separovanie 5 základných zložiek komunálneho odpadu, ktorými sú papier, plasty, sklo, kovy a biologicky rozložiteľný odpad (BRO). Zároveň možno očakávať nárast odpadov z obalov, predovšetkým plastov.

Výraznejšie zmeny v podiele jednotlivých spôsobov nakladania sú očakávané predovšetkým vo zvýšení podielu kompostovania a tým aj znížení podielu skládkovania. Zároveň možno očakávať nárast odpadov z obalov, predovšetkým plastov.

Tab. 13 Spôsob nakladania s komunálnym odpadom v KK (t)

Spôsob nakladania s komunálnym odpadom / Rok	2011	2012	2013	2014
Komunálny odpad spolu	203 434,4	214 141,4	216 319,7	219 896,4
v tom: zhodnocovaný materiálovo	12 984,2	16 388,2	15 074,0	12 911,6
zhodnocovaný energeticky	50 445,4	50 160,4	64 062,0	62 927,4
zhodnocovaný kompostovaním	4 508,3	6 872,5	1 353,4	13 383,5
zhodnocovaný iným spôsobom	18 982,4	26 200,8	14 946,6	15 492,9
skládkovaný	112 488,4	110 550,2	110 899,1	108 522,6
spaľovaný bez energetického využitia	3 903,3	3 825,2	-	3 984,9
zneškodňovaný iným spôsobom	62,9	68,3	265,3	1 951,6
zhromažďovaný	59,4	75,8	719,3	724

zdroj: Štatistický Úrad SR, 2015

Pravdepodobný vývoj, ak by sa RIÚS KK nerealizoval

Celkové trendy smerovania odpadového hospodárstva a nakladania s materiálmi zdrojmi realizácia RIÚS KK môže ovplyvniť hlavne cez OP KŽP. Pozitívne vplyvy môžu byť v tomto smere významné.

1.7 OBYVATEĽSTVO A ZDRAVIE ĽUDÍ

Zdravotný stav obyvateľov Slovenska vrátane obyvateľov územia Košického kraja nie je veľmi priaznivý. Ovplyvňuje ho predovšetkým životný štýl, zhoršená kvalita životného prostredia v niektorých regiónoch, nezamestnanosť, sociálna situácia a nevhodné bytové podmienky časti populácie (marginalizované skupiny obyvateľstva, rómske etnikum). K významným faktorom ovplyvňujúcim zdravotný stav rómskeho obyvateľstva patria aj: nedostatočné vzdelanie tejto skupiny obyvateľstva, nízka zodpovednosť za svoje zdravie, nízka návštevnosť lekárov primárneho kontaktu a absolvovanie preventívnych vyšetrení a nedostatočná integrácia Rómov.

V Košickom kraji ako aj v Slovenskej republike sa stredná dĺžka života pri narodení u mužov aj žien dlhodobo zvyšuje, aj keď tempo rastu je pomalé. V rámci Európskej únie však stále patríme medzi

krajiny s najnižšou strednou dĺžkou života pri narodení. Priemerná stredná dĺžka života pri narodení bola v rokoch 2012 – 2014 v Košickom kraji na úrovni 72,09 rokov u mužov a 79,32 rokov u žien, zatiaľ čo priemer za Slovenskú republiku dosiahol v roku 2014 hodnoty 73,19 rokov u mužov a 80,00 u žien. Mesto Košice dosahuje nadpriemerné hodnoty strednej dĺžky života pri narodení tak oproti krajskému ako aj celoslovenskému priemeru, priemer za roky 2012 – 2014 dosahoval úroveň 74,62 rokov u mužov a 80,90 rokov u žien, čo je o 1,5 roka viac ako krajský priemer. Medziročný rast strednej dĺžky života pri narodení v Košickom kraji je u mužov na úrovni 0,3 – 0,5 roka, u žien 0,1 – 0,3 roka, v meste Košice sú medziročné prírastky vyššie (u mužov 0,3 – 0,6 roka, u žien 0,2 – 0,5 roka).

Tab. 14 Vývoj strednej dĺžky života pri narodení v Košickom kraji a v Slovenskej republike v rokoch 2008 – 2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži							
Slovenská republika	70,85	71,27	71,62	72,17	72,47	72,90	73,19
Košický kraj	69,67	70,11	70,54	70,83	71,18	71,55	72,09
Mesto Košice	71,75	72,13	72,41	72,94	73,53	74,02	74,62
Ženy							
Slovenská republika	78,73	78,74	78,84	79,35	79,45	79,61	80,00
Košický kraj	77,82	77,92	78,05	78,35	78,65	79,05	79,32
Mesto Košice	78,56	78,75	79,23	79,80	80,23	80,57	80,90

V roku 2014 bola v Slovenskej republike stredná dĺžka života vo veku 65 rokov 14,91 rokov u mužov a 18,47 rokov u žien. Podľa EU-SILC z roku 2012 strávia ženy vo veku 65 rokov 3,1 roka (17% ich zostávajúceho života) bez obmedzení v aktivitách, 8,8 roka (48%) s čiastočnými obmedzeniami v aktivitách a 6,6 roka (36%) s výrazným obmedzením v aktivitách. Muži v rovnakom veku strávia 3,5 roka (24% ich zostávajúceho života) bez obmedzení v aktivitách, 6,7 roka (46%) s čiastočnými obmedzeniami v aktivitách a 4,4 roka (30%) s výrazným obmedzením v aktivitách (Správa o zdravotnom stave obyvateľstva 2015, Vláda SR). Tieto faktory, t.j. zvyšujúce sa dožítie obyvateľov a zároveň zdravotné obmedzenia vo veku 65+ rokov a narastajúca prevalencia chronických ochorení, budú vytvárať tlak na efektívnejšiu primárnu zdravotnú starostlivosť.

Demografický vývoj bude v období najbližších rokov jednoznačne determinovaný starnutím populácie, ktoré je výsledkom predovšetkým populačných vln v minulosti a meniaceho sa rodinného správania populácie, nízkou fertilitou, predlžovaním dĺžky ľudského života v súčasnosti¹.

V nasledujúcich rokoch dôjde k výraznému nárastu populácie seniorov, čo predpokladá zvýšenú zdravotnú a sociálnu starostlivosť z dôvodu vekom podmienenej znižujúcej sa miery sebestačnosti jedinca.

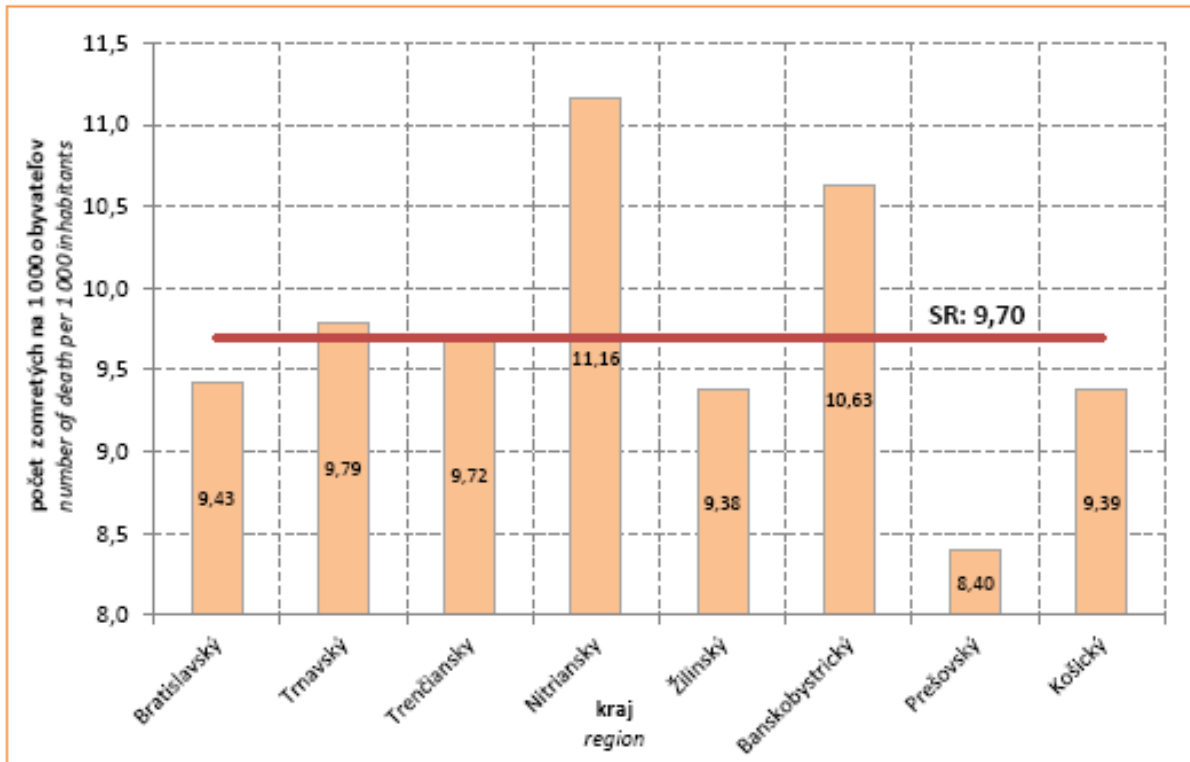
Z porovnania štatistík za dlhšie obdobie je zrejmé, že v štruktúre úmrtnosti podľa príčin smrti nedochádza v posledných rokoch v SR k podstatným zmenám. Päť najčastejších príčin smrti: kardiovaskulárne ochorenia, zhubné nádory, vonkajšie príčiny (poranenia, otravy, vraždy, samovraždy a pod.), choroby dýchacej sústavy a ochorenia tráviacej sústavy, majú za následok cca 93 - 95 percent všetkých úmrtí.

Jedným z najdôležitejších základných predpokladov na zvládnutie nárokov života a prostredia je zdravie. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) vypracovala definíciu zdravia, podľa ktorej je zdravie stavom úplného telesného, duševného a sociálneho blaha.

¹ http://www.infostat.sk/vdc/sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=12&Itemid=56

Zdravotný stav obyvateľstva ovplyvňujú štyri základné skupiny rizikových a protektívnych faktorov, ktorými sú: genetické faktory (cca 10 %), úroveň zdravotnej starostlivosti (cca 20 %), prostredie - životné, sociálne, pracovné, ekonomické (cca 20 %) a spôsob života (cca 50 %).

Graf 5 Úmrtnosť v krajoch SR, 2012

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2013

Ovplyvňovanie zdravia rizikovými faktormi životného prostredia zosilňuje súčasný vývoj finančnej krízy, rozsiahlych socioekonomických a rodových nerovností a častých výkyvov počasia. Nevhodné životné podmienky spôsobené okrem iného primárnym alebo sekundárnym znečistením zložiek životného prostredia hlukom, fyzikálnymi faktormi, negatívnymi prírodnými alebo umelými javmi, predstavujú riziko pre zdravie človeka pri dlhodobej alebo krátkodobej expozícií. Tieto riziká kladú nové výzvy pre zlepšenie zdravia cez efektívne environmentálne zdravotné intervencie ako aj redukovanie zdravotných rizík zo životného prostredia. Na druhej strane pozitívne životné podmienky pomáhajú ľudskému zdraviu vyrovnáť sa s požiadavkami každodenného života.

Verejné zdravie ovplyvňuje celý rad environmentálnych faktorov, vzájomné vzťahy medzi životným prostredím a ľudským zdravím sú však veľmi zložité a ťažko sa posudzujú. Najznámejšie vplyvy na zdravie súvisia so znečistením ovzdušia, nedostatočnou kvalitou vody a nedostatočnou hygienou. Významným environmentálnym a zdravotným problémom je aj hluk. Oveľa menej sú známe vplyvy nebezpečných chemických látok na zdravie. Ľudské zdravie môžu ovplyvňovať aj klimatické zmeny, úbytok stratosférického ozónu, pokles biodiverzity a degradácia pôdy.

Znečistenie ovzdušia

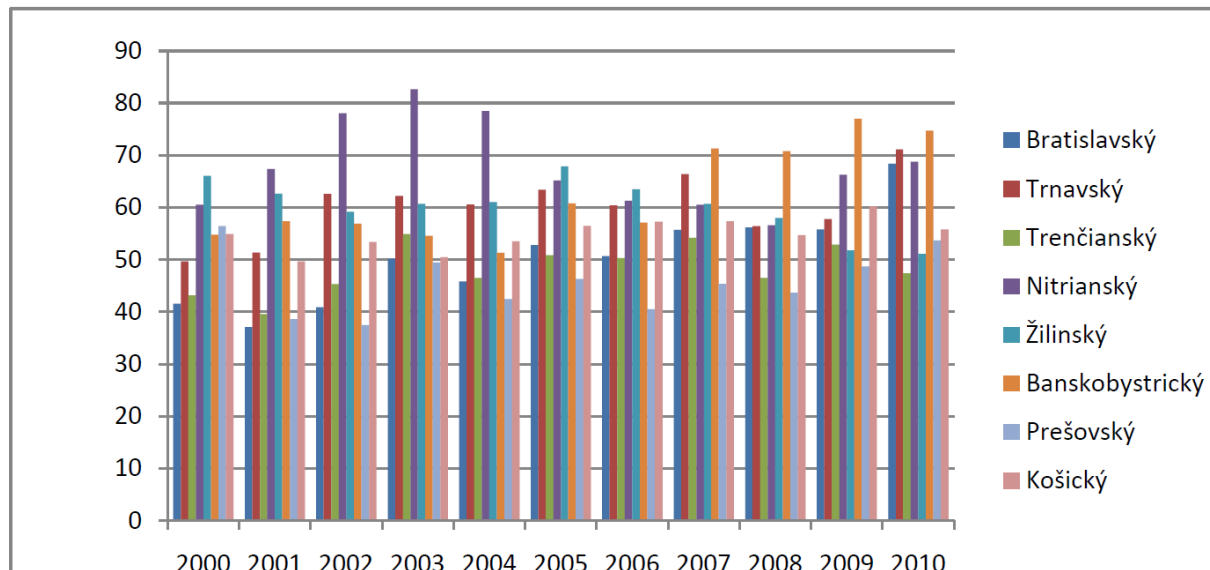
Hlavné obavy v súvislosti so životným prostredím sú spojené so znečistením ovzdušia. K súvisiacim vplyvom na zdravie patria dýchacie a srdcovocievne ochorenia, rakovina, astma a alergie, ako aj reprodukčné poruchy a poruchy nervového vývoja.

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. Kritériá kvality ovzdušia stanovuje vyhláška MPŽPRR SR č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia. Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje SHMÚ na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia.

V súčasnosti sa za hlavnú hrozbu pre ľudské zdravie vyplývajúcu zo znečistenia ovzdušia považujú jemné prachové častice PM_{2,5} a hladiny prízemného ozónu (kap. III.1.1.). V programe EÚ Čistý vzduch pre Európu sa celkový počet predčasných úmrtí ročne na následky vystavenia jemným prachovým časticiam odhaduje na 348 000. Na tejto úrovni vystavenia sa priemerná dĺžka života znižuje približne o jeden rok.

Kvalita ovzdušia sa výrazne podieľa na respiračných ochoreniach. Špecifická úmrtnosť v dôsledku respiračných ochorení je znázornená na nasledujúcom obrázku.

Graf 6 Špecifická úmrtnosť na 100 000 obyvateľov v dôsledku respiračných chorôb podľa jednotlivých krajov v SR

Zdroj: NCZI Vytvorené: ÚVZ SR 2012

Hluk

Verejnosť vníma hluk ako jeden z najväčších environmentálnych problémov. Môže ovplyvňovať ľudí fyzicky aj psychicky, narúšať základné ľudské činnosti, akými sú spánok, odpočinok, štúdium a komunikácia. Hoci sú tieto vplyvy na ľudské zdravie známe už dlho, nedávne výskumy ukázali, že vznikajú na nižších hladinách hluku, než sa predpokladalo.

Najvýznamnejší podiel na tvorbe hluku má doprava. V Zelenej knihe EÚ o budúcej politike hluku sa uvádza, že približne 20 % obyvateľov EÚ je vystavených hladinám hluku, ktoré zdravotníci odborníci považujú za neprijateľné, t. j. vedú k podráždeniam, poruchám spánku a vedľajším účinkom na zdravie. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) odhaduje, že približne 40 % obyvateľov EÚ je vystavených hluku z dopravy na úrovni viac než 55 dB(A) a že viac než 30 % je vystavených úrovni viac než 55 dB(A) počas noci.

Problematika ochrany zdravia obyvateľstva pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií v SR je upravená zákonom č. 2/2005 Z.z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí, na ktorý nadväzuje nariadenie vlády SR 43/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o strategických hlukových mapách a akčných plánoch ochrany pred hlukom.

Na základe vypracovaných strategických hlukových máp sa konštatuje, že z celkového počtu 480 600 obyvateľov vystavených hluku z dopravy na cestách I. triedy a diaľniciach mimo bratislavskú aglomeráciu, žije 193 100 obyvateľov v domoch a bytoch situovaných v území s prekročenou akčnou hodnotou indikátora $L_{dvn} = 60$ dB. V bratislavskej aglomerácii z celkového počtu 546 300 obyvateľov žije 268 400 obyvateľov v domoch a bytoch situovaných v území s prekročenou akčnou hodnotou indikátora hluk $L_{dvn} = 60$ dB z dopravy na cestných komunikáciách a diaľniciach, 125 300 obyvateľov z dopravy na železnici a cca 500 obyvateľov z dopravy na letisku M.R.Štefánika.

Kvalita vody

Problematika zníženej kvality vody vystupuje do popredia predovšetkým v obciach, kde nie je vybudovaný verejný vodovod. V takýchto lokalitách sú obyvatelia odkázaní na zásobovanie vodou z domových studní, u ktorých kvalita vody často krát nezodpovedá požiadavkám nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z.z.. Ide najmä o mikrobiologickú závadnosť v ukazovateľoch všeobecného i fekálneho znečistenia a fyzikálno-chemickú závadnosť (zákal, dusičnany, dusitany, amónne ióny, atď.). Treba však zdôrazniť, že v mnohých prípadoch ľudia nevyužívajú možnosť zásobovania pitnou vodou z verejného vodovodu zámerne, z ekonomických dôvodov.

Pravdepodobný vývoj, ak by sa RIÚS KK nerealizoval

RIÚS KK obsahuje viacero opatrení na zlepšenie situácie v zdravotníckej starostlivosti. Podobne opatrenia v oblasti vodného hospodárstva vytvoria potenciál pre zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva. Nerealizácia programu by znamenala prehlbovanie krízy v týchto oblastiach.

1.8 ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY V SOCIÁLNEJ A EKONOMICKEJ SFÉRE

Ekonomické aktivity a zamestnanosť

Životné prostredie možno v určitom ponímaní chápať ako súčasť hospodárstva. Na životnom prostredí závisí množstvo činností, ktoré môžu byť zhrnuté do troch kategórií:

1. Činnosti, kde životné prostredie tvorí primárne prírodné zdroje (poľnohospodárstvo, lesná výroba, ťažobný priemysel, energetika, zásobovanie vodou)
2. Činnosti zamerané na ochranu a manažment životného prostredia (odpadové hospodárstvo, kontrola znečisťovania, čistenie odpadových vôd)
3. Činnosti závislé na kvalite životného prostredia (napr. cestovný ruch).

Ekopriemysel

Environmentálne odvetvia, nazývané tiež ako „ekopriemysel“ tvoria významnú zložku hospodárstva. Ekopriemysel zahŕňa tie odvetvia, v rámci ktorých hlavné, alebo podstatné aktivity predstavujú vývoj technológií, výrobu a služby za účelom prevencie, zmiernenia, obmedzenia alebo nápravy environmentálnych škôd na pôde, ovzduší a pôde, ako aj spojených s problematikou hluku, odpadov a ekosystémov.

Nové perspektívy ponúkajú predovšetkým tieto sektory:

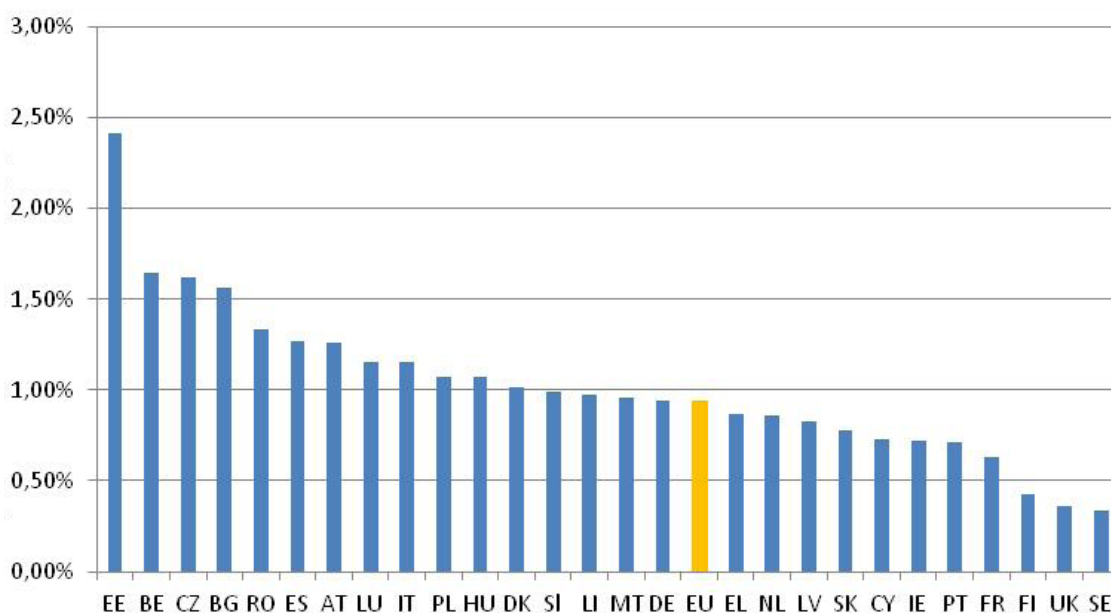
- energetika - obnoviteľné zdroje energie (veterné elektrárne, fotovoltaické elektrárne, geotermálna energia, malé vodné elektrárne, bioplynové stanice), biopalivá, kogeneračné jednotky, zachytávanie CO_2 ;
- doprava - vývoj úspornejších vozidiel, alternatívne pohony;
- stavebníctvo - energeticky úsporné budovy založené na efektívnych stavebných materiáloch, oknách, izolačných materiáloch, úsporné osvetlenie a vykurovanie
- manažment materiálov (recyklovanie materiálov, trvanlivosť výrobkov)
- obchod a logistika (minimalizácia prepravných vzdialeností, optimalizácia dopravy)

Tieto oblasti vytvárajú potenciálne pracovné príležitosti pre celé spektrum profesií zahŕňajúce nekvalifikovaných a kvalifikovaných robotníkov, remeselníkov, technikov, inžinierov a manažérov.

Ekopriemysel tvorí v EÚ dôležitý zdroj hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Podľa štúdie realizovanej holandskou spoločnosťou Ecorys v roku 2012² sú so zamestnanosťou v ekopriemysle spojené tieto ukazovatele:

- v roku 2000 pracovalo v členských krajinách EÚ (EU-27) v ekopriemysle okolo 2,2 mil. ľudí;
- v roku 2008 pracovalo v členských krajinách EÚ (EU-27) v ekopriemysle okolo 2,7 mil. ľudí, čo predstavuje 0,81 % celkovej pracovnej sily;
- priemerný medziročný rast počtu pracovných miest v ekopriemysle (2000 - 2008) predstavoval 2,72 %;
- náklady na ochranu životného prostredia dosiahli v EÚ v roku 2000 223 - 243 mil. Eur, čo predstavuje 2,95 % priemerného HDP EU-27;
- priemerný medziročný rast nákladov na ochranu životného prostredia (2000 - 2008) predstavoval 2,8 %.

Graf 7 Zamestnanosť v ekopriemysle v roku 2008 vyjadrená v % celkovej pracovnej populácie

Zdroj: Eurostat in Ecorys 2012

Poznámka: priemer za EÚ je 0,81 %

Sociálna inklúzia

Environmentálna politika EÚ podporuje tvorbu pracovných miest a sociálnu inklúziu, na základe princípov trvalo udržateľného rozvoja. Jedná sa predovšetkým o tie prípady, keď nová politika podporuje rozvoj nových environmentálnych technológií. Takými to sú napr. schéma obchodovania s emisiami alebo Akčný plán pre environmentálne technológií (ETAP), ktorý bol prijatý Európskou komisiou v januári 2004. Hlavným cieľom ETAP sa stal rozvoj ekonomiky, zavádzaním najmodernejších technológií a eko-inovácií, ktoré sú ohľaduplné k životnému prostrediu.

Existuje zároveň bezprostredná súvislosť medzi sociálnou inklúziou a kvalitou životného prostredia. Je takmer pravidlom, že znečistením životného prostredia trpia najviac najchudobnejšie skupiny, ktoré

² The number of Jobs dependent on Environment and Resource Efficiency improvements, Final report

tak môžu získať z jeho zlepšenia. Ďalšie súvislosti existujú vo vzťahu k ochrane bezpečnosti a zdravia pri práci.

Environmentálna výchova a vzdelávanie

Vo vzťahu k tvorbe a ochrane životného prostredia možno v oblasti vzdelávania vymedziť dve polohy:

- zvyšovanie environmentálneho povedomia za účelom zníženia tlaku na životné prostredie
- potrebu zmeny štruktúry vzdelávania vo vzťahu s novými výzvami ekopriemyslu

Zhoršovanie životného prostredia vplyvom niektorých ľudských činností a kolektívnej i individuálnej devastácie prírody v predchádzajúcich obdobiach, ale aj v súčasnosti, súvisí s pomerne nízkou úrovňou environmentálneho vedomia ľudí. Zvyšovanie tejto úrovne a s tým spojené uvedomelé konanie môže napomôcť k spomaleniu degradačného procesu, alebo dokonca prispieť k zlepšeniu stavu životného prostredia.

V procese smerovania k trvalej udržateľnosti má environmentálne vzdelávanie prioritné postavenie. Najväčšou výzvou pre vzdelávací systém je zabezpečiť vhodné podmienky pre také vzdelávanie, ktoré učiacim sa sprostredkuje poznatky, postoje a schopnosti, podporí vytváranie takých hodnotových orientácií, ktoré im umožnia zaujať stanovisko a prispieť k riešeniu problémov, spojených so životným prostredím a jeho rozvojom.

Environmentálna politika štátu vychádza z pragmatického chápania životného prostredia ako stavu krajiny, v ktorej sa realizuje činnosť súčasne všetkých odvetví a ktoré synergicky v danom čase a priestore vplyvajú na stav krajiny, zdravie obyvateľstva a ostatné ukazovatele udržateľného rozvoja. Ich priaznivý stav je celospoločenským, nadodvetvovým záujmom. Zvyšovanie environmentálneho vedomia vyžaduje také riadenie spoločenského rozvoja v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, ktoré zabezpečí koordináciu vedeckých, výskumných, vzdelávacích, osvetových, riadiacich, plánovacích, projekčných až realizačných činností.

Environmentálna výchova a vzdelávanie je náročný a zložitý celospoločenský proces, ktorý patrí do oblasti celoživotného vzdelávania. V systéme vzdelávania sa poznatky o životnom prostredí a jeho ekologických základoch majú sprístupňovať postupne, systémovo, na jednotlivých stupňoch vzdelávania od predškolských cez základné a stredné, prípadne odborné až po vysokoškolské, resp. nadstavbové, doktorandské a tiež univerzity tretieho veku. Paralelne s tým sa bude uskutočňovať aj mimoškolská výchova.

Opatrenia na zvýšenie účinnosti environmentálnej výchovy a vzdelávania stanovila Koncepcia environmentálnej výchovy a vzdelávania (uznesenie vlády SR č. 846 z 25. novembra 1997).

Prioritné postavenie v systéme environmentálnej výchovy a vzdelávania má environmentálna výchova a vzdelávanie v predškolských zariadeniach a na školách všetkých stupňov. Doplnujúco, so zreteľom na širokú verejnosť pôsobí mimoškolská environmentálna výchova zabezpečovaná kultúrno-osvetovými zariadeniami, masovokomunikačnými prostriedkami, múzeami, galériami, knižnicami, odbornými inštitúciami rezortov, miestnou štátnou správou a obcami, združeniami občanov i podnikateľskou sférou.

S environmentálnou výchovou obyvateľstva úzko súvisí prístup verejnosti k objektívnym informáciám o stave životného prostredia a o opatreniach zameraných na zlepšovanie životného prostredia.

Vzdelávanie pre potreby ekopriemyslu

V súvislosti so zamestnaním v environmentálne orientovaných priemyselných odvetviach vznikol vo svete pojem „zelené pracovné miesta“ (green jobs). Podľa Environmentálneho programu Spojených národov, zelené pracovné miesta sú definované ako práce v poľnohospodárstve, výrobe, výskume

a vývoji, administratíve a službách, ktoré podstatne prispievajú k ochrane alebo zlepšovaniu kvality životného prostredia. Zahŕňajú aj pracovné miesta, ktoré napomáhajú ochrane ekosystémov a biodiverzity, znižovaniu spotreby energie a materiálov, spotreby vody, dekarbonizácii hospodárstva a minimalizácii alebo prevencii vzniku všetkých druhov odpadov a znečistenia.

Tento sektor sa mení pravdepodobne rýchlejšie než väčšina iných. Budúci vývoj zamestnanosti v environmentálnom sektore môže byť ovplyvnený týmito spôsobmi:

- vytvorenie ďalších pracovných miest sa očakáva vo výrobe zariadení na kontrolu znečistenia,
- zmenu štruktúry zamestnania možno očakávať v dôsledku zmeny energetickej koncepcie so zvýšením podielu obnoviteľných zdrojov, zvýšeného nároku na vozidlá koľajovej dopravy, zmenu spôsobu nakladania s odpadmi s preferenciou recyklácie a pod.,
- v niektorých odvetviach môže dôjsť k zníženiu požiadaviek na pracovné miesta v dôsledku obmedzení alebo zákazov výroby niektorých materiálov (obalový materiál, chemické látky),
- mnoho existujúcich profesií sa bude musieť prispôbiť zvyšujúcim sa environmentálnym požiadavkám (stavebné profesie, inštalatéri, výroba a úprava kovov a pod.).

Zmenám v nárokoch na zamestnanie bude potrebné prispôbiť aj štruktúru vzdelávania. Niektoré z profesií v ekopriemysle vyžadujú úzku špecializáciu (napr. vývojoví a vedeckí pracovníci, technici, environmentálni konzultanti a pod.), zatiaľ čo iné, hlavne robotnícke profesie nevyžadujú špeciálne vzdelanie.

2 INFORMÁCIA VO VZŤAHU K ENVIRONMENTÁLNE OBZVLÁŠŤ DÔLEŽITÝM OBLASTIAM, AKÝMI SÚ EURÓPSKA SÚSTAVA CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000) A CHRÁNENÉ VODOHOSPODÁRSKE OBLASTI

2.1 NATURA 2000

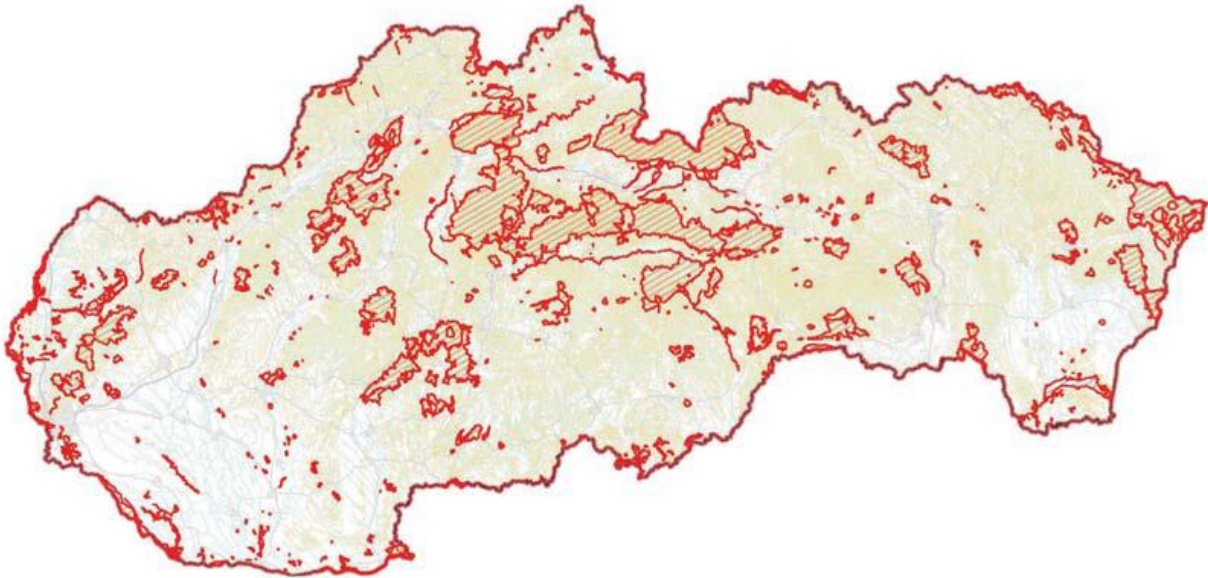
V zmysle implementácie princípov európskej politiky pri ochrane biodiverzity a ekosystémov sa na Slovensku uskutočňuje úplná realizácia sústavy chránených území Natura 2000. Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch základných smerníc, ktoré tvoria základ ochrany prírody v EÚ - Smernica Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení (Smernica o vtáčkoch) a Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení (Smernica o biotopoch). Cieľom európskej sústavy chránených území (Natura 2000) je zabezpečiť ochranu najzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a ochranu prírodných biotopov, zachovať priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu ako prírodného dedičstva.

Sústavu Natura 2000 tvoria dva typy území:

- **územia európskeho významu (ÚEV)**, vyhlasované na základe Smernice o biotopoch,
- **chránené vtáčie územia (CHVÚ)**, vyhlasované na základe Smernice o vtáčkoch.

Územia európskeho významu (ÚEV)

V zmysle Smernice o biotopoch bol na Slovensku spracovaný Národný zoznam území európskeho významu, vydaný Výnosom Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5.1, ktorý zahŕňa 382 lokalít. K týmto územiám európskeho významu bolo vytypovaných ďalších 97 území na doplnenie zoznamu. V októbri 2011 bol uznesením vlády SR č. 577/2011 národný zoznam o uvedených 97 lokalít rozšírený a zároveň bolo vylúčených 6 pôvodných lokalít. Aktuálny celkový počet ÚEV je 473 území s výmerou 584 353 ha. Celkový podiel ÚEV z rozlohy SR dosahuje 11,9 %. Na území KK sa nachádza (resp. na územie KK zasahuje) 52 ÚEV, ich prehľad je spracovaný v **prílohe 1**.

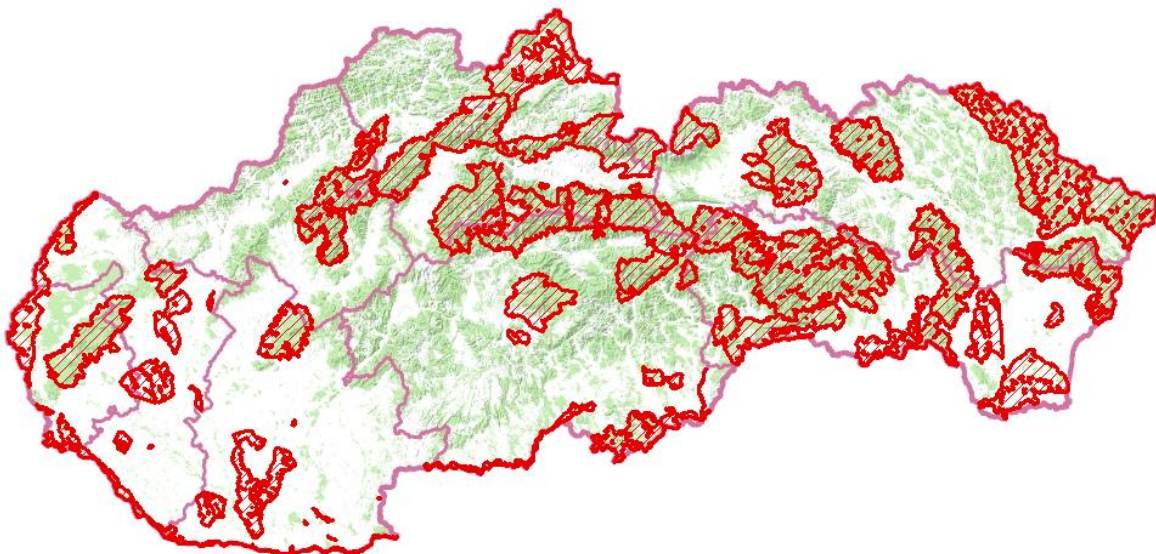
Obr. 5 Aktualizovaný prehľad území európskeho významu v SR

Zdroj: SAŽP

Chránené vtáčie územia (CHVÚ)

CHVÚ sa vyhlasujú za účelom zabezpečenia prežitia a rozmnožovania niektorých druhov vtákov. Sú to biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov, najmä oblasti ich hniezdenia, preperovania, zimovania, ako aj miesta odpočinku na ich migračných trasách.

Národný zoznam chránených vtáčích území schválený Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 636 z 9. júla 2003 obsahoval 38 území. Na základe požiadaviek Európskej komisie bol zoznam v roku 2010 doplnený o 5 území a zároveň z neho boli vylúčené 2 územia. Aktualizovaný zoznam zmenený Uznesením vlády SR č. 345 zo dňa 25. mája 2010 obsahuje celkom 41 území. K 1. januáru 2013 je vyhlásených už všetkých 41 CHVÚ. Ich výmera spolu činí 1 282 811,0186 ha, čo je 26,16 % podiel z rozlohy SR. Na území KK sa nachádza (resp. na územie KK zasahuje) 10 CHVÚ, ich prehľad je spracovaný v **prílohe 1**.

Obr. 6 Aktualizovaný prehľad chránených vtáčích území v SR

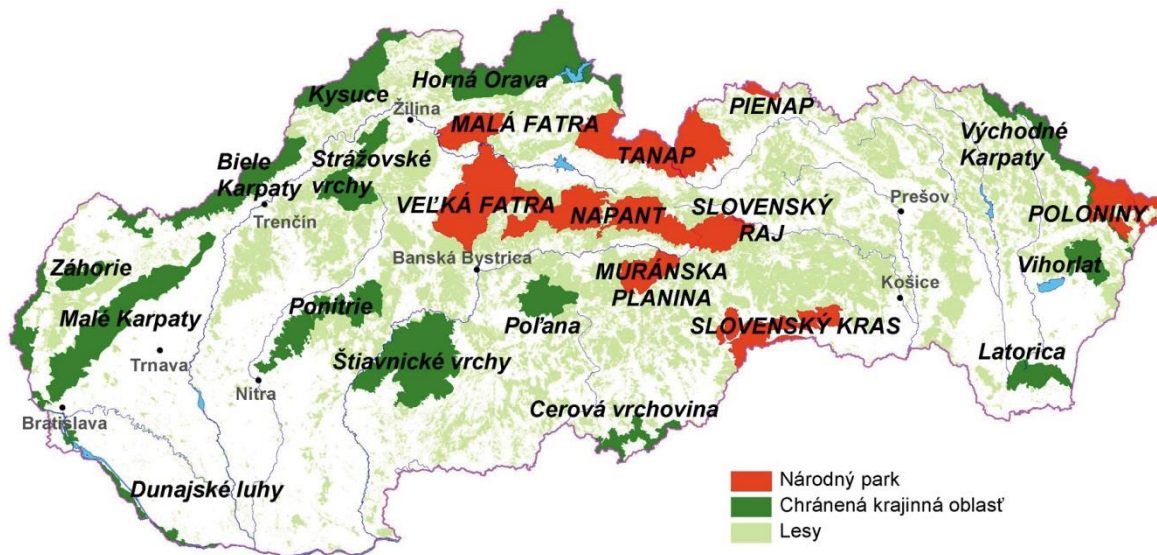
Zdroj: <http://geo.enviroportal.sk/vu/>

2.2 NÁRODNÁ SIEŤ CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA ZÁKONA Č. 543/2002 Z.Z.

Na Slovensku sú najcennejšie časti prírody zaradené v niektorej z kategórií chránených území v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny. Pre územnú ochranu stanovuje zákon o ochrane prírody a krajiny päť stupňov ochrany. Platí, že najvyšší stupeň je najprísnejším stupňom ochrany. Pre každú kategóriu chráneného územia je stanovený príslušný stupeň ochrany a zároveň zákon definuje tie činnosti, ktorých vykonávanie je v príslušnom stupni ochrany zakázané.

Na území KK sa nachádza NP Slovenský kras a CHKO Latorica, a do KK čiastočne zasahujú aj NP Slovenský raj a CHKO Vihorlat, ich prehľad je spracovaný v **prílohe 1**.

Obr. 7 Prehľad veľkoplošných chránených území v SR

Na území KK sa nachádza (resp. na územie KK zasahuje) 144 maloplošných chránených území, ich prehľad je spracovaný v **prílohe 2**.

2.3 CHRÁNENÉ OBLASTI URČENÉ NA ODBER PITNEJ VODY

Vodárenské zdroje a ich ochranné pásma

V zmysle § 7 vodného zákona sú predmetom ochrany vodárenské zdroje, ktorými sú útvary povrchových a podzemných vôd využívané na odbery vôd pre pitnú vodu alebo využiteľné na zásobovanie obyvateľstva pre viac ako 50 osôb, alebo umožňujúce odber vody na takýto účel v priemere väčšom ako 10 m³ za deň. Na ich ochranu sú v SR určené tri druhy ochrany, a to:

- ochranné pásma vodárenských zdrojov;
- povodia vodárenských tokov;
- chránené vodohospodárske oblasti (ďalej ako CHVO).

Chránené vodohospodárske oblasti

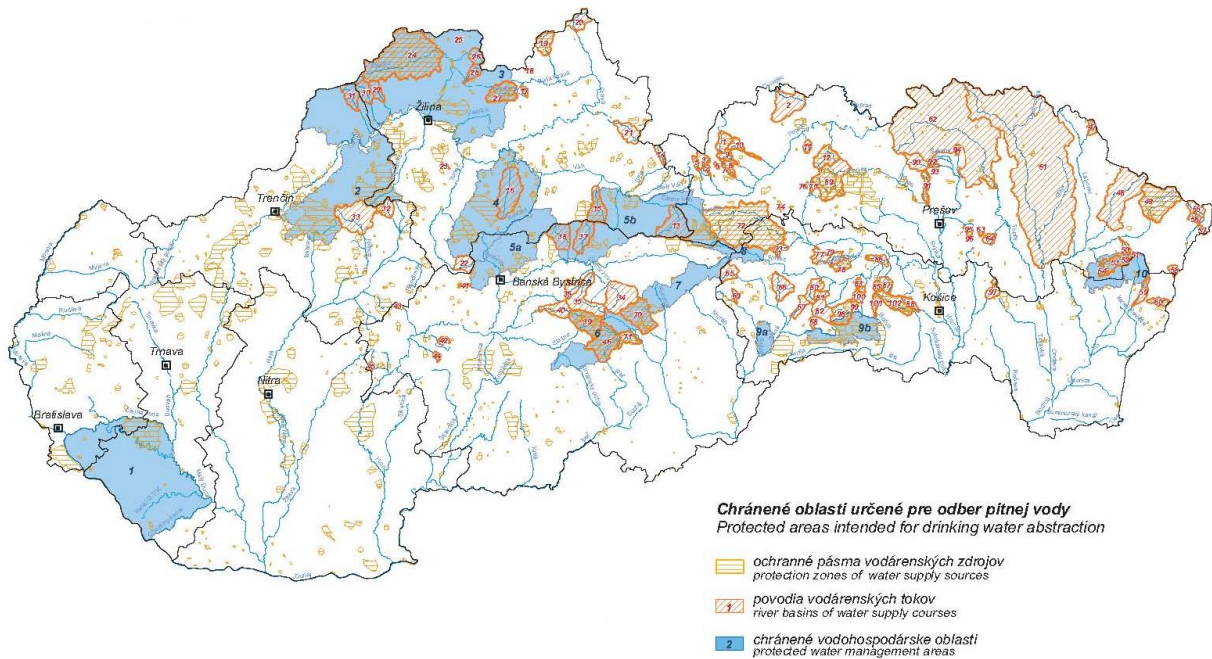
V SR je vyhlásených 10 CHVO, ktoré sú vymedzené v zmysle § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov. Ich zoznam je uvedený v nariadení vlády SR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení neskorších predpisov a v nariadení vlády SR č. 13/1987 o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd.

CHVO sú územia, v ktorých sa v dôsledku priaznivých prírodných podmienok vytvárajú prirodzené akumulácie podzemných a povrchových vôd.

Do KK zasahujú CHVO Vihorlat (10), Slovenský kras (Pliešovská planina 9a a Horný vrch 9b) a CHVO Horné povodie rieky Hnilec (8). V priestore spoločnej hranice a hranice kraja sa dotýka aj CHVO Muránska planina (7) a CHVO Nízke Tatry – východ (5b).

Z nižšie uvedeného obrázku je možné urobiť si predstavu o rozložení chránených útvarov pitnej vody v rámci Košického samosprávneho kraja.

Obr. 8 Ochrana vôd - chránené oblasti určené pre odber pitnej vody

Zdroj: SAŽP

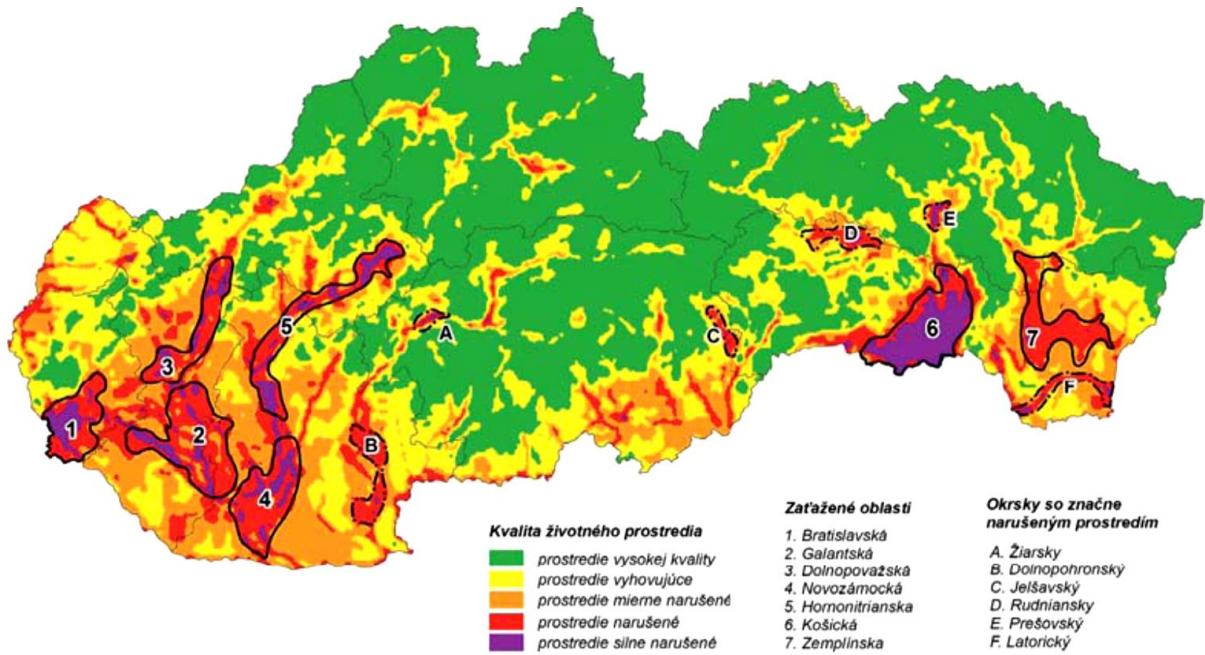
3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA V OBLASTIACH, KTORÉ BUDÚ PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNE OVPLYVNENÉ

Návrhom strategického dokumentu bude ovplyvnené celé územie Košického samosprávneho kraja a jeho realizácia by mala prispievať určitou mierou aj k riešeniu globálnych problémov.

Je veľmi málo pravdepodobné, že v rámci realizácie RIÚS KK dôjde k významnému ovplyvneniu niektorej oblasti posudzovaného regiónu. RIÚS prinesie do územia len pozitívne trendy či už v ekonomickej, sociálnej alebo environmentálnej sfére, čo by sa malo postupne premietiť do kvality životného prostredia reprezentovanej nižšie uvedenými obrázkami.

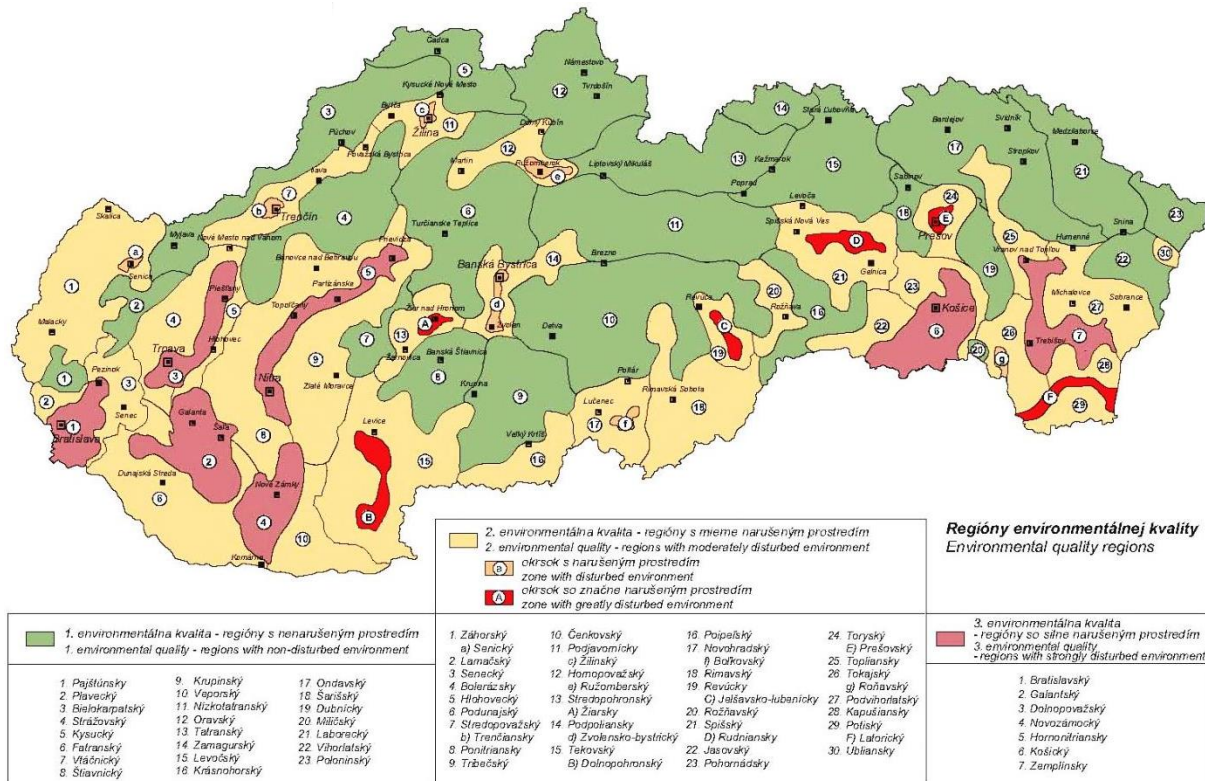
Celkový charakter environmentálnej kvality územia SR na základe analýzy stavu zaťaženia zložiek životného prostredia a pôsobenia jednotlivých rizikových faktorov v regiónoch Slovenskej republiky vyjadruje „Environmentálna regionalizácia SR“, ktorú spracovala SAŽP v roku 2010. Syntetickými materiálmi sú regionalizácia SR a vyjadrenie stupňa environmentálnej kvality územia, ktoré prezentujeme v nasledovných obrázkoch.

Obr. 9 Kvalita životného prostredia

Zdroj: SAŽP

Obr. 10 Regióny environmentálnej kvality

Zdroj: SAŽP

4 ENVIRONMENTÁLNE PROBLÉMY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH PROBLÉMOV, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Z analýzy rozdielov, potrieb v oblasti rozvoja a potenciálu rastu, vzhľadom na Košický samosprávny kraj ako aj na UMR Košice, vyplynuli tieto klúčové problémy, ktoré sú relevantné z hľadiska životného prostredia vo väzbe na RIÚS:

Významné environmentálne problémy súvisiace s výstavbou a rekonštrukciou dopravnej a inej infraštruktúry

- záber poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov
- fragmentácia krajiny a bariérový efekt
- zánik biotopov
- možné ovplyvnenie chránených území a lokalít systému Natura 2000
- možné ovplyvnenie vodných zdrojov
- vplyvy na pohodu života počas výstavby

Významné environmentálne problémy súvisiace s prevádzkou dopravnej infraštruktúry

- spotreba prírodných zdrojov - energií
- znečisťovanie ovzdušia
- emisie skleníkových plynov
- tvorba hluku
- pretrvávajúci bariérový efekt pre migračné koridory.

Životné prostredie a efektívne využívanie zdrojov

- nedostatočná ochrana a nevyvážené využívanie vôd
- pretrvávajúca nepriaznivá situácia v oblasti kvality ovzdušia
- nedostatočné materiálové a energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov
- environmentálne záťaž

Prispôsobovanie sa zmenám klímy, predchádzanie a riadenie rizika

- povodne
- množstvo zásob vody
- nerovnomernosť rozloženia zdrojov podzemnej vody
- vplyvy na biodiverzitu
- vplyvy na zdravie

K týmto sa pripájajú problémy majúce svoj dopad na sociálnu i ekonomickú sféru:

Zamestnanosť a mobilita pracovnej sily

- vysoká miera nezamestnanosti
- vysoká miera dlhodobej nezamestnanosti
- nezamestnanosť mladých ľudí
- účinnosť a efektívnosť aktívnej politiky trhu práce
- nízka mobilita pracovnej sily

Sociálne vylúčenie a chudoba

- regionálne disparity
- chudoba a sociálne vylúčenie MRK
- riziko sociálneho vylúčenia občanov so zdravotným postihnutím
- nízka úroveň sociálnej ekonomiky
- nízka úroveň zdravotného stavu obyvateľstva

Vzdelávanie

- nekvalitné školské vzdelávanie
- slabo motivovaní učitelia
- nízka kvalita terciárneho vzdelávania
- nízka intenzita ďalšieho vzdelávania
- nízka úroveň zdravotného stavu obyvateľstva

Nepriaznivé demografické trendy a štruktúra obyvateľstva

- nepriaznivé demografické trendy
- pokles prirodzeného prírastku obyvateľov (najmä výrazne znížená pôrodnosť), zvyšovanie priemerného veku a zhoršovanie vekovej štruktúry (starnúci typ populácie)
- nízka stredná dĺžka života a jej pomalý rast v porovnaní s vyspelými krajinami

Nedostatočné environmentálne povedomie, ktoré sa prejavuje v:

- nedostatočnej separácii komunálneho odpadu
- vytváraní čiernych skládok odpadov
- znečisťovaní vôd vypúšťaním splaškových odpadových vôd
- znečisťovaní ovzdušia, napr. vypaľovaním suchej trávy, spaľovaním odpadov a pod.
- zasahovaní do chránených území, napr. výrubmi drevín.

Najvýznamnejšie environmentálne problémy boli námetom pre stanovenie environmentálnych cieľov, ktoré boli konfrontované s cieľmi operačného programu (kap. IV).

5 ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH ZISTENÝCH NA MEDZINÁRODNEJ, NÁRODNEJ A INEJ ÚROVNI, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU, AKO AJ TO, AKO SA ZOHĽADNILI POČAS PRÍPRAVY STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Ciele ochrany životného prostredia a zdravia stanovené na rôznych úrovniach strategických dokumentov EÚ a SR predstavujú dôležitý podklad pre tvorbu referenčného rámca pre hodnotenie vplyvov RIÚS KK. Vzhľadom na charakter strategického dokumentu, sú z hľadiska hodnotenia jeho vplyvov na životné prostredie a zdravie relevantné tie ciele strategických dokumentov, ktoré okrem tradičných infraštruktúrnych projektov zohľadňujú aj environmentálny a sociálny aspekt oblastí vzdelávania, zamestnanosti a sociálnej inklúzie.

5.1 STRATEGICKÉ DOKUMENTY EÚ

Z medzinárodných dokumentov vytvárajú v súčasnosti rámec politiky EÚ predovšetkým tieto dokumenty:

Európa 2020: Stratégia pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast (2010)³

Cieľom stratégie bolo vymaniť sa z krízy a pripraviť hospodárstvo Európskej únie na nasledujúce desaťročie.

Základ stratégie Európa 2020 tvoria tri prioritné oblasti:

1. Inteligentný rast - vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii.
2. Udržateľný rast - podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje.
3. Inkluzívny rast - podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré prispieva k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

Stratégia stanovila 5 cieľov pre EÚ do roku 2020:

1. Zamestnanosť

- zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 až 64 rokov na 75 %

2. Výskum a vývoj

- zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na 3 % HDP

3. Zmena klímy a energetická udržateľnosť

Stratégia predstavila kľúčové ciele na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, z ktorých je pre odvetvie hospodárstva a dopravy rozhodujúcim tzv. cieľ „20/20/20“, týkajúci sa predovšetkým dopadov zmeny klímy:

- znížiť emisie skleníkových plynov o minimálne 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990; zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie o 20 % a zvýšiť energetickú účinnosť o 20 %.

Z cieľov vyplývajú pre členské štáty v oblasti dopravy tieto úlohy:

- vyvinúť inteligentné, dokonalejšie a plne prepojené infraštruktúry v oblasti dopravy a energetiky a využívať v plnej miere informačné a komunikačné technológie,
- zabezpečiť v rámci základnej siete EÚ koordinované vykonávanie projektov v oblasti infraštruktúry, ktoré významne prispievajú k efektívnosti celého systému dopravy EÚ,
- zamerať sa na mestský rozmer dopravy, ktorý výrazne prispieva k dopravnému preťaženiu a produkcii emisií.

4. Vzdelávanie

- Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10 %
- minimálne 40 % podiel obyvateľov vo veku 30 – 34 rokov, ktorí majú ukončené vysokoškolské vzdelanie

5. Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu

- aspoň o 20 miliónov znížiť počet osôb, ktorým hrozí chudoba a sociálne vylúčenie

V rámci stratégie bolo prijatých sedem hlavných iniciatív, ktoré majú podporovať pokrok v každej prioritnej oblasti. Hlavnou iniciatívou je „**Európa efektívne využívajúca zdroje**“⁴, ktorej cieľom je

³ KOM(2010) 2020 v konečnom znení

vytvoriť rámec pre politiky na podporu posunu smerom k nízkouhlíkovému a zdrojovo efektívnemu hospodárstvu. Tento posun pomôže:

- zvýšiť hospodársku výkonnosť a zároveň znížiť využívanie zdrojov;
- identifikovať a vytvoriť nové príležitosti pre hospodársky rast a väčšiu mieru inovácií a zvýšiť konkurencieschopnosť EÚ;
- zabezpečiť bezpečnosť dodávok základných zdrojov;
- bojovať proti zmene klímy a obmedzovať dôsledky využívania zdrojov na životné prostredie.

V súlade s hlavnou iniciatívou „Európa efektívne využívajúca zdroje“ je zásadným cieľom európskej dopravnej politiky pomôcť vytvoriť systém, ktorý podporuje európsky hospodársky pokrok, posilňuje konkurencieschopnosť a ponúka vysoko kvalitné služby mobility, pričom efektívnejšie využíva zdroje. V praxi je potrebné, aby doprava využívala menej energie a navyše ju získavala z ekologickejších zdrojov, aby lepšie využívala modernú infraštruktúru a znižovala svoj negatívny vplyv na životné prostredie a zásadné prírodné zdroje, akými sú voda, pôda a ekosystémy. Obmedzenie mobility pritom nie je riešením.

Jednou z iniciatív Európy 2020 je aj „Digitálny program pre Európu“. Cieľom iniciatívy je zabezpečiť udržateľný hospodársky a sociálny prínos prostredníctvom jednotného digitálneho trhu založeného na superrýchlom internetovom pripojení a interoperabilných aplikáciách, so širokopásmovým internetovým pripojením pre všetkých do roku 2013 a prístupom k rýchlejšiemu internetovému pripojeniu (30 Mbps alebo viac) pre všetkých do roku 2020, pričom najmenej 50 % európskych domácností by malo mať internetové pripojenie s rýchlosťou nad 100 Mbps.

S implementáciou RIÚS KK súvisia predovšetkým aj tieto hlavné iniciatívy:

Mládež v pohybe - cieľom je zlepšiť výsledky a zvýšiť medzinárodnú atraktivitu vyšších vzdelávacích inštitúcií v Európe a celkovú kvalitu všetkých úrovní vzdelávania a odbornej prípravy v EÚ, ktoré by spájali vysokú kvalitu a princíp rovnosti, prostredníctvom zvýšenia mobility študentov a účastníkov vzdelávania, a prispieť k zlepšeniu situácie v oblasti zamestnávania mladých ľudí.

Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta - cieľom programu je vytvoriť podmienky na modernizáciu trhov práce s cieľom zvýšiť úroveň zamestnanosti a zabezpečiť udržateľnosť našich sociálnych modelov. To znamená zlepšiť postavenie občanov prostredníctvom získavania nových zručností, ktoré súčasným a budúcim pracovníkom umožnia prispôbiť sa novým podmienkam a potenciálnym kariérnym posunom, znížia nezamestnanosť a zvýšia produktivitu práce.

Európska platforma na boj proti chudobe - cieľom tejto iniciatívy je zabezpečiť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, zvyšovať povedomie a uznať základné práva ľudí žijúcich v chudobe a čeliacich sociálnemu vylúčeniu, umožniť im dôstojný život a aktívnu účasť na živote spoločnosti.

BIELA KNIHA - Plán jednotného európskeho dopravného priestoru - vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje (2011) ⁵

Biela kniha európskej dopravnej politiky s výhľadom do roku 2050 obsahuje 40 iniciatív na dosiahnutie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje. Deklaruje potrebu zjednotenia dopravných systémov východnej a západnej časti Európy, aby mohli v plnej miere odrážať potreby takmer celého kontinentu a taktiež potrebu znižovania závislosti od ropy.

Víziou konkurencieschopného a udržateľného dopravného systému je dosiahnutie 60 % zníženia emisií skleníkových plynov v kontexte rozrastajúcej sa dopravy a podpory mobility. Túto víziu chce dosiahnuť predovšetkým vývojom a zavádzaním nových a udržateľných palív a pohonných systémov,

⁴ KOM(2011) 21 v konečnom znení

⁵ KOM (2011) 144 v konečnom znení

optimalizáciou výkonu multimodálnych logistických reťazcov vrátane väčšieho využívania energeticky efektívnejších druhov dopravy. Na dosiahnutie vízie formuluje 10 cieľov, ktoré sa cieľov RIÚS priamo netýkajú alebo sa týkajú len veľmi okrajovo.

BIELA KNIHA - Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení ⁶

Táto biela kniha stanovuje rámec na zmiernenie možných dôsledkov zmeny klímy na EÚ. Pri riešení otázok zmeny klímy je potrebné reagovať dvoma spôsobmi. V prvom rade je potrebné znížiť naše emisie skleníkových plynov (zmierňovacie opatrenia) a okrem toho je potrebné prijať opatrenia na zvládnutie nevyhnutných následkov (adaptačné opatrenia).

V súvislosti s požiadavkami na zvýšenie odolnosti existujúcej dopravnej infraštruktúry je potrebná spoločná a koordinovaná koncepcia, na základe ktorej bude možné posúdiť, do akej miery je kritická infraštruktúra ohrozená extrémnymi výkyvmi počasia. Projekty v oblasti infraštruktúry, ktoré sú financované z prostriedkov EÚ, by mali zohľadňovať aspekt odolnosti voči zmene klímy.

Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 ⁷

S vybranými témami RIÚS KK súvisí hlavný cieľ stratégie:

- Zastaviť zhoršovanie stavu všetkých druhov a biotopov, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy EÚ o prírode a dosiahnuť výrazné a merateľné zlepšenie ich stavu do roku 2020, aby v porovnaní so súčasnými posúdeniami: (i) o 100 % viac posúdení biotopov a o 50 % viac posúdení druhov v rámci smernice o biotopoch vykazovalo zlepšený stav ochrany; a (ii) o 50% viac posúdení druhov v rámci smernice o vtákoch vykazovalo bezpečný alebo zlepšený stav.

5.2 STRATEGICKÉ DOKUMENTY A LEGISLATÍVA NA NÁRODNEJ ÚROVNI

Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky (1993) ⁸

Stratégiu určuje nasledovných 5 odvetvovo orientovaných priorít:

- I. ochrana ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami a globálna environmentálna bezpečnosť;
- II. zabezpečenie dostatku pitnej vody a zníženie znečistenia ostatných vôd pod prípustnú mieru;
- III. ochrana pôdy pred degradáciou a zabezpečenie nezávadnosti potravín a ostatných výrobkov;
- IV. minimalizácia vzniku, využívanie a správne zneškodňovanie odpadov;
- V. zachovanie biologickej rôznorodosti, ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov a optimalizácia priestorovej štruktúry a využívania krajiny.

Vo vzťahu k RIÚS z politiky v súčasnosti relevantný hlavne SEKTOR I - Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia, s cieľom:

- Vytvorenie uceleného školského a mimoškolského systému environmentálnej výchovy a vzdelávania, environmentálnej propagácie, etických bariér a systémov.

Orientácia, zásady, priority a hlavné úlohy starostlivosti o životné prostredie SR na roky 2014 - 2020 ⁹

Podľa novej koncepcie štátnej environmentálnej politiky SR sa starostlivosť o životné prostredie bude orientovať v ďalších rokoch najmä na:

⁶ KOM(2009) 147 v konečnom znení

⁷ KOM(2011) 244 v konečnom znení

⁸ schválená uznesením NR SR č.339/1993 a uzneseniami vlády SR č.619/1993, 894/1993 a 531/1994

⁹ schválená uznesením Porady vedenia MŽP SR č. 62 z 28. marca 2013

1. zníženie negatívneho dopadu znečisteného a poškodeného životného prostredia na vek a zdravie obyvateľstva, na udržanie, ochranu a tvorbu jeho bezpečných, vhodných a využiteľných environmentálnych podmienok pre život, vrátane zabezpečenia dostatku čistej vody a adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy;
2. zabránenie ďalšieho vzniku nepriaznivých zmien ekosystémov, devastačných procesov a javov v krajine, spôsobujúcich zánik hodnôt prírodného a kultúrneho dedičstva, degradáciu biologickej a krajinnej rozmanitosti, ekologickú nestabilitu, zníženú produktivnosť, využiteľnosť a obývateľnosť území;
3. odstraňovanie škôd a obmedzenie negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a rizikových chemických, fyzikálnych a biologických faktorov s predchádzaním ich ďalšieho vzniku (prevenciu);
4. zvyšovanie podielu znečisťovateľov a poškodzovateľov životného prostredia na zlepšovaní jeho stavu a zainteresovanosti podnikateľských subjektov na výrobe a službách, zameraných na starostlivosť o životné prostredie a vytváraní „zelenej spoločnosti“;
5. utváranie ďalších podmienok na transformáciu hospodárstva z vysoko energeticky a surovinovo náročnej štruktúry na štruktúru s úsporou a racionálnejším využitím energie a surovín, s vyšším podielom spracovania a finalizácie, s uplatňovaním environmentálne vhodných postupov a technológií, so zavedením dopravy, spĺňajúcej environmentálne požiadavky, s bezpečným skladovaním materiálov, predĺžením ich životnosti a ich opätovným využívaním, s výraznejším uplatnením „zelených povolání“ a zhodnotením práce a schopnosti ľudí pri prechode na „zelenú ekonomiku“;
6. širšie uplatnenie energie z netradičných a obnoviteľných zdrojov (slnecnej, veternej, geotermálnej), šetrné efektívne využívanie prírodných a ostatných zdrojov, ekologizáciu poľnohospodárstva, revitalizáciu zdevastovaných území, regiónov a okrskov so silne narušeným prostredím a poškodených lesov a lesných pozemkov so zohľadnením aj ich mimoprodukčných funkcií, ozelenenie a optimálne usporiadanie a využívanie krajiny pri harmonizácii rozvojových zámerov všetkých troch pilierov trvalo udržateľného rozvoja a postupné zabezpečovanie „zeleného rastu“;
7. zvýšenie environmentálneho vedomia obyvateľstva s dôrazom na podnikateľskú sféru a mládež, jeho informovanosti o stave životného prostredia v SR, ako aj o možnostiach, príprave a realizácii opatrení na jeho zlepšovanie;
8. dotvorenie a uplatňovanie systému právnych a ekonomických nástrojov environmentálnej politiky, prehĺbenie medzinárodnej spolupráce pri riešení environmentálnych problémov a v procese zabezpečovania trvalo udržateľného rozvoja, osobitne na plnenie záväzkov, vyplývajúcich z medzinárodného environmentálneho práva a z členstva v medzinárodných organizáciách, najmä OSN, OECD a EÚ.

Realizácia cieľov RIÚS KK priamo podporuje ciele č. 1, 2, 3, 5 a 7. V rámci vzdelávania a zamestnanosti je mimoriadne významné prepojenie s cieľom č. 5.

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (NSTUR)¹⁰

Uplatňovanie trvalo udržateľného rozvoja v SR definuje § 6 zákona č. 17/1992 Zb., kde je uvedené, že sa jedná o taký *“rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov”*.

¹⁰ schválená uznesením vlády SR č. 978/2001

NSTUR zahŕňa hlavné dimenzie trvalo udržateľného rozvoja - environmentálnu, sociálnu, ekonomickú, inštitucionálnu, pri sledovaní relevantných kapitol Agendy 21 a ukazovateľov TUR a zohľadnení špecifík SR. Základnou orientáciou SR by malo byť dlhodobé, cieľavedomé a komplexné smerovanie k vytváraniu spoločnosti založenej na princípoch TUR a ich praktickom uplatňovaní. K dosiahnutiu tejto orientácie je potrebné vo všetkých sférach spoločnosti vychádzať z princípov a kritérií TUR a orientovať sa na **dlhodobé priority** (integrované ciele) TUR SR identifikované v NSTUR, medzi ktoré patrí aj vysoká kvalita životného prostredia, ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov - efektívna ochrana životného prostredia, šetrné využívanie prírodných zdrojov, odstránenie environmentálnych záťaží a poškodenia prostredia, limitovanie ekonomického rozvoja v súlade s prírodnými podmienkami a potenciálmi, dosiahnutie a udržanie kvalitného životného prostredia s dôrazom na ohrozené oblasti.

Strategické ciele TUR, ktoré je potrebné v rámci smerovania aj k uvedenej dlhodobej prioritě dosiahnuť vo vzťahu k životnému prostrediu, sú:

1. Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva a zdravotnej starostlivosti, skvalitnenie životného štýlu
2. Rozvoj integrovaného modelu pôdohospodárstva
3. Reštrukturalizácia, modernizácia a ozdravenie výrobného sektora
4. Zlepšenie dopravnej a technickej infraštruktúry, rozvoj cestovného ruchu
5. Reštrukturalizácia a modernizácia bankového sektora
6. Zníženie energetickej a surovínovej náročnosti a zvýšenie efektívnosti hospodárstva SR
7. Zníženie podielu využívania neobnoviteľných prírodných zdrojov pri racionálnom využívaní obnoviteľných zdrojov
8. Zníženie environmentálneho zaťaženia prostredia
9. Zmiernenie dôsledkov globálnej zmeny klímy, narušenia ozónovej vrstvy a prírodných katastrof
10. Zlepšenie kvality životného prostredia v regiónoch.

Realizácia cieľov RIÚS priamo súvisí so strategickými cieľmi TUR č. 1, 4, 8, 9 a 10.

Cesty a prostriedky na podporu priorít a dosiahnutia strategických cieľov TUR SR navrhujú činnosti, ktorými by mala spoločnosť prispieť k splneniu jednotlivých strategických cieľov. Pre ich monitorovanie bol zvolený súbor ukazovateľov TUR, ktorý komplexne a objektívne odráža stav v dosahovaní vytýčených strategických cieľov.

Hodnotenie jednotlivých stratégií, koncepcií, programov, a aktivít vo vzťahu k TUR možno realizovať na základe 16 princípov (na riadenie činnosti ľudí) a 40 kritérií (na posudzovanie uplatnenia princípov), ktoré stanovuje NSTUR:

Tab. 15 Princípy a kritériá TUR

Por. č.	Princíp	Kritériá
1	Princíp podpory rozvoja ľudských zdrojov	• zabezpečenie ochrany zdravia ľudí • zabezpečenie optimálneho rozvoja ľudských zdrojov (vo všetkých životu prospešných oblastiach)
2	Ekologický princíp	• zachovanie a podpora biodiverzity, vitality a odolnosti ekosystémov, • optimalizácia priestorového usporiadania a funkčného využívania krajiny a zabezpečenie jej územného systému ekologickej stability, • zachovanie a podpora život zabezpečujúcich systémov, • zachovanie vysokej kvality zložiek životného prostredia – minimalizácia negatívnych vplyvov na životné prostredie, • minimalizácia využívania neobnoviteľných zdrojov a prednostné

Por. č.	Princíp	Kritériá
		využívanie obnoviteľných zdrojov, avšak v medziach ich reprodukčných schopností
3	Princíp autoregulačného a sebahodnotenia vývoja	odhaľovanie a využívanie prírodných a antropicky simulovaných autoregulačných a sebahodnotených prírodných mechanizmov, podpora uzavretých cyklov výroby a spotreby
4.	Efektívny princíp	zachovanie optimálnych látkovo-energetických cyklov, minimalizácia surovinových a energetických vstupov, redukcia množstva výstupov a minimalizácia strát, zavádzanie a podpora nástrojov environmentálnej ekonomiky
5.	Princíp rozumnej dostatočnosti	rozumné a šetrné využívanie zdrojov a ich ochrana, podpora vhodných foriem samozásobovania
6.	Princíp preventívnej opatrnosti a predvídavosti	uprednostňovanie preventívnych opatrení pred odstraňovaním nežiaducich následkov činností, rešpektovanie možných rizík
7.	Princíp rešpektovania potrieb a práv budúcich generácií	zachovanie možností využívania existujúcich zdrojov aj pre budúce generácie, zachovanie rovnakých práv budúcich generácií;
8.	Princíp vnútrogeneračnej, medzigeneračnej a globálnej rovnosti práv obyvateľov Zeme	zabezpečenie ľudských práv vo všetkých smeroch a systémoch, zabezpečenie národnostnej, rasovej a inej rovnosti, zabezpečenie práv ostatných živých bytostí
9.	Princíp kultúrnej a spoločenskej integrity	preferovanie rozvoja na báze vnútorného rozvojového potenciálu namiesto mechanicky importovaného rozvoja, zachovanie a obnova pozitívnych hodnôt krajiny, sociálnej a kultúrnej identity, podpora miestneho koloritu, ľudovej kultúry a duchovnej atmosféry, oživenie tradičných aktivít s citlivým využitím moderných technológií, podpora spontánnych foriem pomoci, resp. svojpomoci
10.	Princíp nenásilia	uplatňovanie mierových a konsenzuálnych metód riadenia, nepoužívanie akýchkoľvek foriem násilia
11.	Princíp emancipácie a participácie	presadzovanie primeranej miery decentralizácie a uplatňovania príslušníkov daného spoločenstva, tvorba pracovných príležitostí a umožnenie prístupu k verejným statkom a službám, účasť obyvateľov obcí na rozhodovaní a posilnenie verejnej kontroly
12.	Princíp solidarity	uplatňovanie tolerancie a porozumenia, podpora vzájomnej pomoci a spoluzodpovednosti
13.	Princíp subsidiarity	prenášanie kompetencií na najnižšiu možnú hierarchickú úroveň ich realizácie a približovanie ich výkonu k občanovi
14.	Princíp prijateľných chýb	uprednostňovanie prístupov umožňujúcich návrat k východiskovému stavu - minimalizácia nevratných zmien s ťažko predvídateľnými dôsledkami, bezodkladné zverejňovanie chýb a omylov, ako aj ich bezprostredné odstraňovanie, resp. zmierňovanie
15.	Princíp optimalizácie	cieľové riadenie a zosúladovanie všetkých činností so smerom k rovnováhe, odstraňovanie nežiaducich následkov, zdrojov nestability a rizík, hľadanie a podpora verejnoprospešných činností s viacsmerovými kladnými vplyvmi
16.	Princíp sociálne, eticky a	uplatňovanie všetkých vyššie uvedených 15 princípov v

Por. č.	Princíp	Kritériá
	environmentálne priaznivé hospodárenia, rozhodovania, riadenia a správania	synergickom pôsobení politických, právnych, ekonomických, organizačných, výchovno-vzdelávacích a iných nástrojov.

Realizácia cieľov RIÚS priamo alebo nepriamo podporuje princípy TUR č. 1, 2, 5, 7, 9, 11, 12 a 16.

Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky IV (NEHAP IV.)

Vo vzťahu k RIÚS je z NEHAP IV prioritný Regionálny prioritný cieľ I:

„Zameranie sa na prevenciu a podstatné zníženie chorobnosti a úmrtnosti v dôsledku porúch trávacieho ústrojenstva a ostatných zdravotných dopadov tak, aby sa zabezpečilo prijatie primeraných opatrení na zlepšenie prístupu k bezpečnej a cenovo prístupnej vode a primeranej hygieny pre všetky deti (CEHAPE, WHO)“.

Hlavným zámerom Regionálneho prioritného cieľa I. je chrániť ľudské zdravie pred nepriaznivými účinkami kontaminovanej vody. Snahou je zabezpečiť prístup k nezávadnej zdravotne bezpečnej pitnej vode, k sanitácii, a tiež sledovanie kvality vôd na kúpanie.

Voda a trvalo udržateľné hospodárenie s vodou sú základnými predpokladmi pre ekonomický a sociálny rozvoj a pre zabezpečenie dostatočného množstva potravín pre rastúci počet obyvateľov. Ochrana tohto životne dôležitého zdroja pred znečistením a nadmerným využívaním je otázkou najmä ekonomického charakteru a kľúčovým faktorom spolupráce na všetkých úrovniach.

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR

Plán je rámcový dokument na usmernenie prípravy, plánovania a realizácie verejných vodovodov a verejných kanalizácií na území SR. Cieľom Plánu rozvoja verejných vodovodov je zabezpečenie bezproblémového zásobovania obyvateľov SR kvalitnou pitnou vodou bez negatívnych dopadov na životné prostredie, výstavba verejných vodovodov v obciach bez vodovodu a zvýšenie počtu obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov. Tento plán je v súlade so základnými strategickými dokumentmi (napr. Návrh Koncepcie vodohospodárskej politiky SR do roku 2015, Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja, Národný environmentálny akčný program II a zásad III (NEAP II a zásady III), Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky Slovenskej republiky).

Pre oblasť odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd majú zásadný význam ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), ktoré sú transpozíciou požiadaviek smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd.

Dlhodobé ciele:

- Zvyšovať podiel obyvateľov zásobovaných nezávadnou pitnou vodou hlavne v krajoch, ktoré v súčasnosti nedosahujú ani celoslovenskú úroveň (Prešovský, Košický, Banskobystrický kraj)
- Dokončenie rozostavaných vodovodov
- Výstavba nových vodovodov
- Realizácia opatrení na odstránenie nedostatkov v problémových vodovodoch (kvalita a kvantita)
- Do roku 2015 zvýšiť počet zásobovaných obyvateľov o cca 613 tis. obyvateľov, čím by sa podiel obyvateľov zvýšil zo súčasných 84,9 % na viac ako 90 %.

Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Stratégia bola pripravovaná na základe iniciatívy Ministerstva životného prostredia SR v nadväznosti na aktuálny vývoj témy dôsledkov zmeny klímy v širšom medzinárodnom kontexte. Dôvodom je

najmä naliehavá potreba zlepšiť a zefektívniť adaptačné procesy v odozve na stále intenzívnejšie prejavy a dôsledky zmeny klímy.

V sociálnej oblasti sú relevantné predovšetkým dopady zmeny klímy na zdravotný stav. Klimatické zmeny prostredníctvom jednotlivých zmien v životnom prostredí majú na ľudské zdravie priamy aj nepriamy vplyv. Priamy dopad na zdravie majú konkrétne klimatické faktory, ako napríklad teplota. Extrémne horúčavy spôsobujú u ľudí dehydratáciu, tepelný stres, kŕče a môžu vážne zhoršovať prejavy kardiovaskulárnych a iných ochorení. Nepriamy zdravotný dopad je spôsobený následne zmenami v prostredí, ako napríklad úrazy, zvýšená chorobnosť alebo úmrtnosť na kardiovaskulárne ochorenia, gastrointestinálne ochorenia, ochorenia respiračnej sústavy ako aj rôzne psychické problémy z dôvodu dlhotrvajúceho sucha, nadmerných dažďov, búrok, nedostatku vody alebo jej kontaminácie.

Pri tvorbe environmentálnych cieľov a posudzovaní v rámci SEA boli zohľadnené nasledovné ďalšie národné strategické dokumenty:

- Národný program reforiem 2013
- Vodný plán Slovenska (2009) ¹¹
- Stratégia pre redukciu PM10 (2012) ¹²
- Koncepcia ochrany prírody a krajiny (2006) ¹³
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku (1997) ¹⁴
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity pre roky 2012 – 2020
- Aktualizovaný akčný plán pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku pre roky 2003 - 2010 ¹⁵

¹¹ záväzná časť Vodného plánu schválená nariadením vlády SR č. 279/2011 Z. z.

¹² schválená uznesením vlády SR č. 77/2013

¹³ schválená uznesením vlády SR č. 471/2006

¹⁴ schválená uznesením vlády SR č. 231/1997

¹⁵ schválený uznesením vlády SR č. 1209/2002

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

1 POSÚDENIE CIEĽOV A AKTIVÍT PRIORITNÝCH OSÍ

RIÚS KK vychádza z globálneho cieľa, ktorým je „prispiieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť Košického samosprávneho kraja ako aj ÚMR Košice". Na globálny cieľ nadväzujú špecifické ciele vymedzené v rámci jednotlivých strategických priorít, na ktorých dosiahnutie sú v rámci RIÚS uvedené príklady aktivít. Detailný popis jednotlivých prioritných osí sa nachádza v kap. II.6.1. Na základe analýzy súčasných environmentálnych problémov a potenciálnych vplyvov súvisiacich s implementáciou RIÚS KK, analýzy horizontálnych a sektorových politík, stratégií a koncepcií, ktoré majú vzťah k danej problematike a príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie, boli pre jednotlivé oblasti sformulované nasledovné environmentálne ciele.

Tab. 16 Environmentálne ciele RIÚS KK

Oblasť	Cieľ
Obyvateľstvo a zdravie	Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov
	Skvalitniť ľudské zdroje v oblasti zdravotníctva
	Podporovať zdravie znížením psychických stresov
Ovzdušie a klimatické faktory	Znižovať produkciu emisií
	Znižovať produkciu emisií skleníkových plynov
Pôda a horninové prostredie	Minimalizovať zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov
	Predchádzať rizikám z titulu nestability horninového prostredia
Voda	Nezhoršovať ekologický a chemický stav vôd
	Obmedzovať zásah do vodohospodársky chránených území
	Zabezpečiť protipovodňovú ochranu územia
Biodiverzita a ochrana prírody	Zabezpečiť ochranu cenných častí prírody a funkčnosti ekosystémov
	Zabezpečiť integritu lokalít systému Natura 2000
	Udržať ekologickú stabilitu krajiny
Krajina	Zachovať integritu krajiny a jej scenerickú hodnotu
Kultúrne dedičstvo	Chrániť kultúrne dedičstvo
Materiálne zdroje	Zvýšiť efektívnosť využívania energetických zdrojov
	Racionálne využívať prírodné zdroje
	Predchádzať vzniku odpadov, zlepšiť podmienky nakladanie s odpadmi

Uvedené ciele boli konfrontované s cieľmi a aktivitami RIÚS KK definovaných v rámci jednotlivých strategických priorít. Pre hodnotenie boli použité tieto klasifikačné znaky:

- ++ priamy významný pozitívny vplyv
- + mierny pozitívny vplyv
- 0 väzba medzi aktivitou a environmentálnym cieľom neexistuje alebo je slabá
- priamy negatívny vplyv
- 0/+ predpokladaný nepriamy pozitívny vplyv
- 0/- predpokladaný nepriamy negatívny vplyv
- +/- možný pozitívny aj negatívny vplyv
- ? pre vyhodnotenie nie sú relevantné podklady, vplyv nie je možné jednoznačne určiť

Jednotlivé oblasti boli navrhnuté tak, aby boli konzistentné s kritériami uvedenými v prílohe II smernice SEA a aby zahŕňali všetky oblasti požadované smernicou. Pri výbere environmentálnych cieľov boli hlavne v oblastiach venovaných ovzdušiu, vode, horninovému prostrediu a materiálnym zdrojom zohľadnené aspekty klimatických zmien a adaptácie na ne. V rámci predbežného

vyhodnotenia neboli identifikované žiadne priame, nepriame ani potenciálne vplyvy RIÚS, ktoré by mohli významne ovplyvniť ciele ochrany krajiny (reliéf, scenéria) a kultúrneho dedičstva. Ochrana prírody a krajiny ako taká, vrátane území spadajúcich pod Natura 2000 a vrátane ekologickej stability krajiny, je zahrnutá a bola vyhodnotená v generalizovanej forme pod oblasťou "Biodiverzita a ochrana prírody". Konkrétne projekty, ktoré by mohli potenciálne ovplyvniť vyššie citované územia, sú posúdené v samostatnej časti 2 tejto kapitoly.

V rámci projektovej skladby sa nenachádzajú projekty, ktoré by mohli vážnejším spôsobom ovplyvniť reliéf a scenériu krajiny. V prípade kultúrneho dedičstva je jeho ochrana systémovo ošetrovaná, čo vyplýva z povinností priamo zakotvených v príslušnom zákone. Napr. pri každej významnejšej stavbe sa zo zákona musí automaticky realizovať archeologický prieskum a nehrozí tak, že dôjde k stratám súvisiacim s našim kultúrnym dedičstvom. Pri pamiatkovo chránených objektoch, využívaných hlavne v sociálnej sfére, sú tieto taktiež pod neustálou kontrolou. Navyše sú presadzované skôr trendy presadzujúce výkon sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately komunitnou formou. Zároveň sa upúšťa sa od inštitucionálnej formy. Tieto dve oblasti boli preto z matice hodnotenia jednotlivých strategických priorít vypustené.

Vyhodnotenie environmentálnych vplyvov je založené na konfrontácii navrhovaných environmentálnych cieľov s jednotlivými špecifickými cieľmi v rámci strategických priorít obsiahnutých v strategickom dokumente pre Košický kraj i pre ÚMR Košice.

Spôsob vyhodnotenia vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie zohľadňuje charakter projektov spadajúcich pod jednotlivé špecifické ciele a ktoré sa nachádzajú v prílohe č. 6 k strategickému dokumentu (realizačné projekty, koncepčné materiály, projekty informatizácie, nákupy a pod.).

Vzhľadom na očakávané významnejšie vplyvy boli podrobnejšie rozpracované realizačné projekty, ku ktorým boli získavané všetky disponibilné informácie. Dôraz pri posudzovaní bol kladený na skupiny projektov spadajúcich pod špecifické ciele 1.1.1, 1.2.2 a 4.2.1, kde je najväčší predpoklad ovplyvnenia jednotlivých zložiek životného prostredia. Pokiaľ sa podarilo získať bližšie informácie k projektom zaradeným pod špecifickými cieľmi 1.2.1 a 4.3.1 boli pri posudzovaní zohľadnené aj tieto.

Prístup k hodnoteniu bol prioritne podriadený požiadavkám zapracovaným do Rozsahu hodnotenia v zmysle jednotlivých stanovísk. Najväčší dôraz bol kladený na spracovanie posúdenia z pohľadu požiadaviek ochrany prírody, tak ako ich formulovala ŠOP SR. ŠOP SR požadovala posúdiť možný vplyv navrhovaných skupín aktivít na záujmy ochrany prírody. Takéto posúdenie je vykonané v samostatnej podkapitole IV.2.

A STRATEGICKÁ ČASŤ PRE ÚZEMIE KOŠICKÉHO KRAJA

STRATEGICKÁ PRIORITA 1: Bezpečná a ekologická doprava v Košickom kraji

Špecifický cieľ	Vyhodnotenie / Odporúčenia						
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
1.1.1 Zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému.	0/+	+/-	-	-	-	+	Priame vplyvy na zložky ŽP možno očakávať hlavne v období výstavby v súvislosti so závažnejšími rekonštrukciami existujúcich ciest alebo mostov (výnimočne s výstavbou nových úsekov cestných komunikácií). Vzhľadom na kategóriu ciest sa očakávajú menej významné vplyvy hlavne počas výstavby - záber pôdy, možné ovplyvnenie vodného a horninového

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčania
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
							prostredia ako aj biotickej zložky. Z pohľadu obyvateľstva sa bude jednať takmer výlučne o pozitívne vplyvy, s výnimkou obdobia výstavby kedy je možné očakávať mierne negatívne vplyvy. Vzhľadom na prítomnosť záujmov ochrany prírody odporúčame intenzívnu komunikáciu s orgánmi ochrany prírody už vo fáze prípravy predmetných stavieb.
1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy	+	0/+	0/+	0/+	+	++	Efektívnejšie využívanie VOD, budovanie prestupných uzlov, parkovísk, nový dopravný informačný systém, zlepšená kvalita vozového parku prinesie postupne znížené využívanie osobnej dopravy, čo sa pozitívne prejaví hlavne na kvalite ovzdušia, znížení hluku a tým aj na zdravotnom stave obyvateľstva. Nepriamo to pozitívne ovplyvní aj psychiku ľudí. Nezanedbateľný bude aj efekt na úsporách pohonných hmôt (aspoň relatívny).
1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb	+	0	0/-	+/-	+	++	Naplnenie uvedeného cieľa v konečnom dôsledku vytvorí podmienky pre ďalšie znižovanie dopravného ruchu v mestách a niekde aj medzi mestami. Preferovanie výstavby cyklotrás v extraviláne prinesie menšie dopady na prírodné prostredie pri ich budovaní ale celkový pozitívny efekt bude neporovnateľne významnejší. Významný pozitívny dopad sa predpokladá v intraviláne a centrálnych častiach miest a znížení spotreby pohonných hmôt. Zlepší sa zdravotný stav aspoň určitej skupiny obyvateľstva. K negatívnym vplyvom môže dôjsť v prípade necitlivého situovania navrhovaných cyklotrás do krajinársky hodnotného územia. Preto odporúčame všetky takéto projekty prednostne odkomunikovať s orgánmi ochrany prírody ešte vo fáze prípravy.

Sumárne vyhodnotenie

Strategická priorita 1 Bezpečná a ekologická doprava v Košickom kraji prispieva k napĺňaniu cieľov stratégie Európa 2020, a to:

- znížiť emisie skleníkových plynov o minimálne 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990; zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie o 20 % a zvýšiť energetickú účinnosť o 20 %.

Z cieľov vyplývajú pre členské štáty v oblasti dopravy tieto úlohy:

- vyvinúť inteligentné, dokonalejšie a plne prepojené infraštruktúry v oblasti dopravy a energetiky a využívať v plnej miere informačné a komunikačné technológie,
- zabezpečiť v rámci základnej siete EÚ koordinované vykonávanie projektov v oblasti infraštruktúry, ktoré významne prispievajú k efektívnosti celého systému dopravy EÚ,
- zamerať sa na mestský rozmer dopravy, ktorý výrazne prispieva k dopravnému preťaženiu a produkcii emisií.

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci strategickej priority 1 majú potenciál podporovať predovšetkým tieto stanovené environmentálne ciele:

- ↑ Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov
- ↑ Podporovať zdravie znížením psychických stresov
- ↑ Znižovať produkciu emisií
- ↑ Zvýšiť efektívnosť využívania energetických zdrojov
- ↑ Znižovať produkciu emisií skleníkových plynov

Nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

STRATEGICKÁ PRIORITA 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším službám

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Póda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni	0	0	0	0/+	0/-	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplyvať na duševnú pohodu a zdravie. Nakoľko sa jedná hlavne o rekonštrukcie objektov, prípadne výstavbu nových v rámci zastavaného územia miest a obcí, odporúčame chrániť existujúcu zeleň (minimalizovať prípadné výrubu) a vhodne zakomponovať do areálov novú zeleň.
2.1.2 Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti	0/+	0	0	0	+/-	+	Realizácia cieľa generuje krátkodobé vplyvy počas výstavby a stavebných prác pri rekonštrukcii objektov CIZS. Tie budú pri naplnení očakávaných predpokladov prevýšené pozitívami z koncentrácie lekárov priameho kontaktu na jednom mieste vo väzbe na šetrenie času a nákladov na dopravu. V prípade prevádzkovateľov centier aj nákladov na prevádzku. Vytvorí sa tiež priestor pre efektívnejší zber zdravotníckeho odpadu, kvalitné IKT, bezbariérový prístup a zvýši sa energetická hospodárnosť objektov.
2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl	0/+	0	0	0/+	+	+	Realizácia cieľa generuje krátkodobé vplyvy počas výstavby a stavebných prác pri rekonštrukcii objektov MŠ. Pozitívne vplyvy sa prejavujú v zvyšovaní energetickej hospodárnosti objektov a hlavne v zvýšenom komforte detí i rodičov čo bude mať odraz v psychike. Nakoľko sa jedná hlavne o rekonštrukcie objektov, prípadne výstavbu nových v rámci zastavaného územia miest a obcí, odporúčame chrániť existujúcu zeleň (minimalizovať prípadné výrubu) a vhodne zakomponovať do areálov novú zeleň.
2.2.2 Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplyvať na vytváranie mentálnych predpokladov pre ľahšie zvládanie učiva a tým aj na duševnú pohodu a zdravie.
2.2.3: Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu

Špecifický cieľ	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	Vyhodnotenie / Odporúčenia
praktickom vyučovaní							pozitívne vplývať na duševnú pohodu a zdravie prostredníctvom lepších možností získania zamestnania v regióne.

Sumárne vyhodnotenie

Strategická priorita Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším službám prispieva k napĺňaniu jedného z tematických cieľov stratégie Európa 2020, a to dosiahnuť 75% podiel zamestnaného obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov. Slovenská republika si v nadväznosti na cieľ stratégie Európa 2020 v oblasti podpory zamestnanosti a mobility pracovnej sily zadefinovala konkrétny cieľ: „Dosiahnuť 72% mieru zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov do roku 2020“. Hlavné opatrenia na zvýšenie zamestnanosti a mobility pracovnej sily sú rozpracované v rámci Národného programu reforiem SR 2013. Strategická priorita je v súlade s napĺňaním úloh prijatých v rámci národného programu reforiem pre oblasť zamestnanosti.

Z hľadiska jednotlivých zložiek životného prostredia sa negatívne ani pozitívne vplyvy neočakávajú, ak tak len v minimálnej miere počas výstavby nových objektov či prestavby existujúcich objektov. To bude mať za následok pri správnom prístupe zvýšenie energetickej efektívnosti budov a v prípade centralizácie lekárov prvého kontaktu aj efektívnejšie využívanie nákladov. Nepriamo môže dôjsť k ušetreniu času a dopravných nákladov zo strany návštevníkov zdravotníckych centier. Vplyvy implementácie cieľov a aktivít Strategickej priority sa premietajú do sociálnej oblasti, kde môžu pozitívne ovplyvňovať predovšetkým duševné zdravie.

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci Strategickej priority 2 majú potenciál podporovať predovšetkým tieto ciele:

- ↑ Skvalitniť ľudské zdroje v oblasti zdravotníctva
- ↑ Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov
- ↑ Podporovať zdravie znížením psychických stresov
- ↑ Zvýšiť efektívnosť využívania energetických zdrojov

V menšej miere možno uvažovať aj s cieľom:

- ↑ Znižovať produkciu emisií

Nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

STRATEGICKÁ PRIORITA 3: Mobilizácia kreatívneho priemyslu v Košickom kraji

Stratégia v oblasti kultúrno-kreatívneho priemyslu je rozpracovaná v časti venovanej funkčnému územiu mesta Košice, nakoľko investície v tejto oblasti môžu byť realizované výhradne na tomto území.

STRATEGICKÁ PRIORITA 4: Zlepšenie kvality života v Košickom kraji s dôrazom na životné prostredie.

Špecifický cieľ	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	Vyhodnotenie / Odporúčenia
4.2.1. Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie	0/+	++	+/-	+/-	++	++	Priame vplyvy na zložky ŽP možno očakávať hlavne v súvislosti s výstavbou nových kanalizačných zberačov a vodovodných rádov a ich závažnejšími rekonštrukciami. Vzhľadom na charakter stavieb bude vysoko prevažovať pozitívny efekt nad negatívnymi. Odkanalizovanie pozitívne ovplyvní kvalitu vodných tokov ako aj vodných ekosystémov. Výstavba vodovodov vysoko pozitívne ovplyvní komfort a zdravotný stav dotknutého obyvateľstva. Nakoľko niektoré vodovody a kanalizačné zberače sú navrhované v blízkosti chránených území, odporúčame ešte vo fáze prípravy konzultovať podmienky situovania stavby na príslušnom orgáne ochrany prírody.
4.3.1: Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku	+	0/+	0/+	++	+	++	Realizácia cieľa dlhodobo ovplyvní kvalitu životného prostredia miest a obcí ako aj zdravotný stav obyvateľstva. Komplexné účinky ozelenenia vnútroblokov pozitívne ovplyvnia všetky zložky životného prostredia. Hlavne podpora biodiverzity a komfort a zdravie obyvateľov. Opatreniami sa zabezpečí zdržanie vody v krajine a čistejšie ovzdušie. V prípadoch, kde sa bude zasahovať do existujúcich prírodných komplexov (napr. brehy riek), odporúčame navrhované opatrenia ako sú napr. výsadba zelene vopred konzultovať s príslušným orgánom ochrany prírody.

Sumárne vyhodnotenie

Ciele súvisiace s vylepšením zásobovania pitnou vodou a odkanalizovaním sídiel ako aj revitalizáciou sídliskových vnútroblokov ozelenením nachádzajú oporu vo všetkých vyššie citovaných dokumentoch na európskej i národnej úrovni. Realizácia cieľov ovplyvní kvalitu životného prostredia v regióne ako aj zdravotný stav obyvateľstva v najväčšom rozsahu.

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci Strategickkej priority 4 majú potenciál podporovať predovšetkým tieto stanovené environmentálne ciele:

- Nezhoršovať ekologický a chemický stav vôd, ale ho vylepšovať
- Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov
- Podporovať zdravie znížením psychických stresov
- Zabezpečiť ochranu cenných častí prírody a funkčnosti ekosystémov ako aj ich tvorbu
- Znižovať produkciu emisií, resp. vylepšovať imisnú situáciu
- Zabezpečiť protipovodňovú ochranu územia (v istej miere)
- Racionálne využívať prírodné zdroje
- Predchádzať vzniku odpadov, zlepšiť podmienky nakladanie s odpadmi

Nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

B STRATEGICKÁ ČASŤ PRE MESTSKÚ FUNKČNÚ OBLASŤ KOŠICE

STRATEGICKÁ PRIORITA 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Špecifický cieľ	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	Vyhodnotenie / Odporúčania
1.1.1 Zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému.	0/+	+/-	-	-	-	+	Priame vplyvy na zložky ŽP možno očakávať hlavne v období výstavby v súvislosti so závažnejšími rekonštrukciami existujúcich ciest alebo mostov (výnimočne s výstavbou nových úsekov cestných komunikácií). Vzhľadom na kategóriu ciest sa očakávajú menej významné vplyvy hlavne počas výstavby - záber pôdy, možné ovplyvnenie vodného a horninového prostredia ako aj biotickej zložky. Z pohľadu obyvateľstva sa bude jednať takmer výlučne o pozitívne vplyvy, s výnimkou obdobia výstavby kedy je možné očakávať mierne negatívne vplyvy. Vzhľadom na prítomnosť záujmov ochrany prírody odporúčame intenzívnu komunikáciu s orgánmi ochrany prírody už vo fáze prípravy predmetných stavieb.
1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy	+	0/+	0/+	0/+	+	++	Efektívnejšie využívanie VOD, budovanie prestupných uzlov, parkovísk, nový dopravný informačný systém, zlepšená kvalita vozového parku prinesie postupne znížené využívanie osobnej dopravy, čo sa pozitívne prejaví hlavne na kvalite ovzdušia, znížení hluku a tým aj na zdravotnom stave obyvateľstva. Nepriamo to pozitívne ovplyvní aj psychiku ľudí. Nezanedbateľný bude aj efekt na úsporách pohonných hmôt (aspoň relatívny).
1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb	+	0	0/-	+/-	+	++	Naplnenie uvedeného cieľa v konečnom dôsledku vytvorí podmienky pre ďalšie znižovanie dopravného ruchu v mestách a niekde aj medzi mestami. Preferovanie výstavby cyklotrás v extraviláne prinesie menšie dopady na prírodné prostredie pri ich budovaní ale celkový pozitívny efekt bude neporovnateľne významnejší. Významný pozitívny dopad sa predpokladá v intraviláne a centrálnych častiach miest a znížení spotreby pohonných hmôt. Zlepší sa zdravotný stav aspoň určitej skupiny obyvateľstva. K negatívnym vplyvom môže dôjsť v prípade necitlivého situovania navrhovaných cyklotrás do krajinnársky hodnotného územia. Preto odporúčame všetky takéto projekty prednostne odkomunikovať s orgánmi ochrany prírody ešte vo fáze prípravy.

Sumárne vyhodnotenie

Strategická priorita 1 Bezpečná a ekologická doprava v Košickom kraji prispieva k napĺňaniu cieľov stratégie Európa 2020, a to:

- znížiť emisie skleníkových plynov o minimálne 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990; zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie o 20 % a zvýšiť energetickú účinnosť o 20 %.

Z cieľov vyplývajú pre členské štáty v oblasti dopravy tieto úlohy:

- vyvinúť inteligentné, dokonalejšie a plne prepojené infraštruktúry v oblasti dopravy a energetiky a využívať v plnej miere informačné a komunikačné technológie,
- zabezpečiť v rámci základnej siete EÚ koordinované vykonávanie projektov v oblasti infraštruktúry, ktoré významne prispievajú k efektívnosti celého systému dopravy EÚ,
- zamerať sa na mestský rozmer dopravy, ktorý výrazne prispieva k dopravnému preťaženiu a produkcii emisií.

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci strategickej priority 1 majú potenciál podporovať predovšetkým tieto stanovené environmentálne ciele:

- ↑ Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov
- ↑ Podporovať zdravie znížením psychických stresov
- ↑ Znižovať produkciu emisií
- ↑ Zvýšiť efektívnosť využívania energetických zdrojov
- ↑ Znižovať produkciu emisií skleníkových plynov

Nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

STRATEGICKÁ PRIORITA 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším službám

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni	0	0	0	0/+	0/-	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplývať na duševnú pohodu a zdravie. Nakoľko sa jedná hlavne o rekonštrukcie objektov, prípadne výstavbu nových v rámci zastavaného územia miest a obcí, odporúčame chrániť existujúcu zeleň (minimalizovať prípadné výrubu) a vhodne zakomponovať do areálov novú zeleň.
2.1.2 Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti	0/+	0	0	0	+/-	+	Realizácia cieľa generuje krátkodobé vplyvy počas výstavby a stavebných prác pri rekonštrukcii objektov CIZS. Tie budú pri naplnení očakávaných predpokladov prevýšené pozitívami z koncentrácie lekárov priameho kontaktu na jednom mieste vo väzbe na šetrenie času a nákladov na dopravu. V prípade prevádzkovateľov centier aj nákladov na prevádzku. Vytvorí sa tiež priestor pre efektívnejší zber zdravotníckeho odpadu, kvalitné IKT, bezbariérový prístup a zvýši sa energetická hospodárnosť objektov.
2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl	0/+	0	0	0/+	+	+	Realizácia cieľa generuje krátkodobé vplyvy počas výstavby a stavebných prác pri rekonštrukcii objektov MŠ. Pozitívne vplyvy sa prejavujú v zvyšovaní energetickej hospodárnosti objektov a hlavne v zvýšenom komforte detí i rodičov čo bude mať odraz v psychike.

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
							Nakoľko sa jedná hlavne o rekonštrukcie objektov, prípadne výstavbu nových v rámci zastavaného územia miest a obcí, odporúčame chrániť existujúcu zeleň (minimalizovať prípadné výrubu) a vhodne zakomponovať do areálov novú zeleň.
2.2.2 Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplyvať na vytváranie mentálnych predpokladov pre ľahšie zvládanie učiva a tým aj na duševnú pohodu a zdravie.
2.2.3: Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplyvať na duševnú pohodu a zdravie prostredníctvom lepších možností získania zamestnania v regióne.

Sumárne vyhodnotenie

Strategická priorita Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším službám prispieva k napĺňaniu jedného z tematických cieľov stratégie Európa 2020, a to dosiahnuť 75% podiel zamestnaného obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov. Slovenská republika si v nadväznosti na cieľ stratégie Európa 2020 v oblasti podpory zamestnanosti a mobility pracovnej sily zadefinovala konkrétny cieľ: „Dosiahnuť 72% mieru zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov do roku 2020“. Hlavné opatrenia na zvýšenie zamestnanosti a mobility pracovnej sily sú rozpracované v rámci Národného programu reforiem SR 2013. Strategická priorita je v súlade s napĺňaním úloh prijatých v rámci národného programu reforiem pre oblasť zamestnanosti.

Z hľadiska jednotlivých zložiek životného prostredia sa negatívne ani pozitívne vplyvy neočakávajú, ak tak len v minimálnej miere počas výstavby nových objektov či prestavby existujúcich objektov. To bude mať za následok pri správnom prístupe zvýšenie energetickej efektívnosti budov a v prípade centralizácie lekárov prvého kontaktu aj efektívnejšie využívanie nákladov. Nepriamo môže dôjsť k ušetreniu času a dopravných nákladov zo strany návštevníkov zdravotníckych centier. Vplyvy implementácie cieľov a aktivít Strategickkej priority sa premietajú do sociálnej oblasti, kde môžu pozitívne ovplyvňovať predovšetkým duševné zdravie.

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci Strategickkej priority 2 majú potenciál podporovať predovšetkým tieto ciele:

- ⬆ Skvalitniť ľudské zdroje v oblasti zdravotníctva
- ⬆ Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov
- ⬆ Podporovať zdravie znížením psychických stresov
- ⬆ Zvýšiť efektívnosť využívania energetických zdrojov

V menšej miere možno uvažovať aj s cieľom:

- ⬆ Znižovať produkciu emisií

Nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

STRATEGICKÁ PRIORITA 3: Mobilizácia kreatívneho priemyslu

Špecifický cieľ	Vyhodnotenie / Odporúčania						
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
3.1. Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií	0	0	0/+	0/+	0/-	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Pokiaľ dôjde k prestavbe opustených priemyselných areálov, je možné očakávať vplyvy súvisiace so stavebnými aktivitami a v konečnom dôsledku dôjde ku skvalitneniu predmetného priestoru. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplývať na duševnú pohodu a zdravie. Kreatívne centrá, ktorých súčasťou budú aj umelecké inkubátory, by mohli byť zamerané aj na najnovšie environmentálne trendy (environmentálny priemysel) a preferovať tak v regióne otázku životného prostredia. Uvedené je možné brať ako odporúčanie.

Sumárne vyhodnotenie

Strategická priorita prispieva k napĺňaniu jedného z cieľov stratégie Európa 2020, a to znížiť počet osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením v Európskej únii aspoň o 20 miliónov. Slovenská republika si v nadväznosti na cieľ stratégie Európa 2020 v oblasti odstraňovania chudoby zadefinovala konkrétny cieľ „Vymaniť najmenej 170 tis. ľudí z rizika chudoby a vylúčenia do roku 2020“. Hlavné opatrenia na zníženie chudoby a sociálneho vylúčenia sú rozpracované v rámci Národného programu reforiem SR na rok 2013. Strategická priorita je v súlade s napĺňaním úloh prijatých v rámci Národného programu reforiem pre oblasť sociálnej inklúzie.

Strategická priorita tiež prispieva k napĺňaniu jedného z tematických cieľov stratégie Európa 2020, a to dosiahnuť 75% podiel zamestnaného obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov. Slovenská republika si v nadväznosti na cieľ stratégie Európa 2020 v oblasti podpory zamestnanosti a mobility pracovnej sily zadefinovala konkrétny cieľ: „Dosiahnuť 72% mieru zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov do roku 2020“. Hlavné opatrenia na zvýšenie zamestnanosti a mobility pracovnej sily sú rozpracované v rámci Národného programu reforiem SR 2013. Strategická priorita je v súlade s napĺňaním úloh prijatých v rámci národného programu reforiem pre oblasť zamestnanosti.

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci Strategickkej priority 3 majú potenciál podporovať predovšetkým 1 cieľ, ktorým je:

- ↑ Podporovať zdravie znížením psychických stresov

Nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

STRATEGICKÁ PRIORITA 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
4.2.1. Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie	0/+	+	+/-	+/-	++	++	Priame vplyvy na zložky ŽP možno očakávať hlavne v súvislosti s rekonštrukciami kanalizačných zberačov a vodovodných sietí. Vzhľadom na charakter stavieb bude vysoko prevažovať pozitívny efekt nad negatívnymi. Opravy kanalizácií zamedzia znečisteniu podlažia a sprostredkovane aj vodných tokov. rekonštrukcia vodovodov zase prispeje k minimalizácii strát vody ako strategickej suroviny. Uvedené sa pozitívne odrazí aj na zdravotnom stave dotknutého obyvateľstva. Pokiaľ budú niektoré vodovody a kanalizačné zberače navrhované v blízkosti krajinársky hodnotnejších území, odporúčame ešte vo fáze prípravy konzultovať podmienky situovania stavby na príslušnom orgáne ochrany prírody.
4.3.1 Zlepšenie environm. aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku	+	0/+	0/+	++	+	++	Realizácia cieľa dlhodobo ovplyvní kvalitu životného prostredia miest a obcí ako aj zdravotný stav obyvateľstva. Komplexné účinky ozelenenia mesta pozitívne ovplyvnia všetky zložky životného prostredia. Hlavne podporia biodiverzitu a komfort a zdravie obyvateľov. Opatreniami sa zabezpečí zdržanie vody v krajine a čistejšie ovzdušie. V prípadoch, kde sa bude zasahovať do existujúcich prírodných komplexov (napr. brehy riek), odporúčame navrhované opatrenia ako sú napr. výsadba zelene vopred konzultovať s príslušným orgánom ochrany prírody.

Sumárne vyhodnotenie

Ciele súvisiace s vylepšením zásobovania pitnou vodou a odkanalizovania sídla ako aj revitalizáciou sídliskových vnútroblokov a ozelenenia celého mesta nachádzajú oporu vo všetkých vyššie citovaných dokumentoch na európskej i národnej úrovni. Realizácia cieľov ovplyvní kvalitu životného prostredia v regióne ako aj zdravotný stav obyvateľstva v najväčšom rozsahu.

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci Strategickej priority 4 majú potenciál podporovať predovšetkým tieto stanovené environmentálne ciele:

- ⬆ Nezhoršovať ekologický a chemický stav vôd,
- ⬆ Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov
- ⬆ Podporovať zdravie znížením psychických stresov
- ⬆ Zabezpečiť ochranu cenných častí prírody a funkčnosti ekosystémov ako aj ich tvorbu
- ⬆ Znižovať produkciu emisií, resp. vylepšovať imisnú situáciu
- ⬆ Zabezpečiť protipovodňovú ochranu územia (v istej miere)
- ⬆ Racionálne využívať prírodné zdroje
- ⬆ Predchádzať vzniku odpadov, zlepšiť podmienky nakladanie s odpadmi

Nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

C STRATEGICKÁ ČASŤ PRE OBLASŤ PODPORY OP KŽP

PRIORITNÁ OS 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčania
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
1.1.1. Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov	?	+	+	+	++	?	Projekty uvažované v tomto balíku (výstavba kompostární, zariadení na triedenie odpadov a pod.) budú mať významný pozitívny vplyv hlavne na materiálové zdroje, reprezentované odpadmi ako druhotnou surovinou. Tým, že sa kompostovateľný a iný druhotne využiteľný odpad nebude sypať do potokov a na pôdu, dôjde aspoň k čiastočnému zlepšeniu týchto zložiek vrátane dotknutých ekosystémov. V prípade ovzdušia a obyvateľstva dôjde tiež k nepriamym efektom zlepšenia oproti súčasnej situácii, ale nevhodným umiestnením zariadení, prípadne ich zlou prevádzkou môže dôjsť aj k lokálnemu zhoršeniu v daných oblastiach. Odporúča sa klásť dôraz na výber lokalít navrhovaných zariadení s ohľadom na príslušnú obytnú zástavbu.
1.2.1 Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ	+/-	++	+	+	+	+	Výstavba a rekonštrukcia novej kanalizácie a ČOV prinesie pozitívne vplyvy všetkým vyhodnocovaným položkám. Najviac budú profitovať vodné toky, kde sa obmedzí vypúšťanie odpadových vôd a v prípade ovzdušia dôjde na jednej strane k zlepšeniu situácie (zrušenie lokálnych žump) a na druhej k lokálnemu zhoršeniu v mieste situovania ČOV. Nakoľko niektoré kanalizačné zberače môžu byť navrhované v blízkosti chránených území, odporúčame ešte vo fáze prípravy konzultovať podmienky situovania stavby na príslušnom orgáne ochrany prírody.
1.2.2 Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi	0	0	0/-	0	+	++	Výstavba a rekonštrukcia vodovodov, resp. budovanie nových zdrojov pitnej vody a vodojemov pozitívne ovplyvní hlavne komfort a zdravotný stav obyvateľstva a umožní chrániť vodu ako strategickú surovinu.
1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000	0	+	0-	+	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa očakávajú vplyvy na zložky ŽP len pozitívne, a to hlavne na vodné prostredie, obyvateľstvo a biodiverzitu. Pri obyvateľstve bude ovplyvnená hlavne duševná pohoda a zdravie.
1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality	+	0	0	0	?	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa očakávajú pozitívne vplyvy na ovzdušie a tým aj na zdravotný stav obyvateľstva.
1.4.2 Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných	+	++	+	+	0/+	+	Sanácia starých environmentálnych záťaží, vrátane uzatvorenia skládky v konečnom dôsledku pozitívne ovplyvní podzemné a povrchové vody a pôdu. Počas realizácie sanačných opatrení je nevyhnutné

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
lokality (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)							zohľadniť rizikovú analýzu a možné úniky škodlivín do prírodného prostredia ako aj ovplyvnenie obyvateľstva.

Sumárne vyhodnotenie

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci Prioritnej osi 1 majú potenciál podporovať predovšetkým tieto ciele:

- ↑ Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov
- ↑ Podporovať zdravie znížením psychických stresov
- ↑ Nezhoršovať ekologický a chemický stav vôd
- ↑ Predchádzať vzniku odpadov, zlepšiť podmienky nakladanie s odpadmi
- ↑ Racionálne využívať prírodné zdroje
- ↑ Zabezpečiť ochranu cenných častí prírody a funkčnosti ekosystémov

Nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

PRIORITNÁ OS 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
2.1.1 Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy	0	++	++	+	0	++	V súvislosti s implementáciou cieľa sa očakávajú len pozitívne vplyvy na vodu, pôdu, prírodu aj obyvateľstvo. Implementácia cieľa bude pozitívne vplývať na duševnú pohodu a zdravie.

Sumárne vyhodnotenie

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci Prioritnej osi 2 majú potenciál podporovať predovšetkým tieto ciele:

- ↑ Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov
- ↑ Podporovať zdravie znížením psychických stresov
- ↑ Zabezpečiť protipovodňovú ochranu územia
- ↑ Zabezpečiť ochranu cenných častí prírody a funkčnosti ekosystémov

Nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

PRIORITNÁ OS 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
3.1.1 Zvýšenie úrovne pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy	0	0	0	0	+	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplývať na duševnú pohodu a zdravie.
3.1.2 Zvýšenie účinnosti preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)	0	0	++	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP očakávajú len v prípade pôdy a horninového prostredia. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplývať na duševnú pohodu a zdravie.
3.1.3 Zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplývať na duševnú pohodu a zdravie cez ochranu majetku.

Sumárne vyhodnotenie

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci Prioritnej osi 3 majú potenciál podporovať predovšetkým tieto ciele:

- ↑ Zabezpečiť protipovodňovú ochranu územia
- ↑ Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov
- ↑ Podporovať zdravie znížením psychických stresov
- ↑ Zabezpečiť ochranu cenných častí prírody a funkčnosti ekosystémov

Nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

PRIORITNÁ OS 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
4.1.1 Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR	++	0	0	0/+	++	+	V súvislosti s implementáciou cieľa (zmena palivovej základne a vyžítvanie OZE) sa očakávajú predovšetkým pozitívne vplyvy na ovzdušie a efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov.
4.2.1 Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch	++	0	0	0	++	+	V súvislosti s implementáciou cieľa (zmena palivovej základne a vyžítvanie OZE) sa očakávajú predovšetkým pozitívne vplyvy na ovzdušie a efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov.
4.3.1 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov	+	0	0	0/+	+	+	V súvislosti s implementáciou cieľa (znižovanie energetickej náročnosti budov a zariadení) sa očakávajú predovšetkým pozitívne vplyvy na ovzdušie a

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
							efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov. Odporúčame pred realizáciou každej aktivity zameranej na zateplňovanie objektov preveriť prítomnosť vybraných druhov živočíchov v priestore fasád a striech (vtáctvo, netopiere). V prípade pozitívnych zistení riešiť situáciu v spolupráci s príslušným orgánom ochrany prírody.
4.4.1 Zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou pre všetky typy území	0/+	0	0	0	0/+	0/+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Prostredníctvom koncepcií v oblasti tepelnej energetiky sa vytvorí potenciál pre zlepšenie kvality ovzdušia a úspory surovín.
4.5.1 Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple	+/-	0/-	-	0	++	+/-	Potenciálna výstavba zariadenia na výrobu elektriny a tepla bude mať z hľadiska vyššej účinnosti využívania zdrojov pre územie jednoznačný a významný prínos. Vplyvy na ovzdušie a obyvateľstvo bude možné vyhodnotiť až v procese EIA, keď bude známa lokalita, technológia a väzby na existujúcu energetickú infraštruktúru (či pôjde o nový zdroj, o nahradenie existujúceho zdroja a pod.)

Sumárne vyhodnotenie

Z analýzy vyplýva, že ciele a aktivity navrhnuté v rámci Prioritnej osi 4 majú potenciál podporovať predovšetkým tieto ciele:

- ⬆ Zvýšiť efektívnosť využívania energetických zdrojov
- ⬆ Znižovať produkciu emisií
- ⬆ Znižovať produkciu emisií skleníkových plynov
- ⬆ Racionálne využívať prírodné zdroje
- ⬆ Zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov

Jednoznačný nesúlad so stanovenými environmentálnymi cieľmi nebol identifikovaný ani v jednom prípade.

D STRATEGICKÁ ČASŤ PRE OBLASŤ PODPORY OP IŽ

PRIORITNÁ OS 1: Vzdelávanie

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
1.1.1. Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplývať na duševnú pohodu a zdravie.
1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce	0/+	0/+	0	0/+	0/+	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa priame vplyvy na zložky ŽP neočakávajú; pozitíva možno očakávať nepriamo v súvislosti so zvyšovaním environment. povedomia, predovšetkým v oblasti ochrany ovzdušia, ochrany vôd a nakladania s odpadmi. Zvýšenie uplatnenia na trhu práce bude mať významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo, vrátane zdravia ľudí, hlavne v oblasti duševného zdravia. Odporúčenie: V štruktúre vzdelávania zohľadňovať potreby nových environmentálnych profesií v súvislosti s trendmi nízkouhlíkového hospodárstva stratégie Európa 2020
1.3.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce	0/+	0/+	0	0	0/+	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa priame vplyvy na zložky ŽP neočakávajú; pozitíva možno očakávať nepriamo v súvislosti so zvyšovaním environment. povedomia, predovšetkým v oblasti ochrany ovzdušia, ochrany vôd a nakladania s odpadmi. Zvýšenie uplatnenia na trhu práce bude mať významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo, vrátane zdravia ľudí, hlavne v oblasti duševného zdravia. Odporúčenie: V štruktúre vzdelávania zohľadňovať potreby nových environmentálnych profesií v súvislosti s trendmi nízkouhlíkového hospodárstva stratégie Európa 2020
1.4.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehĺbovanie a zvyšovanie kvalifikácie	0	0	0	0	0	++	V súvislosti s implementáciou cieľa sa priame vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Ciele a aktivity v rámci PO vytvárajú predpoklady pre zvýšenie uplatnenia na trhu práce, čo bude mať významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo, vrátane zdravia ľudí, hlavne v oblasti duševného zdravia. Intervencie v oblasti skvalitnenia ľudských zdrojov v oblasti zdravotníctva taktiež vytvárajú potenciál pre zlepšenie zdravia ľudí. Odporúčenie: V štruktúre vzdelávania zohľadňovať potreby nových environmentálnych profesií v súvislosti s trendmi nízkouhlíkového hospodárstva stratégie Európa 2020

PRIORITNÁ OS 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí

Špecifický cieľ	Ovzdušie a klíma.						Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
2.1.1 Zavedením záruky pre mladých nezamestnaných ľudí (UoZ), ktorí patria k NEET, zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí na trhu práce	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Zvýšenie uplatnenia na trhu práce má významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo, vrátane zdravia ľudí, hlavne v oblasti duševného zdravia.

PRIORITNÁ OS 3: Zamestnanosť

Špecifický cieľ	Ovzdušie a klíma.						Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Zvýšenie uplatnenia na trhu práce má významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo, vrátane zdravia ľudí, hlavne v oblasti duševného zdravia. Významný pozitívny vplyv majú aj aktivity zamerané na zvyšovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
3.2.1 Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplývať na duševnú pohodu a zdravie.
3.2.2 Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplývať na duševnú pohodu a zdravie.
3.3.1 Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti	0	0	0+	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Zvýšenie možnosti získania zamestnania má významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo, vrátane zdravia ľudí, hlavne v oblasti duševného zdravia.

PRIORITNÁ OS 4: Sociálne začlenenie

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločn., vrátane na trhu práce	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplyvať na duševnú pohodu a zdravie.
4.1.2 Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplyvať na duševnú pohodu a zdravie.
4.2.1 Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu pozitívne vplyvať na duševnú pohodu a zdravie.
4.2.2 Vytvoriť štandardné klinické postupy a štandardné postupy pre výkon prevencie a začleniť ich do celoštátneho systému zdravotnej starostlivosti	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má tendenciu zabezpečiť zdravé životné podmienky obyvateľov.

PRIORITNÁ OS 5: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
5.1.1 Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov Marginalizovaných komunít, predovšetkým Rómov, na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie	0/+	0/+	0	0/+	0/+	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa priame vplyvy na zložky ŽP neočakávajú; pozitíva možno očakávať nepriamo v súvislosti so zvyšovaním environment. povedomia, predovšetkým v oblasti ochrany ovzdušia, ochrany vôd a nakladania s odpadmi. Zvýšenie uplatnenia na trhu práce bude mať významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo, vrátane zdravia ľudí, hlavne v oblasti duševného zdravia. Odporúčenie: V štruktúre vzdelávania MRK posilniť environmentálny akcent za účelom osvojenia základných návykov podporujúcich ochranu ŽP a zdravie
5.1.2 Zvýšiť finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komunít, predovšetkým Rómov	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Zvýšenie možnosti získania zamestnania má pozitívny vplyv na obyvateľstvo, vrátane zdravia ľudí, hlavne v oblasti duševného zdravia.
5.1.3 Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvedy a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania	0	0	0	0	0	++	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Implementácia cieľa má priamy vplyv na elimináciu nepriaznivých faktorov ovplyvňujúcich nepriaznivý stav rómskej populácie.

PRIORITNÁ OS 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Špecifický cieľ							Vyhodnotenie / Odporúčenia
	Ovzdušie a klíma.	Voda	Pôda	Biodiverzita	Materiál. zdroje	Obyvat. a zdravie	
6.1.1 Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania	0	+/-	0	?/-	+	++	V súvislosti s implementáciou cieľa sa významné vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Z hľadiska ochrany vôd je možné očakávať mierny pozitívny vplyv v súvislosti s budovaním technickej infraštruktúry, ktorá môže obmedziť znečisťovanie podzemných a povrchových vôd. Na druhej strane, budovanie nových záchytných zariadení na odber vody môže ovplyvniť režim podzemných vôd. Tieto opatrenia je možné realizovať iba na základe hydrogeologického posúdenia. Podpora aktivít zameraných na riešenie problematiky komunálneho odpadu má významný pozitívny vplyv na ŽP, nakoľko sa jedná o jeden z najvypuklejších problémov vo vzťahu k MRK. Zlepšenie kvality bývania bude mať bezprostredný priamy pozitívny vplyv na zdravie MRK.
6.1.2 Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve	0/+	0/+	0	0/+	0/+	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa priame vplyvy na zložky ŽP neočakávajú; pozitíva možno očakávať nepriamo v súvislosti so zvyšovaním environment. povedomia už v ranom detstve, predovšetkým v oblasti ochrany vôd a nakladania s odpadmi.
6.1.3 Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre	0	0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Zlepšenie prístupu MRK k sociálnej infraštruktúre môže mať pozitívny vplyv na MRK, hlavne v oblasti duševného zdravia.
6.2.1 Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK		0	0	0	0	+	V súvislosti s implementáciou cieľa sa vplyvy na zložky ŽP neočakávajú. Zvýšenie možnosti získania zamestnania má pozitívny vplyv na MRK, vrátane zdravia, hlavne v oblasti duševného zdravia.

Sumárne vyhodnotenie časti D

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že takmer všetky špecifické ciele z oblasti podpory OP ĽZ, majú charakter tzv. "mäkkých" opatrení, t.z. že sa nebude jednať o investičné projekty. Pravdepodobne vo všetkých pripravovaných opatreniach, ktoré sú zaradené aj do OP ĽZ aj do RIÚS KK, je rozhodujúci environmentálny cieľ - Podporovať zdravie znížením psychických stresov.

Pokiaľ by sa podarilo v rámci vzdelávacích aktivít presadiť do výchovy a vzdelávania prvky environmentálnej výchovy, vytvorili by sa predpoklady do budúcnosti pre plnenie aj ostatných environmentálnych cieľov.

2 POSÚDENIE VPLYVU PROJEKTOV NA ÚZEMIA NATURA 2000

V rámci strategickkej priority 1 a 4 budú realizované aj tzv. „tvrdé“ technické opatrenia, zamerané na budovanie inžinierskych sietí, základnej technickej infraštruktúry (kanalizácia, rekonštrukcie a opravy ciest) a podporu prístupu k pitnej a úžitkovej vode. Vzhľadom k tomu, že niektoré z aktivít zasiahnu alebo sa priblížia k chráneným územiám sústavy Natura 2000 (územia európskeho významu, chránené vtáčie územia), s možnosťou ich ovplyvnenia, bude potrebné posúdiť takéto projekty aj v prípade, ak priamo nespádajú pod zákon posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA) v zmysle prílohy č. 8. Vtedy sa uplatňuje §18 ods. g) zákona.

Posúdenie vplyvov na prvky ochrany prírody a územia Natura 2000

Predmetom posúdenia sú všetky projekty uvádzané v prílohe 6 strategického dokumentu a posúdenie sa vzťahuje aj na všetky potenciálne projekty obdobného charakteru. Vzhľadom na ich veľké množstvo bolo posúdenie možných vplyvov na územia Natura 2000 vykonané selektívne.

Prvýkrát boli všetky projekty posúdené v rámci kapitoly IV.1., t.z. ako súčasť celkového hodnotenia navrhovaných projektov podľa špecifických cieľov, ktoré boli konfrontované so všetkými oblasťami predstavujúcimi zložky životného prostredia, zdravie a pohodu obyvateľstva, resp. iné citlivé objekty spoločenského diania. Súčasťou oblastí, pre ktoré boli navrhnuté environmentálne ciele je oblasť „Biodiverzita a ochrana prírody“ s nasledovnými cieľmi:

- Zabezpečiť ochranu cenných častí prírody a funkčnosti ekosystémov
- Zabezpečiť integritu lokalít systému Natura 2000
- Udržať ekologickú stabilitu krajiny

Pre túto časť hodnotenia boli projekty pracovne roztriedené do skupín, podľa ich potenciálu ovplyvniť jednotlivé oblasti, pre ktoré boli stanovené environmentálne ciele. Vyhodnotenie potom prebehlo cez klasifikačné znaky prezentované na strane 93. Škála bola zadefinovaná od priameho významného pozitívneho vplyvu po priamy negatívny vplyv. Výsledné hodnotenie v danom prípade zohľadňovalo prevládajúci vplyv a jeho mieru. Ako príklad možno uviesť výstavbu kanalizácie alebo jej rekonštrukciu, kde na jednej strane s výkopom a ukladaním potrubia môžu súvisieť negatívne dopady napr. výrub drevín, ale na strane druhej sprevádzkovaním kanalizácie sa zníži miera ovplyvňovania kvality ekosystémov vodných tokov alebo pôdneho prostredia. Výsledné hodnotenie potom bude pozitívny vplyv (+). V prípade, ak by sa vyskytol významný negatívny vplyv (čo sa nestalo), bol by tam uvedený negatívny vplyv (-).

Týmto spôsobom boli vyhodnotené všetky projekty a skupiny projektov, majúce spoločného menovateľa v špecifických cieľoch. Navyše boli do tohto hodnotenia zapracované výsledky podrobnejšieho posúdenia skupín projektov majúce realizačný charakter a majúce potenciál ovplyvniť chránené územia.

Do podrobnejšieho hodnotenia sa vybrali líniové stavby ako sú cestné komunikácie, cyklotrasy, vodovodné a kanalizačné systémy, ktoré sa nachádzajú v chránených územiach alebo sa k nim približujú.

Východiská pre vyhodnotenie predstavujú popis aktivít, ktoré by sa mali v rámci projektov realizovať a ktoré by mohli generovať negatívne vplyvy na chránené územia.

- Rekonštrukcia a modernizácia ciest II. a III. triedy, resp. obnovou cestnej infraštruktúry vo vybraných katastrach obcí

Vo všeobecnosti medzi takéto úpravy ciest možno zaradiť úpravu krajníc ciest alebo ich rozšírenie, úprava oblúkov ciest, výmena vozovky, odstránenie terénnych a svahových porúch, úpravy vedenia technickej infraštruktúry (inžinierskych sietí) v najbližšom okolí cesty a úpravy mostných objektov. Na tieto činnosti nadväzujú trvalé alebo dočasné zábery pôdneho fondu väčšinou menšieho rozsahu,

ktoré môžu súvisieť aj s potrebou vytvárania dočasných zemníkov a hlavne stavebných dvorov (zariadení stavenísk).

- Rekonštrukcia a budovanie nových cyklotrás

V rámci intravilánov obcí a miest sa vychádzalo z možných úprav existujúcich komunikácií, ich značenia. V extraviláne z menších terénnych úprav a spevnenia cyklistických komunikácií. Spevnenie cyklistických komunikácií sa zväčša navrhuje ako celistvé (asfalt alebo betón) alebo z dlažby a prefabrikátov so zaliatymi škárami. Pri využívaní hrádzí je treba na niektorých úsekoch uvažovať s ich rekonštrukciou. Súčasťou úkonov je aj odhumusovanie a opätovné zahumusovanie a výsadba trávy. Súčasťou výstavby cyklotrás môžu byť aj nové mostné objekty, resp. ich rekonštrukcia. Lokálne sa môže na cyklotrasy využiť aj existujúci terén, nespevnené cesty a cestičky.

- Rekonštrukcia a budovanie vodovodných a kanalizačných systémov

Podobne ako v predchádzajúcich prípadoch sa bude jednať o výkopové práce, opätovnú úpravu terénu s realizáciou prístupových objektov (šácht). Nebude sa jednať o trvalé zábery pôdy. Využívať sa budú lokálne zemníky.

Za takýchto predpokladov bolo vykonané posúdenie environmentálnych vplyvov, ktoré je z dôvodu značného rozsahu (52 tabuliek) uvedené v prílohe 4.

Pri tomto hodnotení bol zvolený konzervatívny prístup, čo znamená, že sa predpokladá vplyv v celom úseku, v ktorom bude cesta alebo iná aktivita prechádzať chráneným územím alebo sa nemu bude približovať, bez ohľadu nato či bude v celom úseku aj rekonštruovaná. Dôvodom je, že väčšina projektov bola vložená do zoznamu len na úrovni vízií a predstavy o konkrétnej realizácii sa budú konkretizovať v nadväznosti na vyhlásené výzvy.

V rámci citovaného posúdenia, ktoré bolo urobené tabuľkovou formou, sú uvedené tieto údaje:

- Názov projektového zámeru
- Dotknuté lokality Natura 2000 alebo národná sústava alebo medzinárodné dohovory
- Charakter stretu
- Predmet ochrany
- Významnosť vplyvu
- Popis vplyvu
- Návrh zmierňujúcich opatrení

Pri predkladaných projektoch je potrebné očakávať najvýznamnejšie vplyvy počas výstavby, nakoľko sa jedná o rekonštrukciu existujúcich ciest a činností, ktoré budú novo navrhované, nemajú „ambíciu“ ovplyvňovať väzby v krajine aj po ich sprevádzkovaní.

Vplyvy identifikované pri posúdení mali takmer jednotný charakter:

- odstránenie zelene v okolí stavieb a tým aj možné poškodenie významnejších biotopov,
- šírenie expanzívnych a invázných druhov rastlín,
- ruderalizácia biotopov,
- lokálne zmeny habitatových podmienok,
- dočasné čiastočné prerušenie migrácií,
- v menšej miere aj redukcia potravných a reprodukčných biotopov živočíchov,
- vplyv stavebnej činnosti tvorbou hluku a prašnosti,
- narušenie vodného režimu,

- havarijné úniky RL.

V daných prípadoch sa neuvažuje s významnejšími zábermi pôdy (lesnej i poľnohospodárskej) a tiež s významnejšou fragmentáciou lesných i nelesných biotopov. Tieto vplyvy by prichádzali do úvahy len pri výstavbe väčších úsekov ciest.

Z takto formulovaných zistení vyplynuli návrhy zmierňujúcich opatrení, ktoré sú zapracované do návrhovej časti správy o hodnotení.

Návrhy zmierňujúcich opatrení:

- stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie
- minimalizovať výrubu v okolí stavieb
- zamedziť pohybu stavebných mechanizmov do širšieho okolia stavby s dôrazom na cenné biotopy a chránené územia v jej tesnom okolí
- navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu
- zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín
- Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období
- zabrániť havarijným únikom RL vo vodného prostredia
- technické riešenie optimalizovať vo vzťahu k ochrane druhov a biotopov
- plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR

Z vyhodnotenia vyplynulo, že významný negatívny vplyv na chránené územia pod NATURA 2000, ani na iné chránené územia nebude mať žiadny projekt.

Avšak pri výbere cyklistických trás v krajinársky atraktívnom území by za istých okolností, t.j. pri nevhodnom lokalizovaní trás, mohlo dôjsť až k významnému ovplyvneniu chránených prírodných hodnôt.

V štádiu projektovej prípravy týchto projektov bude preto potrebné tieto predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej ŠOP SR, v prípade potreby modifikovať varianty a presne vyhodnotiť jednotlivé zábery biotopov a druhov národného a európskeho významu.

Návrh akéhokoľvek osobitného projektu, ktorý by mal byť realizovaný v územiach národnej sústavy chránených území a územiach Natura 2000, alebo takej blízkosti, ktorá môže potenciálne ovplyvniť ich integritu a predmety ochrany musí byť samostatne posúdený v procese EIA.

3 CELKOVÉ VYHODNOTENIE ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV

Vyhodnotenie súladu špecifických cieľov strategických priorít RIÚS KK ako aj prioritných osí OP KŽP a OP ĽZ s environmentálnymi cieľmi preukázalo, že strategický dokument spĺňa všetky požiadavky naň kladené z úrovne európskej i národnej environmentálnej politiky. Aby bola environmentálne prijateľná aj realizácia navrhovaných projektov, musia byť všetky, ktoré môžu mať potenciálny vplyv na kvalitu životného prostredia:

- a) konzultované s odbornými pracoviskami ŠOP SR,
- b) posúdené podľa zo zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v aktuálnom znení (pokiaľ to z neho vyplýva); ak sa v rámci takéhoto hodnotenia (EIA) zistia významné vplyvy na územia Natura 2000, bude nevyhnutné vykonať tzv. primerané hodnotenie.

Environmentálne vplyvy vyplývajúce zo špecifických cieľov strategických priorít 1 a 4 majú charakter vplyvov investičných projektov a vplyvy vyplývajúce zo špecifických cieľov strategických priorít 2 a čiastočne aj 3 majú charakter vplyvov tzv. mäkkých opatrení. V prvom prípade sa jedná o vplyvy ako pozitívne tak aj negatívne na jednotlivé zložky životného prostredia a na zdravie obyvateľstva. V druhom prípade vplyvy vyplývajú zo zlepšenia sociálnej situácie obyvateľov a podporujú zdravie znížením psychických stresov.

Investičné opatrenia, medzi ktoré patrí výstavba a rekonštrukcia dopravnej a technickej infraštruktúry, nie sú takého charakteru a rozsahu, žeby mohli vyvolať významnejší vplyv na zložky životného prostredia. Za najzávažnejšie možno považovať vplyvy aktivít, ktoré budú realizované v chránených územiach, hlavne v územiach spadajúcich pod Natura 2000. Nakoľko sa však jedná len o rekonštrukčné práce týkajúce sa vybraných úsekov ciest II. a III. triedy, neočakáva sa významnejší zásah do chránených území. Podobne je to aj s výstavbou vodovodných a kanalizačných systémov. Z hľadiska miery vplyvov možno považovať za najväčšie aktivity budovanie cyklotrás, ktoré hlavne v extravilánových úsekoch musia byť pod kontrolou ŠOP SR a všetky plánované zámery musia byť predložené na vyjadrenie orgánu ochrany prírody a krajiny.

4 KUMULATÍVNE A SYNERGICKÉ VPLYVY

Zo štruktúry strategického dokumentu je zrejmé, že sa v ňom vytvárajú predpoklady pre niekoľkonásobné, kumulatívne či synergické efekty pôsobenia na skupiny obyvateľstva, ktoré budú územnou stratégiou podporované.

Z pohľadu predkladanej Správy o hodnotení možno konštatovať, že dôjde k niekoľkonásobnému pozitívnemu ovplyvneniu zložiek životného prostredia navrhovanými opatreniami, čo by malo vyústiť do postupného zlepšovania stavu životného prostredia v regióne Košického kraja aj v krajskom meste.

Najviac sa však synergický a kumulatívny efekt prejaví na zdraví obyvateľov celého regiónu a hlavne na duševnom zdraví. Ak sa podarí zvýšiť stupeň vzdelanosti časti obyvateľstva a vytvoria sa tak predpoklady pre väčšie uplatnenie sa na trhu práce, potom je logický dôsledok zníženie miery nezamestnanosti. Tým sa ľudia zaradia do spoločnosti, čo zase pozitívne ovplyvní trend k sociálnej inklúzii. Zvýšením vzdelania, environmentálnou výchovou a vytvorením základných životných istôt sa postupne vytvárajú predpoklady pre zdravší životný štýl a kvalitnejšie životné prostredie, čo má z následok zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

Nepriaznivé kumulatívne a synergické vplyvy neboli v rámci Správy o hodnotení identifikované.

Oblasti synergie s ostatnými strategickými dokumentmi

Kumulatívne a synergické vplyvy sa objavujú aj v rovine prepojenia opatrení RIÚS KK s inými operačnými programami a strategickými dokumentmi.

RIÚS KK	Synergia so strategickým dokumentom
Investičná priorita 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciálnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálneho dopravného systému	Synergia s OP Integrovaná infraštruktúra, ktorá bola predmetom tohto posudzovania.
Investičná priorita 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkoohlukových a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej	Synergia s inými OP: na cyklo dopravu vytvorenú v rámci RIÚS môžu nadväzovať projekty cyklotrás na vidieku realizované cez Program rozvoja vidieka, prípadne cyklotrasy realizované cez program INTERREG.

RIÚS KK	Synergia so strategickým dokumentom
infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	
<u>Investičná priorita 2.1:</u> Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné	<u>Synergia s OP Ľudské zdroje:</u> na investičné projekty podporené v rámci RIÚS, či už deinštitucionalizáciu veľkokapacitných zariadení sociálnych zariadení alebo podpora komunitných služieb by mali nadväzovať neinvestičné projekty na podporu zmien poskytovania sociálnej starostlivosti (napr. informačná kampaň, vzdelávanie sociálnych pracovníkov atď.). Projekty predkladané do OP ĽZ, ktoré nadväzujú na projekty podporované z IROP v sociálnej oblasti by mali byť uprednostnené. V oblasti podpory MRK bude zabezpečené, že subjekty podporené cez OP ĽZ nebudú môcť čerpať na rovnakú investíciu z IROP (napr. komunitné centrá a pod.).
<u>Investičná priorita 2.2:</u> Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry	<u>Synergia s OP Ľudské zdroje:</u> na investičné projekty podporené v rámci RIÚS by mali nadväzovať neinvestičné projekty ako napr. vzdelávanie učiteľov MŠ, ZŠ a SŠ (v nadväznosti na vybavenie učebni novým zariadením). V rámci OP ĽZ budú podporené aj materské a základné školy s MRK tak, aby nedošlo k duplicitě výdavkov s IROPom.
<u>Investičná priorita 4.2:</u> Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek	<u>Synergia s OP Kvalita životného prostredia:</u> podpora je poskytovaná na budovanie kanalizácií a ČOV v aglomeráciách nad 2000 EO (špecifický cieľ 1.2.1.), na budovanie vodovodov v prípade súbežnej výstavby verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS (ŠC 1.2.2) a intenzifikácia a modernizácia existujúcich úpravni povrchových vôd (ŠC 1.2.2). Okrem toho je možné čerpať z OP KŽP prostriedky na odpadové hospodárstvo, energetickú efektívnosť či zmenu klímy, čo prispeje ku zlepšeniu stavu ŽP v danom území. <u>Synergia s Programom rozvoja vidieka:</u> podpora je poskytovaná na výstavbu, rekonštrukciu, modernizáciu a dostavbu kanalizácie, vodovodu alebo ČOV v obciach s počtom obyvateľov do 1000 obyv. a zároveň nie sú súčasťou aglomerácií oprávnených v rámci OPKŽP.
<u>Investičná priorita 4.3:</u> Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenie a dekontaminácia opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	Prepojenie s inými OP: <u>OP Kvalita životného prostredia:</u> podpora je poskytovaná na zníženie znečisťovania ovzdušia (ŠC 1.4.1.) a sanáciu environmentálnych záťaží (ŠC 1.4.2.). <u>Program rozvoja vidieka:</u> podpora je poskytovaná obciam do 1000 obyv. na opatrenia využívania OZE, zlepšovanie miestnych základných služieb vrátane vzhľadu obcí.

V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

Z vyhodnotenia RIÚS KK vyplýva, že pri jeho implementácii jednoznačne prevažujú pozitívne vplyvy na životné prostredie a zdravie. Z analýzy jednotlivých strategických priorít a špecifických cieľov vyplynuli príležitosti na zlepšenia, ktoré by mohli jednak pomôcť k riešeniu celospoločenských problémov v oblasti životného prostredia, a jednak by reagovali na výzvy súvisiace so stratégiou Európa 2020, hlavne v oblasti nízkouhlíkového hospodárstva.

V rámci jednotlivých oblastí začlenených do RIÚS KK sa navrhuje:

Pre prípravu a realizáciu projektov dopravnej a inej infraštruktúry sa navrhujú tieto opatrenia:

- Pri realizácii stavieb realizovať opatrenia na odstránenie rizík vyplývajúcich z nestability horninového prostredia.
- Pri plánovaní a realizácii projektov dopravnej infraštruktúry zohľadňovať požiadavky Rámцovej smernice o vodách, plánov manažmentu čiastkových povodií a zákona o vodách.
- Pri navrhovaní dopravnej infraštruktúry rešpektovať podmienky ochrany vôd definovaných v stanovených chránených vodohospodárskych oblastiach, ochranných pásmach vodárenských zdrojov a ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojoch minerálnych vôd.
- Na stavbách cestnej infraštruktúry realizovať technické opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vôd z povodia do vodných tokov.
- Pri záberoch pôdy postupovať v súlade so zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o IPKZ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.
- Pri využívaní pamiatkovo chránených objektov pre sociálne účely v plnom rozsahu rešpektovať pamiatkový zákon a pri väčšej výstavbe hlavne mimo intravilán sídiel realizovať archeologický prieskum.
- **Pre stavby potenciálne ovplyvňujúce územia Natura 2000 zabezpečiť proces hodnotenia podľa čl. 6(3) a 6(4) smernice o biotopoch. Pred realizáciou, ešte v procese EIA, je potrebné kvantifikovať zásahy do biotopov národného a európskeho významu formou primeraného hodnotenia.**
- **Na ochranu prírody a krajiny, minimalizáciu zásahov do okolitého prostredia a zvýšenie konektivity biotopov realizovať v rámci projektov predovšetkým tieto opatrenia s dôrazom na územia Natura 2000 a územia národnej sústavy chránených území:**
 - všetky projekty, ktoré môžu mať potenciálny vplyv na kvalitu prírodného prostredia, musia zohľadniť a vyhodnotiť vzťah k všetkým chráneným územiám v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny, vrátane prvkov ÚSES na všetkých úrovniach a prednostne ešte v období prípravy projektu konzultovať situovanie a spôsob vykonania činností s odbornými pracoviskami ŠOP SR,
 - plán organizácie výstavby (POV) činností realizovaných mimo zastavané územie a v blízkosti hodnotných prírodných prvkov aj v rámci intravilánu obcí a miest predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR
 - počas výstavby minimalizovať zásahy do biotopov národného a európskeho významu,

- prístupové cesty na stavenisko a stavebné dvory situovať v rámci možností mimo chránené územia a cenné biotopy, cieľom tohto opatrenia je nezaťažovať citlivé územia hlukom a imisiami, resp. priamym záberom plôch pre uvedené aktivity,
- zamedziť pohyb stavebných mechanizmov do širšieho okolia stavby s dôrazom na cenné biotopy a chránené územia v jej tesnom okolí
- pri zásahu do brehových porastov minimalizovať umelé opevňovacie prvky na koryte, pri dosadbách používať len druhy miestnej proveniencie, zvyšok ponechať na samovývoj,
- výruby drevín v chránených územiach vykonávať len v nevyhnutnom rozsahu a to v mimovegetačnom a mimohniezdnom období (august – február),
- v rámci vymedzených koridorov hľadať optimálnu trasu s ohľadom na výskyt cenných biotopov a chránených druhov rastlín a živočíchov (v spolupráci s ŠOP SR),
- zaistiť migračnú priepustnosť stavieb pre všetky skupiny živočíchov podľa zistených migračných trás v chránených územiach aj vo voľnej krajine. Týka sa to nielen veľkých cicavcov, ale i ostatných skupín, najmä obojživelníkov,
- opatrenia na zvýšenie migračnej priepustnosti realizovať nielen u nových stavieb, ale aj pri rekonštrukciách existujúcich, najmä v miestach križovania trás s biokoridormi,
- oplotiť trasy v miestach dotyku či blízkosti s lesnými komplexmi so zvýšenou pravdepodobnosťou migrácie,
- premostovanie hydrických biokoridorov riešiť tak, aby boli technicky aj etologicky priechodné pre živočíchy migrujúce pozdĺž vodných tokov (najmä vydra riečna) a zároveň boli v maximálnej možnej miere živočíchmi využívané ako podchody,
- priehľadné protihlukové steny zabezpečiť opatreniami proti kolíziám s vtákmi viditeľným spôsobom,
- minimalizovať zásahy do vodných tokov, mimolesnej zelene, brehových porastov a pod., aj mimo chránených území,
- ozeleňovanie dopravných stavieb riešiť s ohľadom na životné podmienky živočíchov, vyhýbať sa úpravám, ktoré umožňujú druhom živočíchov usídlieť sa v nebezpečnej blízkosti dopravných komunikácií, náhradné biotopy budovať v bezpečnej vzdialenosti,
- monitorovať výskyt invázných rastlín pozdĺž trás, pri zistení výskytu zabezpečiť ich systematickú elimináciu,
- invázne a expanzívne druhy rastlín je potrebné likvidovať mechanickým spôsobom počas celého obdobia výstavby i po uvedení danej činnosti do prevádzky (doporučuje sa po dohode s pracovníkmi ochrany prírody určiť časový harmonogram),
- dočasne odprírodnené plochy v chránených územiach a cenných biotopoch po jej ukončení revitalizovať, s využitím vhodných vegetačných úprav, ide o opatrenie dôležité najmä z pohľadu zamedzenia šírenia nepôvodných, expanzívnych a invázných druhov rastlín do prírodného prostredia, pri vegetačných úpravách vhodných plôch využívať iba stanovištne pôvodné druhy rastlín,
- pri aktivitách na zatepľovanie budov brať ohľad na niektoré druhy netopierov a vtákov, ktoré sa zdržujú v štrbinách budov, aby nedochádzalo k ich úhynu resp. vyrušovaniu počas rozmnožovania,
- pri aktivitách týkajúcich sa protihlukových stien brať ohľad na vtáky a netopiere, pre ktoré to môže byť bariéra pri lete a preto treba napláňovať správne umiestnenie, materiál a povrch tak, aby sa minimalizoval počet nárazov na ne a úhynov (obmedziť priehľadné steny, umiestniť grafické symboly – napr. dravcov na odstrašenie vtákov a pod).

- Pri projektovaní stavieb dopravnej infraštruktúry rešpektovať charakter krajiny, nenarušovať jej integritu, výberom vhodných materiálov a námetov zohľadniť špecifiká regiónov a vhodnými výsadbami znižovať vizuálnu exponovanosť stavieb a podporovať ich začlenenie do krajiny.
- Zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva v súlade so zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Zabezpečiť ochranu nerastného bohatstva v súlade so zákonom č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov.
- Znižovať nároky na zdroje surovín recykláciou a efektívnym využívaním vyťažených materiálov (napr. materiály z výkopov).
- Pri príprave a hodnotení projektov zvažovať kumulatívne vplyvy existujúcich a plánovaných stavieb, vrátane podporných činností pri výstavbe (ťažobná činnosť, betonárne, obalovne a pod.).
- Pri plánovaní dopravnej a technickej infraštruktúry zohľadňovať potrebu adaptácie na zmenu klímy.
- Počas prípravy a realizácie projektov zabezpečiť ich environmentálne riadenie.

Pre zohľadnenie environmentálnych aspektov pri implementácii tzv. mäkkých opatrení v sociálno - ekonomickej sfére odporúčame zvážiť zapracovanie nižšie uvedených opatrení:

Vzdelávanie

V súvislosti s očakávaným posilňovaním pozície environmentálnych odvetví na trhu, ktoré vyplýva z uplatňovania výziev stratégie Európa 2020, sa navrhuje zohľadniť v štruktúre vzdelávania potreby nových environmentálnych profesií v oblasti technológií, energetiky, dopravy, stavebníctva, manažmentu materiálov a pod.. Na túto požiadavku je možné reagovať predovšetkým v rámci ŠC 2.2.3 a 3.1.1.

Jedným zo základných problémov stavu životného prostredia na Slovensku je nízke environmentálne povedomie, ktoré sa prejavuje u obyvateľov všetkých vekových úrovní. Zvyšovanie tejto úrovne a s tým spojené uvedomelé konanie môže napomôcť k spomaleniu degradačného procesu, alebo dokonca prispieť k zlepšeniu stavu životného prostredia. Environmentálne vzdelávanie má prioritné postavenie v procese smerovania k trvalej udržateľnosti. Najväčšou výzvou pre vzdelávací systém je zabezpečiť vhodné podmienky pre také vzdelávanie, ktoré učiacim sa sprostredkuje poznatky, postoje a schopnosti, podporí vytváranie takých hodnotových orientácií, ktoré im umožnia zaujať stanovisko a prispieť k riešeniu problémov, spojených so životným prostredím a jeho rozvojom. Zvyšovanie environmentálneho vedomia vyžaduje také riadenie spoločenského rozvoja v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, ktoré zabezpečí koordináciu vedeckých, výskumných, vzdelávacích, osvetových, riadiacich, plánovacích, projekčných až realizačných činností.

Environmentálna výchova a vzdelávanie je náročný a zložitý celospoločenský proces, ktorý patrí do oblasti celoživotného vzdelávania. V systéme vzdelávania sa poznatky o životnom prostredí a jeho ekologických základoch majú sprístupňovať postupne, systémovo, na jednotlivých stupňoch vzdelávania od predškolských cez základné a stredné, prípadne odborné až po vysokoškolské, resp. nadstavbové, doktorandské. Paralelne s tým sa by sa mala uskutočňovať aj mimoškolská výchova.

V rámci RIÚS KK sa odporúča dôslednejšie venovať tejto problematike v rámci ŠC 1.1.1, 2.2.2, 2.2.3, 3.1.1 a 4.3.1.

Zamestnanosť

V rámci politiky zamestnanosti odporúčame pripraviť systémové opatrenia, ktoré by v budúcnosti zabezpečili posilnenie zamestnanosti v oblasti tzv. zelených profesií (green jobs). Tieto požiadavky odporúčame zapracovať v rámci ŠC 3.1.1.

VI. DÔVODY VÝBERU ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV ZOHľadňujúcich CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A POPIS TOHO, AKO BOLO VYKONANÉ VYHODNOTENIE VRÁTANE ŤAŽKOSTÍ S POSKYTOVANÍM POTREBNÝCH INFORMÁCIÍ, AKO NAPR. TECHNICKÉ NEDOSTATKY ALEBO NEURČITOSTI

Ako je už uvedené v úvode tohto dokumentu, RIÚS KK sa vyvíjal viac ako dva roky, kým dospel do stavu v akom sa predkladá jeho implementácia. Od februára 2014 bolo v pracovných skupinách vypracovaných niekoľko návrhov strategického dokumentu (pričom verzií bolo viac).

RIÚS KK vychádza z globálneho cieľa, ktorým je „prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť Košického samosprávneho kraja ako aj ÚMR Košice". Na globálny cieľ nadväzujú špecifické ciele vymedzené v rámci jednotlivých strategických priorít, na ktorých dosiahnutie sú v rámci RIÚS uvedené príklady aktivít.

Na základe analýzy súčasných environmentálnych problémov a potenciálnych vplyvov súvisiacich s implementáciou RIÚS KK, analýzy horizontálnych a sektorových politík, stratégií a koncepcií, ktoré majú vzťah k danej problematike a príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie, boli pre jednotlivé oblasti sformulované environmentálne ciele, ktoré sú špecifikované v úvode kapitoly IV.1 Správy o hodnotení.

Uvedené ciele boli konfrontované s cieľmi a aktivitami RIÚS KK definovanými v rámci jednotlivých strategických priorít s tým, že ku každému špecifickému cieľu bola priradená miera vplyvu v zmysle škály od hodnoty "0" (väzba medzi aktivitou a environmentálnym cieľom neexistuje alebo je slabá) po "++" (priamy významný pozitívny vplyv), resp. "-" (priamy negatívny vplyv).

Vyhodnotenie súladu špecifických cieľov strategických priorít RIÚS KK ako aj prioritných osí OP KŽP a OP LZ s environmentálnymi cieľmi preukázalo, že strategický dokument spĺňa všetky požiadavky naň kladené z úrovne európskej i národnej environmentálnej politiky.

Všetky vyhodnotenia boli vykonané na základe odborného odhadu spracovateľov Správy o hodnotení, ktorý vychádzal z ich dlhoročnej skúsenosti pri posudzovaní vplyvov činnosti i strategických dokumentov na životné prostredie.

Z pohľadu európskej legislatívy v oblasti ŽP bolo náročnejšie vyhodnotenie vplyvov na územia Natura 2000. Dôvodom je, že hodnotenie nebolo možné urobiť na základe existujúcich podkladov k plánovanému projektom, nakoľko tie ešte nie sú spracované. Projekty vychádzajú z "nadradenej dokumentácie" na národnej alebo regionálnej úrovni, ale v mnohých prípadoch sa ešte len tvoria predstavy o ich rozsahu. Preto bolo vyhodnotenie činností s potenciálne najvýznamnejšími vplyvmi na jednotlivé zložky životného prostredia zamerané na dopravnú a technickú infraštruktúru charakteru líniových stavieb. Vplyvy boli vyhodnotené konzervatívnym spôsobom, t.z. uvažovalo sa s najhorším možným stavom, ktorý môže nastať. Boli špecifikované vplyvy, ktoré možno počas výstavby a prevádzky očakávať a navrhnuté opatrenia ako tieto vplyvy eliminovať. Medzi nimi napr. povinnosť vykonať posúdenia EIA pre každú takúto investíciu a v rámci toho aj posúdenie vplyvov na územia Natura 2000. Pokiaľ by sa zistili významné vplyvy na územia Natura 2000, je zákonnou povinnosťou vykonať tzv. primerané hodnotenie.

Pre určenie environmentálnych vplyvov bola existujúca databáza postačujúca. Vplyvy sú určené vo všeobecnej polohe, čo je v súlade s požiadavkami kladenými na takýto charakter dokumentu, ale zároveň ich je možné považovať za reprezentatívne a hodnoverné.

VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Preskúmanie vykonávania a pokroku pri dosahovaní napĺňania cieľov RIÚS KK sa bude zabezpečovať prostredníctvom monitorovacieho výboru, ktorý sa zriadi v súlade s čl. 47 všeobecného nariadenia do troch mesiacov od dátumu oznámenia rozhodnutia Komisie o prijatí programu. Predsedom Monitorovacieho výboru je zástupca MPSVR SR, ako riadiaceho orgánu.

Monitorovanie ako nástroj riadenia EŠIF je pravidelná činnosť zameraná na sledovanie plnenia stanovených cieľov na jednotlivých úrovniach implementácie EŠIF prostredníctvom systematického zberu a vyhodnocovania údajov a informácií. Monitorovanie pokroku v dosahovaní cieľov a plnení výkonnostného rámca sa vykonáva prostredníctvom merateľných ukazovateľov na všetkých úrovniach riadenia. Monitorovanie IROP – vrátane RIÚS/stratégie UMR - sa vykonáva v súlade so Systémom riadenia EŠIF na programové obdobie 2014-2020. Monitorovanie RIÚS/stratégie UMR je v podmienkach implementácie stratégií vykonávané SO na základe metodického usmernenia RO pre IROP definujúceho úlohy a výstupy potrebné na zabezpečenie komplexného pohľadu realizácie IROP.

Metodické usmernenie zohľadní zabezpečenie, okrem iného, podkladov do výročných, záverečnej správy o vykonávaní IROP, výhľadového plánu implementácie IROP a informácie o realizácii IROP.

Monitorovanie RIÚS ako celku zabezpečuje zodpovedajúce SO VÚC. SO VÚC spolupracuje so SO KM (napr. prostredníctvom vyžadovanie podkladov apod.), ktoré zodpovedá za monitorovanie stratégie UMR ako súčasti RIÚS. SO VÚC predkladá podklady za RIÚS, vrátane stratégie UMR na základe žiadosti RO pre IROP (okrem vyššie uvedených napr. aj do správy o stave implementácie EŠIF apod.).

V prípade výročnej/záverečnej správa sú podklady týkajúce sa zodpovedajúceho RIÚS, vrátane stratégie UMR predmetom schvaľovania Radou Partnerstva. Predloženie tejto správy Rade Partnerstva zabezpečuje koordinátor RIÚS. Správu následne predkladá riadiacemu orgánu SO, v termíne do 31. marca príslušného roka.

Monitorovanie plnenia RIÚS KK bude vykonávané prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sú uvedené v RIÚS KK na konci každej časti venovanej príslušnému špecifickému cieľu a investičnej priorite.

Hodnotenie vplyvu jednotlivých sektorov na životné prostredie sa v SR vykonáva prostredníctvom vyhodnocovania indikátorov a spracovávaní sektorových hodnotiacich správ na úrovni Európskej únie, zastrešovaného aktivitami Európskej Environmentálnej Agentúry (EEA), Organizáciou pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) a Štatistickým úradom Európskeho spoločenstva (EUROSTAT).

S realizáciou RIÚS KK sú spojené ukazovatele, ako napr.:

- počet obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov
- špecifická spotreba vody
- počet obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu
- tvorba komunálneho odpadu
- percento vyseparovaných komunálnych odpadov
- vývoj strednej dĺžky života
- vývoj úmrtnosti.

Tieto ukazovatele sú vyhodnocované Slovenskou agentúrou životného prostredia na základe podkladov od relevantných inštitúcií a sú zverejnené na webovom sídle MŽP SR na stránke www.enviroportal.sk. Ukazovatele majú horizontálny charakter, t.j. nie sú špecifické pre ten ktorý operačný program, či sektor.

Vzhľadom na povahu dokumentu sa preto samostatné ukazovatele environmentálneho monitoringu pre RIÚS KK nestanovujú.

VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRANIČNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Návrh strategického dokumentu rieši otázky a problémy regionálneho charakteru v celonárodnom kontexte. Vzhľadom na charakter dokumentu, v ktorom dominuje sociálny rozmer a lokálne investičné aktivity sa nepriaznivé cezhraničné environmentálne vplyvy nepredpokladajú.

IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ

Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja (RIÚS KK) je východiskový strategický dokument pre implementáciu finančných prostriedkov z EŠIF v rámci IROP na regionálnej úrovni s dopadom na miestnu úroveň. Na základe RIÚS KK sa bude realizovať IROP v zmysle individuálnych alebo integrovaných projektov.

V čl. 36 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 sú RIÚS vnímané ako aplikácia integrovaného prístupu prostredníctvom integrovaných územných investícií (IÚI). Vypracovanie a schválenie RIÚS je základným predpokladom pre využívanie nástrojov IÚI, vrátane úrovne udržateľného mestského rozvoja (UMR).

RIÚS ako implementačná stratégia bude financovaná najmä z jedného zdroja financovania (IROP), a to z EFRR, vrátane povinného spolufinancovania z národných zdrojov a vlastných zdrojov prijímateľov. RIÚS sa týkajú všetkých špecifických cieľov IROP, okrem špecifického cieľa 2.1.3 (nemocnice), časti IP 3.1 (kultúrno-kreatívny priemysel) - v rozsahu návratnej podpory prostredníctvom finančných nástrojov, IP 4.1 (energetická efektivita budov) a PO 5 (CLLD).

Integrovaná územná stratégia pre UMR mesta Košice a jeho funkčného územia je spracovaná za účelom definovania kľúčových strategických cieľov a priorít vychádzajúc z lokálnych priestorových potenciálov funkčného územia mesta Košice. Funkčné územie pre krajské mesto Košice bolo vymedzené Centrálnym koordinačným orgánom v rámci jednotlivých typov územných celkov ťažísk osídlenia podľa KÚRS 2001 v znení 2011 ako Jadrové pásma ťažiska osídlenia prvej úrovne okolo mesta Košice zahŕňajúce nasledovné obce: Košice, Kostolná-Záriečie, Skalka nad Váhom, Soblahov, Trenčianska Teplá, Trenčianska Turná, Veľké Bierovce a Zamarovce.

Úlohu Riadiaceho orgánu pre IROP plní MPRV SR, ktoré bude v konečnom dôsledku schvaľovať RIÚS TS po jeho prerokovaní a odobrení Radou Partnerstva pre UMR a Radou Partnerstva pre RIÚS.

RIÚS sa skladá z nasledovných hlavných častí: analytická časť, strategická časť a vykonávacia časť. Každá časť je rozdelená podľa oblastí podpory IROP na úrovni investičných priorít: oblasť dopravy, sociálna pomoc, zdravotníctvo, školstvo, kultúrno-kreatívny priemysel a životné prostredie a oblastí podpory ostatných operačných programov (OP Kvalita životného prostredia a OP Ľudské zdroje).

RIÚSTK vychádza z globálneho cieľa, ktorým je „prispiieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť Košického samosprávneho kraja ako aj ÚMR Košice“.

Dosahovanie globálneho cieľa RIÚS KK v súlade so Stratégiou Európa 2020, s cieľmi Národného programu reforiem a v nadväznosti na Partnerskú dohodu sa bude realizovať pomocou mäkkých a tvrdých (investičných) opatrení v nasledovných strategických prioritách:

1. Bezpečná a ekologická doprava
2. Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším službám
3. Mobilizácia kreatívneho priemyslu
4. Zlepšenie kvality života s dôrazom na životné prostredie

Strategické priority sú navrhované osobitne pre Košický kraj a osobitne pre mestskú funkčnú oblasť Košice. Výnimkou je strategická priorita "Mobilizácia kreatívneho priemyslu", ktorá je rozpracovaná len ako súčasťestskej funkčnej oblasti Košice.

Osobitne je rozpracovaná oblasť podpory Operačného programu Kvalita životného prostredia a Ľudské zdroje.

Na základe analýzy súčasných environmentálnych problémov a potenciálnych vplyvov súvisiacich s implementáciou RIÚS KK, analýzy horizontálnych a sektorových politík, stratégií a koncepcií, ktoré

majú vzťah k danej problematike a príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie, boli pre jednotlivé oblasti sformulované environmentálne ciele, ktoré sú špecifikované v úvode kapitoly IV.1 Správy o hodnotení.

Uvedené ciele boli konfrontované s cieľmi a aktivitami RIÚS KK definovanými v rámci jednotlivých strategických priorít s tým, že ku každému špecifickému cieľu bola priradená miera vplyvu v zmysle škály od hodnoty "0" (väzba medzi aktivitou a environmentálnym cieľom neexistuje alebo je slabá) po "++" (priamy významný pozitívny vplyv), resp. "-" (priamy negatívny vplyv).

Vyhodnotenie súladu špecifických cieľov strategických priorít RIÚS KK ako aj prioritných osí OP KŽP a OP LZ s environmentálnymi cieľmi preukázalo, že **strategický dokument spĺňa všetky požiadavky naň kladené z úrovne európskej i národnej environmentálnej politiky**. Aby bola environmentálne prijateľná aj realizácia navrhovaných projektov, musia byť všetky, ktoré môžu mať potenciálny vplyv na kvalitu životného prostredia:

- a) konzultované s odbornými pracoviskami ŠOP SR,
- b) posúdené podľa zo zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v aktuálnom znení (pokiaľ to z neho vyplýva); ak sa v rámci takéhoto hodnotenia (EIA) zistia významné vplyvy na územia Natura 2000, bude nevyhnutné vykonať tzv. primerané hodnotenie.

Environmentálne vplyvy vyplývajúce zo špecifických cieľov strategických priorít 1 a 4 majú charakter vplyvov investičných projektov a vplyvy vyplývajúce zo špecifických cieľov strategických priorít 2 a čiastočne aj 3 majú charakter vplyvov tzv. mäkkých opatrení. V prvom prípade sa jedná o vplyvy ako pozitívne tak aj negatívne na jednotlivé zložky životného prostredia a na zdravie obyvateľstva. V druhom prípade vplyvy vyplývajú zo zlepšenia sociálnej situácie obyvateľov a podporujú zdravie znížením psychických stresov.

Investičné opatrenia, medzi ktoré patrí výstavba a rekonštrukcia dopravnej a technickej infraštruktúry, nie sú takého charakteru a rozsahu, žeby mohli vyvolať významnejší vplyv na zložky životného prostredia. Za najzávažnejšie možno považovať vplyvy aktivít, ktoré budú realizované v chránených územiach, hlavne v územiach spadajúcich pod Natura 2000. Nakoľko sa však jedná len o rekonštrukčné práce týkajúce sa vybraných úsekov ciest II. a III. triedy, neočakáva sa významnejší zásah do chránených území. Podobne je to aj s výstavbou vodovodných a kanalizačných systémov. Z hľadiska miery vplyvov možno považovať za najzávažnejšie aktivity budovanie cyklotrás, ktoré hlavne v extravilánových úsekoch musia byť pod kontrolou ŠOP SR a všetky plánované zámery musia byť predložené na vyjadrenie orgánu ochrany prírody a krajiny.

Všetky posudzované aktivity budú musieť prejsť procesom posudzovania vplyvov činností na životné prostredie, pokiaľ to vyplýva zo zákona 24/2006 Z.z. v aktuálnom znení a jeho prílohy č. 8. Ak sa v rámci takéhoto hodnotenia zistia významné vplyvy na územia Natura 2000 bude nevyhnutné vykonať tzv. primerané hodnotenie.

X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI

Súčasťou Dohody o spolupráci medzi Košickým samosprávnym krajom a mestom Košice zo dňa 02.10.2014 bola aj dohoda o prerozdelení alokácií finančných prostriedkov medzi RIÚS Košického kraja a IÚS UMR Košice. Kritériom prerozdelenia finančných zdrojov je počet obyvateľov pripadajúci na mestské funkčné územie mesta Košice v pomere k celkovému počtu obyvateľov územia Košického kraja, podľa čoho na UMR pripadne 35% alokovaných finančných prostriedkov z prostriedkov určených pre RIÚS Košického kraja. Na realizáciu RIÚS Košického kraja tak pripadne suma 106,9 mil. EUR z celkovej sumy 164,5 mil. EUR. V rámci dohody bolo pre UMR Košice z tejto sumy vyčlenených ešte 2,7 mil. EUR na stredné školy na území mesta Košice, zostatková regionálna alokácia pre RIÚS Košického kraja je teda 104,2 mil. EUR.

Financovanie RIÚS KK určuje finančný plán, ktorý tvorí súčasť strategického dokumentu. Nasledujúca tabuľka prezentuje základné ukazovatele finančného plánu.

Tab. 17 Finančný plán RIÚS KK (EUR)

Priorita	Fond	RIÚS KK	IÚS UMR Košice	Finančné prostriedky spolu
Strategická priorita 1	ERDF	71 679 671	31 639 987	103 319 658
Strategická priorita 2	ERDF	19 326 485	22 296 526	41 623 011
Strategická priorita 3	ERDF	0	0	0
Strategická priorita 4	ERDF	13 207 920	6 332 603	19 540 523
Celkový súčet		104 214 076	60 269 116	164 483 192

XI. VYHODNOTENIE ŠPECIFICKÝCH POŽIADAVIEK ROZSAHU HODNOTENIA A PRIPOMIENOK DORUČENÝCH K OZNÁMENIU O STRATEGICKOM DOKUMENTE

Rozsah hodnotenia vydal OÚ Košice dňa 27.5.2015. Okrem všeobecných podmienok vyplývajúcich zo zákona určil špecifické podmienky, ktoré vyplynuli zo stanovísk a rokovania zainteresovaných strán. Zoznam špecifických podmienok a spôsob ich zohľadnenia v správe je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 18 Špecifické požiadavky rozsahu hodnotenia a spôsoby ich riešenia

Požiadavka	Spôsob riešenia
3.2.1. Riešiť pripomienky dotknutých subjektov uvedených v listoch:	
Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica - list č.: ŠOPSR/2085/2015 zo dňa 11.05.2015:	
- Pri aktivitách na zatepľovanie budov brať ohľad na niektoré druhy netopierov a vtákov, ktoré sa zdržujú v štrbinách budov, aby nedochádzalo k ich úhynu resp. vyrušovaniu počas rozmnožovania. - Pri aktivitách týkajúcich sa protihlukových stien brať ohľad na vtáky a netopiere, pre ktoré to môže byť bariéra pri lete. Preto treba napláňovať správne umiestnenie, materiál a povrch tak, aby sa minimalizoval počet nárazov na ne a úhynov (obmedziť priehľadné steny, umiestniť grafické symboly – napr. dravcov na odstrašenie vtákov a pod). - Pri stavebných aktivitách (napr. budovanie vodovodov, dopravná infraštruktúra), predovšetkým mimo zastavaného územia obce minimalizovať zásahy do chránených území a biotopov európskeho alebo národného významu. - Prípravu všetkých aktivít predovšetkým mimo zastavaného územia obce vopred konzultovať s územne príslušnou správou chráneného územia, územná pôsobnosť je na našej stránke..... - Rešpektovať všetky záujmy ochrany prírody a krajiny (chránené územia vrátane území sústavy Natura 2000), územia medzinárodného významu (Ramsarské lokality – mokraďové lokality medzinárodného významu – Latorica, Senné – rybníky, Alúvium Tisy; lokality prírodného dedičstva UNESCO – zasahuje sem časť lokalít Karpatské bukové pralesy a bukové pralesy v Nemecku; lokality programu UNESCO Človek a biosféra – biosférická rezervácia Národný park Slovenský kras), chránené živočíchy, rastliny a biotopy, chránené stromy, chránené nerasty a skameneliny, mokrade, prvky ÚSES (biocentrá a biokoridory nadregionálneho regionálneho a miestneho významu), ich územné vymedzenie a obmedzenia v nich, vyplývajúce z legislatívnych predpisov. Do materiálu zahrnúť informácie o nich, v prípade požiadania poskytneme podklady.	- Akceptované kap. IV.1, časť C a kap. V - Akceptované kap. V - Akceptované kap. IV.2, časť C a kap. V - Akceptované kap. IV.2, časť C a kap. V - Akceptované v plnom rozsahu – pozri príloha 1-3 k SOH; zoznamy chránených území budú zapracované do analytickej časti RIUS KK formou prílohy; - Prvky ÚSES boli zapracované na základe zoznamu z ÚPN VÚC KK a v texte sú doplnené aj linky na prvky ÚSES aktualizované SAŽP v rokoch 2010 – 2013 pre okresy SNV, Trebišov, Michalovce a Trebišov; prvky ÚSES na miestnej úrovni nie sú k dispozícii ani na SAŽP a vzhľadom na 440 obcí KK sme riešili potrebu ich zohľadnenia návrhom opatrenia v rámci kapitoly V, t.z. zohľadniť a riešiť pri príprave konkrétneho projektu aj stretý s prvkami ÚSES na regionálnej i miestnej úrovni v príslušnom sídle (pokiaľ sú spracované).

Požiadavka	Spôsob riešenia
- Po spracovaní správy o hodnotení túto predložiť na pripomienkovanie spolu s návrhom strategického dokumentu v zmysle §9 ods. 5 zákona EIA. V správe je potrebné posúdiť možný vplyv jednotlivých navrhovaných skupín aktivít na záujmy ochrany prírody a krajiny. - Vplyvy konkrétnych navrhovaných činností alebo aktivít, vyplývajúcich zo strategického dokumentu, vyhodnocovať samostatne v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie. Kedže EU podporuje okrem realizácie operačných programov aj vytváranie európskej sústavy chránených území Natura 2000, bol vytvorený mechanizmus, aby sa zabránilo podpore jedného programu na úkor druhého. Na to slúžia povinné prílohy k žiadosti o nenávratný finančný príspevok – tzv. vyhlásenia kompetentného orgánu k územiám Natura 2000. Je to potvrdenie, že konkrétny projekt nebude mať nepriaznivý vplyv na územia Natura 2000. Vydávaním týchto vyhlásení MŽP SR poverilo ŠOP SR. Tieto informácie by mali byť uvedené aj v manuáloch k operačnému programu, ale požadujeme to uviesť aj v spracúvanom dokumente. Predpokladáme, že aj pre nový Regionálny operačný program bude toto vyhlásenie povinnou prílohou.	- Akceptované v kap. IV.1, IV.2 a v prílohe 4 - Akceptované kap. IV, V - Akceptované
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky – list č.: 5252/2015-2.1-24401/2015 zo dňa 11.05.2015: - Pri spracúvaní RIUS žiadame v analytickej časti, ako aj strategickej časti primerane zohľadniť záujmy ochrany prírody a krajiny, napr. existenciu chránených území (vrátane sústavy Natura 2000), územných systémov ekologickej stability a iných opatrení uvedených o.i. v Akčnom pláne na implementáciu opatrení vyplývajúcich z Aktualizovanej národnej stratégie ochrany biodiverzity do roku 2020 i schvaľovanom novom akčnom pláne pre mokrade, ako aj prepojiť kultúrne a prírodné dedičstvo (napr. v rámci prioritnej osi 3 „mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch“). Odporúčame v maximálnej možnej miere „integrovat“ RIUS a aktivity v rámci OP Kvalita životného prostredia, programu rozvoja vidieka a opatrenia „CLLD“ (miestny rozvoj vedený komunitou). - Na pracovné rokovania k tvorbe RIUS žiadame prizvať ŠOP SR.	- Akceptované kap. III.2, kap. IV.2, kap. VI a kap. V, kde sú navrhnuté opatrenia na minimalizáciu negatívnych dopadov realizácie projektov. - Integrácia RIÚS a ostatných dokumentov je uvedená v kapitole IV.4
Krajský pamiatkový úrad Košice – list č.: KPUKE-2015/10952-2/30914/DU,PS,HT zo dňa 12.05.2015: 1. Na území KSK sa nachádzajú národné kultúrne pamiatky, evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, pamiatkové územia a ochranné pásma. Podmienky ich ochrany stanovuje pamiatkový zákon. 2. Na území KK sa nachádzajú archeologické náleziská a tiež archeologické nálezy. Archeologické náleziská eviduje Archeologický ústav SAV v Centrálnej	- Akceptované kap. V

Požiadavka	Spôsob riešenia
evidencii archeologických nálezísk SR podľa §41 odseku 2) pamiatkového zákona. Podmienky ochrany archeologických nálezísk a archeologických nálezov stanovuje pamiatkový zákon. 3. Dotknutý orgán nemá pripomienky k strategickému dokumentu.	
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky – list č.: 14367/2015/B211-SZEÚ/26976 zo dňa 07.05.2015: - Postupovať v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku - Postupovať v súlade s príslušnými technickými predpismi a STN - Rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej trasovanie - Rešpektovať pripravované stavby dopravnej infraštruktúry a ich trasovanie - Rešpektovať ochranné pásma ciest v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách i mimo zastavaného územia obce a ochranné pásma železničných tratí v zmysle zákona č. 513/2009 Z.z. o dráhach - Vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy cestných komunikácií v riešenom území, ich kategórie a funkčné triedy - Dopravné napojenia riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN a technickými predpismi - Dopravné napojenia na plánovanú cestnú sieť riešiť na základe DI podkladov, posúdenia dopravnej výkonnosti navrhovaných križovatiek - Pri návrhu jednotlivých lokalít na bývanie (IBV, HBV) v blízkosti ciest je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať PHO pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy. V prípade potreby navrhnuť opatrenia na ich elimináciu alebo zaviazat investorov na vykonanie takých opatrení na stavbách, ktoré budú eliminovať tieto negatívne vplyvy. Voči správcovi ciest nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe - Návrh dopravnej časti odporúčame spracovať autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby, resp. pre konštrukcie inžinierskych stavieb V prípade, že bude RIUS KSK obsahovať grafickú časť, MDVRR SR požaduje: - Vyznačiť hranice zastavaného územia a územia navrhovaného na zastavenie - Spracovať samostatný výkres riešenia dopravy s vyznačením dopravných trás, zariadení a ich	Nakoľko sú projekty v tejto fáze prípravy RIÚS KK skôr v ideovej podobe a ich zoznam nie je definitívny, nie je cieľom RIUS ich prezentácia. Cieľom je stanoviť rámec pre predkladanie projektov po vyhlásení výziev. RIÚS KK akceptuje všetky pripomienky MDVRR SR a pri predkladaní projektov súvisiacich s dopravnou infraštruktúrou budú tieto pripomienky plne zohľadnené.

Požiadavka	Spôsob riešenia
parametrov - Navrhnuť a vyznačiť výhľadové kategórie a funkčné triedy v zmysle STN 73 6101 a STN 73 6110 - Vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110 - Vyznačiť hranice ochranných pásiem ciest mimo súvisle zastavaného územia v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách a ochranné pásma železničných tratí v zmysle zákona č. 513/2009 Z.z. o dráhach - Navrhnuť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť - Dopravné napojenia navrhnuť a vyznačiť i v širších súvislostiach k príľahlému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110. Za podmienky rešpektovania vyššie uvedených požiadaviek nepožaduje MDVRR SR ďalej posudzovať strategický dokument RIUS KSK podľa zákona.	
Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky – list č.: Z20157-2015-OOš zo dňa 06.05.2015: V časti II. Analytická časť odporúčame uvádzať iba slovné spojenie „zdravotná starostlivosť“, alebo „ambulantná zdravotná starostlivosť“, v závislosti od toho, či predkladateľovi ide o spracovanie stratégie z pohľadu ambulantnej zdravotnej starostlivosti, alebo o spracovanie tematiky poskytovania zdravotnej starostlivosti vo všeobecnosti. Zdravotná starostlivosť je pojem, ktorý v sebe zahŕňa ambulantnú aj ústavnú zdravotnú starostlivosť, teda všetky ambulantné aj ústavné zariadenia. MZ SR Vás zároveň žiada, aby bol dokument posudzovaný aj z hľadiska jeho vplyvu na životné prostredie.	- Uvedená pripomienka je akceptovaná a bude zapracovaná do textu RIÚS KK.
Okresný úrad Košice, Odbor opravných prostriedkov – list č.: OÚ-KE-OOP4-2015/019112 zo dňa 29.04.2015: Pri spracovaní dokumentu RIUS KSK, navrhovaní a realizácii investičných zámerov žiadame rešpektovať právom chránené záujmy vyplývajúce z ustanovení zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní PP v platnom znení, predovšetkým: - Zabezpečiť ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenia jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využitia, ochranu environmentálnych funkcií PP, ako aj ochranu výmery PP - PP rešpektovať ako limitujúci faktor územného rozvoja - Dodržiavať zásady ochrany PP vyplývajúce z §12 zákona o ochrane a využívaní PP - Zabezpečiť ochranu najkvalitnejšej PP v každom katastrálnom území podľa kódu BPEJ uvedené v prílohe č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 a viníc - Zabezpečiť ochranu výmery viníc a vinohradníckych	- Akceptované v kap. V

Požiadavka	Spôsob riešenia
plôch zaradených do Východoslovenskej a Tokajskej vinohradníckej oblasti podľa prílohy 2 Vyhlášky MPSR č. 350/2009 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 313/2009 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve.	
Okresný úrad Košice, Odbor cestnej dopravy a pozemné komunikácie – list č.: OÚ-KE-OCDPK-2015/019289-2 zo dňa 29.04.2015: - Pre územie KK odporúčame dodržať variant výstavby diaľnice, diaľničných privádzačov a rýchlostných ciest, ktorý bol odsúhlasený MDVRR SR. - Nepožadujú posudzovať dokument podľa zákona.	- Akceptované s tým, že RIUS KK nemá dopad na cestné komunikácie vyššej kategórie ako cesty II. triedy.

V Košiciach, 14.4.2016

Za spracovateľa:

RNDr. Anton Darnady
 Konateľ spoločnosti
 ENVICONSULT spol. s r.o.

Za obstarávateľa:

Ing. Imrich Fülöp,
 zástupca riaditeľa Úradu KSK
 koordinátor RIÚS KSK

Prehľad chránených území na území Košického kraja

Prehľad vyhlásených chránených vtáčích území na území KK.

Č. územia	Názov chráneného vtáčieho územia (CHVÚ)	Výmera (v ha)	Vyhláška MŽP SR v Z. z.	Okresy
8	Ondavská rovina	15 906,5600	19/2008	Trebišov, Michalovce
11	Košická kotlina	17 354,3100	22/2008	Košice - okolie, Košice II.
15	Medzibodrožie	33 753,7000	26/2008	Michalovce, Trebišov
24	Senianske rybníky	2 668,4700	436/2009	Michalovce, Sobrance
26	Muránska planina - Stolica	25 796,4600	439/2009	Brezno, Revúca, Rim. Sobota, Rožňava
29	Slovenský kras	43 860,2400	192/2010	Rožňava, Košice - okolie
30	Slanské vrchy	60 247,4200	193/2010	Košice - okolie, Prešov, Trebišov, Vranov nad Topľou
32	Vihorlatské vrchy	48 286,2639	195/2010	Humenné, Michalovce, Snina, Sobrance
33	Volovské vrchy	121 420,6500	196/2010	Rožňava, Košice - okolie, Košice I, Spišská Nová Ves, Gelnica, Prešov
36	Slovenský raj	25 243,0000	3/2011	Rožňava, Spišská Nová Ves, Poprad, Brezno

Zdroj: ŠOP SR, Banská Bystrica, stav k 1.1.2013.

Prehľad vyhlásených území európskeho významu na území KK.

Identif. kód ÚEV	Názov územia	Výmera podľa Výnosu MŽP SR (2004)	Územne príslušný útvar ŠOP SR	Kraj
SKUEV0285	Alúvium Muráňa	204,29	NP Muránska planina	Banskobystrický kraj Košický kraj
SKUEV0012	Bešiansky polder	2,65	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0020	Bisce	28,35	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0236	Bodrog	113,62	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0034	Boršiansky les	7,41	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0350	Brzotínske skaly	427,05	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0340	Český závrť	3,93	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0007	Čičarovský les	28,42	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV1007	Čičarovský les		CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0348	Čierna Moldava	1896,84	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0341	Dolný vrch	1528,09	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0347	Domické škrapy	111,98	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0342	Drieňovec	218,19	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0355	Fabiánka	736,86	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0351	Folkmarská skala	140,97	NP Slovenský raj	Košický kraj
SKUEV0287	Galmus	2690,07	NP Slovenský raj	Košický kraj
SKUEV0785	Havrania dolina		NP Slovenský raj	Košický kraj
SKUEV0354	Hnilecké rašeliniská	55,31	NP Slovenský raj	Košický kraj
SKUEV0030	Horešské lúky	118,85	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0286	Hornádske vápence	27,21	NP Slovenský raj	Košický kraj
SKUEV0290	Horný tok Hornádu	290,06	NP Slovenský raj	Prešovský kraj Košický kraj

Identif. kód ÚEV	Názov územia	Výmera podľa Výnosu MŽP SR (2004)	Územne príslušný útvar ŠOP SR	Kraj
SKUEV0356	Horný vrch	5861,39	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0352	Hrušovská lesostep	40,85	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0349	Jasovské dubiny	36,25	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0345	Kečovské škrapy	354,50	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0004	Kopčianske slanisko	8,98	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0329	Kováčske lúky	148,08	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0032	Ladmovské vápence	337,70	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0006	Latorica	7495,90	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0784	Mašianske sysľovisko		NP Slovenský raj	Košický kraj
SKUEV0327	Milič	5114,45	RCOP Prešov	Košický kraj
SKUEV0209	Morské oko	14962,15	CHKO Vihorlat	Košický kraj Prešovský kraj
SKUEV0106	Muráň	176,41	NP Slovenský raj	Košický kraj
SKUEV0038	Oborínske jamy	6,32	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0037	Oborínsky les	9,96	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0737	Palanta		NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0353	Plešivská planina	2863,69	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0343	Plešivské stráne	363,41	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0346	Pod Strážnym hrebeňom	177,21	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0026	Raškovský luh	17,05	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0208	Senianske rybníky	213,51	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0398	Slaná	36,77	NP Slovenský kras	Košický kraj
SKUEV0112	Slovenský raj	15696,07	NP Slovenský raj	Banskobystrický kraj Košický kraj Prešovský kraj
SKUEV0105	Spiškopodhradské travertíny	232,31	NP Slovenský raj	Prešovský kraj Košický kraj
SKUEV0344	Starovodské jedliny	397,79	NP Slovenský raj	Košický kraj
SKUEV0203	Stolica	2933,52	NP Muránska planina	Banskobystrický kraj Košický kraj
SKUEV0326	Strahuľka	1195,04	RCOP Prešov	Košický kraj
SKUEV0328	Stredné Pohornádie	7275,58	RCOP Prešov	Košický kraj
SKUEV0235	Stretavka	17,75	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0291	Svätojánsky potok	26,27	NP Slovenský raj	Košický kraj
SKUEV0019	Tarbuska	146,98	CHKO Latorica	Košický kraj
SKUEV0029	Veľký kopec	25,12	CHKO Latorica	Košický kraj

Zdroj: ŠOP SR, Banská Bystrica, stav k máj, 2012.

Prehľad vyhlásených veľkoplošných chránených území na území KK.

Názov	Výmera (v ha)	Výmera ochranného pásma (v ha)	Rok vyhlásenia, aktualizácie
NP Slovenský kras	34 611,08	11 741,57	1973 ako CHKO, 2002
NP Slovenský raj	19 763,00	13 011,00	1964 ako CHKO, 1988
Latorica	23 198,46	0	1990, 2004
Vihorlat	17 485,2428	0	1973, 1999

Zdroj: ŠOP SR, Banská Bystrica, stav k 31.12.2015.

Prehľad ostatných chránených území na území KK.

Názov	Výmera (v ha)	Dátum zapísania
Medzinárodne významná mokraď Latorica	4 404,70	26.5.1993
Navrhovaná ramsarská lokalita Alúvium Tisy	1130,00	26.5.1993
Navrhovaná ramsarská lokalita Domica	621,76	26.5.1993
Ostatné identifikované medzinárodne významné ramsarské lokality - Senné rybníky	424,60	26.5.1993
Ostatné identifikované medzinárodne významné ramsarské lokality - Hrhovské rybníky	250,00	26.5.1993
Ostatné identifikované medzinárodne významné ramsarské lokality - Chymské rybníky	130,00	26.5.1993
Ostatné identifikované medzinárodne významné ramsarské lokality - Zemplínska šírava	622,49	26.5.1993
Biosférická rezervácia Slovenský kras	74 480,00	1.3.1977
Svetové kultúrne a prírodné dedičstvo: Karpatské bukové pralesy - Vihorlat	4 991,00	2007, 2011
Svetové kultúrne a prírodné dedičstvo: Jaskyne Slovenského krasu a Aggteleckého krasu	---	2000

Zdroj: ŠOP SR, Banská Bystrica, stav k 31.12.2015.

Prehľad vyhlásených maloplošných chránených území na území KK.

Číslo v štátnom zozname	Katégoria	Názov chráneného územia	V pôsobn. pracoviska ŠOP SR	Rozloha (ha)	Rozloha ochranného pásma (ha)	Rok vyhlásenia, novelizácie	Stup. ochra-ny	Kraj	Okres
493	NPP	Ardovská jaskyňa	SSJ	x	x	1972	x	KE	Rožňava
1063	PR	Baba pod Vihorlatom	Vihorlat	37,93	x	1999	5	KE	Sobrance
495	NPR	Bačkovská dolina	Latorica	220,04	x	1967	5	KE	Trebišov
501	PP	Beňatinský travertín	Vihorlat	0,24	x	1989	4	KE	Sobrance
1187	CHA	Bešiiansky polder	Latorica	2,74	x	2010	3	KE	Michalovce
1228	PP	Biela jaskyňa	SSJ	x	x	2013	x	KE	S. N. Ves
504	PR	Biele jazero	Latorica	7,19	x	1988	5	KE	Trebišov
1142	PR	Bisce	Vihorlat	28,01	x	2007	5	KE	Trebišov, Michalovce
506	NPR	Bokšov	Prešov	146,71	x	1954, 1988	5	KE	Košice - okolie
659	PR	Boľské rašelinisko	Latorica	13,64	x	1967	5	KE	Trebišov
1182	CHA	Boršiiansky les	Latorica	7,93	x	2009	3, 2	KE	Trebišov
594	NPR	Botiansky luh	Latorica	40,63	x	1967	5	KE	Trebišov
508	NPP	Brázda	SSJ	x	x	1983	x	KE	Rožňava
509	NPR	Brzotínske skaly	Slovenský kras	433,78	x	1984	5	KE	Rožňava
510	NPR	Bujanovská dubina	Prešov	88,17	x	1966	5	KE	Košice - okolie
514	NPR	Červené skaly	Slovenský raj	390,50	x	1981	5	KE	S. N. Ves
551	PR	Čingovské hradisko	Slovenský raj	44,02	x	1982, 1993	5	KE	S. N. Ves
517	PR	Čintky	Slovenský raj	5,11	x	1988	4	KE	S. N. Ves
519	NPP	Diviačia priepasť	SSJ	x	x	1986	x	KE	Rožňava
853	PR	Dlhé Tice	Latorica	46,82	x	1993	5	KE	Trebišov
520	NPP	Dobšinská ľadová jaskyňa	SSJ	x	x	1979	x	KE	Rožňava
568	NPP	Domica	SSJ	x	616,69	1972, 2005	x	KE	Rožňava
521	NPR	Domické škrapy	Slovenský kras	24,44	x	1973	4	KE	Rožňava
523	NPR	Dreveník	Slovenský raj	101,82	x	1925, 1930, 1982, 1993	5	KE-PO	S. N. Ves, Levoča
854	PR	Drieň	Vihorlat	11,25	x	1993	4	KE	Sobrance
524	NPR	Drieňovec	Slovenský kras	186,02	x	1984	5	KE	Rožňava
1002	NPP	Drienovská jaskyňa	SSJ	x	x	1996	x	KE	Košice - okolie

Číslo v štátnom zozname	Kategória	Názov chráneného územia	V pôsobn. pracoviska ŠOP SR	Rozloha (ha)	Rozloha ochranného pásma (ha)	Rok vyhlásenia, novelizácie	Stup. ochrany	Kraj	Okres
529	PP	Farská skala	Slovenský raj	0,59	x	1990	4	KE	S. N. Ves
531	NPR	Galmuská tisina	Slovenský raj	55,96	x	1982	5	KE	S. N. Ves
534	PR	Gerlašské skaly	Slovenský kras	21,73	x	1981	5	KE	Rožňava
536	NPP	Gombasecká jaskyňa	SSJ	x	642,48	1972, 2011	x	KE	Rožňava
1229	PP	Hatinská jaskyňa	SSJ	x	x	2013	x	KE	Košice - okolie
541	NPR	Havrania skala	Slovenský kras	147,14	x	1982	5	KE	Rožňava, Košice - okolie
542	NPP	Herlianský gejzír	Prešov	x	1,91	1987	5	KE	Košice - okolie
257	NPR	Hnilecká jelšina	Slovenský raj	84,5900	x	1988	5	BB-KE-PO	Brezno, Poprad, Rožňava
547	NPR	Holý kameň	Slovenský raj	210,87	x	1976	5	KE	S. N. Ves
548	PR	Horešské lúky	Latorica	6,94	x	1988	4	KE	Trebišov
1003	NPP	Hrušovská jaskyňa	SSJ	x	x	1996	x	KE	Rožňava
558	NPR	Hrušovská lesostep	Slovenský kras	40,85	x	1954, 1984	4	KE	Rožňava
559	NPR	Humenec	Prešov	86,08	x	1953, 1988	5	KE	Košice - okolie
623	PP	Hutianske	Slovenský raj	2,59	x	1988	4	KE	S. N. Ves
1230	PP	Hutnianska jaskyňa	SSJ	x	x	2013	x	KE	Rožňava
562	PR	Chlmecká skalka	Východné Karpaty	1,10	x	1988	4	PO-KE	Humenné, Michalovce
1226	PP	Jaskyňa v Havranej skale	SSJ	x	x	2013	x	KE	Rožňava
571	NPP	Jasovská jaskyňa	SSJ	x	x	1972	x	KE	Košice – okolie
572	NPR	Jasovské dubiny	Slovenský kras	35,10	x	1954, 1983	5	KE	Košice – okolie
576	PR	Jedlinka	Vihorlat	35,04	x	1988, 1999	5	KE	Sobrance
578	PP	Jovické rašelinisko	Slovenský kras	0,79	x	1990	4	KE	Rožňava
579	NPR	Jovsianska hrabina	Vihorlat	257,58	x	1953, 1986	5	KE	Michalovce
582	NPR	Kašvár	Latorica	116,43	x	1953, 1980, 1993	5	KE	Trebišov
1074	PP	Kavečianska stráň	Prešov	3,19	x	2000	4	KE	Košice I
583	NPR	Kečovské škrapy	Slovenský kras	6,61	x	1981	4	KE	Rožňava
857	PR	Kloptaň	Slovenský kras	27,07	x	1993	5	KE	Košice - okolie, Gelnica
1009	CHA	Knola	Slovenský raj	220,02	x	1996	4	KE	S. N. Ves
584	PR	Kocúrová	Slovenský raj	16,72	x	1974	5	KE	S. N. Ves
588	NPR	Kopčianske slanisko	Vihorlat	9,05	x	1982	5	KE	Michalovce
1114	CHA	Košická botanická záhrada	Prešov	29,76	x	2002	4	KE	Košice I

Číslo v štátnom zozname	Kategória	Názov chráneného územia	V pôsobn. pracoviska ŠOP SR	Rozloha (ha)	Rozloha ochranného pásma (ha)	Rok vyhlásenia, novelizácie	Stup. ochrany	Kraj	Okres
589	PR	Kráľova studňa	Slovenský kras	11,21	x	1982	4	KE	Rožňava
590	NPP	Krásnohorská jaskyňa	SSJ	x	195,63	1972, 2007	x	KE	Rožňava
858	PR	Krátke Tice	Latorica	17,41	x	1993	5	KE	Trebišov
591	PR	Krčmárka	Prešov	173,30	x	1974	4	KE	Košice - okolie
1004	NPP	Kunia priepasť	SSJ	x	x	1996	x	KE	Košice - okolie
593	NPR	Kysel'	Slovenský raj	949,97	x	1976, 1993	5	KE	S. N. Ves
595	NPR	Latorický luh	Latorica	15,08	x	1967	5	KE	Trebišov
859	PR	Lysá	Vihorlat	3,95	x	1993	4	KE	Sobrance
860	PR	Lysák	Vihorlat	4,28	x	1993	5	KE	Sobrance
601	PR	Machnatý vrch	Vihorlat	3,18	x	1988	4	KE	Sobrance
602	PR	Malá Izra	Prešov	0,77	x	1976, 1988	5	KE	Košice - okolie
604	PR	Malé brdo	Prešov	55,83	x	1950, 1986	5	KE	Košice - okolie
891	PP	Malé Morské oko	Vihorlat	2,06	x	1993	5	KE	Sobrance
861	PR	Malé Zajfy	Slovenský raj	7,24	x	1993	4	KE	Rožňava
606	NPR	Malý Milič	Prešov	14,05	x	1950, 1986	5	KE	Košice - okolie
607	PP	Margecianska línia	Slovenský raj	0,44	x	1990	4	KE	Gelnica
693	PP	Markušovská transgresia paleogénu	Slovenský raj	6,97	x	1987	4	KE	S. N. Ves
608	NPP	Markušovské steny	Slovenský raj	13,44	x	1976, 1987	4	KE	S. N. Ves
609	PR	Marocká hoľa	Prešov	63,76	x	1950, 1986	4	KE	Košice - okolie
610	NPP	Medvedia jaskyňa	SSJ	x	x	1972, 2001	x	KE	S. N. Ves
612	PP	Meliatsky profil	Slovenský kras	15,43	x	1989	4	KE	Rožňava
569	NPP	Milada	SSJ	x	x	1972	x	KE	Rožňava
613	PP	Miličská skala	Prešov	11,60	x	1990	5	KE	Košice - okolie
616	PR	Modrý vrch	Slovenský raj	4,46	x	1988	4	KE	S. N. Ves
619	NPR	Morské oko	Vihorlat	108,48	x	1984, 1988	5	KE	Sobrance
1010	PR	Muráň	Slovenský raj	180,66	x	1996	5	KE	S. N. Ves
901	CHA	Nižnočajská pieskovňa	Prešov	0,99	x	1994	4	KE	Košice - okolie
1196	CHA	Oborínske jamy	Latorica	8,43	x	2011	2	KE	Michalovce
1005	NPP	Obrovská priepasť	SSJ	x	x	1996	x	KE	Rožňava
625	NPP	Ochtinská aragonitová jaskyňa	SSJ	x	65,45	1972, 2009	x	KE	Rožňava
627	PR	Oľchov	Vihorlat	19,58	x	1980	4	KE	Michalovce
862	PR	Ortov	Latorica	14,85	x	1993	5	KE	Michalovce

Číslo v štátnom zozname	Kategória	Názov chráneného územia	V pôsobn. pracoviska ŠOP SR	Rozloha (ha)	Rozloha ochranného pásma (ha)	Rok vyhlásenia, novelizácie	Stup. ochrany	Kraj	Okres
630	PP	Ostrá hora	Slovenský raj	29,32	x	1990	4	KE-PO	Levoča, S. N. Ves
631	PR	Ostrá skala	Slovenský raj	6,66	x	1976	5	KE	Rožňava
622	PR	Palanta	Slovenský kras	86,93	x	1966, 1993	5	KE	Košice - okolie
635	CHA	Perínske rybníky	Slovenský kras	110,31	x	1987	4	KE	Košice - okolie
1231	PP	Peško	SSJ	x	x	2013	x	KE	Rožňava
637	NPR	Piecky	Slovenský raj	244,93	x	1976	5	KE	S. N. Ves
642	PR	Pod Fabiankou	Slovenský kras	1,22	x	1982	4	KE	Rožňava
647	NPR	Pod Strážnym hrebeňom	Slovenský kras	96,67	x	1966	5	KE	Rožňava
863	PR	Pod Trstím	Vihorlat	7,40	x	1993	4	KE	Sobrance
864	PR	Polianske rašelinisko	Slovenský raj	19,31	x	1993	4	KE	Gelnica
649	PR	Poniklecová lúčka	Latorica	0,40	x	1964	5	KE	Trebišov
651	NPR	Prielom Hornádu	Slovenský raj	290,49	x	1976	5	KE	S. N. Ves
391	PP	Prielom Muráňa	Slovenský kras	39,56	x	1980	4	KE	Rožňava
658	PR	Rankovské skaly	Prešov	23,73	x	1976, 1988	5	KE	Košice - okolie
660	PR	Raškovský luh	Vihorlat	16,23	x	1986	4	KE	Michalovce
668	NPR	Senianske rybníky	Vihorlat	213,31	211,28	1974	5	KE	Michalovce, Sobrance
669	NPP	Silická ľadnica	SSJ	x	x	1982	x	KE	Rožňava
671	NPR	Sivec	Prešov	169,79	x	1954, 1988	5	KE	Košice – okolie
1006	NPP	Skalistý potok	SSJ	x	x	1996	x	KE	Košice – okolie
1198	CHA	Slaná	Slovenský kras	35,23	x	2011	3, 2	KE	Rožňava
675	PR	Slanský hradný vrch	Prešov	15,81	x	1933, 1983	4	KE	Košice – okolie
678	PR	Slavkovské slanisko	Vihorlat	11,77	x	1982	4	KE	Michalovce
1007	NPP	Snežná diera	SSJ	x	x	1996	x	KE	Rožňava
680	NPR	Sokol	Slovenský raj	700,93	x	1976	5	PO-KE	Rožňava, Poprad, S. N. Ves
681	PR	Sokolia skala	Slovenský kras	11,69	x	1981	5	KE	Rožňava
682	NPP	Spišský hradný vrch	Slovenský raj	24,21	x	1990	4	KE	S. N. Ves
685	NPR	Stratená	Slovenský raj	678,65	x	1976	5	KE	Rožňava
1792	NPP	Stratenská jaskyňa	SSJ	x	x	2001	x	KE	Rožňava
1183	CHA	Stretavka	Vihorlat	17,71	x	2009	3	KE	Michalovce
688	NPR	Suchá Belá	Slovenský raj	153,52	x	1976	5	KE	S. N. Ves
1157	PP	Šarkanova diera	SSJ	x	x	1994, 2008	x	KE	S. N. Ves

Číslo v štátnom zozname	Kategória	Názov chráneného územia	V pôsobn. pracoviska ŠOP SR	Rozloha (ha)	Rozloha ochranného pásma (ha)	Rok vyhlásenia, novelizácie	Stup. ochrany	Kraj	Okres
691	NPR	Tajba	Latorica	27,36	x	1966	5	KE	Trebišov
692	PR	Tarbuska	Latorica	10,95	x	1986	5	KE	Trebišov
694	PP	Travertínová kopa Sobotisko	Slovenský raj	13,32	x	1987	4	KE-PO	S. N. Ves, Levoča
696	NPR	Tri kopce	Slovenský raj	246,23	x	1984	5	PO-KE	Poprad, S. N. Ves
697	PP	Trstinové jazero	Prešov	0,83	x	1990	4	KE	Košice - okolie
698	NPR	Turniansky hradný vrch	Slovenský kras	13,79	x	1964	4	KE	Košice - okolie
703	PR	Veľké jazero	Latorica	8,04	x	1967	5	KE	Trebišov
1197	CHA	Veľký kopec	Latorica	25,13	x	2011	2	KE	Trebišov
705	NPR	Veľký Milič	Prešov	67,81	x	1967	5	KE	Košice - okolie
707	NPR	Vihorlat	Vihorlat	50,89	x	1986	5	KE-PO	Michalovce, Humenné
709	PR	Viniarska stráň	Vihorlat	28,24	x	1984, 1988	4	KE	Michalovce
710	PR	Viniarsky hradný vrch	Vihorlat	51,95	x	1984, 1988	4	KE	Michalovce
712	NPR	Vozárska	Prešov	76,63	x	1966	5	KE	Košice - okolie
869	PR	Vysoký vrch	Prešov	36,50	x	1993	5	KE	Košice I, Košice - okolie
870	PR	Vyšná Roveň	Slovenský raj	6,98	x	1993	4	KE	Rožňava
713	NPR	Zádielska tiesňava	Slovenský kras	214,73	x	1954, 1988	5	KE	Košice - okolie, Rožňava
723	PR	Zatínsky luh	Latorica	66,06	x	1929, 1932, 1993	5	KE	Trebišov
716	PP	Závadské skalky	Slovenský raj	3,88	x	1987	4	KE	Gelnica
720	NPR	Zejmarská roklina	Slovenský raj	72,65	x	1980	5	KE	S. N. Ves, Rožňava
1227	PP	Zelená jaskyňa	SSJ	x	x	2013	x	KE	Rožňava
871	PR	Zemné hradisko	Slovenský kras	55,95	x	1993	4	KE	Rožňava, Košice - okolie
721	PR	Zemplínska jelšina	Latorica	51,40	x	1981	5	KE	Trebišov
722	CHA	Zemplínska šírava	Vihorlat	622,49	2 037,75	1968, 1983	4	KE	Michalovce
1008	NPP	Zvonivá jama	SSJ	x	x	1996	x	KE	Rožňava

Zdroj: ŠOP SR, Banská Bystrica, stav k 31.12.2015

Prvky ÚSES na území Košického kraja

Č.	Názov biocentra / biokoridoru	Okres
Provinciálne biocentrá		
1	Zádielska dolina, Havrania skala, Turniansky hradný vrch – BPV/1	Rožňava, Košice-okolie
2	Prielom Hornádu, Kyseľ, Holý Kameň, Suchá Belá, Piecky, Sokol – BPV/2	Spišská Nová Ves, Rožňava
Nadregionálne biocentrá		
1	Latorický luh – BNV/1	Michalovce, Trebišov
2	Kašvár, Tajba – BNV/2	Trebišov
3	Kopčianske slanisko – BNV/3	Michalovce
4	Vihorlatský prales – BNV/4	Sobrance, Michalovce
5	Senné rybníky – BNV/5	Michalovce
6	Veľký Milič – BNV/6	Košice-okolie
7	Humenec – BNV/7	Košice-okolie
8	Sivec, Vozárska, Vysoký vrch – BNV/8	Rožňava
9	Slovenský kras – Plešivecká planina – BNV/9	Rožňava, Košice-okolie
10	Hrhovské rybníky a Dolný vrch – BNV/10	Rožňava
11	Červené skaly – BNV/11	Spišská Nová Ves
12	Kloptáň – BNV/12	Gelnica
13	Perínske rybníky – BNV/13	Košice-okolie
14	Mošník – BNV/14	Košice-okolie, Trebišov
15	Viniarsky hradný vrch – Senderov – Šútová – BNV/15	Michalovce
16	Tice – BNV/16	Trebišov
Nadregionálne biokoridory		
1	Vihorlatský prales-Senné rybníky-Kopčianske slanisko-Latorica -NB/1	Michalovce, Trebišov
2	Latorický luh-Kašvár, Tajba-hranica MR -NB/2	Trebišov
3	Šimonka-Krčmárka-Veľký Milič-NB/3	Košice-okolie
4	Humenec, Sivec, Vozárska-Rajtopiky -NB/4	Košice-okolie
5	Humenec, Sivec, Vozárska-Slovenský raj – NB/5	Košice-okolie, Gelnica, Spišská Nová Ves
6	Ondava – NB/6	Trebišov, Michalovce
7	Zádielska dolina – Červené skaly – NB/7	Rožňava, Spišská Nová Ves
8	Hranica MR-Domica – Koniarska planina – Stolica – Slovenský raj – NB/8	Rožňava, Spišská Nová Ves
9	Gemerská pahorkatina – Domica – Silická planina – Horný vrch – Zádielska dolina – NB/9	Rožňava
10	Hornád – NB/10	Košice-okolie

Č.	Názov aktualizovaného regionálneho biocentra
1	Verecina Lesný komplex v hornej časti povodia Olšavy, vrátane jej toku a prirodzených brehových porastov. Dubo-bučiny nad 100 rokov na extrémnych stanovištiach
2	Dubina Lesný komplex medzi Kecerovcami a Vtáčkovcami, potok Trstianka s brehovými porastmi a lúčnymi spoločenstvami. Dubohrabové lesy
3	Suchá hora Lesný porast v poľnohospodárskej krajine, má pôdochrannú funkciu, je významným krajinným prvkom. Dubovo-hrabové bučiny na strmých svahoch s vystupujúcimi balvanmi. Ochranné lesy
4	Mučiny Lesný komplex cez ktorý preteká niekoľko menších potokov s hustým krovinným zárastom.
5	Venošové Lesný porast a brehová vegetácia potoka ústiaceho do Olšavy. Má pôdochrannú funkciu, je významným prvkom v poľnohospodárskej krajine.
6	Krčmárka Lesný komplex v Slanských vrchoch – lesné spoločenstvá nižších polôh. PR Krčmárka
7	Rákocziho les Les v nižšej polohe Slanských vrchov pri obci Ďurkov.
8	Orechový les Lesný komplex s roztrúsenými lúčnymi plochami, pramena z neho viaceré potoky.
9	Hrad Slanec

Č.	Názov aktualizovaného regionálneho biocentra
	Xerotermná flóra a fauna výraznej krajinnej dominanty.
10	Lebeň Listnatý les, potok Lebeň s bohatým krovinným zárastom, neďaleko Chránený areál Pieskovňa Nižný Čaj.
11	Smolák Lesný komplex v južnej časti Slanských vrchov.
12	Jakubov dvor Územie tvorí izolovaný lesný porast dubového lesa medzi poľnohospodárskymi plochami. Prevláda dub letný, menej je zastúpený dub zimný a ďalšie dreviny. Zachovali sa tu zvyšky pôvodného porastu. Porast je ovplyvňovaný emisiami z hutníckeho priemyslu.
13	Sútok Oľšavy a Hornádu a vodná plocha Gečianské jazero Brehové porasty a lúčne spoločenstvá v blízkosti obidvoch tokov, jazero ako biotop vhodný pre vtáctvo.
14	Sútok Hornádu a Torysy, Čvikotin háj Významná križovatka fauny, najmä vtáčie spoločenstvá. Fragment mäkkého lužného lesa s dominantnou jelšou lepkavou návrh na CHÚ (chránené územie). Brehové porasty a lúčne spoločenstvá v blízkosti obidvoch tokov.
15	Viničná – Košická hora Refúgium fauny z odlesnenej poľnohospodárskej krajiny. Dubohrabové lesy prevažne výmladkového pôvodu, južná časť územia dubohrabiny sukcesne vyspelé. GL Na Hore
16	Kobyliá hlava Bohatý výskyt vzácných pôvodných druhov avifauny, netopierov. Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy na kamenitom až skalnatom substráte
17	Kochova baňa Kyslomilné bukové lesy, bukové a jedľovo–bukové kvetnaté lesy, sucho a kyslomilné dubové lesy Veľmi rôznoveké, staršie Buk lesný zmiešané jednotl. až skup., ojedinele Jedľa biela, Javor horský, substrát miestami skalnatý, malinčie, vysoké byliny
18	Kojšovská hoľa Kyslomilné bukové lesy, bukové a jedľovo–bukové kvetnaté lesy. Pôda miestami skalnatá, zamokrená, miestami malinčie, vys. byliny, čučoriedie rôznoveké, ojedinele sa vyskytuje Jedľa biela Breza, Smrek obyčajný
19	Lebková Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, vápnomilné bukové lesy čiastočne dubovo-hrabové lesy karpatské
20	Lipová hora Teplomilné submediteránne lesy, dubovo hrabové lesy karpatské
21	Nižný Protáš Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, dubovo hrabové lesy karpatské, vlhko a kyslomilné brezovo dubové lesy, jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy
22	Paňovský les Dubovo hrabové lesy karpatské, Dubové nátržnikové lesy. Kroviny, raždie, burina ojedinele Čerešňa vtáčia v skupinkách lieska, nátržník
23	Poľana Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, sucho a kyslomilné dubové lesy, dubovo-hrabové lesy Karpatské
24	Pri živánskej ceste Dubovo hrabové lesy karpatské. Lesné spoločenstvá s dominantným dubom letným a hrabom obyčajným
25	Slané vody Dubovo hrabové lesy karpatské, sucho a kyslomilné dubové lesy, bukové a jedľovo–bukové kvetnaté lesy
26	Zlatník – Paňovce Dubovo-hrabové lesy karpatské, dubové nátržnikové lesy, jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy Miestami kroviny, tráva, veľmi rôznoveké ojedinele Jelša lepkavá, Borovica lesná, Smrek obyčajný, Čerešňa vtáčia, Hrab obyčajný
27	Zlatá dolina – Dolný Humel Kyslomilné bukové lesy, jaseňovo-jelšové podhorské lesy, sucho a kyslomilné dubové lesy, bukové a jedľo-bukové kvetnaté lesy, dubovo-hrabové lesy karpatské. Pôda miestami skalnatá, čučoriedie, malinčie, lieska, rakyta, ojedinele Javor horský, Breza, Lipa, Smrek obyčajný, Duby, jaseň čierny
28	Porče Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, kyslomilné bukové lesy, jaseňovo-jelšové podhorské lužné Lesy
29	Štós Kyslomilné bukové lesy, Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
30	Dolina Čiernej Moldavy

Č.	Názov aktualizovaného regionálneho biocentra
	Pozoruhodná hniezdiaca avifauna, viazaná na miestne biotopy. Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy. Lipovo-javorové sutinové lesy, kyslomilné bukové lesy, Vápnomilné bukové lesy, Javorovo-bukové horské lesy
31	Sútok Bodvy a Hostice Fragment mäkkého lužného lesa, avifauna
32	Sútok Bodvy a Idy Refúgium fauny z odlesnenej poľnohospodárskej krajiny. Najmä vtáčie spoločenstvá. Fragment mäkkého lužného lesa
33	Peder Dubovo-hrabové lesy karpatské, Dubovo cerové lesy
34	Urbársky les Dubovo-hrabové lesy karpatské
35	Sútok Idanského potoka a Čečanky Refúgium fauny z odlesnenej poľnohospodárskej krajiny, najmä vtáčie spoločenstvá. Fragment mäkkého lužného lesa
36	Ružový dvor Dubovo-hrabové lesy karpatské
37	Sútok Idy a Perínskeho kanála Bohatý výskyt vzácných pôvodných druhov avifauny. Lužné lesy
38	Stredný vršok Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Kyslomilné bukové lesy, Sucho a kyslomilné dubové lesy, Lipovo javorové sutinové lesy
39	Košický les Genofondovo vzácné pôvodné druhy karpatskej avifauny – dutinových hniezdičov. Vrcholové spoločenstvá jedľa-bukových a dubo-hrabových porastov, vlhké lúky s reliktným výskytom najmä vstavačov. GL Kamenný hrb
40	Hlboká dolina Kyslomilné bukové lesy, Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Lipovo-javorové sutinové lesy. PHO 2.st.
41	41 Holička Bukové a jedľa-bukové kvetnaté lesy. PHO 2.st
42	Bodva – Hatiny Refúgium fauny z odlesnenej poľnohospodárskej krajiny. Avifauna
43	Dobogov Dubovo-hrabové lesy karpatské, Dubové nátržníkové lesy
44	Jasovské dubiny Bukové a jedľa-bukové kvetnaté lesy, Kyslomilné bukové lesy, Sucho a kyslomilné dubové lesy, Lipovo-javorové sutinové lesy, Teplomilné submediteránne lesy. NPR
45	Sokoľ Údolie Hornádu so zachovalými brehovými porastami a lúčnymi plochami. Krajina je znehodnocovaná skládkami odpadov a chatovou zástavbou.
46	Hradová – Čečatková Lesnaté plochy s rekreačnými chatami
47	Hrubý Les Lesný komplex východne od Sokolia, významný krajinný prvok
48	Dolina potoka Belá Územie tvorí členitý les, hodnotný z biologického aj krajinnárskeho hľadiska.
49	Hornád – Trstené Brehové porasty a intenzívne využívané poľnohospodárske plochy.
50	50 Kodydom Významné refúgium živočíšnych druhov v okolitej, intenzívne využívanej krajine. Lesné spoločenstvá s dominantným dubom letným a hrabom obyčajným.
51	Čermeľské údolie Jedľobukové, dubovo-hrabové, dubové a sutinové lesné spoločenstvá. Vodohospodársky významné územie. EVS Lesný komplex Verčová. EVS Lesný komplex Pod Valalským
52	Grófov les Dubohrabové lesné spoločenstvá. Vyskytujú sa aj plochy pasienkového charakteru, riedko porastené brezou a krovínami, striedané poľnohospodársky obrábanymi plochami. Krajinnársky veľmi hodnotný je i uzáver dolinky pod obcou Baška, ktorý reprezentuje veľmi hodnotné lúčne porasty s rozvoľnenými porastmi vrb okolo potoka
53	Kavečany – Hradová Dubohrabové lesy so zachovalými teplomilnými spoločenstvami. Prírodná pamiatka Kavečianska stráň (V. stupeň ochrany).GL Kavečany – Pod lazmi. GL Ťahanovský lom. GL Rarytie – Kavečany
54	Vyšné Opátske Dubo-hrabové lesy vo vrcholovej časti, na úpätné zosuvné svahy sa viažu záhradkárske osady so

Č.	Názov aktualizovaného regionálneho biocentra
	založeným porastom, kde tvoria 90% ovocné stromy. EVS Odkalisko Telek
55	Štrkovisko Krásna Významná ťahová lokalita avifauny. Brehové porasty s pálkou, trstinou a ostricou

Zdroj: ÚPN VÚC Košického samosprávneho kraja, 2009, 2014.

SAŽP v rokoch 2010 – 2013 aktualizovala RÚSES pre okresy Trebišov, Michalovce, Sobrance a Spišská Nová Ves. Základné výstupy – Súčasná krajinná štruktúra, Negatívne prvky, Pozitívne prvky a Návrhová časť je možné nájsť na linku:

<http://www.sazp.sk/public/index/go.php?id=2318>

Vyhodnotenie vplyvov na chránené územia Košického kraja

1. Vyhodnotenie vplyvov na územia sústavy NATURA 2000

Tab. č. 1 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/576

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/576	Bohdanovce – Herľany
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU025 Slánske vrchy
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/576 je v kontakte s SKCHVU025 Slánske vrchy v dĺžke cca 2,66 km.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), d'ateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), d'ateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>), muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), lelek lesný (<i>Caprimulgus europaeus</i>), škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), žltouchvost lesný (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), pŕhľaviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>), chriaštel poľný (<i>Crex crex</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>) a d'ateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/576 na území samosprávneho kraja je v kontakte s územím na troch miestach v celkovej dĺžke cca 2,66 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 2 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/533

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/533	Gemerská Poloma – SNV – Harichovce – D1
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU036 Volovské vrchy
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/533 pretína SKCHVU036 Volovské vrchy v dĺžke cca 37 km.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>) a muchárik bieločrký (<i>Ficedula albicollis</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), tetrov hoľniak (<i>Tetrao tetrix</i>), tetrov hlucháň (<i>Tetrao urogallus</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), ďateľ bieločrptý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), kuvik kapcavý (<i>Aegolius funereus</i>), kuvik vrabčí (<i>Glaucidium passerinum</i>), ďateľ trojprstý (<i>Picoides tridactylus</i>) a strakoš červenochrptý (<i>Lanius collurio</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/533 na území samosprávneho kraja pretína územie v celkovej dĺžke cca 37 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 3 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Veľké Kapušany – hranica UA
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU025 Slánske vrchy
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/552 je v kontakte s výbežkom SKCHVU025 Slánske vrchy.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>), muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), lelek lesný (<i>Caprimulgus europaeus</i>), škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), žltouchvost lesný (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), prhlviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>), chriaštel poľný (<i>Crex crex</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>) a ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/552 je v kontakte s územím v jednom bode. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty nepredpokladajú sa priame negatívne vplyvy na územie. Prevalu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné lokalizovať stavebné dvory, dočasné depónie a prejazdy stavebných mechanizmov mimo samotné územie. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 4 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Veľké Kapušany – hranica UA
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU037 Ondavská rovina
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/552 pretína SKCHVU037 Ondavská rovina v dĺžke cca 7,52 km.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana bieleho (<i>Ciconia ciconia</i>), ďatľa hnedkavého (<i>Dendrocopos</i>

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Veľké Kapušany – hranica UA
	<i>syriacus</i>), ľabtušky poľnej (<i>Anthus campestris</i>), orla kráľovského (<i>Aquila heliaca</i>), pipíšky chochlaje (<i>Galerida cristata</i>), prepelice poľnej poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), príhľaviara čiernohlavého (<i>Saxicola torquata</i>), rybárika riečného (<i>Alcedo atthis</i>), sokola rároha (<i>Falco cherrug</i>), chriašteľa poľného (<i>Crex crex</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/552 pretína územie v dĺžke cca 7,52 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácie stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 5 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Veľké Kapušany – hranica UA
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU015 Medzibodrožie
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/552 je v kontakte s SKCHVU015 Medzibodrožie na troch miestach v celkovej dĺžke cca 4,45 km.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov chochlačka bieloooká (<i>Aythya nyroca</i>), haja tmavá (<i>Milvus migrans</i>), kaňa popolavá (<i>Circus pygargus</i>), rybár čierny (<i>Chlidonias niger</i>), volavka striebřistá (<i>Egretta garzetta</i>), volavka biela (<i>Egretta alba</i>), chriašteľ malý (<i>Porzana parva</i>), volavka purpurová (<i>Ardea purpurea</i>), bučiak trstový (<i>Botaurus stellaris</i>), rybár bahenný (<i>Chlidonias hybridus</i>), bučiačik močiarny (<i>Ixobrychus minutus</i>), ľabtuška poľná (<i>Anthus campestris</i>), kaňa močiarna (<i>Circus aeruginosus</i>), bocian biely (<i>Ciconia ciconia</i>), bučiak nočný (<i>Nycticorax nycticorax</i>), strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>) a jedným z piatich pre hniezdenie druhov výrik lesný (<i>Otus scops</i>), kalužiak červenonohý (<i>Tringa totanus</i>), kačica chrapľavá (<i>Anas querquedula</i>) a včelárík zlatý (<i>Merops apiaster</i>). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>) ďateľ hnedkavý (<i>Dendrocopos syriacus</i>), bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), chriašteľ poľný (<i>Crex crex</i>), penica jarabá (<i>Sylvia</i>

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Veľké Kapušany – hranica UA
	<i>nisoria</i>), muchárik bieločrý (<i>Ficedula albicollis</i>), pipíška chochlatá (<i>Galerida cristata</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), brehuľa hnedá (<i>Riparia riparia</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), pŕhľaviar čiernočlavy (<i>Saxicola torquata</i>) a strakoš kolesár (<i>Lanius minor</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/552 je v kontakte s územím na troch miestach v celkovej dĺžke cca 4,45 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázijských druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 6 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Veľké Kapušany – hranica UA
Dotknuté lokality Natura 2000	SKUEV0026 Raškovský luh
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/552 je v kontakte s SKUEV0026 Raškovský luh v dĺžke cca 400 m.
Predmet ochrany	Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), Aluviálne lúky zväzu <i>Cnidion venosi</i> (6440) a druhu európskeho významu: kunka červenobruchá (<i>Bombina bombina</i>).
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/552 je v kontakte s územím v dĺžke cca 400 m. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.). Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať činnostiam, ktoré by mohli mať za následok odvodnenie lokality, resp. narušenie vodného režimu.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázijských druhov rastlín.

Tab. č. 7 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/547

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/547	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Spišské Vlachy
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU036 Volovské vrchy
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/547 pretína SKCHVU036 Volovské vrchy na dvoch úsekoch v celkovej dĺžke cca 6,32 km.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>) a muchárik bieločrký (<i>Ficedula albicollis</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), tetrov hoľniak (<i>Tetrao tetrix</i>), tetrov hlucháň (<i>Tetrao urogallus</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), ďateľ bieločrptý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), kuvik kapcavý (<i>Aegolius funereus</i>), kuvik vrabčí (<i>Glaucidium passerinum</i>), ďateľ trojprstý (<i>Picoides tridactylus</i>) a strakoš červenochrptý (<i>Lanius collurio</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/547 pretína územie na dvoch úsekoch v celkovej dĺžke cca 6,32 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 8 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555	Michalovce – Veľké Kapušany – Kráľovský Chlmec
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU015 Medzibodrožie
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/555 pretína SKCHVU015 Medzibodrožie v dĺžke cca 12,55 km.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov chochlačka bielooká (<i>Aythya nyroca</i>), haja tmavá (<i>Milvus migrans</i>), kaňa popolavá (<i>Circus pygargus</i>), rybár čierny (<i>Chlidonias niger</i>), volavka striebřistá (<i>Egretta garzetta</i>), volavka biela (<i>Egretta alba</i>), chriaštel malý (<i>Porzana parva</i>), volavka purpurová (<i>Ardea purpurea</i>), bučiak trstový (<i>Botaurus stellaris</i>), rybár bahenný (<i>Chlidonias hybridus</i>), bučačik močiarny (<i>Ixobrychus minutus</i>), ľabtuška poľná (<i>Anthus campestris</i>), kaňa močiarna (<i>Circus aeruginosus</i>), bocian biely (<i>Ciconia ciconia</i>), bučiak nočný (<i>Nycticorax nycticorax</i>), strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>) a jedným z piatich pre hniezdenie druhov výrik lesný (<i>Otus scops</i>), kalužiak červenonohý (<i>Tringa totanus</i>), kačica chrapľavá (<i>Anas querquedula</i>) a včelárik zlatý (<i>Merops apiaster</i>). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>) d'ateľ hnedkavý (<i>Dendrocopos syriacus</i>), bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>), d'ateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), chriaštel poľný (<i>Crex crex</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>), pipíška chochlatá (<i>Galerida cristata</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), brehuľa hnedá (<i>Riparia riparia</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), pŕhľaviar čiernehoľavý (<i>Saxicola torquata</i>) a strakoš kolesár (<i>Lanius minor</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/555 pretína územie v dĺžke cca 12,55 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výruby a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 9 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555	Michalovce – Veľké Kapušany – Kráľovský Chlmec
Dotknuté lokality Natura 2000	SKUEV0006 Latorica
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/555 pretína SKUEV0006 Latorica v dĺžke cca 4,65 km.
Predmet ochrany	Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi (6440), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150), Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried Littorelletea uniflorae a/alebo Isoeto-Nanojuncetea (3130) a druhov európskeho významu: marsilea štvorlistá (<i>Marsilea quadrifolia</i>), mlynárik východný (<i>Leptidea morsei</i>), korýtko riečne (<i>Unio crassus</i>), býčko (<i>Proterorhinus marmoratus</i>), hrúz fúzatý (<i>Gobio uranoscopus</i>), boleň dravý (<i>Aspius aspius</i>), kolok vretenovitý (<i>Zingel streber</i>), hrebenačka pásavá (<i>Gymnocephalus schraetser</i>), šablľa krivočiara (<i>Pelecus cultratus</i>), hrebenačka vysoká (<i>Gymnocephalus baloni</i>), plž zlatistý (<i>Sabanejewia aurata</i>), čík európsky (<i>Misgurnus fossilis</i>), lopatka dúhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), hrúz bieloplutvý (<i>Gobio albipinnatus</i>), hrúz Kesslerov (<i>Gobio kessleri</i>), korytnačka močiarna (<i>Emys orbicularis</i>), mlok dunajský (<i>Triturus dobrogicus</i>), mlok hrebenatý (<i>Triturus cristatus</i>), kunka červenobruchá (<i>Bombina bombina</i>), netopier pobrežný (<i>Myotis dasycneme</i>) a vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>).
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/555 pretína SKUEV0006 Latorica v dĺžke cca 4,65 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.). Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať činnostiam, ktoré by mohli mať za následok narušenie vodného režimu, resp. havarijné úniky RL.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín, zabrániť havarijným únikom RL vo vodného prostredia.

Tab. č. 10 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/548, II/550

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/548, II/550	Moldava nad Bodvou – Jasov – Košice
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU036 Volovské vrchy
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/548 je v kontakte s SKCHVU036 Volovské vrchy v dĺžke cca 7,73 km.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>) a muchárik bieločrký (<i>Ficedula albicollis</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), tetrov hoľniak (<i>Tetrao tetrix</i>), tetrov hlucháň (<i>Tetrao urogallus</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), kuvik kapcavý (<i>Aegolius funereus</i>), kuvik vrabčí (<i>Glaucidium passerinum</i>), ďateľ trojprstý (<i>Picoides tridactylus</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/548 je v kontakte s SKCHVU036 Volovské vrchy v dĺžke cca 7,73 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 11 Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou	Silica – Jablonov nad Turňou
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU027 Slovenský kras
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou pretína SKCHVU027 Slovenský kras v dĺžke cca 10,35 km.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), lelek lesný (<i>Caprimulgus europaeus</i>) a skaliar pestrý (<i>Monticola saxatilis</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), bučiak trstový (<i>Botaurus stellaris</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), hadiar krátkoprstý (<i>Circaetus gallicus</i>), kaňa močiarna (<i>Circus aeruginosus</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>), sokol rároh (<i>Falco cherrug</i>), sokol sťahovavý (<i>Falco peregrinus</i>), muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>), strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), výrik lesný (<i>Otus scops</i>), škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>) a chriaštel bodkovaný (<i>Porzana porzana</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty III. triedy pretína SKCHVU027 Slovenský kras v dĺžke cca 10,35 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 12 Komplexná obnova cestnej infraštruktúry v k.ú. obce Malý Horeš

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Komplexná obnova cestnej infraštruktúry	k.ú. obce Malý Horeš
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU015 Medzibodrožie
Charakter stretu	Do k.ú. obce Malý Horeš zasahuje SKCHVU015 Medzibodrožie. Realizáciou komplexnej obnovy cestnej infraštruktúry v k.ú. obce Malý Horeš je predpoklad zásahu do SKCHVU015 Medzibodrožie.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov chochlačka bielooká (<i>Aythya nyroca</i>), haja tmavá (<i>Milvus migrans</i>), kaňa popolavá (<i>Circus pygargus</i>), rybár čierny (<i>Chlidonias niger</i>), volavka striebřistá (<i>Egretta garzetta</i>), volavka biela (<i>Egretta alba</i>), chriaštel malý (<i>Porzana parva</i>), volavka purpurová (<i>Ardea purpurea</i>), bučiak trstový (<i>Botaurus stellaris</i>), rybár bahenný (<i>Chlidonias hybridus</i>), bučiačik močiarny (<i>Ixobrychus minutus</i>), ľabtuška poľná (<i>Anthus campestris</i>), kaňa močiarna (<i>Circus aeruginosus</i>), bocian biely (<i>Ciconia ciconia</i>), bučiak nočný (<i>Nycticorax nycticorax</i>), strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>) a jedným z piatich pre hniezdenie druhov výrik lesný (<i>Otus scops</i>), kalužiak červenonohý (<i>Tringa totanus</i>), kačica chrapľavá (<i>Anas querquedula</i>) a včelárik zlatý (<i>Merops apiaster</i>). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>) ďateľ hnedkavý (<i>Dendrocopos syriacus</i>), bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), chriaštel poľný (<i>Crex crex</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>), pipíška chochlatá (<i>Galerida cristata</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), brehuľa hnedá (<i>Riparia riparia</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), pŕhľaviar čiernehoľavý (<i>Saxicola torquata</i>) a strakoš kolesár (<i>Lanius minor</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Keďže pôjde o komplexnú obnovu existujúcej cestnej infraštruktúry a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 13 Komplexná obnova cestnej infraštruktúry v k.ú. obce Malý Horeš

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Komplexná obnova cestnej infraštruktúry	k.ú. obce Malý Horeš
Dotknuté lokality Natura 2000	SKUEV030 Horešské lúhy
Charakter stretu	Do k.ú. obce Malý Horeš zasahuje SKUEV030 Horešské lúhy. Realizáciou komplexnej obnovy cestnej infraštruktúry v k.ú. obce Malý Horeš je predpoklad zásahu do SKUEV030 Horešské lúhy.
Predmet ochrany	Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Panónske travinnobylinné porasty na pieskoch (6260), Suchomilné travinnobylinné porasty na vápнитých pieskoch (6120) a druhov európskeho významu: poniklec lúčny maďarský (<i>Pulsatilla pratensis subsp. hungarica</i>), kunka červenobruchá (<i>Bombina bombina</i>) a syseľ pasienkový (<i>Spermophilus citellus</i>).
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Keďže pôjde o komplexnú obnovu existujúcej cestnej infraštruktúry a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín.

Tab. č. 14 Rekonštrukcia miestnych komunikácií a vybudovanie cyklochodníkov (Tušice)

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia miestnych komunikácií a vybudovanie cyklochodníkov	k.ú. Tušice
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU037 Ondavská rovina
Charakter stretu	Rekonštrukciou miestnych komunikácií a vybudovanie cyklochodníkov v k.ú. Tušice môže dôjsť k stretu s SKCHVU037 Ondavská rovina.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana bieleho (<i>Ciconia ciconia</i>), ďatľa hnedkavého (<i>Dendrocopos syriacus</i>), ľabtušky poľnej (<i>Anthus campestris</i>), orla kráľovského (<i>Aquila heliaca</i>), pipíšky chochlatej (<i>Galerida cristata</i>), prepelice poľnej poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), prhlaviara čierohlavého (<i>Saxicola torquata</i>), rybárika riečného (<i>Alcedo atthis</i>), sokola rároha (<i>Falco cherrug</i>), chriašteľa poľného (<i>Crex crex</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Rekonštrukciou miestnych komunikácií a vybudovanie cyklochodníkov v k.ú. Tušice môže dôjsť k stretu s SKCHVU037 Ondavská rovina. Keďže

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia miestnych komunikácií a vybudovanie cyklochodníkov	k.ú. Tušice
	pôjde o rekonštrukciu existujúcich MK a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.). Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 15 Vybudovanie informačných a turistických chodníkov a výhľadne Trebišov

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vybudovanie informačných a turistických chodníkov a výhľadne Trebišov	Obec Ladmovce
Dotknuté lokality Natura 2000	SKUEV0032 Ladmovské vápence
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v SKUEV0032 Ladmovské vápence.
Predmet ochrany	Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Subpanónske travinnobylinné porasty (6240), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (6210) a druhov európskeho významu: kosatec bezlistý uhorský (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>) poniklec veľkokvetý (<i>Pulsatilla grandis</i>), mlynárik východný (<i>Leptidea morsei</i>) a kunka červenobruchá (<i>Bombina bombina</i>).
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv až -2 významný negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie variantov projektového zámeru.
Popis vplyvu	Uvedený projektový zámer je lokalizovaný v SKUEV0032 Ladmovské vápence. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 16 Rekonštrukcia a vybudovanie novej cyklotrasy v oblasti Rákoš - Rožňava

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a vybudovanie novej cyklotrasy v oblasti Rákoš - Rožňava	Rožňava
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU036 Volovské vrchy
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v kontakte s SKCHVU036 Volovské vrchy.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>) a muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), tetrov hoľniak (<i>Tetrao tetrix</i>), tetrov hlucháň (<i>Tetrao urogallus</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), kuvik kapcavý (<i>Aegolius funereus</i>), kuvik vrabčí (<i>Glaucidium passerinum</i>), ďateľ trojprstý (<i>Picoides tridactylus</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v kontakte s SKCHVU036 Volovské vrchy. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrúť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 17 EuroVelo 11

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
EuroVelo 11	Trstené pri Hornáde - Gyňov - Čaňa - Ždaňa - Nižná Myšľa - Košov Bakša - Košice - Družstevná pri Hornáde - Kostolňany nad Hornádom - Budimír - Obišovce
Dotknuté lokality Natura 2000, CHÚ	SKCHVU036 Volovské vrchy, SKUEV0328 Stredné Pohornádie, SKCHVU009 Košická kotlina
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území SKCHVU036 Volovské vrchy, SKUEV0328 Stredné Pohornádie a prechádza cez SKCHVU009 Košická kotlina v dĺžke cca 10 km.
Predmet ochrany	Jednotlivé predmety ochrany chránených území sú vyšpecifikované pri

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
EuroVelo 11	Trstené pri Hornáde - Gyňov - Čaňa - Ždaňa - Nižná Myšľa - Košov Bakša - Košice - Družstevná pri Hornáde - Kostolany nad Hornádom - Budimír - Obišovce
	vyššie uvedených projektových zámeroch.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie variantov projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 18 Cyklotrasy a moderné služby

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Cyklotrasy a moderné služby	Regionálne združenie miest a obcí Rudohorie
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU036 Volovské vrchy
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v kontakte s SKCHVU036 Volovské vrchy.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>) a muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), tetrov hoľniak (<i>Tetrao tetrix</i>), tetrov hlucháň (<i>Tetrao urogallus</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), kuvik kapcavý (<i>Aegolius funereus</i>), kuvik vrabčí (<i>Glaucidium passerinum</i>), ďateľ trojprstý (<i>Picoides tridactylus</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie variantov projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v kontakte s SKCHVU036 Volovské vrchy. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Cyklotrasy a moderné služby	Regionálne združenie miest a obcí Rudohorie
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 19 Výstavba vodovodu, kanalizácie, ČOV a zdroja pitnej vody v obci Helcmanovce

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Výstavba vodovodu, kanalizácie, ČOV a zdroja pitnej vody v obci Helcmanovce	Obec Helcmanovce
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU036 Volovské vrchy
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU036 Volovské vrchy.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>) a muchárik bieločrky (<i>Ficedula albicollis</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), tetrov hoľniak (<i>Tetrao tetrix</i>), tetrov hlucháň (<i>Tetrao urogallus</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), kuvik kapcavý (<i>Aegolius funereus</i>), kuvik vrabčí (<i>Glaucidium passerinum</i>), ďateľ trojprstý (<i>Picoides tridactylus</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU036 Volovské vrchy. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 20 Budovanie verejnej kanalizácie v obci Smolník

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Budovanie verejnej kanalizácie v obci Smolník	Obec Smolník
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU036 Volovské vrchy
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU036 Volovské vrchy.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), d'ateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>) a muchárik bieločrký (<i>Ficedula albicollis</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), tetrov hoľniak (<i>Tetrao tetrix</i>), tetrov hlucháň (<i>Tetrao urogallus</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), d'ateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), d'ateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), kuvik kapcavý (<i>Aegolius funereus</i>), kuvik vrabčí (<i>Glaucidium passerinum</i>), d'ateľ trojprstý (<i>Picoides tridactylus</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU036 Volovské vrchy. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 21 Ždaňa - Kanalizácia

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Ždaňa - Kanalizácia	Obec Ždaňa
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU009 Košická kotlina
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU009 Košická kotlina.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola rároha (<i>Falco cherrug</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), ďateľ hnedkavý (<i>Dendrocopos syriacus</i>), bocian biely (<i>Ciconia ciconia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>) a orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU009 Košická kotlina. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 22 Vodovodná sieť obce Tušice

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vodovodná sieť obce Tušice	Obec Tušice
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU037 Ondavská rovina
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU037 Ondavská rovina.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana bieleho (<i>Ciconia ciconia</i>), ďatľa hnedkavého (<i>Dendrocopos syriacus</i>), ľabtušky poľnej (<i>Anthus campestris</i>), orla kráľovského (<i>Aquila heliaca</i>), pipíšky chochlatej (<i>Galerida cristata</i>), prepelice poľnej poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), prhlaviara čiernohlavého (<i>Saxicola torquata</i>), rybárika riečného (<i>Alcedo atthis</i>), sokola rároha (<i>Falco cherrug</i>), chriašteľa poľného (<i>Crex crex</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU037 Ondavská rovina. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vodovodná sieť obce Tušice	Obec Tušice
opatrení	prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 23 Vodovod Beňatina

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vodovod Beňatina	Obec Beňatina
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU035 Vihorlatské vrchy
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU035 Vihorlatské vrchy.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov hadiar krátkoprstý (<i>Circaetus gallicus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), výrik lesný (<i>Otus scops</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), lelek lesný (<i>Caprimulgus europaeus</i>), bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), chriaštel poľný (<i>Crex crex</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>), muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>), škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), žltouchvost lesný (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>), prhlviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>) a hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>). a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU035 Vihorlatské vrchy. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 24 Obnovenie a rozšírenie vodných zdrojov, budovanie ČOV a verejnej kanalizácie

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Obnovenie a rozšírenie vodných zdrojov, budovanie ČOV a verejnej kanalizácie	Obec Teplička
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU036 Volovské vrchy
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU036 Volovské vrchy.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), d'ateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>) a muchárik bieločrký (<i>Ficedula albicollis</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), tetrov holniak (<i>Tetrao tetrix</i>), tetrov hlucháň (<i>Tetrao urogallus</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>), d'ateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), d'ateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), kuvik kapcavý (<i>Aegolius funereus</i>), kuvik vrabčí (<i>Glaucidium passerinum</i>), d'ateľ trojprstý (<i>Picoides tridactylus</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU036 Volovské vrchy. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 25 Kanalizácie Zemplínska Teplica a ČOV - 3. etapa

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Kanalizácie Zemplínska Teplica a ČOV - 3. etapa	Obec Zemplínska Teplica
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU025 Slánske vrchy
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU025 Slánske vrchy.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>), muchárik bieločrký (<i>Ficedula albicollis</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), lelek lesný (<i>Caprimulgus europaeus</i>), škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), žltouchvost lesný (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), prhľaviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>), chriaštel poľný (<i>Crex crex</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>) a ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU036 Volovské vrchy. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 26 Vodovod Zemplínska Teplica + prírodný rád

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vodovod Zemplínska Teplica + prírodný rád	Obec Zemplínska Teplica
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU025 Slánske vrchy
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU025 Slánske vrchy.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), bocian čierny (<i>Ciconia</i>

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vodovod Zemplínska Teplica + prívodný rád	Obec Zemplínska Teplica
	<i>nigra</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>), muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), lelek lesný (<i>Caprimulgus europaeus</i>), škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), žltouchvost lesný (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), prhľaviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>), chriaštel poľný (<i>Crex crex</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>) a ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU036 Volovské vrchy. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 27 Kanalizácie Zemplínska Teplica a ČOV - 3. etapa

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Kanalizácie Zemplínska Teplica a ČOV - 3. etapa	Obec Zemplínska Teplica
Dotknuté lokality Natura 2000	SKCHVU025 Slánske vrchy
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU025 Slánske vrchy.
Predmet ochrany	CHVÚ bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>), výr skalný (<i>Bubo bubo</i>), bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>), muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>) a strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>), orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>), lelek lesný (<i>Caprimulgus europaeus</i>), škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>), jariabok hôrny (<i>Bonasa bonasia</i>), prepelica poľná

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Kanalizácie Zemplínska Teplica a ČOV - 3. etapa	Obec Zemplínska Teplica
	(<i>Coturnix coturnix</i>), žltouchvost lesný (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>), krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>), hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>), prhľaviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>), chriaštel poľný (<i>Crex crex</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>) a dateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti SKCHVU036 Volovské vrchy. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdom období.

2. Vyhodnotenie vplyvov na národnú sústavu chránených území

Tab. č. 28 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/533

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/533	Gemerská Poloma – SNV – Harichovce – D1
Dotknuté lokality CHÚ	OP NP Slovenský raj
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/533 je v kontakte s OP NP Slovenský raj v dĺžke cca 1,85 km.
Predmet ochrany	Národný park Slovenský raj leží na rozhraní stredného a východného Slovenska a patrí medzi najcennejšie územia Západných Karpát. Územie je mimoriadne bohaté na výskyt druhov a biotopov. Známých je viac ako 950 druhov vyšších rastlín, z toho 85 druhov je zapísaných v národnom Červenom zozname. Zistených bolo 72 druhov živočíchov európskeho významu a 122 druhov národného významu. Žije tu vyše 2 000 druhov motýľov, ale aj 18 druhov netopierov. Zo stavovcov sú tu zastúpené všetky veľké šelmy – medveď hnedý, vlk dravý a rys ostrovid. Vysokú biodiverzitu reprezentujú ucelené komplexy lesných, skalných, lúčnych a mokraďových biotopov, s 27 biotopmi európskeho významu a 8 biotopmi národného významu. Pre svoju hodnotu bol Slovenský raj zaradený medzi územia európskeho významu siete NATURA 2000.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/533 je v kontakte s územím v celkovej dĺžke cca 1,85 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/533	Gemerská Poloma – SNV – Harichovce – D1
	nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín.

Tab. č. 29 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/533

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/533	Gemerská Poloma – SNV – Harichovce – D1
Dotknuté lokality CHÚ	PP Hutianske
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/533 je v kontakte s CHÚ v dĺžke cca 550 m.
Predmet ochrany	PP je vyhlásená na ochranu vzácných druhov motýľov na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Je to malé územie s pomerne veľkou zraniteľnosťou aj pri malých zásahoch. Tu bol prvýkrát zistený motýľ <i>Scrobipalpa reiprichi</i> Povolný, 1984.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/533 je v kontakte s CHÚ v dĺžke cca 550 m. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín.

Tab. č. 30 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Veľké Kapušany – hranica UA
Dotknuté lokality CHÚ	CHKO Latorica
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/552 je v kontakte s CHKO v dĺžke cca 1,28 km.
Predmet ochrany	Najvýznamnejším fenoménom Chránenej krajinej oblasti Latorica sú už dnes zriedkavé a mimoriadne vzácne vodné a močiarny biocenózy, tvoriace komplex, ktorý nemá obdobu v celej republike. Druhové zloženie rastlinných spoločenstiev je veľmi rôznorodé. Zo vzácných vodných druhov tu môžeme nájsť leknú biele, leknicu žltú, rezavku aloovitú, kotvicu plávajúcu, húsenikovec erukovitý a mnohé iné. Pravidelne zaplavované lúky, slúžiace ako pastviny, sú charakteristické rozptýlenými skupinami krovín a krovinných spoločenstiev, ako aj solitérmi, prevažne vrbami. Poloha územia v migračnej ceste vodného vtáctva predurčuje vysoký počet tu sa vyskytujúcich živočíchov zo vzdialenejších geografických oblastí. Z pozoruhodných zástupcov fauny sa v oblasti vyskytuje koník stepný, modlivka zelená, korytnačka močiarna, volavka purpurová, beluša malá, kormorán veľký, orliak morský, kúdelníčka lužná, netopier obyčajný a iné. Lužné lesy, vodné a močiarny spoločenstvá, inundačné územie Latorice so spleťou ramien, pieskové duny - to všetko vytvára svojrázny a neopakovateľný charakter tejto časti Latorickej roviny.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/552 je v kontakte s územím v kontakte s CHKO v dĺžke cca 1,28 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 31 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Veľké Kapušany – hranica UA
Dotknuté lokality CHÚ	PR Raškovský luh
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/552 je v kontakte s PR Raškovský luh v dĺžke cca 400 m.
Predmet ochrany	PR je vyhlásená na ochranu zvyšku lužného lesa a prilahlých aluviálnych lúk s masovým výskytom korunky strakatej (<i>Fritillaria meleagris</i> L.) na Východoslovenskej nížine, dôležitých z vedeckovýskumného a náučného hľadiska.

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/552	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Veľké Kapušany – hranica UA
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/552 je v kontakte s územím v dĺžke cca 400 m. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevalu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.). Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať činnostiam, ktoré by mohli mať za následok odvodnenie lokality, resp. narušenie vodného režimu.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín.

Tab. č.32 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/547

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/547	Hranica okresu Košice/Košice okolie – Spišské Vlachy
Dotknuté lokality CHÚ	PP Margeciarska línia
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/547 je v kontakte s PP Margeciarska línia.
Predmet ochrany	PP je vyhlásená na ochranu skalnej steny, ktorá odкрýva jednu z najvýznamnejších tektonických línií Západných Karpát, ktorá tvorí hranicu medzi geomorfologickými celkami Volovské vrchy a Čierna hora. Estetický prvok okolia vodnej nádrže Ružín.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/547 je v kontakte s PP Margeciarska línia. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na CHÚ. Prevalu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné stavebné dvory lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť vstupu stavebnej techniky do blízkosti CHÚ.

Tab. č. 33 Rekonštrukcia a modernizácia cesty I/19

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty I/19	Michalovce – Sobrance
Dotknuté lokality CHÚ	OP CHA Zemplínska šírava
Charakter stretu	Cesta I/19 sa nachádza vo vzdialenosti cca 400 m južne od OP CHA Zemplínska šírava.
Predmet ochrany	Ochrana význačnej migračnej lokality (jarného a jesenného ťahu) vodného a pri vode žijúceho vtáctva a hniezdičov na východnom Slovensku na vedeckovýskumné a náučné ciele.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty I/19 sa nachádza vo vzdialenosti cca 400 m južne od OP CHA Zemplínska šírava. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na CHÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť, havarijné úniky RL a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné stavebné dvory lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť vstupu stavebnej techniky do blízkosti CHÚ.

Tab. č. 34 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555	Michalovce – Veľké Kapušany – Kráľovský Chlmec
Dotknuté lokality CHÚ	PR Ortov
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/555 je v kontakte s PR Ortov.
Predmet ochrany	Ochrana menšieho, v súčasnosti už ojedinelého zachovalého prírodného celku v poľnohospodársky intenzívne využívannej krajine. Ide o zachovanú časť ramena Ortov, asi zvyšok starého koryta Uhu. Má pôvodnú močiarňu a vodnú vegetáciu a zachované brehové porasty so vzácnymi druhmi.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/555 je v kontakte s CHÚ. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.). Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať činnostiam, ktoré by mohli mať za následok narušenie vodného režimu, resp. havarijné úniky RL.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín, zabrániť havarijným únikom RL vo vodného prostredia. Osobitnú pozornosť venovať vhodnému technickému riešeniu mostného objektu.

Tab. č. 35 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555	Michalovce – Veľké Kapušany – Kráľovský Chlmec
Dotknuté lokality CHÚ	CHKO Latorica
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/555 pretína CHKO Latorica v dĺžke cca 10,10 km.
Predmet ochrany	Zahŕňa hlavný tok Latorice a dolnú časť toku Laborca a Ondavy so sústavou slepých ramien a s príahľými lužnými lesmi a aluviálnymi lúkami. Najvýznamnejším fenoménom Chránenej krajinej oblasti Latorica sú už dnes zriedkavé a mimoriadne vzácne vodné a močiarny biocenózy, tvoriace komplex, ktorý nemá obdobu v celej republike. Druhové zloženie rastlinných spoločenstiev je veľmi rôznorodé. Zo vzácných vodných druhov tu môžeme nájsť leknú biele, leknú žltú, rezavku aloovitú, kotvicu plávajúcu, húsenikovec erukovitý a mnohé iné. Pravidelne zaplavované lúky, slúžiace ako pastviny, sú charakteristické rozptýlenými skupinami krovín a krovinných spoločenstiev, ako aj solitérmi, prevažne vrbami. Poloha územia v migračnej ceste vodného vtáctva predurčuje vysoký počet tu sa vyskytujúcich živočíchov zo vzdialenejších geografických oblastí. Z pozoruhodných zástupcov fauny sa v oblasti vyskytuje koník stepný, modlivka zelená, korytnačka močiarna, volavka purpurová, beluša malá, kormorán veľký, orliak morský, kúdelníčka lužná, netopier obyčajný a iné. Lužné lesy, vodné a močiarny spoločenstvá, inundačné územie Latorice so spleťou ramien, pieskové duny - to všetko vytvára svojrázny a neopakovateľný charakter tejto časti Latorickej roviny.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/555 pretína CHKO Latorica v dĺžke cca 10,10 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.). Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať činnostiam, ktoré by mohli mať za následok narušenie vodného režimu, resp. havarijné úniky RL.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín, zabrániť havarijným únikom RL vo vodného prostredia. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 36 Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou	Silica – Jablonov nad Turňou
Dotknuté lokality CHÚ	NP Slovenský kras
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou pretína NP Slovenský kras v dĺžke cca 12,30 km.
Predmet ochrany	Pre svoje výnimočné prírodné a estetické hodnoty bol Nariadením vlády Slovenskej republiky č.101 z 13. februára 2002 vyhlásený Slovenský kras za národný park. Jeho výmera je 34 611,08 ha, výmera ochranného pásma je 11 741,57 ha. Súčasťou národného parku je aj 10 národných prírodných rezervácií o výmere 1 199,13 ha, 6 prírodných rezervácií o výmere 188,73 ha a 16 národných prírodných pamiatok (jaskyne). Z botanického hľadiska majú najväčší význam endemické druhy, ktoré sa svojim výskytom viažu na územie Slovenského krasu. V súčasnosti sú ako endemity Slovenského krasu (Marhold, Hindák, 1998) známe chudôbka drsnoplodá Kláštorského (<i>Draba lasiocarpa</i> subsp. <i>klasterskyii</i>) a rumenica turnianska (<i>Onosma tornensis</i>). Zo západokarpatských endemitov nájdeme tu druhy ako: hlaváč lesklý vápnomilný (<i>Scabiosa lucida</i> subsp. <i>calcicola</i>), chrastavec slovenský (<i>Knautia slovacica</i>), peniažtek modrastý tatranský (<i>Thlaspi caerulescens</i> subsp. <i>tatrense</i>), poniklec prostredný (<i>Pulsatilla subslavica</i>), prvosenka holá karpatská (<i>Primula auricula</i> subsp. <i>hungarica</i>), šafrán spišský (<i>Crocus discolor</i>), tarica horská Brymova (<i>Alyssum montanum</i> subsp. <i>brymii</i>), druh, ktorý bol popísaný z územia Slovenského krasu i zvonček tvrdoplodý (<i>Campanula xylocarpa</i>). Z matranských endemitov a subendemitov sa tu vyskytujú: horčičník bledokvetý (<i>Erysimum pallidiflorum</i>), jarabina Hazslinszkého (<i>Sorbus hazslinszkyana</i>) klinček včasný nepravý (<i>Dianthus praecox</i> subsp. <i>pseudopraecox</i>), peniažtek slovenský (<i>Thlaspi jankae</i>) a iné. Špecifickým životným prostredím typickým pre toto územie sú podzemné priestory – jaskyne, priepasti, podzemné toky a vyvieracky. Z vertebrát nachádzajú vhodné životné podmienky v jaskyniach predovšetkým netopiere. Každoročne sa na zimoviskách sústreďuje cez 50 tisíc jedincov 24 druhov, z nich najpočetnejšie sú zastúpené druhy ako večernica malá (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>), podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>) a kriticky ohrozený netopier sťahovavý (<i>Miniopterus schreibersi</i>). Vzácné sú aj letné kolónie podkovára južného (<i>Rhinolophus euryale</i>) a ďalších druhov v týchto priestoroch. Typickou je nepochybne aj fauna stepného a lesostepného pásma, skalných stepí, krasových planín a strání. Jednotlivé skupiny bezstavovcov sa vyznačujú veľkým zastúpením južných xerothermných prvkov. Vyskytuje sa tu veľmi vzácna sága stepná (<i>Saga pedo</i>), modlivka zelená (<i>Mantis religiosa</i>), z mäkýšov <i>Pupilla triplicata</i> a <i>Zebrina detrita</i>. Významný je tiež výskyt pavúka <i>Pardosa bifasciata</i>, potvrdzujúci pôvodnosť niektorých xerothermných lokalít. Z vyšších stavovcov sú plazy ďalšou významnou skupinou zvyrazňujúcou xerothermný ráz krasovej oblasti. Pozoruhodný je výskyt južného elementu – krátkonôžky štíhlej (<i>Ablepharus kitaibelii</i>) a tieto lokality sú severnou hranicou jej rozšírenia. Stále vzácnejšia je jašterica

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou	Silica – Jablonov nad Turňou
	zelená (<i>Lacerta viridis</i>) a z hadov užovka stromová (<i>Elaphe longissima</i>). V severnej časti Zádielskej a Borčianskej planiny prenikajú do krasu horské druhy ako jašterica živorodá (<i>Lacerta vivipara</i>) a vretenica severná (<i>Vipera berus</i>). Z cicavcov ešte na niektorých planinách, hlavne tam kde sa zachovala pastva nájdeme kolónie sysľa pasienkového (<i>Spermophilus citelus</i>), ktorý je dôležitou potravnou bázou pre sokola rároha (<i>Falco cherrug</i>) a orla kráľovského (<i>Aquila heliaca</i>). Z vtákov je typickým pre tento biotop strání krasových planín predovšetkým strnádka ciavá (<i>Emberiza cia</i>), v lesostepných ekosystémoch na planinách a bázach planín hniezdia populácie škovránka stromového (<i>Lullula arborea</i>), strakoša červenochrbtého (<i>Lanius collurio</i>), krutohlava hnedého (<i>Jinx torquilla</i>), penice jarabej (<i>Sylvia nisoria</i>) a dnes už čoraz vzácnejšieho dudka chocholatého (<i>Upupa epops</i>). Lesné zoocenózy sú zastúpené druhmi a ich spoločenstvami od xerothermných drieňových dúbav po vápencové jedľové bučiny. Charakteristickými druhmi teplých hrabových dúbav sú tu predovšetkým vtáky ako ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>), hniezdi tu penica čiernohlavá (<i>Sylvia atricapilla</i>), glezg hrubozobý (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>), orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>) a iné. V bučinách je typický ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>), početne je zastúpený aj muchárik bieločrký (<i>Ficedula albicollis</i>), kolibkárik sykavý (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>), vzácnejšie sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>) a ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>). V jedľobučinách je najbežnejšia sýkorka uhliarka (<i>Parus ater</i>) a hniezdi tu aj náš najmenší spevavec králiček zlatohlavý (<i>Regulus regulus</i>).
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty III. triedy pretína NP Slovenský kras v dĺžke cca 12,30 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín.

Tab. č. 37 Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou	Silica – Jablonov nad Turňou
Dotknuté lokality CHÚ	PR Pod Fabiankou
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou prechádza v blízkosti CHÚ (do 50 m).
Predmet ochrany	PR je vyhlásená na ochranu zvyškov prirodzenej slatinnej vegetácie a ojedinelých i chránených druhov rastlín v NP Slovenský kras na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Jediná známa lokalita kosatca sibírskeho v Sl.krase, vzácne fytoocenózy.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou prechádza v blízkosti CHÚ (do 50 m). Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na CHÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín.

Tab. č. 38 Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou	Silica – Jablonov nad Turňou
Dotknuté lokality CHÚ	PR Sokolia skala
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou prechádza v blízkosti CHÚ (do 50 m).
Predmet ochrany	PR je vyhlásená na ochranu geomorfologicky výrazného skalného útvaru Silickej planiny s vyvieracou a Zbojníckou jaskyňou a so zachovalými zriedkavými rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou prechádza v blízkosti CHÚ (do 50 m). Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na CHÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín.

Tab. č. 39 Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou	Silica – Jablonov nad Turňou
Dotknuté lokality CHÚ	OP NPP Gombasecká jaskyňa
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou je v kontakte s OP CHÚ v dĺžke cca 250 m.
Predmet ochrany	V ochrannom pásme národnej prírodnej pamiatky sú predmetom ochrany citlivé jaskynné geosystémy.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou je v kontakte s OP CHÚ v dĺžke cca 250 m. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na CHÚ. Prevalu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín.

Tab. č. 40 Vybudovanie informačných a turistických chodníkov a výhľadne Trebišov

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vybudovanie informačných a turistických chodníkov a výhľadne Trebišov	Obec Ladmovce
Dotknuté lokality CHÚ	CHKO Latorica
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v CHKO Latorica.
Predmet ochrany	Najvýznamnejším fenoménom Chránenej krajiny oblasti Latorica sú už dnes zriedkavé a mimoriadne vzácne vodné a močiarny biocenózy, tvoriace komplex, ktorý nemá obdobu v celej republike. Druhové zloženie rastlinných spoločenstiev je veľmi rôznorodé. Zo vzácných vodných druhov tu môžeme nájsť leknú biele, leknú žltú, rezavku aloovitú, kotvicu plávajúcu, húsenikovec erukovitý a mnohé iné. Pravidelne zaplavované lúky, slúžiace ako pastviny, sú charakteristické rozptýlenými skupinami krovín a krovinných spoločenstiev, ako aj solitérmi, prevažne vrbami. Poloha územia v migračnej ceste vodného vtáctva predurčuje vysoký počet tu sa vyskytujúcich živočíchov zo vzdialenejších geografických oblastí. Z pozoruhodných zástupcov fauny sa v oblasti vyskytuje koník stepný, modlička zelená, korytnačka močiarna, volavka purpurová, beluša malá, kormorán veľký, orliak morský, kúdelníčka lužná, netopier obyčajný a iné. Lužné lesy, vodné a močiarny spoločenstvá, inundačné územie Latorice so spleťou ramien, pieskové duny - to všetko vytvára svojrázny a neopakovateľný charakter tejto časti Latorickej roviny.

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vybudovanie informačných a turistických chodníkov a výhľadne Trebišov	Obec Ladmovce
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv až -2 významný negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie variantov projektového zámeru.
Popis vplyvu	Uvedený projektový zámer je lokalizovaný v CHKO Latorica. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 41 Vybudovanie informačných a turistických chodníkov a výhľadne Trebišov

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vybudovanie informačných a turistických chodníkov a výhľadne Trebišov	Obec Ladmovce
Dotknuté lokality CHÚ	NPR Kašvár
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v NPR Kašvár.
Predmet ochrany	Ochrana územia na mezozoickom podklade vo východnej časti Zemplínskych vrchov. Vhodné prostredie pre vápnomilnú, xerothermnú vegetáciu a príslušné spoločenstvá fauny. Miestami výskyt krasových javov. Množstvo vzácnych a chránených taxónov.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv až -2 významný negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie variantov projektového zámeru.
Popis vplyvu	Uvedený projektový zámer je lokalizovaný v CHÚ. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

3. Vyhodnotenie vplyvov na chránené územia spadajúce pod medzinárodné dohovory

Tab. č. 42 Rozvoj vidieckeho turizmu v mikroregióne Trojhraňie

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rozvoj vidieckeho turizmu v mikroregióne Trojhraňie	Veľké Trakany
Dotknuté lokality CHÚ	Medzinárodne významná mokraď Alúvium Tisy
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti územia.
Predmet ochrany	Lokalita sa nachádza v najjuhovýchodnejšom cípe Slovenska a Východoslovenskej nížiny a zahŕňa 6 km úsek rieky Tisa na území SR a jej alúvium v prihraničnej polohe s Ukrajinou a Maďarskom. Časti alúvia sú permanentne a periodicky zaplavované. Na území sa vyskytujú fragmenty lužných lesov a krovín, mŕtve rameno vytvorené meandrovaním rieky v minulosti a trávne porasty. Lokalita je súčasťou navrhovaného multilaterálneho ramsarského územia v povodí hornej Tisy (Rumunsko, Ukrajina, Maďarsko, Slovensko).
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti mokrade. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, návrhy predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období. Osobitnú pozornosť venovať havarijným stavom a príp. únikom škodlivých látok do vodného prostredia.

Tab. č. 43 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555	Michalovce – Veľké Kapušany – Kráľovský Chlmec
Dotknuté lokality CHÚ	Medzinárodne významná mokraď Latorica
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/555 pretína územie v dĺžke cca 2,97 km.
Predmet ochrany	Územie zahŕňa časť medzihrádzového priestoru rieky Latorica od hraníc s Ukrajinou po sútok s Laborcom na území CHKO Latorica v južnej časti Východoslovenskej roviny, so spleťou ramien, periodicky zaplavovaných biotopov, s príhľými lužnými lesmi a aluviálnymi lúkami a pasienkami. Zastúpené sú vzácne a zriedkavé vodné a močiarne biocenózy nížinných inundovaných biotopov.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/555 pretína územie v dĺžke cca 2,97 km. Keďže pôjde

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/555	Michalovce – Veľké Kapušany – Kráľovský Chlmec
	o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.). Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať činnostiam, ktoré by mohli mať za následok narušenie vodného režimu, resp. havarijné úniky RL.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín, zabrániť havarijným únikom RL vo vodného prostredia.

Tab. č. 44 Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/548, II/550

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/548, II/550	Moldava nad Bodvou – Jasov – Košice
Dotknuté lokality CHÚ	Biosférická rezervácia Slovenský kras
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty II/550 je v kontakte s CHÚ (prechodná zóna) v dĺžke cca 9,45 km.
Predmet ochrany	Územie Slovenského krasu bolo 1. marca 1977 ako prvé na Slovensku zapísané do medzinárodnej siete biosférických rezervácií v rámci programu UNESCO – Človek a biosféra (Man and the Biosphere). Územie Slovenského krasu bolo 1. marca 1977 ako prvé na Slovensku zapísané do medzinárodnej siete biosférických rezervácií v rámci programu UNESCO – Človek a biosféra (Man and the Biosphere). <i>Ochranná funkcia:</i> zachovanie genetickej, druhovej, ekosystémovej a krajinej rozmanitosti. Poslaním prechodnej zóny je dostatočne zachytávať a tmiť všetky vonkajšie rušivé vplyvy, ohrozujúce vlastné územie a jeho centrálnu zónu. Ochranné podmienky sú voľnejšie a cieľom je, aby pri hospodárení nedochádzalo k znečisťovaniu a znehodnocovaniu prostredia, najmä ovzdušia, vody a pôdy. <i>Jadrová zóna:</i> Sú to najzachovalejšie časti územia Slovenského krasu, kde sú sústredené prírodné hodnoty najvyššieho významu. Predstavujú ju prírodné rezervácie a iné osobitne cenné ekosystémy územia. Sú to vo väčšine lesné pozemky. <i>Nárazníková zóna:</i> Je ochrannou zónou, ktorá eliminuje negatívne vplyvy okolitého územia na centrálnu zónu. Zahrňuje xerothermné lesné a nelesné spoločenstvá. Značná časť zóny spadá do chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd a PHO vodných zdrojov. Prevládajú lesy hospodárske nad lesmi ochrannými. Zastúpené sú zmiešané listnaté lesy, umelé ihličnaté porasty a trvalé trávne porasty. <i>Prechodná (rozvojová) zóna:</i> Jej poslaním je dostatočne zachytávať a tmiť všetky vonkajšie rušivé vplyvy, ohrozujúce vlastné územie a jeho centrálnu

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/548, II/550	Moldava nad Bodvou – Jasov – Košice
	zónu. Ochranné podmienky sú voľnejšie a cieľom je, aby pri hospodárení nedochádzalo k znečisťovaniu a znehodnocovaniu prostredia, najmä ovzdušia, vody a pôdy.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty II/550 je v kontakte s CHÚ (prechodná zóna) v dĺžke cca 9,45 km. Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na CHÚ. Prevalu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín.

Tab. č. 45 Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou	Silica – Jablonov nad Turňou
Dotknuté lokality CHÚ	Biosférická rezervácia Slovenský kras
Charakter stretu	Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou pretína CHÚ v dĺžke cca 5,20 km (nárazníková zóna) a v dĺžke cca 10,10 km (prechodná zóna).
Predmet ochrany	Územie Slovenského krasu bolo 1. marca 1977 ako prvé na Slovensku zapísané do medzinárodnej siete biosférických rezervácií v rámci programu UNESCO – Človek a biosféra (Man and the Biosphere). Územie Slovenského krasu bolo 1. marca 1977 ako prvé na Slovensku zapísané do medzinárodnej siete biosférických rezervácií v rámci programu UNESCO – Človek a biosféra (Man and the Biosphere). <i>Ochranná funkcia:</i> zachovanie genetickej, druhovej, ekosystémovej a krajinej rozmanitosti. Poslaním prechodnej zóny je dostatočne zachytávať a tmiť všetky vonkajšie rušivé vplyvy, ohrozujúce vlastné územie a jeho centrálnu zónu. Ochranné podmienky sú voľnejšie a cieľom je, aby pri hospodárení nedochádzalo k znečisťovaniu a znehodnocovaniu prostredia, najmä ovzdušia, vody a pôdy. <i>Jadrová zóna:</i> Sú to najzachovalejšie časti územia Slovenského krasu, kde sú sústredené prírodné hodnoty najvyššieho významu. Predstavujú ju prírodné rezervácie a iné osobitne cenné ekosystémy územia. Sú to vo väčšine lesné pozemky. <i>Nárazníková zóna:</i> Je ochrannou zónou, ktorá eliminuje negatívne vplyvy okolitého územia na centrálnu zónu. Zahrňuje xerothermné lesné a nelesné spoločenstvá. Značná časť zóny spadá do chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd a PHO vodných zdrojov. Prevládajú lesy hospodárske nad lesmi ochrannými. Zastúpené sú zmiešané listnaté lesy, umelé ihličnaté porasty a trvalé trávne porasty.

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Rekonštrukcia cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou	Silica – Jablonov nad Turňou
	<i>Prechodná (rozvojová) zóna:</i> Jej poslaním je dostatočne zachytávať a tmiť všetky vonkajšie rušivé vplyvy, ohrozujúce vlastné územie a jeho centrálnu zónu. Ochranné podmienky sú voľnejšie a cieľom je, aby pri hospodárení nedochádzalo k znečisťovaniu a znehodnocovaniu prostredia, najmä ovzdušia, vody a pôdy.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Uvedený úsek cesty III. triedy na úseku Silica – Jablonov nad Turňou pretína CHÚ v dĺžke cca 5,20 km (nárazníková zóna) a v dĺžke cca 10,10 km (prechodná zóna). Keďže pôjde o rekonštrukciu existujúcej cesty a nedôjde k záberom nových plôch, predpokladá sa mierny, nevýznamný negatívny vplyv na CHÚ. Prevahu budú mať nepriame vplyvy počas realizácii stavby, ako aj počas prevádzky (napr. hluk, znečistenie ovzdušia, prašnosť a pod.).
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie rekonštrukcie, je potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín.

4. Vyhodnotenie vplyvov projektov spadajúcich pod niekoľko chránených území

Tab. č. 46 Zlepšenie kvality života obyvateľov regiónu rozšírením cyklistickej dopravy

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Zlepšenie kvality života obyvateľov regiónu rozšírením cyklistickej dopravy	Obec Zádiel
Dotknuté lokality Natura 2000, CHÚ	SKCHVU027 Slovenský kras, SKUEV0356 Horný vrch, NP Slovenský kras, Biosférická rezervácia Slovenský kras
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území.
Predmet ochrany	Jednotlivé predmety ochrany chránených území sú vyšpecifikované pri vyššie uvedených projektových zámeroch.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 47 S bicyklom po cykloturistických trasách okolia Dobšinej

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
S bicyklom po cykloturistických trasách okolia Dobšinej	Okolie obce Dobšiná
Dotknuté lokality Natura 2000, CHÚ	SKCHVU036 Volovské vrchy, SKCHVU053 Slovenský raj, SKUEV0112 Slovenský raj, NP Slovenský raj
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území.
Predmet ochrany	Jednotlivé predmety ochrany chránených území sú vyšpecifikované pri vyššie uvedených projektových zámeroch.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv až -2 významný negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie variantov projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 48 Zemplínska cyklomagistrála

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Zemplínska cyklomagistrála	Obce Zalužice, Lúčky, Jovsa, Klokočov, Kaluža, Vinné, Michalovce, Lastomír, Sliepkovce, Budkovce, Drahňov, Malé Raškovce, Vaľké Raškovce, Oborín, Brehov, Cejkov a Zemplín
Dotknuté lokality Natura 2000, CHÚ	SKCHVU035 Vihorlatské vrchy, CHA Zemplínska širava, SKUEV 0235 Stretavka, CHA Stretavka, SKCHVU015 Medzibodrožie, CHKO Latorica, SKUEV0006 Latorica, Medzinárodne významná mokraď Latorica
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v kontakte s vyššie uvedenými chránenými územiami.
Predmet ochrany	Jednotlivé predmety ochrany chránených území sú vyšpecifikované pri vyššie uvedených projektových zámeroch.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv až -2 významný negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie variantov projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v kontakte s vyššie uvedenými chránenými územiami. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu, tak aby nedošlo k negatívnym vplyvom na predmety ochrany CHÚ a narušeniu integrity CHÚ. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Zemplínska cyklomagistrála	Obce Zalužice, Lúčky, Jovsa, Klokočov, Kaluža, Vinné, Michalovce, Lastomír, Sliepkovce, Budkovce, Drahňov, Malé Raškovce, Vaľké Raškovce, Oborín, Brehov, Cejkov a Zemplín
opatrení	prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrúť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 49 Výstavba cyklistických trás Rožňava - Nadabula - Brzotín

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Výstavba cyklistických trás Rožňava-Nadabula-Brzotín	Obce Rožňava, Nadabula, Brzotín
Dotknuté lokality Natura 2000, CHÚ	SKCHVU027 Slovenský kras, NP Slovenský kras, Biosférická rezervácia Slovenský kras
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území.
Predmet ochrany	Jednotlivé predmety ochrany chránených území sú vyššie uvedených projektových zámeroch.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrúť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 50 Vybudovanie cyklo dopravy ako alternatívy ku motorovej doprave

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vybudovanie cyklo dopravy ako alternatívy ku motorovej doprave	Spišská Nová Ves
Dotknuté lokality Natura 2000, CHÚ	SKCHVU036 Volovské vrchy, SKCHVU053 Slovenský raj, NP Slovenský raj
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území.
Predmet ochrany	Jednotlivé predmety ochrany chránených území sú vyššie uvedených projektových zámeroch.

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vybudovanie cyklodopravy ako alternatívy ku motorovej doprave	Spišská Nová Ves
	vyššie uvedených projektových zámeroch.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie variantov projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 51 Doplnková cyklistická infraštruktúra - v rámci Hornádskej cyklotrasy

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Doplnková cyklistická infraštruktúra - v rámci Hornádskej cyklotrasy	Spišská Nová Ves
Dotknuté lokality Natura 2000, CHÚ	SKCHVU036 Volovské vrchy, SKCHVU053 Slovenský raj, NP Slovenský raj
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území.
Predmet ochrany	Jednotlivé predmety ochrany chránených území sú vyšpecifikované pri vyššie uvedených projektových zámeroch.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv v závislosti od lokalizácie variantov projektového zámeru.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdnom období.

Tab. č. 52 Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci Štítник

Názov projektového zámeru	Miesto realizácie
Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci Štítник	Obec Štítник
Dotknuté lokality Natura 2000, CHÚ	SKCHVU027 Slovenský kras, Biosférická rezervácia Slovenský kras
Charakter stretu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území.
Predmet ochrany	Jednotlivé predmety ochrany chránených území sú vyšpecifikované pri vyššie uvedených projektových zámeroch.
Významnosť vplyvu	-1 mierne negatívny vplyv.
Popis vplyvu	Projektový zámer je lokalizovaný v blízkosti vyššie uvedených chránených území. Pri lokalizácii a výbere vhodnej lokality pre projektový zámer bude potrebné tento lokalizovať vzhľadom na prítomnosť chránených druhov rastlín a živočíchov a biotopov európskeho významu. Návrhy bude potrebné konzultovať s miestne príslušnou organizáciou ŠOP SR.
Návrh zmierňujúcich opatrení	Počas realizácie projektového zámeru bude potrebné minimalizovať prípadné výrubu a zásahy do biotopov, plán organizácie výstavby predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej organizácii ŠOP SR, stavebné dvory a prejazdy stavebných mechanizmov lokalizovať mimo chránené územie, navrátiť poškodené časti územia do pôvodného stavu, zabrániť prípadnému šíreniu invázných druhov rastlín. Hlavnú časť stavebných aktivít realizovať v mimohniezdom období.